

**Natura 2000 Fenntartási Terv
HUDI20038 Nyugat-Cserhát és Naszály
kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület**

Budapest

2020

Jelen fenntartási terv az Agrárminisztérium TMF/487/5/2019. ügyiratszámom kibocsátott levele alapján, a Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat terhére készült.

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság

székhely: 2509 Esztergom, Strázsa-hegy

postacím: 1121 Budapest, Költő u. 21.

Tel: 0036-391-4610 Fax: 0036-200-1168

E-mail: dinpi@dinpi.hu

Web: <http://www.dinpi.hu>

Felelős tervező

Óvári Miklós

Együttműködő partnerek

Zöld Zala Természetvédő Egyesület

Közreműködő szakértők

Óvári Miklós

Barina Zoltán

Miókovics Eszter

© Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2020

TARTALOMJEGYZÉK

I. A NATURA 2000 FENNTARTÁSI TERV	5
1. A TERÜLET AZONOSÍTÓ ADATAI	6
1.1. NÉV	6
1.2. AZONOSÍTÓ KÓD	6
1.3. KITERJEDÉS	6
1.4. A KIJELÖLÉS ALAPJÁUL SZOLGÁLÓ FAJOK ÉS/VAGY ÉLŐHELYEK	6
1.4.1. Natura 2000 adatlapon szereplő jelölő élőhelyek (a *-gal jelöltek kiemelt jelentőségű közösségi élőhelytípusok)	6
1.4.2. Natura 2000 adatlapon szereplő jelölő fajok (a *-gal jelöltek kiemelt jelentőségű közösségi fajok) 6	6
1.4.3. Natura 2000 jelölő értéknek javasolt élőhelyek	7
1.4.4. Natura 2000 jelölő értéknek javasolt fajok	7
1.5. ÉRINTETT TELEPÜLÉSEK	7
1.6. EGYÉB VÉDETTSEGI KATEGÓRIÁK	8
1.7. TERVEZÉSI ÉS EGYÉB ELŐÍRÁSOK	10
1.7.1. Természetvédelmi kezelési terv	10
1.7.2. Településrendezési eszközök	10
1.7.3. Körzeti erdőtervek és üzemtervek	12
1.7.4. Tájegységi vadgazdálkodási tervek és vadgazdálkodási üzemtervek	12
3. táblázat. A vadgazdálkodási egységek	12
1.7.5. Halgazdálkodási tervek	13
1.7.6. Vízyűjtő-gazdálkodási terv	13
2. VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK	13
3. KEZELÉSI FELADATOK MEGHATÁROZÁSA	28
3.1. TERMÉSZETVÉDELMI CÉLKITŰZÉS, A TERÜLET RENDELTETÉSE	28
3.2. KEZELÉSI JAVASLATOK	32
3.2.1. Élőhelyek kezelése	36
3.2.1.1 Kezelési egység kódja, neve: KE1 – Kaszálásra javasolt üde gyepterületek	40
3.2.1.3 Kezelési egység kódja, neve: KE3 – Vizes élőhelyek	47
3.2.1.6. Kezelési egység kódja, neve: KE6 – Természetvédelmi kezeléssel fenntartandó erdőállományok	59
3.2.1.7 Kezelési egység kódja, neve: KE7 – Cseres-kocsánytalan tölgyesek	66
3.2.1.9 Kezelési egység kódja, neve: KE9 – Vágásterületek és őshonos fafajú erdőszítések, fiatalosok	83
3.2.1.10 Kezelési egység kódja, neve: KE10 – Egyéb idegenhonos fafajú erdőállományok	88
3.2.1.11 Kezelési egység kódja, neve: KE11 – Fenyőállományok	92
3.2.1.12 Kezelési egység kódja, neve: KE12 – Szántók, gyümölcsösök	96
3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés	100
3.2.3. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés	103
3.2.4. Fajvédelmi intézkedések	103
3.2.5. Kutatás, monitorozás	104
2. MELLÉKLET. A KEZELÉSI EGYSÉGEKHEZ KÖTÖTT INTÉZKEDÉSEK HRSZ ÉS MEGFELELTETÉSE	113
3.3. A KEZELÉSI JAVASLATOK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK LEHETSÉGES ESZKÖZEI A JOGSZABÁLYOK ÉS A TULAJDONVISZONYOK FÜGGVÉNYÉBEN	148
3.3.1. Agrártámogatások	149
3.3.1.1. Jelenlegi működő agrártámogatási rendszer	149
3.3.2. Pályázatok	151

3.4.	A TERV EGYEZTETÉSI FOLYAMATÁNAK DOKUMENTÁCIÓJA	152
3.4.1.	<i>Felhasznált kommunikációs eszközök.....</i>	152
3.4.2.	<i>A kommunikáció címzettjei.....</i>	152
3.4.3.	<i>Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel .....</i>	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

I. A Natura 2000 fenntartási terv

1. A terület azonosító adatai

1.1. Név

Tervezési terület neve: Nyugat-Cserhát és Naszály különleges természetmegőrzési terület (KTT)

1.2. Azonosító kód

Tervezési terület azonosítója: HUDI20038

1.3. Kiterjedés

Tervezési terület kiterjedése: 9609,02 ha

1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek

A jelölő élőhelyek és fajok felsorolásánál a Natura 2000 terület adatlapjának 2018. évi változatát vettük alapul.

1.4.1. Natura 2000 adatlapon szereplő jelölő élőhelyek (a *-gal jelöltek kiemelt jelentőségű közösségi élőhelytípusok)

40A0* Szubkontinentális peri-pannon cserjések
 6190 Pannon sziklagyepek (*Stipo-Festucetalia pallentis*)
 6210 Meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik
 6240 Szubpannon sztyepppek
 6510 Sík és dombvidéki kaszálórétek (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)
 7230 Mészkedvelő üde láp- és sásrétek
 8210 Mészkösziklás lejtők sziklanövényzete
 8310 Nagyközönség számára meg nem nyitott barlangok
 9130 Szubmontán és montán bükkösök (*Asperulo-Fagetum*)
 9180 Lejtők és sziklatörmelékek *Tilio-Acerion* erdői
 91E0* Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)
 91G0* Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraea*-val és *Carpinus betulus*-szal
 91H0* Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*-szel
 91M0 Pannon cseres-tölgyesek

1.4.2. Natura 2000 adatlapon szereplő jelölő fajok (a *-gal jelöltek kiemelt jelentőségű közösségi fajok)

nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*)
 szarvas álganéjtúró (*Bolbelasmus unicornis*)
 vöröshasú unka (*Bombina bombina*)
 nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*)
 csíkos medvelepke (*Callimorpha quadripunctaria*)*
 vágó csík (*Cobitis taenia*)
 tátorján (*Crambe tataria*)
 skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*)
 magyar tavaszi-fésűsbagolylepke (*Dioszeghyana schmidtii*)
 piros kígyószisz (*Echium russicum*)

bíboros sallangvirág (*Himantoglossum caprinum*)*
 homoki nőszirm (*Iris humilis ssp. arenaria*)
 magyar tarsza (*Isophya costata*)
 kék pattanóbogár (*Limoniscus violaceus*)
 nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*)
 szarvasbogár (*Lucanus cervus*)
 hosszúszárnyú denevér (*Miniopterus schreibersi*)
 nagyfülű denevér (*Myotis bechsteinii*)
 hegyesorrú denevér (*Myotis blythii*)
 tavi denevér (*Myotis dasycneme*)
 csonkafülű denevér (*Myotis emarginatus*)
 közönséges denevér (*Myotis myotis*)
 leánykökörcsin (*Pulsatilla grandis*)
 kereknyergű patkósdenevér (*Rhinolophus euryale*)
 nagy patkósdenevér (*Rhinolophus ferrumequinum*)
 kis patkósdenevér (*Rhinolophus hipposideros*)
 havasi cincér (*Rosalia alpina*)*
 magyar gurgolya (*Seseli leucospermum*)
 Janka-tarsóka (*Thlaspi jankae*)

1.4.3. Natura 2000 jelölő értéknek javasolt élőhelyek

3150 Természetes eutróf tavak *Magnopotamion* vagy *Hydrocharition* növényzettel
 6210 Meszes alapközetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (*Festuco-Brometalia*)
 6230 Fajgazdag *Nardus*-gyepek szilikátos alapközetű hegyvidéken és a kontinentális európai területek domb és hegyvidékén
 6430 Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai
 6440 *Cnidion dubii* folyóvölgyeinek mocsárrétjei
 9150 A *Cephalanthero-Fagion* közép-európai sziklai bükkösei mészkövön

1.4.4. Natura 2000 jelölő értéknek javasolt fajok

sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*)
 hosszúfogú törpecsiga (*Vertigo angustior*)
 hasas törpecsiga (*Vertigo moulinsiana*)

1.5. Érintett települések

A tervezési terület által érintett helyrajzi számok listáját az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészelekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendeletet (a továbbiakban: KvVM rendelet) tartalmazza. A Natura 2000 területek által érintett helyrajzi számokat és így a Natura 2000 jogi státuszt is a KvVM rendelet rögzíti, térképi megjelenítéssel is. A jogi jelleg a megosztással keletkező utód helyrajzi számokra is kiterjed.

A tervezési terület Nógrád megyében található települései (Keszeg, Nézsa, Nógrádsáp, Ósagárd, Szendehely) a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 1. sz. melléklete alapján a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területét érintik.

No	Település	Megye	Érintett terület		A település területének érintettsége (%)
			(ha)	(%)	
1	Acsa	Pest	375,018	3,9	13,92
2	Csörög	Pest	13,383	0,14	2,65
3	Csővár	Pest	808,978	8,42	47,11
4	Erdőkürt	Pest	103,759	1,08	4,78
5	Galgamácsa	Pest	1037,583	10,8	23,96
6	Keszeg	Nógrád	24,517	0,26	2,46
7	Kisnémedi	Pest	95,668	0,99	6,91
8	Kosd	Pest	1378,167	14,34	40,43
9	Nézsa	Nógrád	476,575	4,96	25,52
10	Nógrádsáp	Nógrád	214,041	2,22	13,85
11	Ósagárd	Nógrád	14,28	0,15	1,31
12	Penc	Pest	971,007	10,11	45,51
13	Püspökhatvan	Pest	1017,137	10,58	41,14
14	Püspökszilágy	Pest	1361,097	14,17	53,79
15	Rád	Pest	448,318	4,67	25,26
16	Szendehely	Nógrád	248,666	2,58	24,77
17	Vác	Pest	992,679	10,33	16,12
18	Vácduka	Pest	28,346	0,3	3,37
Összesen:			9609,02	100	

1. táblázat. Az érintett települések

1.6. Egyéb védettségi kategóriák

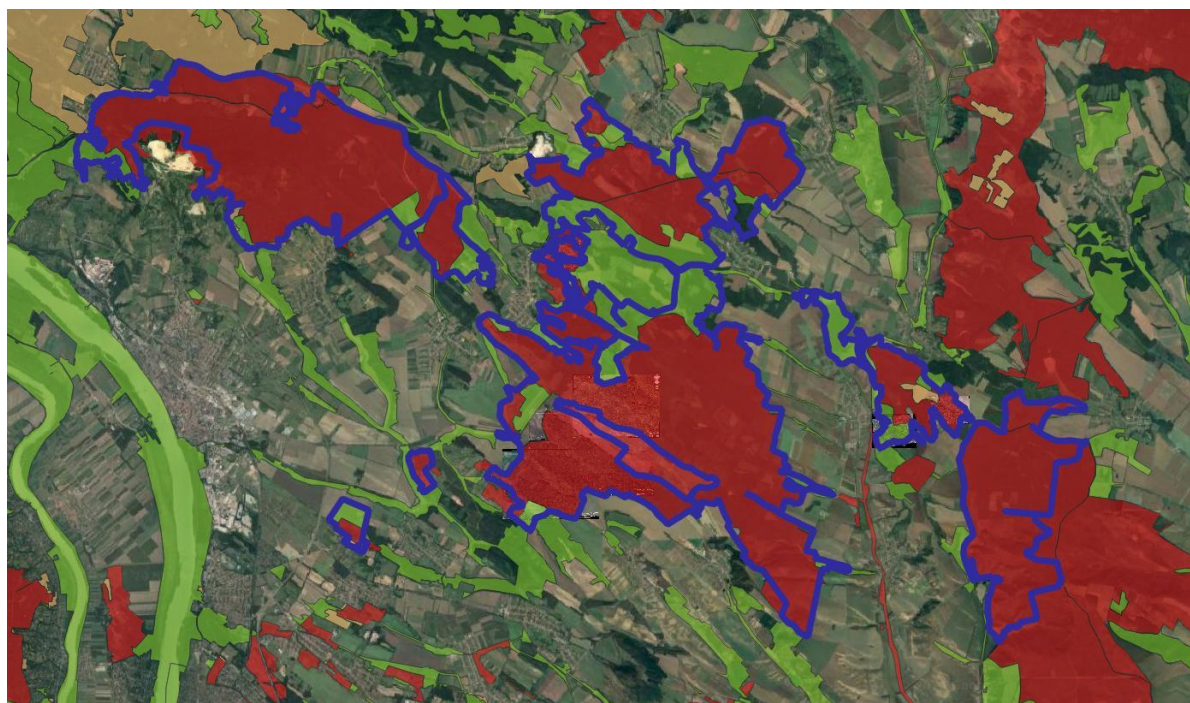
Típus	Kód	Név	Kiterjedés (ha)	Védetté nyilvánító jogszabály száma
helyi jelentőségű védett természeti terület	12/93/TT/90	Gyadai-rét (Vác)	104,71	25/1993. (VII. 12.) Ök. rendelet
helyi jelentőségű védett természeti terület	12/39/TT/77	Naszály-hegy (Vác, Kosd)	683,21	25/1993. (VII. 12.) Ök. rendelet
országos ökológiai hálózat övezete	MT	magterület	8164,78	2018. évi CXXXIX. tv. Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről

Típus	Kód	Név	Kiterjedés (ha)	Védetté nyilvánító jogszabály száma
országos ökológiai hálózat övezete	PT	pufferterület	58,83	2018. évi CXXXIX. tv. Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről
országos ökológiai hálózat övezete	OF	ökológiai folyosó	1215,58	2018. évi CXXXIX. tv. Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről
ex lege védett természeti emlék (földvár)	TE	Galgamácsai Templom-hegy	0,6582	Természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény*
ex lege védett természeti emlék (forrás)	TE	8 db forrás	-	Természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény*
ex lege védett természeti érték (barlang)	-	70 db barlang	-	Természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény*

2. táblázat. Egyéb védeltségi kategóriák

* egyedi jogszabállyal nem került kihirdetésre

1. térkép. A nemzeti ökológiai hálózat a vizsgált területen (2018)

Jelmagyarázat: Natura 2000 határa — magterület ■ ökológiai folyosó ■

1.7. Tervezési és egyéb előírások

1.7.1. Természetvédelmi kezelési terv

A tervezési területre és a helyi védettség alatt álló területekre vonatkozóan elfogadott természetvédelmi kezelési terv nem áll rendelkezésre.

1.7.2. Településrendezési eszközök

A tervezési terület Acsa, Csörög, Csővár, Erdőkürt, Galgamácsa, Keszeg, Kisnémedi, Kosd, Nézsa, Nógrádsáp, Ósagárd, Penc, Püspökhatvan, Püspökszilágy, Rád, Szendehely, Vác, Vácduka települések külterületét érinti.

Az érintett települések vonatkozásában rendelkezésre álló településrendezési eszközök:

- **Acsa:**
  - Acsa község képviselő-testületének 11/2004. (IX.17.) rendelete a helyi építési szabályzatról
- **Csörög:**
  - Csörög Község Önkormányzat Képviselő-testületének 13/2017. (XII.13.) önkormányzati rendelete Csörög Község Helyi Építési Szabályzatáról
- **Csővár:**
  - Csővár község Önkormányzata képviselő-testületének 12/2004. (VII.15.) számú rendelete a község Helyi Építési Szabályzatáról
- **Erdőkürt:**
  - Erdőkürt község képviselő-testületének 4/2004. (I.13.) határozata a településszerkezeti tervről
  - Erdőkürt község képviselő-testületének 1/2004. (I.22.) rendelete a helyi építési szabályzatról
- **Galgamácsa:**
  - Galgamácsa Önkormányzatának 229/2004. (XII.21.) kt. határozata a község településszerkezeti tervéről
  - Galgamácsa Önkormányzat Képviselő-testületének 22/2004. (XII. 21.) önkormányzati rendelete Galgamácsa Község Helyi Építési Szabályzatáról
- **Keszeg:**
  - Keszeg Község Önkormányzata képviselő-testületének 1/2006. (I.09.) számú határozata Keszeg Község Településszerkezeti Tervének jóváhagyásáról
  - Keszeg Község képviselő-testületének 1/2006. (I.09.) rendelete Keszeg Község Szabályozási Tervéről és Helyi Építési Szabályzatáról
- **Kisnémedi:**
  - Kisnémedi Község Önkormányzatának 3/2004. (II.11.) sz. rendelete Kisnémedi Község helyi építési szabályzatáról és szabályozási tervéről
- **Kosd:**
  - Kosd Község Önkormányzat Képviselő-testülete 133/2006. (VII.27.) Kt. számú határozata Kosd Településrendezési Tervéről és annak leírásáról
  - Kosd község képviselő-testületének 8/2006. (VII.28.) rendelete a helyi építési szabályzatról

- **Nézsza:**
  -
  - Nézsza Község Önkormányzat Képviselő-testületének 9/2020. (XI.10.) önkormányzati rendelete Nézsza Község helyi építési szabályzatáról
- **Nógrádsáp:**
  - Nógrádsáp község képviselő-testületének 48/2006. (V.11.) határozata a településszerkezeti tervről
  - Nógrádsáp község képviselő-testületének 8/2006. (VI.23.) rendelete a helyi építési szabályzatról
- **Ósagárd:**
  - Ósagárd Község képviselő-testületének 48/2002. (XII.19.) határozata a településszerkezeti tervről
  - Ósagárd község képviselő-testületének 18/2002. (XII.20.) rendelete a helyi építési szabályzatról
- **Penc:**
  - a településszerkezeti terv és leírás elfogadva a 75/2004. (V. 29.) KT. határozattal
  - Penc Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2004. (V. 29.) rendelete Penc Község Építési Szabályzatáról
- **Püspökhatvan:**
  - Püspökhatvan Község Önkormányzat képviselő-testületének 82/2004. (XI.16.) határozata a településszerkezeti tervről
  - Püspökhatvan község Helyi Építési Szabályzatáról szóló 12/2004. (XI.19.) Önt. számú rendelet
- **Püspökszilágy:**
  - Püspökszilágy Község Önkormányzata 7/2004. (XII. 10.) rendelete a helyi építési szabályzatról
- **Rád:**
  - Rád Község Önkormányzat képviselő-testületének 117/2004. (IX. 20.) határozata a településszerkezeti tervről
  - Rád Község Képviselő-testületének Rád Helyi Építési Szabályzatáról szóló 6/2004. (IX.21.) rendelete
- **Szendehely:**
  - Szendehely Község Helyi Építési Szabályzatáról szóló 1/2003. (II. 27.) önkormányzati rendelet
- **Vác:**
  - Vác Város Önkormányzat Képviselő-testületének 268/2017. (XI. 23.) kt. határozata Vác Város Településszerkezeti tervéről
  - Vác Város Önkormányzat Képviselő-testületének 30/2017. (XI. 24.) sz. rendelete a Helyi Építési Szabályzatról
- **Vácduka:**
  - Vácduka Község Önkormányzat képviselő-testületének 27/2019.(II.28.) sz. ök. határozata a településszerkezeti tervről
  - Vácduka Község Önkormányzat képviselő-testületének 3/2019. (III.1.) önkormányzati rendelete Vácduka Község Helyi Építési Szabályzatáról

1.7.3. Körzeti erdőtervek és üzemtervek

- *Váci körzet:* Váci Erdőtervezési Körzet Körzeti Erdőterve (érvényes: 2016. január 1. – a következő körzeti erdőterv hatályba lépéséig) Hatályos körzeti erdőterv jóváhagyó határozat száma: HE/ERDO/8063-1/2016.
- *Gödöllői körzet:* A Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatal (továbbiakban: erdészeti hatóság) az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (továbbiakban: Evt.) 33. § (1) bekezdés a) pontjában, valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet (továbbiakban: Vhr.) 6. számú mellékletében foglaltaknak megfelelően az alábbiak szerint hivatalból megkezdi a Gödöllői erdőtervezési körzetre vonatkozó igazgatási tevékenységét:

Az erdőtervezési körzet megnevezése: Gödöllői

A körzeti erdőtervezés megkezdésének napja: 2020. március 1.

- *Romhányi körzet:* 571. számú Romhányi Körzet Erdőterve (érvényes: 2015. január 1. – a következő körzeti erdőterv hatályba lépéséig) Hatályos körzeti erdőterv jóváhagyó határozat száma: HEG/EI/6142-1/2015.
- *Berceli körzet:* a Berceli erdészeti tervezés második erdőterve (Törzskönyvi szám: 24/2009) 2018. december 31-én hatályát veszítette. Jelenleg készül az erdőterv, melynek megkezdéséről és az érintett területekről a Heves Megyei Kormányhivatal Egri Járási Hivatal 2019. 2. 19-én tájékoztatást adott ki. A terv előre láthatólag 2021 tavaszán lesz kész és hozzáférhető.

1.7.4. Tájegységi vadgazdálkodási tervek és vadgazdálkodási üzemtervek

A tervezési terület az Északi hegy- és dombvidéki Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységhez (VGTE kódszáma: 552610) tartozik. A tájegység vadgazdálkodási tervét az *Északi hegy- és dombvidéki Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységeinek vadgazdálkodási tervéről szóló 14/2018. (VII. 3.) AM rendelet* tartalmazza.

A vizsgált területhez tartozó vadászterületekre 2018-ban elkészültek a vadgazdálkodási üzemtervek, melyek 2037. február 28-ig érvényesek.

Vadgazdálkodási egység	Kódszáma	Jóváhagyó határozat száma	Érvényesség
Várkörnyéki Földtulajdonosok Vadásztársaság	12-553350-201	NO-05/FMO/00124-5/2019.	2037. 02. 28
Cserhádi Szent Hubertus Vadásztársaság	12-553260-201	NO-05/FMO/00019-4/2019.	2037. 02. 28.
Vácducai Szikra Vadásztársaság	13-571150-201	PE-06/FM2/102-6/2019.	2037. 02. 28.
Ipoly Erdő Zrt. Váci Erdészet	13-571250-201	PE-06/FM2/178-4/2019	2037. 02. 28.
Galgavölgye Vadásztársaság	13-571350-201	PE-06/FM2/055-7/2019	2037. 02. 28.
Pilisi Parkerdő Zrt.	13-571610-201	PE-06/FM2/074-7/2019	2037. 02. 28.
Vác-Kosd-Rád-Penc Földtulajdonosok Vadász Egyesülete	13-580050-201	PE-06/FM2/060-6/2019	2037. 02. 28.
Baglyas Vadászati és Természetvédelmi Egyesület	13-580450-201	PE-06/FM2/089-6/2019	2037. 02. 28.

3. táblázat. A vadgazdálkodási egységek

1.7.5. Halgazdálkodási tervek

A tervezési területen nyilvántartott halgazdálkodási vízterületek:

Halgazdálkodási vízterület neve	Víztérkód	Jóváhagyó határozat száma	Érvényesség
Mátyás-völgyi tó (Barina-tó)	13-133-1-4	PE-06/FM3/00417-9/2019	2019-2023
Sinkár-pataki (Püspökhatvan) víztározó	13-008-1-1	PE-06/FM3/00425-9/2019	2019-2023

A jóváhagyott halgazdálkodási tervek az illetékes halgazdálkodási hatóságnál megtekinthetők.

1.7.6. Vízgyűjtő-gazdálkodási terv

- A Duna-vízgyűjtő magyarországi része vízgyűjtő-gazdálkodási terv, 2015.
<https://www.vizugy.hu/index.php?module=vizstrat&programelemid=149>
  - Duna részvízgyűjtő vízgyűjtő-gazdálkodási terv, 2015. Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság 1-9 Közép-Duna vízgyűjtő alegység vízgyűjtő-gazdálkodási terv, 2016. április 1-10 Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság, érvényes 2021-ig.
  - Tisza részvízgyűjtő vízgyűjtő-gazdálkodási terv, 2015. Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság 2-10 Zagyva alegység vízgyűjtő-gazdálkodási terv, 2016. március, Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság, érvényes 2021-ig.

2. Veszélyeztető tényezők

A veszélyeztető tényezők felsorolásánál azokat a Natura 2000 adatlapon felsorolt tényezőket vettük figyelembe, melyeket a tervkészítés idején tapasztaltak idején az aktuális állapotra alakítva tapasztaltunk. Az érintett terület százalékos nagyságát a teljes tervezési területhez viszonyítva adjuk meg.

Belső veszélyeztető tényezők:

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H=nagy, M=közepes, L=kicsi)	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
A02	Mezőgazdasági művelési mód változása (kivéve lecsapolás és égetés)	L	1	6510 Sík- és dombvidéki kaszálórétek (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>), 6440 <i>Cnidion dubii</i> folyóvölgyeinek mocsárrétjei 6430 síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai A művelési mód változása (beszántás) veszélyezteti az élőhelyek fennmaradását. buglyos tátorján (<i>Crambe tatarica</i>) bíboros sallangvirág (<i>Himantoglossum jankae</i>) sárga gyapjasszövő (<i>Eriogaster catax</i>)

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H=nagy, M=közepes, L=kicsi)	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
				A gyepek nem megfelelő kezelése a fajok számára kedvezőtlenül befolyásolja az élőhelyek állapotát.
A06	Gyepművelés felhagyása (pl. legeltetés vagy kaszálás megszüntetése)	L	< 1	6210 Meszes alapközetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (<i>Festuco-Brometalia</i>) 6240* Szubpannon sztyeppék 6510 Sík-és dombvidéki kaszáló-rétek (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanquisorba officinalis</i>) 6440 <i>Cnidion dubii</i> folyóölgyeinek mocsárrétjei 6430 Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai A kaszálás felhagyása veszélyezteti a jelölő élőhelyek fennmaradását, azok gyomosodásához, cserjésedéséhez vezet. piros kígyószisz (<i>Echium russicum</i>) leánykökörcsin (<i>Pulsatilla grandis</i>), Janka-tarsóka (<i>Thlaspi jankae</i>) sárga gyapjasszövő (<i>Eriogaster catax</i>) magyar tarsza (<i>Isophya costata</i>) nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>) A gyepművelés felhagyása után jelentkező gyomosodás, cserjésedés a jelölő fajok élőhelyének megszűnéséhez vezet.
A08	Gyepterület kaszálása vagy vágása	M	2	6210 Meszes alapközetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (<i>Festuco-Brometalia</i>) 6240* Szubpannon sztyeppék Nem megfelelő területkezelés (pl.: túllegeltetés, rossz kaszálási időpont) negatív hatású az élőhelyek állapotára. buglyos tátorján (<i>Crambe tatarica</i>) piros kígyószisz (<i>Echium russicum</i>) bíboros sallangvirág (<i>Himantoglossum jankae</i>) A nem megfelelő időpontban végzett kaszálás következtében a védett fajok egyedei megsemmisülhetnek.

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H=nagy, M=közepes, L=kicsi)	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
A09	Intenzív legeltetés vagy túllegeltetés	L	1	<p>A 6510 Sík- és dombvidéki kaszálóréteken (<i>Alopecurus pratensis</i>, <i>Sanguisorba officinalis</i>) réteken az intenzív szarvasmarha legeltetés a gyepek fennmaradását, fajkészletének degradációját okozhatja</p> <p>A 6210 Meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (<i>Festuco-Brometalia</i>) elkerített intenzív legeltetése az élőhely jelentős degradációját okozza.</p> <p>6240* Szubpannon sztyeppék</p> <p>6430 Síkságok és a hegyvidéktől a magashegy-ségig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai</p> <p>6440 <i>Cnidion dubii</i> folyóvölgyeinek mocsárrétjei</p> <p>A túlzott legeltetés a jelölő élőhelyek degradációjához, a védett fajok eltűnéséhez vezet. A taposás felnyitja a gyepeket, ezzel lehetőséget ad az inváziós fajok kolonizálására.</p> <p>buglyos tátorján (<i>Crambe tatarica</i>) piros kígyószisz (<i>Echium russicum</i>) bíboros sallangvirág (<i>Himantoglossum jankae</i>) sárga gyapjasszövő (<i>Eriogaster catax</i>) magyar tarsza (<i>Isophya costata</i>) nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>)</p> <p>A túlzott legeltetés a gyepek kitaposását, gyomosodását, fajkészletük átalakulását, leromlását eredményezi. Az élőhely károsodása kihatással van az ott élő fajokra.</p>
A10	Extenzív legeltetés vagy alullegetetés	L	3	<p>sárga gyapjasszövő (<i>Eriogaster catax</i>)</p> <p>A faj számára a cserjésedés kezdeti stádiumában lévő gyepek kedvezőek, a cserjék záródása kedvezőtlen hatású.</p>
A11	Mezőgazdasági célú égetés	L	1	<p>nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>) harántfogú törpecsiga (<i>Vertigo angustior</i>) hasas törpecsiga (<i>Vertigo moulinsiana</i>)</p> <p>A populációk nagyságát az égetés károsan befolyásolja</p>
A13	Gyepterületek és egyéb féltermészetes élőhelyek felülvizsgálata	L	1	<p>6210 Meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (<i>Festuco-Brometalia</i>)</p> <p>6440 <i>Cnidion dubii</i> folyóvölgyeinek mocsárrétjei</p>

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H=nagy, M=közepes, L=kicsi)	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
				Az élőhelyek felülvetésével azok természetes fajkészlete átalakul, leromlik. Az élőhely károsodása hatással van az ott élő fajokra.
A20	Műtrágya kijuttatása mezőgazdasági területre	L	1	harántfogó törpecsiga (<i>Vertigo angustior</i>) hasas törpecsiga (<i>Vertigo moulinsiana</i>) A műtrágyák letális veszélyt jelentenek a populációra.
A21	Növényvédő szerek használata a mezőgazdaságban	L	1	A Natura 2000 területen lévő szántókon zajló intenzív agrárgazdálkodás hatására a szántókkal határos 6510 Sík-és dombvidéki kaszálórétek (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanquisorba officinalis</i>) jelölő élőhely állományok gyomosodnak, degradálódnak.
B02	Más típusú erdővé alakítás, beleértve a monokultúrákat	M	60	91E0* Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>) 91G0* Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraeával</i> és <i>Carpinus betulusszal</i> 91H0* Pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescensszel</i> 91M0 Pannon cseres-tölgyesek 9130 Szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>) 9150 A <i>Cephalanthero-Fagion</i> közép-európai sziklai bükkösei mészkövön nagy hőscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>) skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) kék pattanóbogár (<i>Limoniscus violaceus</i>) havasi cincér (<i>Rosalia alpina</i>)* magyar tavaszi-fésűsbagoly (magyar barkabagoly) (<i>Dioszeghyana schmidtii</i>) nyugati piszedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>) nagyfülű denevér (<i>Myotis bechsteinii</i>) tavi denevér (<i>Myotis dasycneme</i>) kis patkósdenevér (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) A döntően gazdasági célú erdőhasználat megváltoztatja a faállomány természetes struktúráját, színtezettségét, a faállomány homogenizálódását eredményezi a természetszerű kor- és fajösszetételhez képest. A természetes erdőszerkezet helyett döntően a vágásos erdőkép válik meghatározóvá. Az így létrejövő egykorú,

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H=nagy, M=közepes, L=kicsi)	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
				homogén erdőállományok kialakítása az összes élőlényt veszélyezteti. Az idős fák hiánya miatt a jelölő fajok élettere jelentősen szűkül.
B06	Fakitermelés (kivéve tarvágás)	H	60	<p>91E0* Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i>, <i>Alnion incanae</i>, <i>Salicion albae</i>)</p> <p>91G0* Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraeal</i> és <i>Carpinus betulusszal</i></p> <p>91H0* Pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescensszel</i></p> <p>91M0 Pannon cseres-tölgyesek</p> <p>9130 Szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>)</p> <p>9150 A <i>Cephalanthero-Fagion</i> közép-európai sziklai bükkösei mészkövön</p> <p>9180* Lejtők és sziklatörmelékek <i>Tilio-Acerion</i>-erdői</p> <p>A fakitermelés az erdőknél a szerkezet és a fajösszetétel változásán keresztül hat. Véghasználat esetén az erdők egykorú és sokszor egy fajjal jellemezhető kis részletek mozaikjává válnak, mely a faji változatosságot, a jelölő és egyéb fajok élőhelyigényeinek már nem megfelelő. havasi cincér (<i>Rosalia alpina</i>)* nagy hőscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>) skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) kék pattanóbogár (<i>Limoniscus violaceus</i>) magyar tavaszi-fésűsbagoly (magyar barkabagoly) (<i>Dioszeghyana schmidtii</i>)</p> <p>Az állományszerkezet és elegyesség alakításával, a fakitermelések érdemi kihatással vannak/lehetnek a faj populációjának megőrzésére.</p> <p>nyugati piszedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>) kis patkósdenevér (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) nagy patkósdenevér (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>) nagyfülű denevér (<i>Myotis bechsteinii</i>) tavi denevér (<i>Myotis dasycneme</i>) csonkafülű denevér (<i>Myotis emarginatus</i>)</p> <p>Az állományszerkezet alakításával, illetve a bűvő és táplálkozó helyek jelenlétének befolyásolásával az</p>

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H=nagy, M=közepes, L=kicsi)	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
				erdőgazdálkodás érdemi kihatással van/lehet az a denevérfajok megőrzésére.
B07	Lábonálló és fekvő holtfa eltávolítása, beleértve a törmeléket is	H	60	<p>91E0* Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i>, <i>Alnion incanae</i>, <i>Salicion albae</i>)</p> <p>91G0* Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraeával</i> és <i>Carpinus betulusszal</i></p> <p>91H0* Pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescensszel</i></p> <p>91M0 Pannon cseres-tölgyesek</p> <p>9130 Szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>)</p> <p>9150 A <i>Cephalanthero-Fagion</i> közép-európai sziklai bükkösei mészkövön</p> <p>9180* Lejtők és sziklatörmelékek <i>Tilio-Acerion</i>-erdői</p> <p>az erdőkben található lábon álló és fekvő holtfa elsősorban az állatvilág szempontjából fontos.</p> <p>skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) havasi cincér (<i>Rosalia alpina</i>)*, kék pattanóbogár (<i>Limoniscus violaceus</i>), nagy hőscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>)</p> <p>Az erdőkben található, természetes módon keletkezett holtfa eltávolítása a szaproxil élővilág szempontjából hátrányos, mert megszünteti táplálkozó- és szaporodóhelyeiket.</p> <p>nyugati pisedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>) kis patkósdenevér (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) nagy patkósdenevér (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>) nagyfülű denevér (<i>Myotis bechsteinii</i>) tavi denevér (<i>Myotis dasycneme</i>) csonkafülű denevér (<i>Myotis emarginatus</i>)</p> <p>Az erdőkhöz kötődő denevérfajok lakhelyei az idős, odvas fák, valamint a lábon álló holtfák, ezek hiányában nem találnak megfelelő élőhelyet.</p>
B08	Idős fák eltávolítása	H	50	<p>91M0 Pannon cseres-tölgyesek</p> <p>9130 Szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>)</p> <p>9180* Lejtők és sziklatörmelékek <i>Tilio-Acerion</i>-erdői</p>

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H=nagy, M=közepes, L=kicsi)	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
				<p>A jelölő társulások kor- és szerkezeti változatossága, természetessége csökken az idős fák eltávolításával. Egykorú erdőállományok kialakítása pedig számos élőlényt veszélyeztet.</p> <p>nagy höscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>) skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) kék pattanóbogár (<i>Limoniscus violaceus</i>) havasi cincér (<i>Rosalia alpina</i>)* magyar tavaszi-fésűsbagoly (magyar barkabagoly) (<i>Dioszeghyana schmidtii</i>)</p> <p>Az idős fák (különösen a tölgyek) jelenléte a xylofág fajok életfeltételeinek biztosításához elengedhetetlen.</p> <p>nyugati pizedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>) nagyfülű denevér (<i>Myotis bechsteinii</i>) tavi denevér (<i>Myotis dasycneme</i>)</p> <p>Erdei denevérfajok lakhelyei, búvóhelyei az idős, odvas, kéreglevált fák. Megőrzésüket az idős fák eltávolítása veszélyezteti.</p>
B09	Tarvágás	M	60	<p>91E0* Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i>, <i>Alnion incanae</i>, <i>Salicion albae</i>) 91G0* Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraeával</i> és <i>Carpinus betulusszal</i> 91H0* Pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescensszel</i> 91M0 Pannon cseres-tölgyesek 9130 Szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>) 9150 A <i>Cephalanthero-Fagion</i> közép-európai sziklai bükkösei mészkövön 9180* Lejtők és sziklatörmelékek <i>Tilio-Acerion</i>-erdői</p> <p>A tarvágás és a hatásában vele egyenértékű rövid idő alatt elvégzett véghasználat átmeneti időszakra az erdei élőhely megszűnéséhez vezet, melyben a korábban ott élt erdei növény- és állatközösségek eltűnését vonja maga után.</p> <p>szarvas álganjtúró (<i>Bolbelasmus unicornis</i>) nagy höscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>) skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) kék pattanóbogár (<i>Limoniscus violaceus</i>) havasi cincér (<i>Rosalia alpina</i>)*</p>

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H=nagy, M=közepes, L=kicsi)	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
				magyar tavaszi-fésűsbagoly (magyar barkabagoly) (<i>Dioszeghyana schmidtii</i>) nyugati pizedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>) kis patkósdenevér (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) nagy patkósdenevér (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>), nagyfülű denevér (<i>Myotis bechsteinii</i>), tavi denevér (<i>Myotis dasycneme</i>) csonkafülű denevér (<i>Myotis emarginatus</i>) a tarvágás és rövid idő alatt elvégzett véghasználat a költő-, búvó és táplálkozó helyek megszüntetésével az erdei denevérfajok, szaproxil élővilág és az erdei madárfauna élőhelyét szünteti meg, jelentős káros hatással van az itt élő fajok megőrzésére.
B16	Faanyag szállítása	L	<1	6190 Pannon sziklagyeppek (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>) 6210 Meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (<i>Festuco-Brometalia</i>) 6240* Szubpannon sztyeppék A huzamosabb ideig erdészeti rakodóként használt gyepfoltokat a leromlás, megsemmisülés veszélyezteti. havasi cincér (<i>Rosalia alpina</i>)*, nagy hőscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>), skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) A kitermelt és deponált faanyag késői elszállítása veszélyt jelenthet a jelölő xilofág rovarfajokra, amik petéiket gyakorta a frissen kivágott faanyagba rakják.
B27	A hidrológiai viszonyok átalakítása vagy a víztestek fizikai változása és lecsapolás erdészeti célból (beleértve a gátakat)	M	<1	vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>) Az erdei utak pocsolyáinak vízelvezetése károsíthatja a faj szaporodó helyét.
B29	Egyéb erdészeti tevékenység, kivéve az agroerdészethez kapcsolódó	L	<1	40A0* Szubkontinentális peripannon cserjések A cserjeirtás megszünteti az élőhelyet.

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H=nagy, M=közepes, L=kicsi)	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
	tevékenységeket (cserjeirtást ideértve, erdőszegély megszüntetése)			
E01	Utak, ösvények, vasútvonalak és a kapcsolódó infrastruktúra (pl. hidak, viaduktok, alagutak)	L	3	91H0* Pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i> szel Az utak az élőhelyek fragmentációját okozzák.
F07	Sport, turisztikai és szabadidős tevékenységek	M	20	40A0* Szubkontinentális peripannon cserjések 6190 Pannon sziklagyepek (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>) 6210 Meszes alapközetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (<i>Festuco-Brometalia</i>) 6240* Szubpannon sztyeppék 6260* Pannon homoki gyepek 6430 Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai 8210 Mészkösziklás lejtők sziklanövényzettel 8310 Nagyközönség számára meg nem nyitott barlangok 9150 A <i>Cephalanthero-Fagion</i> közép-európai sziklai bükkösei mészkövön 9180* Lejtők és sziklatörmelékek <i>Tilio-Acerion</i> -erdői 91E0* Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőrös (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>) 91G0* Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraeával</i> és <i>Carpinus betulusszal</i> 91H0* Pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i> szel A területen több turistaút is ki van jelölve, melyen a turisták (gyalogos túrázók, futók, biciklisek, sziklamászók, terepmotorozók) aktivitása folyamatos, de változó intenzitással. Míg a Naszályt többnyire a fővárosi turisták látogatják, addig a délebbre eső erdők, volt zártkertek inkább a helybéliek, ill. környező települések lakosainak célpontjai. Az emberi jelenlét folyamatos zavarással, taposással jár, mely

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H=nagy, M=közepes, L=kicsi)	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
				<p>károsítja az élőhelyeket, fajokat, főképp szaporodási, költési időben.</p> <p>buglyos tátorján (<i>Crambe tatarica</i>) piros kígyószisz (<i>Echium russicum</i>) bíboros sallangvirág (<i>Himantoglossum jankae</i>) homoki nőszirm (<i>Iris humilis</i> subsp. <i>arenaria</i>), leánykökörcsin (<i>Pulsatilla grandis</i>), magyar gurgolya (<i>Seseli leucospermum</i>), Janka-tarsóka (<i>Thlaspi jankae</i>) hegyesorrú denevér (<i>Myotis blythii</i>), csonkafülű denevér (<i>Myotis emarginatus</i>) kis patkósdenevér (<i>Rhinolophus hipposideros</i>), nagy patkósdenevér (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>), közönséges denevér (<i>Myotis myotis</i>), nagyfülű denevér (<i>Myotis bechsteinii</i>) A denevérekre a barlangok látogatása lehet negatív hatással.</p>
G08	Hal- és vadállomány kezelése	H	60	<p>40A0* Szubkontinentális peripannon cserjések 6190 Pannon sziklagyepek (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>) 6210 Meszes alapközetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (<i>Festuco-Brometalia</i>) 6240* Szubpannon sztyeppék 6260* Pannon homoki gyepek 6430 Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai 6440 <i>Cnidion dubii</i> folyóölgyeinek mocsárrétjei 6510 Sík- és dombvidéki kaszálórét (<i>Alopecurus pratensis</i>, <i>Sanguisorba officinalis</i>) 6520 Hegyi kaszálórét 8210 Mészkösziklás lejtők sziklanövényzettel 9130 Szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>) 9150 A <i>Cephalanthero-Fagion</i> közép-európai sziklai bükkösei mészkövön 9180* Lejtők és sziklatörmelékek <i>Tilio-Acerion</i>-erdői 91E0* Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta</p>

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H=nagy, M=közepes, L=kicsi)	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
				<p>ligeterdők (<i>Alno-Padion</i>, <i>Alnion incanae</i>, <i>Salicion albae</i>) 91G0* Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraeával</i> és <i>Caprinus betulusszal</i> 91H0* Pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescensszel</i> 91M0 Pannon cseres-tölgyesek A területen a vadállomány túltartott, melynek taposása, rágása, túrása sokfelé az élőhelyek természetességét rontja, ill. azok megsemmisülését okozhatja. A szarvasok, őzek, vaddisznók túrásukkal visszavetik a növényzet felújulását, illetve a gyeptakarót felsértik, ezzel utat nyitnak a gyomosodásnak, az inváziós fajok terjedésének. A szórók kialakítása szintén segíti az inváziós növényfajok terjedését. A nagy területen kialakított vadaskert és disznóskert területén a természetes erdők gyep- és cserjeszintjében jelentős károkat okoztak, sokfelé teljesen elpusztítva azokat. buglyos tátorján (<i>Crambe tatarica</i>) homoki nőszirm (<i>Iris humilis</i> subsp. <i>arenaria</i>), bíboros sallangvirág (<i>Himantoglossum jankae</i>), piros kígyószisz (<i>Echium russicum</i>), leánykökörcsin (<i>Pulsatilla grandis</i>), magyar gurgolya (<i>Seseli leucospermum</i>) Janka-tarsóka (<i>Thlaspi jankae</i>) A túltartott vadállomány taposása rágása, túrása növényfajok egyedeinek megsemmisülését okozhatja.</p>
G11	Illegális begyűjtés, gyűjtés és természetből kivétel	L	1	<p>leánykökörcsin (<i>Pulsatilla grandis</i>) Az illegális gyűjtés az állományok méretét csökkentti.</p>
I01	Az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok	M	30	<p>6210 Meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (<i>Festuco-Brometalia</i>) 6240* Szubpannon sztyeppék 6510 Sík- és dombvidéki kaszálórét (<i>Alopecurus pratensis</i>, <i>Sanguisorba officinalis</i>) Az állományokban megjelent a selyemkóró (<i>Asclepia syriaca</i>), amely degradálja az élőhelyet.</p>

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H=nagy, M=közepes, L=kicsi)	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
				<p>40A0 Szubkontinentális peripannon cserjések</p> <p>91E0* Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőrös (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i>, <i>Alnion incanae</i>, <i>Salicion albae</i>)</p> <p>91G0* Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraeával</i> és <i>Carpinus betulusszal</i></p> <p>91H0* Pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescensszel</i></p> <p>91M0 Pannon cseres-tölgyesek</p> <p>9130 Szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>)</p> <p>9150 A <i>Cephalanthero-Fagion</i> közép-európai sziklai bükkösei mészkövön</p> <p>9180* Lejtők és sziklatörmelékek <i>Tilio-Acerion</i>-erdői</p> <p>A sokhelyütt, főképp a fakitermeléssel érintett területeken a kolonizáló bálványfák (<i>Ailanthus altissima</i>) inváziós góccokként vannak jelen, a jelölő erdőkben megtelepedve szálankén, ill. csoportokban degradálják azokat. A véghasználat után a vágásokban is gyakorta kolonizálnak, amivel a termőhely természetességét nagymértékben veszélyeztetik.</p> <p>6430 Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai jelölő élőhelyeket a selyemkóró (<i>Asclepias syriaca</i>), valamint a bálványfa (<i>Ailanthus altissima</i>) térhódítása veszélyezteti.</p>
I02	Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül)	H	20	<p>91E0* Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőrös (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i>, <i>Alnion incanae</i>, <i>Salicion albae</i>)</p> <p>91G0* Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraeával</i> és <i>Carpinus betulusszal</i></p> <p>91H0* Pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescensszel</i></p> <p>91M0 Pannon cseres-tölgyesek</p> <p>9130 Szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>)</p> <p>9150 A <i>Cephalanthero-Fagion</i> közép-európai sziklai bükkösei mészkövön</p> <p>9180* Lejtők és sziklatörmelékek <i>Tilio-Acerion</i>-erdői</p> <p>A fehér akáccal (<i>Robinia pseudoacacia</i>) telepített akácok, keleti ostorfa (<i>Celtis</i></p>

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H=nagy, M=közepes, L=kicsi)	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
				<p><i>occidentalis</i>) állományok, valamint a kanadai aranyvessző (<i>Solidago canadensis</i>) inváziós góccokként vannak jelen, a jelölő erdőkben megtelepedve szálankén, ill. csoportokban degradálják azokat. A véghasználat után a vágásokban is gyakorta kolonizálnak, amivel a termőhely természetességét nagymértékben veszélyeztetik.</p> <p>40A0* Szubkontinentális peripannon cserjések</p> <p>6190 Pannon sziklagyepek (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>)</p> <p>6210 Meszes alapközetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (<i>Festuco-Brometalia</i>)</p> <p>6240* Szubpannon sztyeppék</p> <p>6260* Pannon homoki gyepek</p> <p>6510 Sík-és dombvidéki kaszáló-rétek (<i>Alopecurus pratensis</i>, <i>Sanquisorba officinalis</i>) kaszálórétek</p> <p>6430 Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai jelölő élőhelyeket a kanadai aranyvessző (<i>Solidago canadensis</i>), térhódítása veszélyezteti. Az inváziós fajok térnyerése a természetszerű élőhelyeket átalakítja, hosszabb távon megszűnésükhöz vezet, egyúttal a jelölő és értékes, valamint védett fajok az élőhely átalakulásával visszaszorulnak, eltűnnek.</p> <p>buglyos tátorján (<i>Crambe tatarica</i>)</p> <p>bíboros sallangvirág (<i>Himantoglossum jankae</i>)</p> <p>magyar gurgolya (<i>Seseli leucospermum</i>)</p> <p>szarvas álganéjtúró (<i>Bolbelasmus unicornis</i>)</p> <p>magyar tarsza (<i>Isophya costata</i>)</p> <p>nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>)</p> <p>Az inváziós fajok az élőhelyeket, átalakítják, jelentősen növelik a záródást, ami a közösségi jelentőségű fajok eltűnéséhez vezet.</p>
K02	Lecsapolás	L	1	<p>vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)</p> <p>harántfogú törpecsiga (<i>Vertigo angustior</i>)</p> <p>hasas törpecsiga (<i>Vertigo moulinsiana</i>)</p>

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H=nagy, M=közepes, L=kicsi)	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
				A vízellátás megváltozása miatt az élőhely degradálódik, átalakul, a fajok élőhelye megszűnik.
L01	Természetes abiotikus folyamatok (pl. erózió, feliszapolódás, kiszáradás, elsüllyedés, szikessedés)	H	5	6440 <i>Cnidion dubii</i> folyóvölgyeinek mocsárrétjei 6430 Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai 91E0* Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>) A vízhez kötődő vizes élőhelyek kiszáradása az élőhely leromlásához vezet. A hasas törpecsiga (<i>Vertigo moulinsiana</i>), harántfogú törpecsiga (<i>Vertigo angustior</i>), vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>) A vizes élőhelyek állatainak populációit élőhelyük szárazodása veszélyezteti.
L02	Fajösszetétel változás természetes szukcesszió következtében (más, mint a mezőgazdasági vagy erdészeti gyakorlat által okozott közvetlen változás)	H	15	40A0* Szubkontinentális peripannon cserjések 6190 Pannon sziklagyepek (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>) 6210 Meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (<i>Festuco-Brometalia</i>) 6240* Szubpannon sztyeppék 6260* Pannon homoki gyepek 6510 Sík-és dombvidéki kaszáló-rétek (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanquisorba officinalis</i>) kaszálórétek 6430 Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai A művelés felhagyása után az élőhelyek záródása (cserjésedése, erdősülése) következtében azok átalakulnak, degradálódnak. buglyos tátorján (<i>Crambe tatarica</i>) piros kígyószisz (<i>Echium russicum</i>) bíboros sallangvirág (<i>Himantoglossum jankae</i>) leánykőkörcsin (<i>Pulsatilla grandis</i>) magyar gurgolya (<i>Seseli leucospermum</i>) Janka-tarsóka (<i>Thlaspi jankae</i>) sárga gyapjasszövő (<i>Eriogaster catax</i>) magyar tarsza (<i>Isophya costata</i>) nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>)

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H=nagy, M=közepes, L=kicsi)	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
				A szukcesszió következtében a jelölő fajok élőhelye megszűnik, ezáltal a fajok életfeltételei megszűnnek.
N01	Hőmérsékletváltozás (pl. hőmérséklet növekedés és szélsőséges hőmérsékleti értékek) a klímaváltozás következtében	M	50	91M0 Pannon cseres-tölgyesek 9130 Szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>) 9180* Lejtők és sziklatörmelékek <i>Tilio-Acerion</i> -erdői A klímaváltozás következtében jelentkező hőmérséklet növekedés negatívan hat a mezofil erdőállományokra. Ez különösen bükkösök esetén érzékelhető. A bükkök extrém gyakori makktermése és egészségi állapotuk romlása megfigyelhető.
N02	Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében	H	100	6190 Pannon sziklagyepek (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>) 6240* Szubpannon sztyeppék 6430 Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai 6440 <i>Cnidion dubii</i> folyóvölgyeinek mocsárrétjei 91E0* Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>) 91G0* Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraeával</i> és <i>Carpinus betulusszal</i> 91H0* Pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescensszel</i> 91M0 Pannon cseres-tölgyesek 9130 Szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>) 9180* Lejtők és sziklatörmelékek <i>Tilio-Acerion</i> -erdői A klímaváltozás következtében csökkenő csapadékmennyiség a mezofil élőhelyek mellett a szárazabb gyepes és erdős élőhelyeket is teljesen átalakítja, fajkészletük eljellegtelenedik. buglyos tátorján (<i>Crambe tatarica</i>) piros kígyószisz (<i>Echium russicum</i>) bíboros sallangvirág (<i>Himantoglossum jankae</i>) magyar gurgolya (<i>Seseli leucospermum</i>) leánykőkörcsin (<i>Pulsatilla grandis</i>) Janka-tarsóka (<i>Thlaspi jankae</i>) nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>) vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H=nagy, M=közepes, L=kicsi)	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
				harántfogú törpecsiga (<i>Vertigo angustior</i>) hasas törpecsiga (<i>Vertigo moulinsiana</i>) A közvetlen vízhatástól függő és mezofil viszonyokat kedvelő közösségi jelentőségű fajok esetében a csapadék- és talajvízhiány következtében élőhelyük szűkül, negatívan befolyásolja a populációk méretét.

Jövőben ható, potenciális veszélyeztető tényezők:

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H=nagy, M=közepes, L=kicsi)	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
F01	Más földhasználatú terület lakott területté, településsé vagy rekreációs területté alakítása	L	1	6240* - Szubpannon sztyeppék 6210 - Meszes alapközetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (<i>Festuco-Brometalia</i>) Települések belterületének határán kialakítandó lakóterületek, illetve mezőgazdasági telephelyek létesítése jelenthet veszélyt az élőhelyekre.

4. táblázat. Veszélyeztető tényezők (a *-gal jelöltek kiemelt jelentőségű közösségi élőhelytípusok, ill. fajok)

3. Kezelési feladatok meghatározása

3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése

Természetvédelmi prioritások és célkitűzések

Prioritás: Kiemelt fontosságú cél a következő fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, helyreállítása:

Közösségi jelentőségű élőhelytípusok:

- 8210 Mészakösziklás lejtők sziklanövényzete
- 91M0 Pannon cseres-tölgyesek
- 8310 Nagyközönség számára meg nem nyitott barlangok
- 6190 Pannon sziklagyepek (*Stipo-Festucetalia pallentis*)
- 6240 Szubpannon sztyeppék
- 6210 Meszes alapközetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik
- 6510 Sík és dombvidéki kaszálórétek (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)
- 9130 Szubmontán és montán bükkösök (*Asperulo-Fagetum*)
- 9180 Lejtők és sziklatörmelékek *Tilio-Acerion* erdői

Kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok (a *-gal jelöltek kiemelt jelentőségű közösségi élőhelytípusok):

- 40A0* Szubkontinentális peri-pannon cserjések
- 91H0* Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*-szel
- 91G0* Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraea*-val és *Carpinus betulus*-szal
- 91E0* Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

Kiemelt közösségi jelentőségű állatfajok (a *-gal jelöltek kiemelt jelentőségű közösségi fajok):

- havasi cincér (*Rosalia alpina*)*
- csíkos medvelepke (*Callimorpha quadripunctaria*) *

Közösségi jelentőségű állatfajok:

- vöröshasú unka (*Bombina bombina*)
- vágó csík (*Cobitis taenia*)
- nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*)
- skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*)
- havasi cincér (*Rosalia alpina*)
- szarvasbogár (*Lucanus cervus*)
- nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*)
- magyar tavaszi-fésűsbagolylepke (*Dioszeghyana schmidtii*)
- tavi denevér (*Myotis dasycneme*)
- nyugati pisedenevér (*Barbastella barbastellus*)
- kis patkósdenevér (*Rhinolophus hipposideros*)
- nagy patkósdenevér (*Rhinolophus ferrumequinum*)
- hegyesorrú denevér (*Myotis blythii*)
- közönséges denevér (*Myotis myotis*)
- kereknyergű patkósdenevér (*Rhinolophus euryale*)
- hosszúszárnyú denevér (*Miniopterus schreibersi*)
- szarvas álganéjtúró (*Bolbelasmus unicornis*)
- magyar tarsza (*Isophya costata*)
- kék pattanóbogár (*Limoniscus violaceus*)
- nagyfülű denevér (*Myotis bechsteinii*)
- csonkafülű denevér (*Myotis emarginatus*)

Kiemelt közösségi jelentőségű növényfajok:

- bíboros sallangvirág (*Himantoglossum caprinum*) *

Közösségi jelentőségű növényfajok:

- tátorján (*Crambe tataria*)
- leánykökörcsin (*Pulsatilla grandis*)
- Janka-tarsóka (*Thlaspi jankae*)
- piros kígyószisz (*Echium russicum*)
- magyar gurgolya (*Seseli leucospermum*)
- homoki nőzirom (*Iris humilis* ssp. *arenaria*)

Célkitűzések:

A Natura 2000 terület általános természetvédelmi célkitűzése a kijelölés és lehatárolás alapjául szolgáló terület természeti állapotának, az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

Specifikus célok:

Kedvező természetvédelmi helyzet megőrzése:

A jó természeti állapotú mészkősziklás lejtők sziklanövényzete, pannon sziklagyep, szubpannon sztyeppék, meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyep és cserjésedett változataik, sík és dombvidéki kaszálórét, szubkontinentális peri-pannon cserjések, pannon cseres-tölgyesek, pannon molyhos tölgyesek, pannon gyertyános-tölgyesek, szubmontán és montán bükkösök, lejtők és sziklatörmelékek erdői és az enyves éger és magas kőris alkotta ligeterdők természetszerű állományszerkezetének és fajkészletének megőrzése.

- A Natura 2000 jelölő fajok populációnagyságának megőrzése, a z állományok elterjedési területének és kiterjedésének megtartása, csökkenésének megakadályozása.
- A jelölő erdei élőhelyek állományaiban a tájidegen fafajok terjeszkedésének visszaszorítása, elegyaránynövekedésének megakadályozása.
- A jó állapotú erdő és gyepek élőhelyek természetszerű szerkezetének megőrzése. Magas természetességű, fajgazdag gyep, erdők fenntartása szakszerű, természetközeli, extenzív hasznosítással és kezeléssel.
- A gyepes esetében az extenzív gyepgazdálkodás fenntartása, ill. az arra való átállás. A legelő állatállomány növekedésének elérése.
- A jelenleg megvalósuló intenzív földhasználat helyett a változatos, extenzív mezőgazdasági művelés fenntartása és fejlesztése.
- Tájidegen inváziós és energia növényfajok (lágú- és fászszerűek egyaránt) megjelenésének, terjedésének megelőzése, belőlük ültetvények kialakításának megakadályozása.
- A beépített területek kiterjedési határainak rögzítése, a Natura 2000 területén a jelölő és egyéb élőhelyek rovására történő további növekedés megakadályozása.
- Erdőhasználat gyakorlatának átalakítása, megváltoztatása a folyamatos erdőborítás területarányának növelésével. A Natura 2000 céljainak megvalósulásához javasolt erdőhasználati üzemmódok: örökzöld-, átmeneti és esetenként faanyagtermelést nem szolgáló üzemmód (Pro Sylva típusú erdőművelés). Fontos és elrendő cél az erdő szintjeinek (lombkorona-, cserje-, valamint a lágyszárú szint) faji, életkori összetételének a természetes állapotokhoz való közelítésének megközelítése, ehhez a jelenleg tapasztalható kezelési módok alapvető megváltoztatása szükséges.
- A terület vonatkozásában jelentős, ill. fokozottan védett ragadozó madárfajok fészkelőhelyei körül továbbra is egyedi védőzóna kijelölése és költési időszakban háborítatlanságának biztosítása szükséges.
- Kiemelt fajként kell a védelem során kezelni: tátorján (*Cambre tatarica*), Janka sallangvirág (*Himantoglossum jankae*)

Kedvező természetvédelmi helyzet elérése érdekében szükséges fejlesztés:

- Meg kell valósítani a jelölő erdei élőhelyek állományaiban a folyamatos erdőborítást biztosító fahasználatok alkalmazását, az élőhelyek jó természetességét jelző lombkorona-, cserje-, lágyszárú szint faj- és életkori összetételét legalább a melegkedvelő tölgyesek, cseres-tölgyesek, gyertyános-tölgyesek és bükkösök területén.
- A területen megjelent és terjeszkedő inváziós fajok, mint a fehér akác, nyugati ostorfa, bálványfa, selyemkóró, kanadai aranyvessző intenzív terjedésének megakadályozása, állományainak megszüntetése vagy hathatós csökkentése, az általuk veszélyeztetett jelölő gyepek és erdőtársulások degradációtól való megóvása.
- A jó természeti állapot eléréséhez, azt hosszú távon fenntartó legeltetési/kaszálási rendszer kialakítása és megvalósítása a szubpannon sztyepek, meszes alapközetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik területén a túlhasználat/alulhasználat elkerülése érdekében.
- A kis kiterjedésben található fekete és erdei fenyves állományok záródásának fokozatos csökkentése, a fenyők alatt megnövő kemény lombos fajok (virágos kőris, juhar, csertölgy, molyhos tölgy) élettérhez juttatása, középtávon a túlevelű állományok átalakítása, megfelelő kezeléssel a termőhelyre jellemző természetes élőhely kialakítása.
- A sztyepréteken jelentkező, cserjésedés által veszélyeztetett, azzal degradálódó jelölő gyepek területén a szukcesszió lassítása, a cserjék visszaszorítása mozaikos élőhely kialakítása, a cserjések túlzott térfoglalásának megakadályozása.
  - A felhagyott szántók helyén lévő parlagok kaszálórétekké alakítása.
  - Kisvizek rekonstrukcióinak elősegítése, támogatása.
- A területen a vad populációsűrűségének csökkentése, a jelenlegi túltartott állomány olyan szinten tartása, mely a vadkárrelhárító kerítések nélküli erdőfelújítást nem gátolja, valamint nem okozza az erdők, gyepek degradációját, nem veszélyezteti a földön fészkelő madárfajok állományát, költési esélyeit. A nagyvadállomány jelentős csökkentése elengedhetetlen.
- A magyar tarsza (*Isophya costata*) állományok élőhelye megfelelő gyeppelkezeléssel, extenzív legeltetéssel, vagy késői mozaikos kaszálással tartandó fent, kerülni szükséges az intenzív legeltetést, gyakori kaszálást, ill. a gyepek égetését.
- A kék pattanóbogár (*Limoniscus violaceus*) védelme érdekében élőhelyén biztosítandó talajszintű faodúk megléte és kialakulásuk lehetősége, elsősorban idősebb sarj eredetű tölgyes állományok fenntartásával és részben sarj eredetű erdő állományok felnevelésével.
- A xilofág rovarok állományának növelése érdekében szükséges megfelelő területi kiterjedésben és térbeli elosztásban idős erdők és facsoportok fenntartása.
- A barlanglátogatás és denevérkutatás a denevér populációkat ne veszélyeztesse, a denevérvédelmi okokból jelentős barlangok lezárása.
- A kerékpáros és gyalogos turista forgalom szabályozása, túraútvonalak kijelölése, szükség szerinti megszüntetése.
- Meglévő és új létesítésű közepesfeszültségű elektromos hálózat tartóoszlopainak szigetelése, továbbá szükség esetén földkábelbe helyezése.
- Mesterséges fészkek kihelyezése veszélyeztetett ragadozó madarak számára.
- Öreg és böhöncös faegyedek megőrzése.

- Nagy területi kiterjedésű vágásterületek, véghasználatok és a területi fragmentáció (erdészeti feltáró utak, közelítő hálózat túlzott sűrítése) korlátozása.
- Holtfaanyag hektáronkénti növelése a hegység területén a változatos rovarvilág növelése érdekében, amely a harkályfauna megőrzése érdekében is szükséges.
- A területen található cserjésedett, mesterségesen erdősített fontos madár táplálkozó terület sziklagyepek, sztyepprétek, löszgyepek visszaalakítása gyeppé, extenzív használattal való fenntartásuk.
- Ragadozó madár etetőterek kialakítása az elkóborlás és mérgezés negatív hatásainak csökkentése érdekében.

3.2. Kezelési javaslatok

Az előírások megfogalmazása a Natura 2000 terület kijelölésének alapját szolgáló élőhelyek és fajok védelmi és állomány-megerősítési szempontjainak, valamint a gazdálkodói érdekeknek az együttes figyelembevételével történt. A javaslatok rendszere a kezelési egységekhez kapcsolt. A kezelési egységek élőhelyi alapon, az aktuális Á-NÉR (Általános Nemzeti Élőhely-osztályozási Rendszer) térkép foltjaihoz kötötten kerültek meghatározásra. Ez utóbbi zömmel művelési ág szerinti azonosságot is jelent. Azok az élőhelyfoltok, melyekhez azonos kezelési javaslatok rendelendők egy kezelési egységbe kerültek. A tervezés alapjaként kezelt élőhelyfoltokat kölcsönösen megfeleltettük a helyrajzi nyilvántartással és a MePAR-blokkrendszerrel. Az egyes kezelési egységekhez tartozó helyrajzi számok listáját településenként és MePAR-blokk kódokat a 3.2.5. 2. melléklete tartalmazza. A kezelési egységekhez kötött intézkedések két szinten kerültek meghatározásra. (1) A jogszabályban megadott módon, kötelezően betartandó természetvédelmi kezelési előírásjavaslatok közé csak olyan intézkedések kerültek, melyeket – művelési ágtól függően – a 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet, az érvényben lévő erdőterv rendelet, a 2009. évi XXXVII. törvény (az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról), vagy a 1996. évi LIII. törvény (a természet védelméről) tartalmaz. (2) A támogatási rendszerbe illeszthető speciális kezelési módok és előírás-javaslatok közé kerültek a természetvédelmi célkitűzéseket kiemelt mértékben szolgáló, önkéntes vállaláson alapuló, támogatással járó előírás-javaslatok. A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4.§ 5. pontja alapján „(5) A fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltérő rendelkezése hiányában kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg.”

Az itt megfogalmazott kezelési javaslatok célja, hogy a kezelési egységekben előforduló közösségi jelentőségű értékek, a jelenlegi gazdálkodási gyakorlat és adottságok alapján javaslatot tegyenek a gazdálkodás kívánatos módjára, megadják, hogy a jelölő élőhelyek és fajok természeti állapotának megőrzéséhez milyen kezelési előírás-javaslatok alkalmazása szükséges. A már más jogszabály vagy hatósági eszköz alapján létező előírások esetében azok kötelező jellegét értelemszerűen az azt megalapozó jogszabály vagy hatósági eszköz támasztja alá, jelen fenntartási terv ezekre az előírásokra csak utalást tesz. A tervekészítés időpontjában jogszabály alapján kötelezően betartandó előírásokon túli, a célokhoz illeszkedő, kívánatos kezelést megfogalmazó előírás-javaslatok iránymutatásként szolgálnak.

Erdők

Az aktuális élőhelytérkép alapján az erdők összterülete 5474,4312 ha (a vizsgált terület 57 %-a), melyből 9130 Szubmontán és montán bükkösök (*Asperulo-Fagetum*) 12,0361 ha, 9150 *Cephalanthero-Fagion* közép-európai sziklai bükkösei mészkövön 2,9499 ha, 9180* Lejtők és

sziklatörmelékek Tilio-Acerion-erdői 90,6889 ha, 91E0* Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) 26,6011 ha, 91G0* Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petreával* és *Caprinus betulusszal* 500,8720 ha, 91H0* Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescensszel* 880,7142, 91M0 Pannon cseres-tölgyesek 3960,5690 ha kiterjedésűek.

A vizsgált terület közösségi jelentőségű erdeinek természetességét illetően általánosságban elmondható, hogy azok közepes-jó állapotúak a Németh-Seregélyes-féle skálán. A pannon cseres-tölgyesek közepes-jó állapotúak, néhány idős, 100 év körüli állomány természetessége kitűnő, ezekben a fajgazdag gyep- és cserjeszint található. A gazdasági célú erdészeti kezelések nyomán napjainkra a középkorú állományok helyzete már kevésbé jó, gypesztípusuk sokhelyütt hiányzik, az inváziós fajok is egy-egy egyeddel, vagy kisebb csoportokkal megjelennek bennük. A cserjeszintben a társulásalkotó cser és kocsánytalan tölgy újulata többnyire hiányzik, abban domináns a mezei juhar, valamint a virágos kőris. A virágos kőris cseresekben való konstans jelenléte minden bizonnyal az éghajlatváltozás – felmelegedés folyamatának az eredménye. A pannon molyhos tölgyesek és a pannon gyertyános-tölgyesek természetessége jó - kitűnő. A molyhos tölgyesekben a déli, meleg kitettség nem kedvez a gyep- és cserjeszint kialakulásának, ám a sokféle idős állományok természeti értékekben gazdagok, egyúttal tájképi szempontból is kiemelkedően értékesek. Az egyéb őshonos fafajú zonális lomboserdők (szubmontán és montán bükkösök, lejtők és sziklatörmelékerdők) természetessége is jó-kitűnő. A vizes termőhelyekhez köthető fűzligetek természetessége közepes, igen kis kiterjedésű és az őket körbevevő intenzív mezőgazdasági területek ismeretében ez nehezen javítható. Fontos cél a mély fekvésű, víz jelenlétéhez kötődő területeken a víz helyben tartása, további vízelvezető árkok létesítésének megakadályozása, a meglévők folyamatos megszüntetése. A cseres termőhelyeken sokhelyütt az intenzív erdőgazdálkodás nyomán vágásterületek, fiatalosok találhatók. Ezek fajkészletét ugyan a társulás fiatal, 1-4 m magas karakterfajai (cser, kocsánytalan tölgy) adják, ám állományaik mindenütt áthatolhatatlan sűrű bozótot alkotnak. A véghasználat után a vágásokban a természetes újulat kevés, a pótlás többnyire nem helyben nevelt fiatal faegyedekkel, hanem csemetekertekben előnevelt nevelt példányokkal történik. Mind a vágásokban, mind a fiatalosokban mindenütt megjelentek és kolonizálnak az idegenhonos inváziós fajok. A gypesztípusban a kanadai aranyvessző (*Solidago canadensis*) és a selyemkóró (*Asclepias syriaca*), az inváziós fásszárúak közül a mirigyes bálványfa (*Ailanthus altissima*), fehér akác (*Robinia pseudoacacia*), valamint a keleti ostorfa (*Celtis occidentalis*) a gyakori betelepülő. A nagyszámban jelenlévő nagyvad etetésével számos nem kívánatos gyom is megjelenik a vágásokban, mint a mezei aszat (*Cirsium arvense*), vagy az útszéli- és bókoló bogáncs (*Carduus acanthoides*, *C. nutans*). A nagy kiterjedésű véghasználatok után a vágásterületen tapasztalt degradációt a szélsőséges termőhelyek jelölő erdőtársulását, a pannon molyhos tölgyeseket még nagyobb mértékben érintik, vágásterületükön újulat alig látható, a már említett inváziós fajokon túl a parlagfű (*Ambrosia artemisiifolia*) és a szeder (*Rubus sp.*) is megtelepszik. A jellegtelen, vegyes fajkészletű erdők térfoglalása csekély, jelölő társulássá alakításuk célirányos erdészeti kezeléssel középtávon megoldható. A tájidegen fajok közül a leggyakoribb a fehér akác. Önálló, telepített állományai nem nagy területet foglalnak, főképp a külső szegélyeken láthatók. Spontán megtelepedéseik a felhagyott szántókon, zártkertek területére koncentrálnak. Az akác az alacsony éves csapadékú tájban láthatólag nem érzi már jól magát, az üdébb dombvidékeken jellemző nitrogénkedvelő fajok alkotta gypesztípus itt nem található. Többnyire nudum állományaiban mindenütt erős mezei juhar (*Acer campetre*) cserjeszint jelent meg, ami átalakításuk, a jelölő erdőtársulások kialakulásához vezető kezelések szempontjából biztató tendencia. Az egyéb nem őshonos fajok erdészeti telepítés eredményei, ide az amerikai eredetű fekete dió (*Juglans nigra*) és vörös tölgy (*Quercus rubra*) ültetvények tartoznak. Bár tulajdonságaik tekintetében nem inváziósak, tájidegen jellegüket jelzi, hogy a gyep- és cserjeszintjük szinte teljesen hiányzik. A túlevelű erdők kis kiterjedésűek. Állományaikat a honos erdefenyő (*Pinus sylvestris*), valamint a tájidegen, hazánkban

nem honos feketefenyő (*Pinus nigra*) és a luc (*Picea abies*) alkotja. Gyep- és cserjeszintjük változó intenzitású jellegtelenséggel jellemezhető fajkomplex, melyben az üde és a xerotherm elemek random módon keverednek. Többségében hegylábi szegélyeken található, cseres termőhelyeken. Letermelésük után a termőhelyi viszonyoknak megfelelő honos fafajú lomboserdő telepítése kívánatos.

Természetvédelmi szempontból a terület turisztikai - főképp környezeti nevelési célú - hasznosítása elfogadható. A terület mind tájképi, mind természeti értékei, az ott található élőhelyek, az azokban élő növény- és állatvilág, védett fajok ökoturisztikai szempontból olyan vonzerőt képviselnek, amivel megfelelő körülmények között élni lehet. Bizonyos területek látogathatóvá válásával a terület látogatottsága és ismertsége növelhető lenne. Fontos fejlesztés lenne a Natura 2000 (és egyben a helyi védelem alatt álló) területet bemutató infrastruktúra létrehozása, melynek célja a terület státuszának és védett értékeinek megismertetése az érdeklődőkkel. Ennek megoldására több lehetőség kínálkozik: egyrészt a területre bevezető forgalmasabb közutak és földutak mentén tájékoztató táblák kihelyezése, másrészt a területet bemutató szóróanyagok elhelyezése a helyi turisztikai irodákban és az érintett önkormányzatoknál. Ezeknek az információs anyagoknak a világhálón való egységes megjelentetését is meg kell oldani.

Cserjések

Az aktuális élőhelytérkép alapján a cserjések összterülete 86,411 ha (a vizsgált terület 0,9 % -a), melyből 40A0* Szubkontinentális peripannon cserjések 0,3706 ha, 6210 Meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepes és cserjésedett változataik (*Festuco-Brometalia*) 86,0403 ha. A nem Natura jelölő természetközeli cserjés élőhelyek közül az Üde és nedves cserjések 16,5306 ha, míg a Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések 266,5930 ha kiterjedésűek, melyek együtt a terület 2,95 % -át adják.

A kutatási területen több, jellemzően cserjékkel borított élőhely is előfordul. A kizárólag a mészkösziklákon sziklagyeppekkel együtt előforduló sziklai cserjések, a köves talajokon található sztyepecserjések kis kiterjedésűek, csupán jellemző fajaikról azonosíthatók be (szirti gyöngyvessző (*Spirea media*) parlagi rózsza (*Rosa gallica*), a csepleszmedgy (*Cerasus mahaleb*)). Állományaik sérülékenyek, érzékenyek, emiatt nagyon veszélyeztetettek. A meleg erdőszegélyek is a sziklás termőhelyekhez köthetők, a zonális lomboserdők szegélyein található fajgazdag élőhelyek. A legnagyobb kiterjedésű cserjések a domboldalak, erdőszegélyek meleg, xerotherm termőhelyein a kezelést felhagyását követően honos cserjefajokkal betelepült területek, melyek mind az egykori kisparcellás gazdálkodás helyszínein, felhagyott szántók, kertek helyén fejlődtek. Fajai közt domináns az egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*), veresgyűrű (*Cornus mas*) és a mezei juharral (*Acer campestre*), a kökény (*Prunus spinosa*), fagyal (*Ligustrum vulgare*) ritkábban jelenik meg. Többnyire sztyeprétekkel mozaikolva található, így sztyeppfajokban gazdagok. A bokrok közt, a tisztásokon gyakorta inváziós fajok terjeszkednek (kanadai aranyvessző (*Solidago canadensis*), selyemkóró (*Asclepias syriaca*), mirigyes bálványfa (*Ailanthus altissima*), fehér akác (*Robinia pseudoacacia*), kelti ostorfa (*Celtis occidentalis*)). A felhagyott gyümölcsösökben is ismertek megtelepedései a még lábon álló pusztuló idős gyümölcsfák alatt.

Gyepesek

Összterület: 276,41 ha, a terület 2,88 %-a, melyből 6190 Pannon sziklagyepesek (*Stipo-Festucetalia pallentis*) 0,584 ha, 6210 Meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepes és cserjésedett változataik (*Festuco-Brometalia*) 111,699 ha, 6240* Szubpannon sztyeppék (Pannon lejtősztyeppék és sziklafüves lejtők) 102,937 ha, 6430 Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofíl magaskórós szegélytársulásai 4,067 ha, 6440 *Cnidion dubii* folyóvölgyeinek mocsárrétjei 0,48 ha, 6510 Sík- és dombvidéki kaszálórét (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*) 56,645 ha kiterjedésűek.

A tervezési területen a gyepek területi aránya kevés, állapotuk az élőhelytérkép alapján jelenleg jó vagy kiváló a Németh-Seregélyes-féle skálán. A sziklás felszínek, köves termőhelyek érzékeny gyepei részben a bányászat, részben az erőgazdálkodás következtében megfogyatkozva igen kis területeken maradtak fenn, sok esetben a térképezhető minimális kiterjedést sem elérve. Ennek ellenére számos jelölő- és jelentős faj élőhelyül szolgálnak. A közösségi jelentőségű gyepterületek jelentős részét adó sztyeprétek a másodlagos, a felhagyott zártkerti szőlők, kertek, gyümölcsösök területén néhány évtizede kezdődő szukcessziós folyamat aktuális helyzetét tükrözik. Napjainkban sehol nem művelik őket, sem kaszálás, sem legeltetési kezelés nem tapasztalható. Mindezek ellenére többségében jó-kitűnő természeti állapotban vannak. Gazdag fakészletük minden bizonnyal az egykori extenzív kezelésnek, valamint a szegélyeken fennmaradt háborítatlan (esetleg kaszált) gyeppoltok fajkészletéből történt kolonizációnak köszönhető. Számos jelölő és egyéb jelentős faj található ezekben a gyepekben mind a botanikai, mind a zoológiai értékek tekintetében. Mivel a sztyeprétek területén hasznosítás nem történik a kedvező termőhelyi adottságú részeken kisebb, nagyobb mértékű cserjésedés, erdősítés megfigyelhető meg. A völgyekben a vízfolyások mentén üde kaszálórétek húzódnak, melyek fenntartása ma is az éves rendszeres kaszálással biztosított. Ezeknek a réteknek a természetessége közepes, ami bizonyára a túlzott használatból ered, ám gazdasági jelentőségük is a legnagyobb, hiszen az ott termelt széna az állattartás fő táplálékforrása. A több helyszínen is kialakított vadföldek, vadlegelő is ide sorolható, ám azok többnyire felülvetettek, fajszegények és a túllegeltetés miatt degradáltak. Az üde kaszálórétek esetében nagy területrészekon művelésből felhagyott, gyomos magaskórós borította állományai is ismertek. A mélyebben fekvő, az év jelentős részében vízborított lapályokon, lefolyástalan völgyteknyekben a víz jelenlétéhez kötődő gyepek vizes élőhelyek is megtalálhatók. A mocsárrétek, nem zsombékoló magassásosok jelenléte elenyésző, természetességük közepes. A vízhez kötődő élőhelyek közül kiemelkedik a patakparti magaskórós jó természetességével, jelentős és védett növényfajaival.

A fent tárgyalt gyepek hasznosítása természetvédelmi szempontból sok esetben nem megfelelő. A kaszálások időpontját, a kaszálatlan területek megmaradását, a legelő állatok létszámát össze kell hangolni a természeti értékek védelmével. Szükséges az aktuális természeti állapothoz igazodó legeltetési/kaszálási rendszer kialakítása és megvalósítása a sztyeprétek és löszgyepek területén a túlhasználat/alulhasználat elkerülése érdekében.

Szántók

Az összterület: 375,911 ha, a tervezési terület 3,91 %-a. A tervezési területen található szántók kiterjedése csekély. Ezek a folyamatos humán kezelés alatt álló területeken döntően intenzív mezőgazdasági műveléssel hasznosítottak. A gazdálkodás során a területeken a vegyszerhasználat jelenthet veszélyt a környező jelölő élőhelyekre, ezek alkalmazását a természetvédelmi érdekekkel összhangban kell meghatározni. A rágcsálóirtószerek használatának elkerülése szükséges ragadozó madár fajok védelme, mérgezések elkerülése érdekében. Szántók és vadföldek esetében további releváns veszély inváziós fajok behurcolásának veszélye.

A kezelési javaslatok fejezet elején kiemeljük a tervezési terület egészének kezelésére általánosságban vonatkozó javaslatokat két részre bontva: a gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok, illetve a gazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatok. A gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatokhoz tartoznak a beruházásokat, fejlesztéseket, területrendezést, vállalkozásokat, illetve az ipari tevékenységeket és turizmust érintő, az adott területre aktuálisan vonatkozó elvek, javaslatok, valamint ekkor történik a kritikus pontok beazonosítása is. Ezután következik a mező-, erdő-, vad- és vízgazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatok, ill. a kötelezően betartandó jogszabályok ismertetése.

A természetvédelmi szempontból javasolt kezelések egységesebb átláthatósága érdekében ún. kezelési egységeket (KE) állapítottunk meg. Kezelési egységnek azt a funkcionálisan egybe tartozó csoportot nevezzük, ami azonos kezelést igénylő élőhelyeket foglal magában, az előírt kezelések betartása által biztosítva a területen található közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek megőrzését. Egy-egy kezelési egységbe különböző élőhelytípusba sorolt állományok is tartozhatnak, és elhelyezkedésük pontszerű, egymástól távoli is lehet; a hangsúly azon van, hogy kezelés szempontjából azonos igényűek. A kezelési egységek lehatárolása alapvetően élőhelyek (élőhelytérkép) alapján történt, figyelembe véve a jelenlegi és várható jövőbeni gazdálkodási lehetőségeket. A fentiek miatt a kezelési egységek lehatárolása nem követi az ingatlan-nyilvántartási határokat, mivel a valós és a tényleges területhasználat jelentősen eltérhet. A kezelési egységek lefedik a teljes tervezési területet, s egyaránt tartalmaznak jelölő és nem jelölő (utóbbiak között akár másodlagos) élőhelytípusokat. A tervezési terület meglehetősen mozaikos (összesen 12526 élőhelyfolt került lehatárolásra), aminek az oka a tagolt, változatos kittedtségű és alapkőzetű felszíneken kialakult rendkívül változatos természetközeli gyepterület- és erdőtüpusok, ill. másodlagos élőhelyek jelenléte.

Minden kezelési egység esetén meghatározzuk, hogy milyen élőhelyek tartoznak az adott egységbe (érintett ÁNÉR és Natura 2000 élőhelyek), ismertetjük továbbá az érintett közösségi jelentőségű fajokat, ill. az egyéb kiemelt fajokat. Ezt követően meghatározzuk azon gazdálkodáshoz köthető általános és konkrét (kötelező, ill. önként vállalható intézkedéseket, melyeket a jelölő élőhelyek és/vagy a fajok megőrzése, a területen jelen lévő természetvédelmi problémák megoldása érdekében javasolunk. Ezeket az élőhelyrekonstrukciós lehetőségek ismertetése, valamint a kezelési javaslatok indoklása követi.

Fontos az adott kezelési egységre vonatkozó, jogszabályokban nevesített, kötelezően betartandó előírások és támogatási rendszerbe illeszthető önkéntesen vállalható előírás-javaslatok elkülönítése. A fenntartó kezeléseknél már jogszabályokkal meghatározott érvényes szabályozási rendszerek is működnek (pl. a *Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól* szóló 269/2007. (X. 18.) Kormányrendelet). A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4.§ 5. bekezdése alapján „*A fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltérő rendelkezése hiányában kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg.*”

Az itt megfogalmazott kezelési javaslatok célja, hogy a kezelési egységekben előforduló közösségi jelentőségű értékek, a jelenlegi gazdálkodási gyakorlat és adottságok alapján javaslatot tegyenek a gazdálkodás kívánatos módjára, megadják, hogy a jelölő értékek megőrzéséhez milyen kezelési előírás-javaslatok alkalmazása szükséges. A már más jogszabály vagy hatósági eszköz alapján létező előírások esetében azok kötelező jellegét értelemszerűen az azt megalapozó jogszabály vagy hatósági eszköz támasztja alá, jelen fenntartási terv ezekre az előírásokra csak utalást tesz. A tervekészítés időpontjában jogszabály alapján kötelezően betartandó előírásokon túli, a célokhoz illeszkedő, kívánatos kezelést megfogalmazó előírás-javaslatok iránymutatásként szolgálnak.

A kezelési egységek elhelyezkedését a 1. számú melléklet mutatja.

3.2.1. Élőhelyek kezelése

Gazdálkodáshoz nem köthető általános javaslatok:

- A jelen fenntartási terv céljainak elérését nem veszélyeztető, jogszerű, ill. jogerősen engedélyezett tevékenység korlátozás nélkül folytatható.

- A tervezési területen olyan beruházás, fejlesztés kivitelezése, valamint a beépítések arányának növelése, és az élőhelyeket fragmentáló nyomvonalas létesítmények kialakítása mely a terület védelmi céljainak a megvalósítását akadályozza nem javasolt.
- A területen áthúzódó nagyfeszültségű villanyvezetékek fenntartási munkálatai során a természeti értékek megóvásáról gondoskodni kell. Minden esetben előzetesen egyeztetni szükséges a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság munkatársaival.
- Új tervezésű elektromos vezetékek tervezése során előnyben kell részesíteni a földkábelek alkalmazását. A tervezési területen a közlekedési infrastruktúra fejlesztése, a meglévő közutak felújításának kivételével, új nyomvonalú utak kialakítása, földutak stabilizált, vagy burkolttá alakítása nem kívánatos.
- A tervezési területet bármilyen formában érintő fejlesztés, vagy jelentősebb volumenű karbantartási munkákat megelőzően a Duna-Ipoly Nemzeti Park igazgatóságot egyeztetés céljából értesíteni szükséges.
- A tervezési terület belterületbe vonása, azon lakó, üdülő vagy iparterület kijelölése a közösségi jelentőségű élőhelyek és közösségi jelentőségű fajok élőhelyén nem javasolt.
- Művelési ág megváltoztatása (a felhagyott szántó, ill. kivett művelési ágú területek gyeppe minősítésén túl) a természetvédelmi célkitűzésekkel összhangban, a természetvédelmi kezelő hozzájárulásával végezhető. Ipari, mezőgazdasági, szolgáltatási tevékenység végzéséhez szükséges telep létesítésének engedélyezése nem javasolt. A tervezési területen lévő bányatelkek horizontális bővítése, újabb bányatelek létesítése a tervezési terület magterület besorolású részterületein az Országos Területrendezési Tervről szóló törvény alapján tilos, a többi részterületen nem kívánatos.
- A közlekedési folyosók (út, vasút) és egyéb vonalas létesítmények (elektromos légvezetékek) karbantartása során a természeti és táji értékek megóvásáról gondoskodni kell. A biztonsági sávok fenntartó kezelése nem károsíthatja a Natura 2000 jelölő élőhelyeket és fajokat (pl. inváziós fajok vegyszeres kezelés nélküli, sarjadzást elősegítő, mechanikus visszaszorítása nem javasolt).
- A területen bányák, anyagnyerőhelyek nyitása, valamint a meglévő illegális helyek használata nem kívánatos, az ökológiai hálózat magterület és folyosó övezetében új külszíni bányatelek nyitása, meglévő bővítése tilos (*Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről* szóló 2018. évi CXXXIX. törvény alapján).
- A tervezési területen található bányák felhagyását követő bánya-rekultiváció során a meglévő közösségi jelentőségű élőhelyek védelme kapjon prioritást. Az esetleges bányarekultiváció minden esetben úgy kerüljön végrehajtásra, hogy a környező Natura 2000-es élőhelyekről, a természetes folyamatok révén a termőhelyi viszonyoknak és alapkőzetnek megfelelő természetes élőhelyek regenerálódjanak.
- A tervezési terület a vadás- és disznóskertek kivételével szabadon látogatható.
- A vízfolyások műszaki-fenntartási munkái során csak a feltétlenül indokolt mértékű beavatkozások tervezhetők és végezhetők.
- Az élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok minden esetben kizárólag gazdálkodói szándékkal összhangban valósítandók meg.
- A turisztikai infrastruktúra fejlesztése csak természeti és táji szempontból nem érzékeny helyeken valósítható meg.
- A jelenlegi turistaúthálózat lényegesebb bővítése nem indokolt, de ilyen irányú igény esetén (az útvonal körültekintő, a nemzeti park igazgatósággal is egyeztetett megtervezésével, meglévő földutakat igénybe véve) lehetséges.

- A lovas és kerékpáros nyomvonalak kijelölése csak a már meglévő földutakon javasolt, elkerülve mindazon élőhelyeket, melyekre káros hatást gyakorolhatnak.
- A barlanglátogatások a teelő és szaporodó denevér populációkat nem veszélyeztethetik, a denevérvédelmi okokból jelentős barlangok megfelelő lezárásáról gondoskodni kell.
- Gépjármű közlekedés, a közutak kivételével, csak az arra kijelölt utakon, elsősorban a gazdálkodáshoz közvetlenül kapcsolódó mértékben kívánatos. Az egyéb jogosultak (pl. erdészeti munkavégzés) gépjármű közlekedés során a jelölő és hazai jogszabályok által védett értékekben kárt nem okozhatnak.
- A meglévő műszelvényes földutak karbantartása, felújítása – elsősorban közúzalék felhasználásával – szükség szerint elvégezhető. Az úthálózat karbantartása ugyanakkor nem járhat az utak szélesítésével.
- Az illegális használatok, gépjármű forgalom, crossmotorozás, quad, siklóernyőzés, illegális bányászat, illegálisan kijárt földutak visszaszorítására kell törekedni.
- A terület széleinél információs tábla állítása javasolt, mely mutatja a védett és Natura 2000 terület határait, az ott tartózkodásra vonatkozó legfontosabb szabályokat, röviden ismerteti a terület jelentőségét, látnivalóit.
- Inváziós fajok visszaszorítása: Az idegenhonos, intenzíven terjedő, illetve inváziós – fehér akác (*Robinia pseudoacacia*), bálványfa (*Ailanthus altissima*) – fásszárú állományok és egyedi fák esetében szükséges azok minél teljesebb visszaszorítása mechanikus és szelektív kémiai módszerek együttes alkalmazásával. Bálványfa visszaszorítására: 1) a magtermő fákat ki kell vágni 2) a nagykiterjedésű területeken vegyszeres irtás kell 3) az állami és magán erdőgazdálkodókkal és a természetvédelmi kezelővel közösen kell végezni a munkát.

Gazdálkodáshoz köthető javaslatok

Mezőgazdálkodáshoz köthető javaslatok

- A sziklagyepek, sztyeprétek és üde gyepek esetében a gazdálkodási célú, művelési ágváltással megvalósuló mezőgazdasági hasznosítás károsítaná az élőhelyeket, ezért a fenntartás érdekében csak természetvédelmi célú kezelés javasolt, melynek során az inváziós fásszárúak és az egyéb teret hódító őshonos cserjék visszaszorítása szükséges.
- A gyepekhez kapcsolódó természeti értékek fennmaradásának biztosítására a gyepterületeken (pl. sztyeprétek, kaszálórétek, patakparti magaskórósok) szükség van szabályozott mezőgazdasági hasznosításra, kaszálásra, legeltetésre.

Erdőgazdálkodáshoz köthető javaslatok

- A természetközeli erdőállományok esetében elsődleges cél a jelenlegi értékek megőrzése, mely az állományok egy részében a speciális erdőművelési kezelés vagy eljárások biztosítását, más részében a meglévő biológiai sokféleséget fenntartó erdőgazdálkodás feltételeinek biztosítását jelenti.
- A degradált és idegenhonos állományok esetében az állományok szerkezetátalakítása megfelelő kor- és elegyarányú, őshonos fafajú állományokká minden esetben az erdőtervek alapján, a gazdálkodói szándékkal összhangban valósítandók meg.
- Védett területen a *természet védelméről* szóló 1996. évi LIII. törvény alapján erdőfelújítás csak őshonos fajjal történhet.
- Növénytelepítés esetén, a területen őshonos, valamint a potenciális vegetációnak megfelelő növényfajokból kell válogatni.

- A bolygatott talajfelszíneken az özönnövények megjelenését, megtelepedést, terjedését kaszálással kell megakadályozni, szükség esetén a mechanikus kezelést pontszerű vegyszeres kezeléssel ki lehet egészíteni.
- A faanyag-készletező helyek, rakodók helyszíneit az érintett nemzeti park igazgatósággal előzetesen egyeztetni szükséges.

Vadgazdálkodáshoz köthető javaslatok

- A tervezési területre vonatkozó természetvédelmi célkitűzések között szerepel az őshonos nagyvadállomány (gímszarvas, őz, vaddisznó) létszámának a terület vadeltartó képességének megfelelő szintre csökkentése, a betelepített muflon és dām vad állományának pedig a radikális csökkentése. A természetvédelmi célkitűzések megvalósulása, a jelölő és egyéb közösségi jelentőségű élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének megőrzése érdekében a vadlétszámot vadfajonként olyan szintre kell csökkenteni, ami lehetővé teszi az egyes erdőterületeken az erdők védelmi beruházások (kerítés) kiépítése nélküli természetes felújulását, csökkenti az erdő- és mezőgazdasági vadkár mértékét.
- A vadgazdálkodási és vadászati berendezések (szóró, etetőhely, sózó, magasles) elhelyezése általánosságban csak korlátozott számban, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósággal való egyeztetést (helyszín, kiépítés, használat módja, etetőanyag minősége) követően, a sérülékeny élőhelyfoltoktól lehetőség szerint minél távolabbi (min. 200 m) helyszíneken javasolt. Ugyanakkor legértékesebb élőhelyeket magába foglaló kezelési egységekben (KE2, KE3, KE5, KE6, KE12) szóró, vadetető, sózó nem létesíthető.
- A tervezési területen működtetett etetők, szórók 50 m-es körzetében a használatukból származó gyomosodást évi legalább kétszeri kaszálással javasolt felszámolni.
- Nem őshonos vadfajok telepítése kerülendő, a meglévő idegenhonos vadfajok állományának fenntartása nem kívánatos.
- A tervezési területen mesterséges vadtenyésztési tevékenység végzése nem javasolt.
- Agyaggalomb-lövészetet a közösségi jelentőségű gyepek területén nem javasolt tartani.
- A közösségi jelentőségű jelölő gyepek kímélendők, gépjárművekkel történő közlekedés céljára a jogszerűen kialakított földutak igénybevétele kívánatos.
- A vadgazdálkodási egységek területén a bizonytalan vadlétszám becslési adatok helyett a vadállomány hatását mérő monitoringból származó adatok alapján kerüljön meghatározásra a kilövésre kerülő vadlétszám. A vadkár kompenzáció ne csak a kiesett terményre, hanem az élőhely visszaalakítására is terjedjen ki.
- Az erdőgazdálkodókat illető kompenzációktól ne essenek el az állami erdőgazdálkodók.

Vízgazdálkodáshoz köthető javaslatok

- Vízgazdálkodási létesítmények elhelyezése, vízfolyás medrét megváltoztató beavatkozás a természeti értékek védelmével összeegyeztethetően végezhető. A vöröshasú unka (*Bombina bombina*) populációk érdekében a kis tavak, vízállások megőrzendők.

3.2. Kezelési egységek

A kezelési egységek a 2017 (Naszály NbMR kvadrát) és 2020. években, a teljes tervezési területre elkészült Általános Nemzeti Élőhely-osztályozási Rendszer (továbbiakban ÁNÉR 2011) alapú élőhelytérkép, ill. erdőtervi térkép alapján kerültek lehatárolásra. Az előírások meghatározásánál szem előtt tartottuk, hogy azok követhetőek, betarthatóak, ugyanakkor a szükséges mértékben specifikusak, mindezek mellett a gazdálkodók számára érthetőek, áttekinthetőek legyenek.

- KE1: Kaszálásra javasolt üde gyepterületek
- KE2: Mezőgazdasági hasznosításra javasolt félszáraz gyepterületek
- KE3: Vizes élőhelyek
- KE4: Ligeterdők, üde cserjések
- KE5: Galagonyás cserjések
- KE6: Természetvédelmi kezeléssel fenntartandó erdőállományok
- KE7: Cseres-kocsánytalan tölgyesek
- KE8: Gyertyános kocsánytalan tölgyesek, bükkösök
- KE9: Vágásterületek és őshonos fafajú erdősítések, fiatalosok
- KE10: Egyéb idegenhonos fafajú erdőállományok
- KE11: Fenyőállományok
- KE12: Szántók, gyümölcsösök
- KE13: Kezelést nem igénylő gyepterületek
- KE14: Mesterséges létesítmények

3.2.1.1 Kezelési egység kódja, neve: KE1 – Kaszálásra javasolt üde gyepterületek

Kezelési egység meghatározása:

A kezelési egységbe a tervezési terület több élőhelyét is besoroltuk. Egyrészt a ma is rendszeresen művelt, jelenleg is kaszálóként hasznosított üde kaszálórétet, az igen kis kiterjedésű veres csenkeszes réteket és mocsárréteket, valamint a művelés felhagyását követően gyomosodott üde gyepeket, magaskórósokat, valamint a néhány éve felhagyott szántókon kialakult gyepes parlagokat. Az ide sorolt élőhelyek kis területűek, ám a terület diverzitása, változatossága miatt jelentősek. Előfordulásuk többnyire a vízfolyások mentén jellemző.

Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálat:

Érintett védett természeti terület:

Gyadai-rét Természetvédelmi Terület helyi jelentőségű védett természeti terület

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

- E1 – Franciaperjés rétek
- E2 – Veres csenkeszes rétek
- D34 – Mocsárrétek
- OB – Jellegtelen üde gyepek
- OD – Lágyszárú özönfajok állományai
- OF – Magaskórós ruderalis gyomnövényzet
- T10 – Fiatal parlag és ugar

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

6510 - Sík- és dombvidéki kaszálórét (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

magyar tarsza (*Isophya costata*), sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*), fűrgye gyík (*Lacerta agilis*), erdei béka (*Rana dalmatina*), erdei sikló (*Elaphe longissimus*), éti csiga (*Helix pomatia*) nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*), közönséges denevér (*Myotis myotis*), farkasalmalepke (*Zerynthia polyxena*),

Érintett egyéb kiemelt fajok:

gumós macskahere (*Phlomis tuberosa*)

Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Az ide sorolt gyepek kezelésére az évenkénti kétszeri kezelés megfelelő. A kaszálás megakadályozza a gyomok, inváziós fajok elszaporodást, a fűavar kialakulását, az éves biomassza eltávolítását a területről. A második kaszálás utáni, az azt helyettesítő, akkor megkezdett sarjű legeltetés is elfogadható. A legeltethető állat a szarvasmarha, mellyel 0,6-1 állategység/ha legeltetés elfogadható.

Mezőgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

- A területeken a kaszálás és a legeltetés természetvédelmi szempontból kívánatos és elfogadható. Az extenzív, természetvédelmi kezelési célú legeltetés időszakosan végezhető, ebben az esetben a gazdasági szempontok nem vehetők figyelembe.
- A kezelés hiányában megjelenő szukcesszió élőhelyeket, fajokat veszélyeztető folyamatát meg kell akadályozni. A betelepülő őshonos cserjefajokat (egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*), kőkény (*Prunus spinosa*)) vissza kell szorítani.
- A rendszeres műveléssel megakadályozható idegenhonos elemek (fás- és lágyszárú növények) az esetlegesen betelepülése, a területen már jelen lévő inváziós fajok (kanadai aranyvessző (*Solidago canadensis*) selyemkóró (*Asclepias syriaca*), fehér akác (*Robinia pseudoacacia*), bálványfa (*Ailanthus altissima*)) eltávolítása.

Vadgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

- A vadgazdálkodás szempontjából a legfontosabb cél a jelentősen túltartott nagyvadállomány nagyságának visszaszorítása, természetvédelmi kárt mér nem okozó szintre csökkentése, mivel a vaddisznó túrással, sokszor károsítja a gyepek jelölő élőhelyeket.
- A kezelési egységben kerülendő minden olyan tevékenység, amely a vadászható vadfajok populációinak (elsősorban csülkös vadfajok) növekedését okozza.
- Vadföldek kialakítása, vad kibocsátás és zárt téri vadtartás kerülendő.
- Az állományok területén vadgazdálkodási és vadászati berendezések (szóró, etetőhely, sózó) elhelyezése nem javasolt.

Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:***Kötelezően betartandó előírások:***

Natura 2000 kijelölés alatt álló területek esetében az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004 (X. 8.) Kormányrendelet, valamint a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18) Kormányrendelet előírásait kell betartani. A kezelési egységbe tartozó terület egy része a Gyadai-rét részeként helyi jelentőségű védett természeti terület, melyre az érintett önkormányzat vonatkozó rendeletének előírásai, és a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény vonatkozó előírásai is kötelező érvényűek.

Az idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatban szükséges betartani az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló 1143/2014/EU rendelet, valamint az Európai Unió számára veszélyt jelentő inváziós fajok körét meghatározó végrehajtási rendeletek előírásait. (A Bizottság (EU) 2016/1141 végrehajtási rendelete (2016. július 13.) az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti jegyzékének elfogadásáról, A Bizottság (EU) 2017/1263 végrehajtási rendelete (2017. július 12.) az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében létrehozott, az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajoknak az (EU)

2016/1141 végrehajtási rendelet szerinti jegyzéke naprakésszé tételéről, A Bizottság (EU) 2019/1262 végrehajtási rendelete (2019. július 25.) az (EU) 2016/1141 végrehajtási rendeletnek az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok jegyzékének aktualizálása céljából történő módosításáról). Az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló 408/2016. (XII. 13.) Korm. rendelet pedig meghatározza a feladatok végrehajtásáért felelős szerveket és az egyes hatósági eljárási szabályokat, melyek szintén betartandók.

Javasolt előírások:

Kód	Gyepterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
GY01	Felülvetés nem megengedett.
GY02	Vegyszeres gyomirtás nem megengedett.
GY09	Fogasolás nem megengedett.
GY10	Tárcsázás nem megengedett.
GY10	Gyepszellőztetés nem megengedett.
GY13	Kiszántás nem megengedett.
GY14	Felázott talajon mindennemű munkavégzés tilos.
GY22	Legeltetéssel és/vagy kaszálással történő hasznosítás.
GY24	A gyepök természetvédelmi szempontú égetése csak a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság egyedi írásos véleménye alapján történhet.
GY26	Inváziós fásszárúak mechanikus irtása kötelező.
GY29	Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges.
GY31	A cserjeirtás megkezdésének időpontját legalább 5 nappal korábban írásban a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságnak szükséges bejelenteni, valamint a meghagyásra szánt cserjéket, cserjefoltokat a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni.
GY32	A működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság általi kijelölésüket követően a fajgazdag, vagy védett fajokat tartalmazó cserjés foltokat meghagyása.
GY33	A gyepterületen előforduló őshonos hagyásfák, hagyásfa csoportok (delelő fák), valamint cserjés foltok meghagyása.
GY44	A legeltetési sűrűséget a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni szükséges.
GY106	Legalább 2 évente tisztító kaszálás elvégzése kötelező.
GY109	A lekaszált inváziós növényeket a területről el kell távolítani a kaszálást követő 30 napon belül.
GY116	Gyepterületen trágyaszarvas kialakítása tilos.
GY117	Éjszakázó helyek, ideiglenes karámok és jószágállások helyét a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni szükséges.
Kód	Vadgazdálkodási előírás-javaslatok
VA01	Szóró, sózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.

5. táblázat. KEI kezelési egységre vonatkozó javasolt előírások

Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A területen a jelenleg is kezelt rétek természetessége közepes. Kis kiterjedésük és a közeli propagulum források hiányában természetességüket illetően jelentős javításuk nem várható, így ezeken a fejlesztés nem szükséges. A korábban kezelésből felhagyott, honos, vagy tájidegen fajokkal fertőzött gyepök

helyreállítása az évenkénti 2-3 kaszálással megoldható. Az első kaszálás utáni legeltetés is megfelelő kezelés az élőhelyrekonstrukció szempontjából. A korábban szántóként művelt, mára felhagyott fiatal parlagokat megfelelő kezeléssel gyepekké kell alakítani. A művelésből felhagyott élőhelyek helyreállítása érdekében a termőhelyidegen és idegenhonos inváziós fajok (mirigyes bálványfa (*Ailanthus altissima*), kanadai aranyvessző (*Solidago canadensis*) selyemkóró (*Asclepias syriaca*)) eltávolítását, valamint a szukcesszió következtében teret hódító őshonos cserjefajok visszaszorítása szükséges. A mirigyes bálványfa (*Ailanthus altissima*) és más intenzíven terjedő fajok elleni vegyszer használat esetében javasolt alkalmazási idő június-szeptember. Alkalmazása fásszárú fajok visszaszorítása érdekében kéregre kenéssel, tuskóecseteléssel, fainjektálással, pontpermetezéssel történhet.

Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok:

A kezelési egység területén a megfelelő turisztikai használat szabályozandó. Az ehhez a tevékenységhez kapcsolódó létesítmények elhelyezése a kezelési egység területén nem kívánatos, továbbá olyan tevékenység, amely a természetközeli élőhelyek területének csökkenésével járna (pl. új turistaösvény vagy kiépített kilátópont kialakítása, építmények elhelyezése, egyéb infrastrukturális fejlesztések), nem javasolt. Az utak menti rézsúk fenntartásához csak a feltétlenül indokolt mértékű, gyepeket hátrányosan nem érintő beavatkozások tervezhetők és végezhetők az általános, fentebb megfogalmazott javaslatokkal összhangban.

Kezelési javaslatok indoklása:

A jelenlegi kaszálórétek az éves rendszeres kezeléssel jó természeti állapotban tarthatók. Ezt az állapotot az inváziós kanadai aranyvessző (*Solidago canadensis*) és a selyemkóró (*Asclepias syriaca*) gyomfajokkal fertőzött gyepek esetében az évenkénti rendszeres kaszálás/legeltetés biztosítja. Mivel a felhagyott szántókon a szukcesszió során kialakult másodlagos üde gyepek fajkészlete a kaszált gyepekéhez hasonlóan alakul, azok természetessége megfelelő kaszálás, legeltetés során tovább javítható, rövid-közép távon kaszálórétekké, majd jelölő élőhelyekké alakíthatók. A rendszeresen művelt kaszálórétek fenntartása nem csak természeti, hanem mezőgazdasági érdek, hiszen az egyik legnagyobb szénprodukciónú gyepek tartoznak ide.

3.2.1.2. Kezelési egység kódja, neve: KE2 – Mezőgazdasági hasznosításra javasolt félszáraz gyepterületek

Kezelési egység meghatározása:

A kezelési egységbe a tervezési terület különböző sztyeprétjeit és az extenzív gyümölcsösöket soroltuk. Ezek túlnyomórészt az egykori zártkertek (szőlők, gyümölcsösök) területén másodlagosan kialakult, másrészt az erdőkben, szegélyeken fennmaradt gyepek, ill. még fennmaradt gyümölcsösök. Jelenleg túlnyomórészt nem művelik őket, így sokfelé a szukcessziós folyamatok során cserjésednek, ill. melegkedvelő tölgyesekké alakulnak.

Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálat:

Érintett védett természeti terület:

Gyadai-rét Természetvédelmi Terület helyi jelentőségű védett természeti terület

Naszály-hegy Természetvédelmi Terület helyi jelentőségű védett természeti terület

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

- H3a – Köves talajú lejtősztyepek
 H4 – Erdőssztyeprétek, félszáraz irtásrétek, száraz magaskórósok
 H5a – Löszgyepek, kötött talajú sztyeprétek
 OC – Jellegtelen száraz- vagy félszáraz gyepek és magaskórósok
 P7 – Hagyományos fajtájú, extenzíven művelt gyümölcsösök

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

6240* - Szubpannon sztyeppék

6210 - Meszes alapközetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (*Festuco-Brometalia*)

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

tátorján (*Crambe tataria*), bíboros sallangvirág (*Himantoglossum caprinum*)*, leánykőkörcsin (*Pulsatilla grandis*), piros kígyószisz (*Echium russicum*), homoki nőzirom (*Iris humilis ssp. arenaria*), csíkos medvelepke (*Callimorpha quadripunctaria*), magyar tarsza (*Isophya costata*), sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*), magyar tavaszi-fésűsbagoly (magyar barkabagoly) (*Dioszeghyana schmidtii*), erdei sikló (*Elaphe longissimus*), fürgé gyík (*Lacerta agilis*), zöld gyík (*Lacerta viridis*), közönséges denevér (*Myotis myotis*), rézsikló (*Coronella austriaca*)

Érintett egyéb kiemelt fajok:

sápadt kosbor (*Orchis pallens*), méhbangó (*Ophrys apifera*), gumós macskahere (*Phlomis tuberosa*)

Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Az ide sorolt gyepek és extenzív művelésű gyümölcsösök kezelése két munkafolyamatra oszlik. Elsőként az élőhelyen elszaporodott honos és idegenhonos cserjéket, fákat kell kiritkítani, majd ezt követően a területet rendszeresen kaszálni kell. A kaszálás megakadályozza a gyomok, inváziós fajok elszaporodását, a fűvar kialakulását, a keletkező biomassza a folyamat végén eltávolítására kerül a területről. Az évente egyszeri kaszálás megfelelő, de legalább kétfévente tisztítókaszálást kell alkalmazni. A kaszálás és a kímélő legeltetés, vagy a sarjülegeltetés is elfogadható. A legeltethető állat a szarvasmarha, juh esetleg kecske.

Mezőgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

- A területeken a kaszálás és a legeltetés természetvédelmi szempontból szükséges és elfogadható. Az extenzív, természetvédelmi kezelési célú legeltetés csak a meghatározott időszakban végezhető.
- A kezelés hiányában fellépő szukcesszió élőhelyeket, fajokat veszélyeztető folyamatát meg kell akadályozni. A betelepülő őshonos cserje- és fajok (egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*), veresgyűrű (*Cornus sanguinea*), virágos kőris (*Fraxinus ornus*), kökény (*Prunus spinosa*)) vissza kell szorítani. A nagyobb kiterjedésű élőhelyeken a megjelenő cser- és molyhos tölgy (*Quercus cerris*, *Q. pubescens*) magoncokból egy-egy szoliter példány meghagyható.
- A rendszeres műveléssel megakadályozható idegenhonos elemek (fás- és lágyszárú növények) az esetlegesen betelepülése, a területen már jelen lévő inváziós fajok (kanadai aranyvessző (*Solidago canadensis*) selyemkóró (*Asclepias syriaca*), fehér akác (*Robinia pseudoacacia*), bálványfa (*Ailanthus altissima*)) eltávolítása.

Vadgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

- A vadgazdálkodás szempontjából a legfontosabb cél az itt is rendszeresen megjelenő, jelentősen túltartott nagyvadállomány nagyságának visszaszorítása, annak a természetvédelmi kárt már nem

okozó szintre csökkentése. A vaddisznó túrással, a gímszarvas és őz rágással, taposással sokszor károsítja a gyepes jelölő élőhelyeket, gyümölcsösöket.

- A kezelési egységben kerülendő minden olyan tevékenység, amely a vadászható vadfajok populációinak (elsősorban csülkös vadfajok) növekedését okozza.
- Vadföldek kialakítása, vad kibocsátás és zárt téri vadtartás kerülendő.
- Az állományok területén vadgazdálkodási és vadászati berendezések (szóró, etetőhely, szózó, magasles) elhelyezése nem javasolt, a meglévők elbontandók.

Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

Kötelezően betartandó előírások:

Natura 2000 kijelölés alatt álló területek esetében az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004 (X. 8.) Kormányrendelet, valamint a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18) Kormányrendelet előírásait kell betartani. A kezelési egységbe tartozó terület egy része a Gyadai-rét, valamint a Naszály-hegy részeként helyi jelentőségű védett természeti terület, melyre az érintett önkormányzatok vonatkozó rendeleteinek előírásai, és a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény vonatkozó előírásai is kötelező érvényűek.

Az idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatban szükséges betartani az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló 1143/2014/EU rendelet, valamint az Európai Unió számára veszélyt jelentő inváziós fajok körét meghatározó végrehajtási rendeletek előírásait. (A Bizottság (EU) 2016/1141 végrehajtási rendelete (2016. július 13.) az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti jegyzékének elfogadásáról, A Bizottság (EU) 2017/1263 végrehajtási rendelete (2017. július 12.) az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében létrehozott, az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajoknak az (EU) 2016/1141 végrehajtási rendelet szerinti jegyzéke naprakésszé tételéről, A Bizottság (EU) 2019/1262 végrehajtási rendelete (2019. július 25.) az (EU) 2016/1141 végrehajtási rendeletnek az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok jegyzékének aktualizálása céljából történő módosításáról). Az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló 408/2016. (XII. 13.) Korm. rendelet pedig meghatározza a feladatok végrehajtásáért felelős szerveket és az egyes hatósági eljárási szabályokat, melyek szintén betartandók.

Javasolt előírások:

Kód	Gyepterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
GY01	Felülvetés nem megengedett.
GY02	Vegyszeres gyomirtás nem megengedett. (Megjegyzés: Az inváziós fajok elleni célzott intézkedést kivéve.)
GY09	Fogasolás nem megengedett.
GY10	Tárcsázás nem megengedett.
GY10	Gyepszellőztetés nem megengedett.
GY13	Kiszántás nem megengedett.
GY14	Felázott talajon mindennemű munkavégzés tilos.
GY22	Legeltetéssel és/vagy kaszálással történő hasznosítás.

Kód	Gyepterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
GY24	A gyepek természetvédelmi szempontú égetése csak a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság egyedi írásos véleménye alapján történhet.
GY26	Inváziós fásszárúak mechanikus irtása.
GY27	Nem speciális növényvédő szer kijuttatása esetén inváziós fásszárúak vegyszeres irtása, a területileg illetékes hatóság engedélye alapján lehetséges.
GY28	A gyepek cserjésedésének megakadályozása, azonban a szótan jelentkező őshonos cserjék megőrzése.
GY29	Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges.
GY31	A cserjeirtás megkezdésének időpontját legalább 5 nappal korábban írásban a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságnak szükséges bejelenteni, valamint a meghagyásra szánt cserjéket, cserjefoltokat a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni.
GY32	A működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság általi kijelölésüket követően a fajgazdag, vagy védett fajokat tartalmazó cserjés foltokat meghagyása.
GY33	A gyepterületen előforduló őshonos hagyásfák, hagyásfa csoportok (delelő fák), valamint cserjés foltok meghagyása.
GY34	Gyepterületen előforduló, 1,5 m-nél magasabb tájidegen faegyedeket vegyszeres kezelést lábön állva szükséges elvégezni (törzs megfűrése, vegyszer injektálása); a hatékonyság érdekében a kezelés fafajától függően a vegetációs időszak kezdetén (április-május) vagy végén (augusztus-szeptember) végezhető.
GY40	Legeltetési sűrűség 0,2 - 0,4 állategység/ha.
GY44	A legeltetési sűrűséget a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni szükséges.
GY45	A legeltetés április 24. és október 31. között lehetséges. (Megjegyzés: A téli legeltetési egyedi hatósági engedély alapján lehetséges.)
GY67	Legeltethető állatfaj: szarvasmarhafélék.
GY68	Legeltethető állatfaj: juh.
GY69	Legeltethető állatfaj: kecske. (Megjegyzés: csak a cserjésedett területeken)
GY117	Éjszakázó helyek, ideiglenes karámok és jószágállások helyét a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni szükséges.
Kód	Vadgazdálkodási előírás-javaslatok
VA03	A területen szóró, vadetető, szózó nem létesíthető.

6. táblázat. KE2 kezelési egységre vonatkozó javasolt előírások

Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A területen a gyepek jelenleg nincsenek kezelve, sem kaszálást, sem legeltetést nem tapasztaltunk. Az élőhelyek jó természetességének elérése, fenntartása érdekében az élőhelyrekonstrukciós és fenntartási munkákat mielőbb el kell végezni, ezek hiányában a természetesség tekintetében jelentős javulás nem várható. A kezelés hiányában megjelent tájidegen fajokkal (kanadai aranyvessző (*Solidago canadensis*) selyemkóró (*Asclepias syriaca*) fertőzött élőhelyek esetében a helyreállítás idejére az évenkénti 2-3 kaszálás szükséges. A művelésből felhagyott élőhelyek helyreállítása érdekében a termőhelyidegen és idegenhonos inváziós fajok (mirigyes bálványfa (*Ailanthus altissima*), fehér akác (*Robinia pseudoacacia*), keleti ostorfa (*Celtis occidentalis*)) eltávolítása, valamint a szukcesszió következtében teret hódító őshonos cserjefajok (galagonya, veresgyűrű som) visszaszorítása szükséges. Az intenzíven

terjedő mirigyes bálványfa és akác elleni vegyszer használat esetében javasolt alkalmazási idő a szeptember. Alkalmazása fásszárú fajok visszaszorítása érdekében kéregre kenéssel, tuskóecseteléssel, fainjektálással, pontpermetezéssel történhet.

Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok:

A kezelési egység területén több helyütt is turistautak, erdei feltáró utak haladnak keresztül, melyek megfelelő használatát szabályozni kell. A turisztikához kapcsolódó létesítmények kialakítása, elhelyezése a kezelési egység területén nem kívánatos, továbbá egyéb olyan aktivitás, amely a természetközeli élőhelyek területének csökkenésével járna (pl. új turistaösvény vagy kiépített kilátópont kialakítása, építmények elhelyezése, egyéb infrastrukturális fejlesztések) nem javasolt. Az utak menti rézsúk - mint az élőhely kiemelten fontos helyszínei - fenntartásához csak a feltétlenül indokolt mértékű, gyepeket hátrányosan nem érintő beavatkozások tervezhetők és végezhetők az általános, fentebb megfogalmazott javaslatokkal összhangban.

Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egységbe sorolt élőhelyek jelenleg szinte teljes mértékben nem kezeltek, természeti állapotukat az évtizedes elhanyagoltság során végbement szukcessziós folyamatok különböző stádiumai határozzák meg. Ezt az állapotot többnyire az inváziós kanadai aranyvessző (*Solidago canadensis*) és a selyemkóró (*Asclepias syriaca*) gyomfajok fertőzése jelzi, melyhez járul a mirigyes bálványfa (*Ailanthus altissima*), fehér akác (*Robinia pseudoacacia*), kelti ostorfa (*Celtis occidentalis*) példányainak kisebb-nagyobb záródott foltokban való megjelenése. A gyepek fajkészlete mindezek ellenére megfelelő, számos jelölő és egyéb fontos faj termőhelyei. Rendszeresen művelésükkel természetességük, fajkompozíciójuk jelentősen javítható lenne.

3.2.1.3 Kezelési egység kódja, neve: KE3 – Vizes élőhelyek

Kezelési egység meghatározása:

A kezelési egységbe a természetes vízfolyásokat, a terület tartósan vízzel borított, mély fekvésű részein található jóléti horgásztavakat, valamint azok szegélyén található nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavi kákások, valamint a Barina-patak mentén húzódó nem zsombékoló magassásosok, patakparti és lápi magaskórósok és degradált állományainak vegetációval jellemezhető vizes élőhelyeket soroltuk. Mindegyik élőhelytípus kis területarányal rendelkezik, emiatt igen sérülékenyek, jelentősen eltérő kezelést nem igényelnek.

Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálat:

Érintett védett természeti terület:

Gyadai-rét Természetvédelmi Terület helyi jelentőségű védett természeti terület

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

- Ac – Álló- és lassan áramló vizek hínárnövényzete
- B1a – Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások
- B2 – Harmatkásás, békabuzogányos, pántlikafüves mocsári-vízparti növényzet
- B5 – Nem zsombékoló magassásrétek
- D5 – Patakparti és lápi magaskórósok
- OA – Jellegtelen fátlan vizes élőhelyek
- U8 – Folyóvizek
- U9 – Állóvizek

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

6430 - Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai

6440 - *Cnidion dubii* folyóvölgyeinek mocsárrétjei

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

vöröshasú unka (*Bombina bombina*), erdei béka (*Rana dalmatina*), erdei sikló (*Elaphe longissima*), mocsári teknős (*Emys orbicularis*), skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), hosszúfogú törpecsiga (*Vertigo angustior*), hasas törpecsiga (*Vertigo moulinsiana*), sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*), csonkafülű denevér (*Myotis emarginatus*), barna ásóbéka (*Pelobates fuscus*), tavi béka (*Rana ridibunda*), éti csiga (*Helix pomatia*)

Érintett egyéb kiemelt fajok: -

Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Az ide sorolt élőhelyek kialakulását és fennmaradást a víz tartós jelenléte biztosítja, így fenntartásukhoz évi rendszeres kezelés nem feltétlenül szükséges. Ezek az élőhelyek többnyire magasra nőtt gyepesek, ahol ebből kifolyólag évente nagy mennyiségű biomassza keletkezik. Mivel a vízborítás nem állandó, tözegképződés nem történik, néhány évente a területek nyári (patakparti magaskórósok), vagy őszi tisztítókaszálása szükséges. Legeltetési kezelés legfeljebb téli időben fogadható el, a felázott talajon az állatok taposása az élőhelyek jelentős degradációjához vezetne.

Mezőgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

- A területeken a rendszeres kezelés nem szükségszerű, de a kímélő kaszálás természetvédelmi szempontból elfogadható. Az extenzív, természetvédelmi kezelési célú legeltetés csak a meghatározott időszakban végezhető, a gazdasági szempontok nem vehetők figyelembe.
- A kezelés hiányában fellépő szukcesszió élőhelyeket, fajokat veszélyeztető folyamatát gátolni kell. A betelepülő őshonos cserje- és fafajokat (egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*), veresgyűrű som (*Cornus sanguinea*), magas kőrös (*Fraxinus excelsior*), fehér- törékeny- és kecskefűz (*Salix alba*, *S. fragilis*, *S. caprea*) vissza kell szorítani. A nagyobb élőhelyeken megjelenő fűzgyedből egy-egy szoliter példány visszahagyása természetvédelmi szempontból javasolt.
- A rendszeres művelés alkalmas az idegenhonos elemek (fás- és lágyszárú növények) az esetlegesen betelepülésének megakadályozására.

Vadgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

- A vad károkozása szempontjából fokozottan érzékeny élőhelyek, ezért természetvédelmi szempontból a legfontosabb cél az itt is rendszeresen megjelenő, jelentősen túltartott nagyvadállomány nagyságának visszaszorítása, annak a természetvédelmi kárt már nem okozó szintre csökkentése. A vaddisznó túrással, a gímszarvas és őz rágással, taposással sokszor károsítja a vízzel átitatott élőhelyeket.
- A kezelési egységben kerülendő minden olyan tevékenység, amely a vadászható vadfajok populációinak (elsősorban csülkös vadfajok) növekedését okozza.
- Vadföldek kialakítása, vad kibocsátás és zárt téri vadtartás kerülendő.

- Az állományok területén vadgazdálkodási és vadászati berendezések (szóró, etetőhely, sózó, magasles) elhelyezése nem javasolt, a meglévők elbontandók.

Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

Kötelezően betartandó előírások:

Natura 2000 kijelölés alatt álló területek esetében az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004 (X. 8.) Kormányrendelet, valamint a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18) Kormányrendelet előírásait kell betartani. A kezelési egységbe tartozó terület egy része a Gyadai-rét részeként helyi jelentőségű védett természeti terület, melyre az érintett önkormányzat vonatkozó rendeletének előírásai, és a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény vonatkozó előírásai is kötelező érvényűek.

Az idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatban szükséges betartani az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló 1143/2014/EU rendelet, valamint az Európai Unió számára veszélyt jelentő inváziós fajok körét meghatározó végrehajtási rendeletek előírásait. (A Bizottság (EU) 2016/1141 végrehajtási rendelete (2016. július 13.) az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti jegyzékének elfogadásáról, A Bizottság (EU) 2017/1263 végrehajtási rendelete (2017. július 12.) az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében létrehozott, az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajoknak az (EU) 2016/1141 végrehajtási rendelet szerinti jegyzéke naprakésszé tételéről, A Bizottság (EU) 2019/1262 végrehajtási rendelete (2019. július 25.) az (EU) 2016/1141 végrehajtási rendeletnek az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok jegyzékének aktualizálása céljából történő módosításáról). Az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló 408/2016. (XII. 13.) Korm. rendelet pedig meghatározza a feladatok végrehajtásáért felelős szerveket és az egyes hatósági eljárási szabályokat, melyek szintén betartandók.

Javasolt előírások:

Kód	Gyepterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
GY26	Inváziós fásszárúak mechanikus irtása.
GY29	Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges.
GY106	Legalább 2 évente tisztító kaszálás elvégzése kötelező.
GY109	A lekaszált inváziós növényeket a területről el kell távolítani a kaszálást követő 30 napon belül.
Kód	Vizes területekre vonatkozó előírás-javaslatok
V01	A területen, a növényvédelmet kizárólag vizekre és vízben élő szervezetekre nem veszélyes minőségű anyagokkal és kizárólag inváziós növényfajok irtása céljából lehet végezni.
V11	A vízi növényzet irtása nem engedélyezhető.
V14	A vízi növényzet és a part menti növényzet nem irtható (vágás, nádégetés, cserjék kivágása). (Megjegyzés: őshonos növényzet.)
V15	A nádas minimum 30-40%-át nem szabad learatni.
V56	A nádaratás csak fagyott talajon végezhető.
Kód	Vadgazdálkodási előírás-javaslatok
VA03	A területen szóró, vadetető, sózó nem létesíthető.

7. táblázat. KE3 kezelési egységre vonatkozó javasolt előírások

Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Ezek az élőhelyek a nagyszámban jelen lévő vad károkozása miatt napjainkra nagymértékben veszélyeztetettké váltak. Fontos feladat a nagyvad létszámot a terület eltartóképességének szintjére csökkenteni. A vizes élőhelyek jó és gyors rehabilitációs potenciáljának ismeretében a mocsári növényzet néhány évente történő kaszálásával ezeknek az élőhelyeknek a természeti állapota fenntartható, illetve rövidtávon helyreállíthatók.

Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok:

Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok megfogalmazása nem szükséges.

Kezelési javaslatok indoklása:

A területen található nádas a madárfajok számára jelent fészkelőhelyet. A nád learatásával, az avas nád eltávolításával az élőhely megújulna. A magassásosok monodomináns jellegük ellenére növelik az egész terület élőhelyi diverzitását és állatfajok (hüllők, kételtűek, rovarok, emlősök) élőhelye. Rendszeres kezelésükkel fajgazdagabbá válnának, valamint a gyomosodási folyamatok is megállíthatók, visszafordíthatók lennének. A lápi magaskórós kis kiterjedésű kezelésére az ott található védett növényfajok és kolonizáló gyomok miatt válik szükségessé.

3.2.1.4. Kezelési egység kódja, neve: KE4 – Ligeterdők, üde cserjések**Kezelési egység meghatározása:**

A területen erdőgazdálkodó által üzemtervezett és kezelt, valamint spontán módon létrejött, őshonos puhafa fajokból álló, az év egy részében víz jelenlétéhez kötődő erdőfoltok, erdősávok. A területi részarányuk igen kicsi, állományaik sokféle elszórtan található meg, részben vízfolyások, patakok mentén, részben lefolyástalan lapályokon. Állományukat döntően a fehér- és törékeny fűz (*Salix alba*, *S. fragilis*) alkotja, a kecskefűz (*Salix caprea*) és az enyves éger (*Alnus glutinosa*) ritka, szálanként, vagy kisebb facsoportokban állományt nem alkot. Az üde cserjéseket a veresgyűrű (*Cornus sanguinea*), a bodza (*Sambucus nigra*), valamint a sokféle kivadult cseresznyeszilva (*Prunus cerasifera*) alkotja.

Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálat:

Érintett védett természeti terület:

Gyadai-rét Természetvédelmi Terület helyi jelentőségű védett természeti terület

Naszály-hegy Természetvédelmi Terület helyi jelentőségű védett természeti terület

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

J4 – Fűz-nyár artéri erdők

P2a – Üde és nedves cserjések

RB – Őshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

61E0* – Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

vöröshasú unka (*Bombina bombina*), skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), éti csiga (*Helix pomatia*), nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*), erdei béka (*Rana dalmatina*), harántfogú törpecsiga (*Vertigo angustior*), hasas törpecsiga (*Vertigo moulinsiana*), sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*), csonkafülű denevér (*Myotis emarginatus*).

Érintett egyéb kiemelt fajok:

bajszos sármány (*Emberiza cia*)

Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A Natura 2000 területen lévő erdőknél elsődleges cél az állandó erdőborítottság elérése, valamint a jelölő élőhely kritériumainak való megfelelés. A fűzligetek a tervezési területen igen kis részén vannak jelen. Állományai degradáltak, a gyeperjes szintben többnyire nitrofil fajok az uralkodók (csalán (*Urtica dioica*), bodza (*Sambucus nigra*)), melyekhez üde erdei fajok társulnak. Az abiotikus faktorok ismeretében területi arányuk jelentős kiterjesztésére nincs lehetőség. A tájban különleges, egyedi élőhelyi jellemzők miatt az üzemmód szerinti besorolástól függetlenül ezekben az erdőkben természetközeli erdőgazdálkodás megvalósítása szükséges. Természeti értékeik különösebb szigorú előírásokat nem indokolnak.

Erdőgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

- Hosszú távon (a következő erdőtervezés során) a 30-40 méternél szélesebb önálló erdőrészletként el nem különített égerligetek közül a legalább 0,5 hektár kiterjedést elérő állományokat javasolt leválasztani önálló erdőrészletként. Az erdőrészletek határát legalább a ligeterdő szélén, de inkább attól 10–20 méterre kifelé javasolt kijelölni.
- A keskeny égerligeteket részterületként magába foglaló erdőrészleteknél, a völgyalji égerliget foltok önálló erdőrészletként nem leválaszthatók, ezért ezen állományokból mozaikosan védelmi funkciójú területek (hagyásfa-csoport jelleggel) visszahagyása és kezelése javasolt. Hosszú távon javasolt a szakaszos véghasználat, a felújítás és erdőnevelés során pedig figyelni kell, hogy a pionír jellegű erdősáv megmaradjon.
- Vágásos üzemmódban kezelt állományokban csoportos felújítógátás vagy maximum 0,5 ha területű mikrotarvágás alkalmazása javasolt.
  - A csoportos felújítógátásnál az előkészítő vágás során 40–50%-os záródásbontás szükséges, hogy fűz újulata gyorsan megjelenjen. Ezt segítheti a cserjeszint kis foltokban történő kivágása. Célszerű a csoportosan megtelepülő fényigényes újulatfoltok köré tervezni a következő bontásokat. Az állományt minél hosszabb idő, 20–30 év alatt javasolt kitermelni.
  - Vágásos gazdálkodás esetén kisméretű, egy famagasság átmérőjű, mozaikos elrendezésben kialakított lékes tarvágások javasolhatók. A letermelt állományrészek között legalább ugyanakkora méretű erdőfoltok maradjanak, s ezek levágására csak akkor kerüljön sor, ha a korábban levágott foltok már teljesen felújultak, vagy rudas korúak. Legalább 25–30 méterenként célszerű vegyes fafaj összetételű hagyásfa-csoportok visszahagyása. A felújítás idejének legalább a vágáskor feléig történő elnyújtása javasolható.
  - A vágásterületen történő égetés mellőzése, illetve az égetések minimalizálása. A vágástéri hulladék aprítással történő feldolgozása és a területről való elszállítása javasolt.
  - Kerülendő a völgytalpakon haladó szállító utak kialakítása, minimalizálni szükséges a kisvízfolyásokon a keresztirányú áthaladást.

- Amennyiben őshonos fajokból lehetséges, a hagyásfa-csoportokon belül fekvő holtfa minél nagyobb mértékű (hektáronként min. 5 m³) visszahagyása javasolt.
- A közösségi jelentőségű xilofág rovarfajok és az erdőlakó denevérfajok állományának megőrzése, növelése érdekében szükséges megfelelő területi kiterjedésben és térbeli elosztásban idős erdők és facsoportok fenntartása.
- Kerülendő minden növényvédő szerves kezelés, kivételes esetekben engedhető meg inváziós fajok visszaszorítására a csepegés-mentes irtási technológiák alkalmazása.

Vadgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

- Az állományok területén vadgazdálkodási és vadászati berendezések (szóró, etetőhely, sózó) elhelyezése nem javasolt.
- A legfontosabb elérendő cél a nagyvadállomány nagyságának visszaszorítása, természetvédelmi kárt nem okozó szintre csökkentése.
- A vadászati létesítmények (magasles) elhelyezése csak a természetvédelmi kezelővel egyeztetett helyen és módon történhet. Mesterségesen kialakított dagonyák létrehozását kerülni kell.

Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

Kötelezően betartandó előírások:

Natura 2000 kijelölés alatt álló területek esetében az *európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről* szóló 275/2004 (X. 8.) Kormányrendelet, valamint a *Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól* szóló 269/2007. (X. 18) Kormányrendelet előírásait kell betartani. A kezelési egységbe tartozó terület egy része a Gyadai-rét, valamint a Naszály-hegy részeként helyi jelentőségű védett természeti terület, melyre az érintett önkormányzatok vonatkozó rendeleteinek előírásai, és a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény vonatkozó előírásai is kötelező érvényűek.

Erdőterületek tekintetében be kell tartani az *erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról* szóló 2009. évi XXXVII. törvény rendelkezéseit, az *erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról* szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet előírásait, továbbá a körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az érintett körzeti erdőtervek alapján folytatott erdőgazdálkodásról szóló 47/2014. (IV. 24.) VM rendeletet, a 60/2013. (VII. 19.) VM rendeletet, továbbá a 45/2015. (VII. 28.) FM rendeletet előírásait, a valamint a Váci, Gödöllői (Pest megye), Romhányi és Berceli (Nógrád megye) Erdőtervezési Körzetek Körzeti Erdőterveit.

Az idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatban szükséges betartani az *idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről* szóló 1143/2014/EU rendelet, valamint az Európai Unió számára veszélyt jelentő inváziós fajok körét meghatározó végrehajtási rendeletek előírásait. (A Bizottság (EU) 2016/1141 végrehajtási rendelete (2016. július 13.) az *Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti jegyzékének elfogadásáról*, A Bizottság (EU) 2017/1263 végrehajtási rendelete (2017. július 12.) az *1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében létrehozott, az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajoknak az (EU) 2016/1141 végrehajtási rendelet szerinti jegyzéke naprakésszé tételéről*, A Bizottság (EU) 2019/1262 végrehajtási rendelete (2019. július 25.) az *(EU) 2016/1141 végrehajtási rendeletnek az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok jegyzékének aktualizálása céljából történő módosításáról*).

Az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló 408/2016. (XII. 13.) Korm. rendelet pedig meghatározza a feladatok végrehajtásáért felelős szerveket és az egyes hatósági eljárási szabályokat, melyek szintén betartandók.

Javasolt előírások:

Kód	Erdőterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
E03	A közösségi jelentőségű élőhelyek vagy fajok megőrzése érdekében – az erdőterület erre alkalmas erdőrészleteiben a folyamatos erdőborítást biztosító átmeneti, örökerdő vagy faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódra való áttérés.
E05	Erdészeti szempontból tájidegen fafajok erdőtelepítésben való alkalmazásának mellőzése.
E08	Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt).
E09	A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmének figyelembevételével.
E16	A gyérítések és véghasználatok során legalább 5 m ³ /ha álló és/vagy fekvő holtfa jelenlétének biztosítása
E17	Az emberek testi épségét, közlekedést és épületeket nem veszélyeztető (az erdei élőhelyek fenntartását kiemelten szolgáló) lábön álló holtfák meghagyása.
E19	Az elő- és véghasználatok során az előzetesen meghatározott fa-, illetve cserjefajok kímélete.
E22	Az erdőrészletben megjelölt mikroélőhelyen legalább 10 m ³ /ha, kifejezetten vastag (többségében 30 cm mellmagassági átmérő feletti) odvas, böhönc, fészkelő- és búvóhelynek alkalmas élő fák kijelölése és folyamatos fenntartásának biztosítása.
E24	Az erdőrészleteken belül el nem különített tisztás, cserjés folt, víztestek kijelölése és háborítatlanságának biztosítása.
E26	Az előhasználatok során az elegyfa fajok alsó és felső lombkorona szintben hagyása, fenntartása, lehetőség szerint a természetes erdőtársulásra/közösségi jelentőségű élőhelyre jellemző összetételben, mennyiségben és többé-kevésbé egyenletes eloszlásban.
E27	A természetes erdőtársulás/közösségi jelentőségű élőhely megfelelő állományszerkezetének kialakítása érdekében a nevelővágások során az alsó lombkorona- és a cserjeszint kialakítása, a kialakult szintek megfelelő záródásoknak fenntartása.
E28	Természetes-, természet szerű- és származék természetességi állapotú erdőkben a nevelővágások során az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedszámának minimális szintre szorítása, illetve lehetőség szerinti teljes eltávolítása.
E32	Örökerdő üzemmódra való áttérés.
E35	Fahasználatok során a kitermelt faanyag vonszolások közelítésének mellőzése. A faanyagot rövid fában, emelve kell közelíteni.
E38	Őshonos fafajú állományok véghasználata során átlagosan 5-20% területi lefedettséget biztosító mikroélőhelyek visszahagyása, lehetőleg az idős állomány összetételét jellemző formában.
E39	A mikroélőhelyek fenntartása. <i>(Megjegyzés: Különösen talajszinten odvas fák, törzsen odvas fák, tükörfolttal rendelkező faegyedek, elhalt koronarészeket tartalmazó fák, magasan törött facsonkok.)</i>
E41	A fakitermelés elvégzésére idő- és térbeli korlátozás megállapítása.
E47	Az erdő talajának megóvása érdekében a teljes talaj-előkészítés tiltása.
E49	Az eredeti talajállapot fenntartása érdekében a talaj-előkészítést és a tuskózást kerülni kell.

Kód	Erdőterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
E50	A vágásterületen történő égetés mellőzése.
E57	Az erdőfelújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájhonos fafaj alkalmazása. <i>(Megjegyzés: Az alkalmazandó, termőhelynek megfelelő fafajok kiválasztására a 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet, 2. melléklete (Az egyes erdészeti tájakon őshonos fafajok jegyzéke) az irányadó. Főfafajként éger (Alnus glutinosa), magas kőris (Fraxinus excelsior), elegyfajként zelnicemeggy (Padus avium) ültetése javasolt.)</i>
E58	Az erdőfelújítások során a természetes erdőtársulásnak megfelelő elegyfajok biztosítása. <i>(Megjegyzés: Az alkalmazandó, termőhelynek megfelelő fafajok kiválasztására a 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet, 2. melléklete (Az egyes erdészeti tájakon őshonos fafajok jegyzéke) az irányadó. Főfafajként éger (Alnus glutinosa), magas kőris (Fraxinus excelsior), elegyfajként zelnicemeggy (Padus avium) ültetése javasolt.)</i>
E65	Intenzíven terjedő idegenhonos fafaj felújításokban történő alkalmazásának teljes körű mellőzése.
E70	Az intenzíven terjedő növényfajok elleni vegyszer használata a következő előírások mellett: <ul style="list-style-type: none"> • Az ellenőrizhetőség biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színező anyag keverése. • Javasolt alkalmazási idő: lágyszárú: május-június, fásszárú: augusztus-szeptember. • Alkalmazás – a fásszárú fajok visszaszorítása érdekében – kéregre kenéssel, tuskóecseteléssel, fainjektálással, nem légi úton történő permetezéssel, ártéren – a gyalogakác kivételével – fainjektálással. <i>(Megjegyzés: A permetezés csak pontpermetezéssel történhet.)</i> • Az alkalmazható szerek lehetőleg környezetbarát, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, szelektív kijuttatásra alkalmasak legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak és a növény sarjadásmentes irtását biztosítják. • Erdészeti felhasználásra engedélyezett készítmények alkalmazása (az engedélyokiratban foglalt módon, az egyéb vonatkozó jogszabályi előírások betartásával, a kijuttatáshoz szükséges hatósági engedélyek birtokában). • Megfelelő vastagságú egyedek esetében injektálás, kéreghántás vagy levágás után a vágásfelület pontpermetezése, illetve kenése útján alkalmazható vegyszer. • Vékonyabb egyedek, illetve korábbi kezelés után kihajtó sarjak esetében levélen felszívódó gyomirtó alkalmazása, csöppenésmentes kijuttatással.
E74	Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magtermő állományokban) történő elvégzése.
E75	Kártevők elleni védekezésnél kímélő technológiák és célirányos kijuttatás (területi lokalizáció, időszak megválasztása: életről köthető kijuttatás) alkalmazása.
E83	Az erdőszegélyekben található intenzíven terjedő lágú és fásszárú fajok továbbterjedésének mechanikus módszerekkel (pl. kézi cserjeirtás, száruzás) történő megakadályozása.
E85	A hagyásfák, hagyásfacsoportok fenntartása a fák természetes pusztulásáig.
Kód	Vadgazdálkodási előírás-javaslatok
VA02	Ameddig a vadállomány nagysága nem éri el azt a szintet, hogy kerítés nélkül is biztosítható legyen a felújítás sikeressége, addig a felújítás területét lehetőség szerint be kell keríteni. A kerítéseket legkésőbb az utolsó tisztítási munka elvégzését követő egy éven belül le kell bontani.
VA03	A területen szóró, vadetető, szózó nem létesíthető.

8. táblázat. KE4 kezelési egységre vonatkozó javasolt előírások

Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területére vonatkozóan élőhely-rekonstrukciós vagy élőhelyfejlesztési javaslat csak a spontán felnőtt, jellegtelen állományokban szükséges, ahol a megfelelő kezeléssel a természetes erdő kialakulását célzó beavatkozások szükségesek. Az élőhelyek állapotának javítását szolgáló lehetséges intézkedések (pl. idegenhonos és inváziós fajok visszaszorítása, az erdők szerkezetének javítása, az álló és fekvő holtfa mennyiségének növelése) a gazdálkodási jellegű kezelési, fenntartási javaslatok.

Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok:

A puhafaliget állományokban olyan tevékenység, amely azok területének csökkenésével vagy a növényzet fokozottabb bolygatásával járna (pl. újabb utak és épített közelítőnyomok kialakítása, építmények elhelyezése), nem javasolt. Turisztikai létesítmények elhelyezése, új turistaút, kilátó építése, építmények elhelyezése, egyéb infrastrukturális fejlesztések a kezelési egység területén nem kívánatos. A vízfolyások műszaki-fenntartási munkái során a fűzligetet érintően csak a feltétlenül indokolt mértékű beavatkozások tervezhetők és végezhetők, az élőhely fennmaradásához, jó természeti állapotba tartásához szükséges ökológiai vízmennyiség biztosítandó.

Kezelési javaslatok indoklása:

A fűzligetek kis részterületük ellenére fontos élőhelyek, melyek számos faj és természeti érték megőrzése érdekében megtartandók. Fennmaradásuk a természetes erdődinamikai folyamatokra támaszkodó, az erdészeti kezelés örökerdőbe történő besorolásával hosszútávon megoldott. A kezelési javaslatok mindezek figyelembevételével, a kapcsolódó közösségi jelentőségű fajok védelmének szándékával kerültek megfogalmazásra.

3.2.1.5. Kezelési egység kódja, neve: KE5 – Galagonyás cserjések**Kezelési egység meghatározása:**

A területen több, dominánsan cserjékkel borított élőhely is előfordul. A sziklagyepekben, sztyepréteken, meleg erdőszegélyeken a kis kiterjedésű sziklai cserjések, sztyepecserjések találhatóak, jellemző fajaik a szirti gyöngyvessző (*Spirea media*) parlagi rózsza (*Rosa gallica*), a csepleszmegegy (*Cerasus mahaleb*). A domboldalak, erdőszegélyek meleg, xerotherm termőhelyein hosszabb ideje nem kezelt, honos cserjékkel borított gyepes lettek még idesorolva. Ezek mind átmeneti élőhelyek, melyek az EOV térképek tanúsága szerint minden esetben az egykori kisparcellás gazdálkodás helyszínein, felhagyott szántókon, kerteken jöttek létre. Ezek a másodlagos élőhelyek napjainkra nagymértékben egybibés galagonyával (*Crataegus monogyna*), veresgyűrű sommal (*Cornus sanguinea*), mezei juharral (*Acer campestre*), kökény (*Prunus spinosa*), fagyallal (*Ligustrum vulgare*) becserjésedtek. A természetközeli állományok gyepszintje a sztyeprétek, ill. ezek különböző mértékben gyomosodott változatait őrzik, de sok helyen a bokrok közti tisztások inváziós fajokkal (kanadai aranyvessző (*Solidago canadensis*), selyemkóró (*Asclepias syriaca*), mirigyes bálványfa (*Ailanthus altissima*), fehér akác (*Robinia pseudoacacia*), keleti ostorfa (*Celtis occidentalis*)) fertőződtek. Állományai néhol a felhagyott gyümölcsösökben váltak uralkodóvá, ahol a bokrok közt az idős gyümölcsfák (szilva (*Prunus domestica*), cseresznye (*Cerasus avium*), őszibarack (*Prunus persica*), dió (*Juglans regia*) is még lábon állnak.

Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett védett természeti terület:

Gyadai-rét Természetvédelmi Terület helyi jelentőségű védett természeti terület

Naszály-hegy Természetvédelmi Terület helyi jelentőségű védett természeti terület

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

M6 – Szyeppcserjések

M7 – Szikla cserjések

P2b – Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

40A0* – Szubkontinentális peripannon cserjések

6210 – Meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (*Festuco-Brometalia*)

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

tátorján (*Crambe tataria*), bíboros sallangvirág (*Himantoglossum caprinum*)*, piros kígyószisz (*Echium russicum*), magyar tarsza (*Isophya costata*), rézsikló (*Coronella austriaca*), fúrge gyík (*Lacerta agilis*), zöld gyík (*Lacerta viridis*).

Érintett egyéb kiemelt fajok:

méhbangó (*Ophrys apifera*)

Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kezelési egységbe tartozó szyeppcserjések és sziklai cserjések nagyon kis kiterjedésük és speciális termőhelyi adottságaik miatt nem indokolnak szigorú előírásokat. Esetleges kezelésük során csupán a betelepülő idegenhonos – főképp fásszárú – inváziós fajok visszaszorítását kell biztosítani. A felhagyott szántókon megjelent galagonyás-kökényes cserjések élőhelyek esetében szükségszerű a kezelés. A termőhelyen a természetes erdősülés szukcessziós folyamatának egyik állapotát reprezentálják. Az élőhelyeken egyrészt a már betelepedett és kialakult, jelölő és egyéb fontos fajokkal is rendelkező szyepprétek területi kiterjedését kell erősíteni a cserjések visszaszorításával, majd azt követően kaszálással, legeltetéssel megvalósuló kezelést kell fogantatosítani. A cserjések sikeres visszaszorítását követően a gyepek kezelését a KE2 kezelési egységre vonatkozó előírás-javaslatok figyelembe vételével szükséges végezni. A gyomos, kevésbé jó természetességű részeken célállományként hosszútávon a zonális erdőtársulások (cseresek, melegkedvelő tölgyesek) elérését kell meghatározni, a cserjések kezelése során a már megjelent erdei fákat meg kell hagyni, a bokrok ritkításával nyert területeket az erdő természetes fáival (cser, molyhos- és kocsánytalan tölgy, virágos kőris és elegyfák) kell pótolni.

Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

Kötelezően betartandó előírások:

Natura 2000 kijelölés alatt álló területek esetében az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004 (X. 8.) Kormányrendelet előírásait kell betartani. A kezelési egységbe tartozó terület egy része a Gyadai-rét, valamint a Naszály-hegy részeként helyi jelentőségű védett természeti terület, melyre az érintett önkormányzatok vonatkozó rendeleteinek előírásai, és a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény vonatkozó előírásai is kötelező érvényűek.

Erdőterületek tekintetében be kell tartani az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény rendelkezéseit, az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet előírásait, továbbá a körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az érintett körzeti erdőtervek alapján folytatott erdőgazdálkodásról szóló 47/2014. (IV. 24.) VM rendeletet, a 60/2013. (VII. 19.) VM rendeletet, továbbá a 45/2015. (VII. 28.) FM rendeletet előírásait, valamint a Váci, Gödöllői (Pest megye), Romhányi és Berceli (Nógrád megye) Erdőtervezési Körzetek Körzeti Erdőterveit.

Az idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatban szükséges betartani az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló 1143/2014/EU rendelet, valamint az Európai Unió számára veszélyt jelentő inváziós fajok körét meghatározó végrehajtási rendeletek előírásait. (A Bizottság (EU) 2016/1141 végrehajtási rendelete (2016. július 13.) az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti jegyzékének elfogadásáról, A Bizottság (EU) 2017/1263 végrehajtási rendelete (2017. július 12.) az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében létrehozott, az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajoknak az (EU) 2016/1141 végrehajtási rendelet szerinti jegyzéke naprakésszé tételéről, A Bizottság (EU) 2019/1262 végrehajtási rendelete (2019. július 25.) az (EU) 2016/1141 végrehajtási rendeletnek az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok jegyzékének aktualizálása céljából történő módosításáról). Az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló 408/2016. (XII. 13.) Korm. rendelet pedig meghatározza a feladatok végrehajtásáért felelős szerveket és az egyes hatósági eljárási szabályokat, melyek szintén betartandók.

Javasolt előírások:

Kód	Erdőterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
E05	Erdészeti szempontból tájidegen fafajok erdőtelepítésben, erdőfelújításban való alkalmazásának mellőzése.
E06	Idegenhonos fafajok telepítésének mellőzése, erdőfelújításra vonatkozóan is.
E29	A vegyes összetételű faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fafajok eltávolítása.
E30	Az idegenhonos vagy tájidegen fafajokkal jellemezhető faállományokban a nevelővágások során az őshonos fafajok egyedeinek megőrzése az alsó- és a cserjeszintben is.
E50	A vágásterületen történő égetés mellőzése.
E51	Felújítás tájhonos fafajokkal, illetve célállománnyal. (Megjegyzés: termőhelynek megfelelően fő fafajként molyhos tölgy (<i>Quercus pubescens</i>), kocsánytalan tölgy (<i>Quercus petraea</i>), csertölgy (<i>Quercus cerris</i>), közönséges gyertyán (<i>Carpinus betulus</i>), elegy fafajként: virágos kőris (<i>Fraxinus ornus</i>), mezei juhar (<i>Acer campestre</i>), hegyi juhar (<i>Acer pseudoplatanus</i>), korai juhar (<i>Acer platanoides</i>), tatárjuhar (<i>Acer tataricum</i>))
E54	Idegenhonos fafajú faállomány szerkezetátalakítása. (Megjegyzés: Az alkalmazandó, termőhelynek megfelelő fafajok kiválasztására a 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet, 2. melléklete (Az egyes erdészeti tájakon őshonos fafajok jegyzéke) az irányadó.)
E68	Totális gyomirtó szerek használata csak szelektív módon és csak intenzíven terjedő, inváziós lágy és fásszárú fajok ellen alkalmazható a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal történt előzetes egyeztetést követően.
E70	Az intenzíven terjedő növényfajok elleni vegyszer használata a következő előírások mellett: <ul style="list-style-type: none"> • Az ellenőrizhetőség biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színező anyag keverése.

	<ul style="list-style-type: none"> • Javasolt alkalmazási idő: lágyszárú: május-június, fásszárú: augusztus-szeptember. • Alkalmazás – a fásszárú fajok visszaszorítása érdekében – kéregre kenéssel, tuskóecseteléssel, fainjektálással, nem légi úton történő permetezéssel, ártéren fainjektálással. • Az alkalmazható szerek lehetőleg környezetbarát, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, szelektív kijuttatásra alkalmasak legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak és a növény sarjadásmentes irtását biztosítják. • Erdészeti felhasználásra engedélyezett készítmények alkalmazása (az engedélyokiratban foglalt módon, az egyéb vonatkozó jogszabályi előírások betartásával, a kijuttatáshoz szükséges hatósági engedélyek birtokában). • Megfelelő vastagságú egyedek esetében injektálás, kéreghántás vagy levágás után a vágásfelület pontpermetezése, illetve kenése útján alkalmazható vegyszer. • Vékonyabb egyedek, illetve korábbi kezelés után kihajtó sarjak esetében levélen felszívódó gyomirtó alkalmazása, csöppenésmentes kijuttatással. <i>(Megjegyzés: amennyiben a fenyő fajokon kívül megjelenik egyéb idegenhonos, inváziós fafaj.)</i>
E73	Inváziós fásszárú növényfajok visszaszorítása során azok mechanikai eltávolítása a növények sikeres vegyszeres irtását követően.
E74	Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magtermő állományokban) történő elvégzése.
E75	Kártevők elleni védekezésnél kímélő technológiák és célirányos kijuttatás (területi lokalizáció, időszak megválasztása: életciklushoz kötött kijuttatás) alkalmazása.
E81	Faanyag mozgatása csak kemény (száraz vagy fagyott) talajviszonyok mellett.
E85	A hagyásfák, hagyásfacsoportok fenntartása a fák természetes pusztulásáig.
Kód	Gyepterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
GY26	Inváziós fásszárúak mechanikus irtása.
GY27	Nem speciális növényvédő szer kijuttatása esetén inváziós fásszárúak vegyszeres irtása, a területileg illetékes hatóság engedélye alapján lehetséges.
GY28	A gyepek cserjésedésének megakadályozása, azonban a szórtan jelentkező őshonos cserjék megőrzése.
GY29	Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges.
GY31	A cserjeirtás megkezdésének időpontját legalább 5 nappal korábban írásban a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságnak szükséges bejelenteni, valamint a meghagyásra szánt cserjéket, cserjefoltokat a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni.
GY32	A működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság általi kijelölésüket követően a fajgazdag, vagy védett fajokat tartalmazó cserjés foltokat meghagyása.
GY33	A gyepterületen előforduló őshonos hagyásfák, hagyásfa csoportok (delelő fák), valamint cserjés foltok meghagyása.
GY34	Gyepterületen előforduló, 1,5 m-nél magasabb tájidegen faegyedek vegyszeres kezelését lábön állva szükséges elvégezni (törzs megfúrása, vegyszer injektálása); a hatékonyság érdekében a kezelés fafajától függően a vegetációs időszak kezdetén (április-május) vagy végén (augusztus-szeptember) végezhető.
Kód	Vadgazdálkodási előírás-javaslatok
VA01	Szóró, sózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.
VA02	Ameddig a vadállomány nagysága nem éri el azt a szintet, hogy kerítés nélkül is biztosítható legyen a felújítás sikeressége, addig a felújítás területét lehetőség szerint be kell keríteni. A kerítéseket

legkésőbb az utolsó tisztítási munka elvégzését követő egy éven belül le kell bontani (<i>Megjegyzés: szerkezetátalakítás után javasolt alkalmazni</i>).
--

9. táblázat. KE5 kezelési egységre vonatkozó javasolt előírások

Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A szántókon az utóbbi évtizedekben spontán kialakult cserjések egy köztes természeti állapotot képviselnek. Számos helyen a cserjeszint alatt a gyepszintben jó természetességű, sok esetben már spontán betelepült jelölő és más fontos fajokkal rendelkező pannon sziklagyepek, szubpannon sztyeppék találhatóak. Ezeken a területeken a cserjések ritkításával kell az értékes gyepterületeket növelni. A cserjeirtás nem lehet teljes körű, törekedni kell olyan megoldásra, mely a cserjés – gyepek mozaik kialakításával mind a növények, mind a cserjékhez kötődő állatok számára optimális élőhelyi feltételeket biztosít. Azokon a cserjés területeken, ahol már jelentős a zonális erdő fafajainak szálszámú, vagy csoportos betelepülése (cser, molyhos- és kocsányos tölgy, mezei juhar, virágos kőris) a cserjeirtással az erdősítés folyamatát kell segíteni. Fontos feladat a lágú- és fás szárú idegenhonos fajok (kanadai aranyvessző, selyemkóró, fehér akác, bálványfa, keleti ostorfa) elleni védekezés, a jelzett fajok irtása, eltávolítása a területről.

Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok:

Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok megfogalmazása nem szükséges.

Kezelési javaslatok indoklása:

A javasolt rekonstrukció és fejlesztési javaslatok megvalósulása esetén hosszabb távon a vizsgált terület jelölő élőhelyeinek növekedése lehet az eredmény.

3.2.1.6. Kezelési egység kódja, neve: KE6 – Természetvédelmi kezeléssel fenntartandó erdőállományok**Kezelési egység meghatározása:**

A kezelési egységbe több élőhely- ill. erdőtípus tartozik. Közös kezelési egységbe sorolásuk indoka, hogy mindegyik valamely szélsőséges termőhelyi körülmények (kiettség, egyéb domborzati viszonyok), vagy egyéb abiotikus faktorok következtében alakult ki, ill. maradt fenn. A vizsgált területen kiterjedésük kicsi, gazdasági jelentőségük jelentéktelen, ám a hozzájuk köthető természeti értékek kiemelkedőek. Az ide sorolt élőhelyek közül a szurdokerdők, törmelékletjő-erdők, bükkösök, bükkös sziklaerdők többségében a Naszály tömbjében találhatóak, a gyertyános kocsánytalan tölgyesek, mészes- és melegkedvelő tölgyesek, cseres-kocsányos tölgyesek, hegylábi zárt erdőssztyepp tölgyesek kisebb-nagyobb állományai a terepviszonyok szerint elszórtan találhatóak.

Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett védett természeti terület:

Gyadai-rét Természetvédelmi Terület helyi jelentőségű védett természeti terület

Naszály-hegy Természetvédelmi Terület helyi jelentőségű védett természeti terület

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

- L1 – Mész- és melegkedvelő tölgyesek
- L2b – Cseres-kocsányos tölgyesek
- L2x – Hegylábi zárt erdőssztyepp tölgyesek
- LY1 – Szurdokerdők
- LY2 – Törmeléklejtő-erdő
- LY3 – Bükkös sziklaerdők
- M8 – Száraz-félszáraz erdő- és cserjés szegélyek
- P45 – Fáslegelő, fáskaszálók, legelőerdők, gesztenyeligetek
- RA – Őshonos fafajú facsoportok, fasorok, erdősávok
- RC – Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

- 91G0* – Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraea*val és *Carpinus betulus*szal
- 9130 – Szubmontán és montán bükkösök (*Asperulo-Fagetum*)
- 9150 – A *Cephalanthero-Fagion* közép-európai sziklai bükkösei mészkövön
- 9180* – Lejtők és sziklatörmelékek *Tilio – Acerion* erdői
- 91H0* – Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*szel
- 91M0 – Pannon cseres tölgyesek

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

csíkos medvelepke (*Callimorpha quadripunctaria*), nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*), havasi cincér (*Rosalia alpina*), kék pattanóbogár (*Limoniscus violaceus*), nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*), skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*), díszes tarkalepke (*Euphydryas maturna*), vöröshasú unka (*Bombina bombina*), erdei béka (*Rana dalmatina*), sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*), nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*), kis patkósdenevér (*Rhinolophus hipposideros*), nagy patkósdenevér (*Rhinolophus ferrumequinum*), hegyesorrú denevér (*Myotis blythii*), közönséges denevér (*Myotis myotis*), nagyfülű denevér (*Myotis bechsteinii*), zöld gyík (*Lacerta viridis*), fali gyík (*Podarcis muralis*)

Érintett egyéb kiemelt fajok:

kék atracél (*Anchusa barrelieri*), sápadt kosbor (*Orchis pallens*), ibolyás gérbics (*Limodorum abortivum*), gumós macskahere (*Phlomis tuberosa*), bajszos sármány (*Emberiza cia*), örvös légykapó (*Ficedula albicollis*), gyurgyalag (*Merops apiaster*)

Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kezelési egységbe sorolt területek szélsőséges termőhelyi viszonyok között, ún. határtermőhelyeken álló változatos, többségében rendkívül sérülékeny erdőállományok, csekély fahozamuk, vagy kitermelési nehézségek miatt az erdőtervben üzem módjuk többnyire faanyagtermelést nem szolgáló. Az állományok közt magas az idős erdők aránya, a mész- és melegkedvelő tölgyesek esetén jellemző a 100 éves kor is. Sürgető feladat a következő erdőtervezéskor a jelenleg vágásos üzem módban kezelt állományok faanyagtermelést nem szolgáló üzem módba történő átsorolása, melyek aktuálisan az erdőtervben többnyire önálló erdőrészletként szerepelnek. Amennyiben a terület északi részén a kisebb kiterjedésben, fragmentálisan elhelyezkedő törmeléklejtő-erdők, bükkös és tölgyes sziklaerdők esetén az önálló erdőrészletbe sorolás nem lehetséges, törekedni kell az erdőrészleten belüli differenciált kezelésre (védőövezet kialakítása, hagyásfa-csoport-szerű elkülönítés). Őshonos fafajok esetében az egészségügyi fakitermelés is mellőzendő. A kezelési egységbe tartozó minden terület egységben a

természetvédelmi cél az fennálló természeti állapot megőrzése, azok beavatkozásmentes megóvása, az önfenntartó folyamatok biztosítása. Az esetleges kezelés, beavatkozás kizárólag az élőhelyeken megjelenő inváziós fajok visszaszorítása és a nagyvadállomány drasztikus csökkentése lehet. A kezelési beavatkozások kizárólag természetvédelmi céllal lehetségesek, illetve a nem várt havária helyzetek felszámolása okán történhetnek.

Erdőgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

- Javasolt üzemmód: faanyagtermelést nem szolgáló üzemmód.
- A Natura 2000 elsődleges rendeltetés átvezetése a jelölő fajok és élőhelyek szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bíró területek esetében.
- Az állományok természetességi állapotának fenntartása, fokozatos javulása (szerkezeti változatosság bővülése, álló és fekvő holtfa mennyiségének gyarapodása, mikroélőhelyek számának növekedése) a természetes erdődinamikai folyamatokra való alapozása.
- Fakitermelés végzése kizárólag idegenhonos fafajok megtelepedése és jelenléte esetén, továbbá utak és turistautak mentén, balesetmegelőzési céllal fogadható el.
- Erősen javasolható a területek rendszeres ellenőrzése, hogy az esetlegesen betelepülő idegenhonos, inváziós fajok minél hamarabb felfedezhetők és a területről eltávolíthatók legyenek.
- Fontos a kezelési egységben található fás állományokkal mozaikoló gyepfoltok megóvása, fátlan állapotban tartásuk. Ennek fenntartása érdekében a gyepfoltokon fás állományok nem telepíthetők, a területen legeltetés, kaszálás nem kívánatos.
- A kezelési egység üzemtervezett erdeiben található sziklagyeppek, lejtősztyepppek területének lehatárolása és tisztásként kezelése javasolt az erdőtervben.
- Fakitermelést csak szeptember 15. és március 15. között javasolt végezni.

Fajvédelmi intézkedések

- A közösségi jelentőségű xilofág rovarfajok és az erdőlakó denevérfajok állományának megőrzése, növelése érdekében szükséges megfelelő területi kiterjedésben és térbeli elosztásban idős erdők és facsoportok fenntartása.
- Szükséges az állományokban képződő minden holtfa, pusztuló vagy tőszáradt törzsek, facsonkok, valamint az őshonos fafajú odvas-üreges törzsek visszahagyása a jelölő fajok (pl. erdőlakó denevérek, szaproxilofág rovarok) és egyéb védett állatfajok (pl. odúlakó madarak és emlősök) életfeltételeinek biztosítása érdekében. Az állományokban régebb óta földön fekvő és tővén száradt törzsek összetermelése és kiszállítása mellőzendő, valamint a gyökértányérral kifordult törzsek egy része is visszahagyandó.
- A tőodvas fák lábón hagyása a kék pattanóbogár (*Limoniscus violaceus*) megőrzése érdekében.
- A faanyag kiszállítása május 15. után kerülendő.
- Az állománynevelési munkálatok során a cserjés, magaskórós állományszegélyeket meg kell őrizni a csíkos medvelepke (*Callimorpha quadripunctaria*) védelme érdekében.

Vadgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

- Az állományok jó természeti állapotban tartása, fennmaradása szempontjából a legfontosabb cél a nagyvadállomány nagyságának visszaszorítása, annak természetvédelmi kárt nem okozó szintre csökkentése. Ez főképp a gímszarvas, vaddisznó esetében fontos, mivel túrásával jelentős károkat okoz.
- Nem őshonos vadfajok telepítése kerülendő a területen.
- Az állományok területén vadgazdálkodási és vadászati berendezések (szóró, etetőhely, sózó, magasles) elhelyezése kerülendő.
- Vadföldek kialakítása, vad kibocsátás és zárt téri vadtartás kerülendő.

Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

Kötelezően betartandó előírások:

Natura 2000 kijelölés alatt álló területek esetében az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004 (X. 8.) Kormányrendelet előírásait kell betartani. A kezelési egységbe tartozó terület egy része a Gyadai-rét, valamint a Naszály-hegy részeként helyi jelentőségű védett természeti terület, melyre az érintett önkormányzatok vonatkozó rendeleteinek előírásai, és a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény vonatkozó előírásai is kötelező érvényűek.

Erdőterületek tekintetében be kell tartani az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény rendelkezéseit, az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet előírásait, továbbá a körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az érintett körzeti erdőtervek alapján folytatott erdőgazdálkodásról szóló 47/2014. (IV. 24.) VM rendeletet, a 60/2013. (VII. 19.) VM rendeletet, továbbá a 45/2015. (VII. 28.) FM rendeletet előírásait, valamint a Váci, Gödöllői (Pest megye), Romhányi és Berceli (Nógrád megye) Erdőtervezési Körzetek Körzeti Erdőterveit.

Az idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatban szükséges betartani az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló 1143/2014/EU rendelet, valamint az Európai Unió számára veszélyt jelentő inváziós fajok körét meghatározó végrehajtási rendeletek előírásait. (A Bizottság (EU) 2016/1141 végrehajtási rendelete (2016. július 13.) az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti jegyzékének elfogadásáról, A Bizottság (EU) 2017/1263 végrehajtási rendelete (2017. július 12.) az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében létrehozott, az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajoknak az (EU) 2016/1141 végrehajtási rendelet szerinti jegyzéke naprakésszé tételéről, A Bizottság (EU) 2019/1262 végrehajtási rendelete (2019. július 25.) az (EU) 2016/1141 végrehajtási rendeletnek az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok jegyzékének aktualizálása céljából történő módosításáról). Az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló 408/2016. (XII. 13.) Korm. rendelet pedig meghatározza a feladatok végrehajtásáért felelős szerveket és az egyes hatósági eljárási szabályokat, melyek szintén betartandók.

Javasolt előírások:

Kód	Gyepterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
GY21	Legeltetés és kaszálás nem végezhető, a terület kezelés nélkül történő fenntartása.
GY25	A területen lévő cserjék irtása és eltávolítása. (Megjegyzés: Szükség esetén természetvédelmi kezelés részeként végezhető.)
Kód	Erdőterületekre vonatkozó előírás-javaslatok

E05	Erdészeti szempontból tájidegen fafajok erdőtelepítésben való alkalmazásának mellőzése.
E08	Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt).
E09	A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmét figyelembe véve jelölhetők ki. <i>(Megjegyzés: inváziós fafajok kitermelése esetén)</i>
E10	Meghatározott erdőrészekben az élőhelyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosítása az inváziós növényfajok eltávolítására vonatkozó tevékenység kivételével. <i>(Megjegyzés: Faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódra való áttérés, vagy „örökös” hagyásfa csoportba való lehatárolás javasolt.)</i>
E12	A tisztások fátlan állapotban tartása, tisztásként való további nyilvántartása. <i>(Megjegyzés: A kezelési egységben található tisztásokat a KEI kezelési egységben javasoltak szerint szükséges kezelni. A tisztások területének nem teljesen fátlanoknak kell lennie, az alacsony záródottságú őshonos faállomány-gyep mozaik megőrzése a cél.)</i>
E15	A kijelölt területen az erdőneveléssel kapcsolatos erdőgazdálkodási tevékenység elhagyása (beleértve a közelítést és készletezést is).
E16	A gyérítések és véghasználatok során legalább 5 m ³ /ha álló és/vagy fekvő holtfa jelenlétének biztosítása. <i>(Megjegyzés: Csak a jelenleg nem faanyagtermelést szolgáló üzemmódba sorolt erdőrészekben.)</i>
E17	Az emberek testi épségét, közlekedést és épületeket nem veszélyeztető (az erdei élőhelyek fenntartását kiemelten szolgáló) lábon álló holtfák meghagyása.
E18	A ritka fajhoz tartozó, vagy odvas, vagy böhöncös, vagy idős, vagy más okból értékes faegyedek kijelölése és megőrzése az elő- és véghasználatok során.
E19	Az elő- és véghasználatok során az előzetesen meghatározott fa-, illetve cserjefajok kímélete. <i>(Megjegyzés: A cserjeszint megóvása a használatok során.)</i>
E21	Az erdőrészletben megjelölt mikroélőhelyen legalább 10 m ³ /ha, az egyes törzsek legvékonyabb részén többségében legalább 20 cm átmérőt elérő álló és/vagy fekvő holtfa folyamatos fenntartása.
E22	Az erdőrészletben megjelölt mikroélőhelyen legalább 10 m ³ /ha, kifejezetten vastag (többségében 30 cm mellmagassági átmérő feletti) odvas, böhönc, fészkelő- és búvóhelynek alkalmas élő fák kijelölése és folyamatos fenntartásának biztosítása.
E23	A kijelölt egyéb részletek (tisztás, cserjés, erdei vízfolyás és tó, kopár) részleges vagy teljes háborítatlanságának biztosítása.
E24	Az erdőrészleteken belül el nem különített tisztás, cserjés folt, víztestek kijelölése és háborítatlanságának biztosítása.
E25	Erdészeti termékek szállításának, faanyag közelítésének korlátozása gyepterületen, tisztáson (a közösségi jelentőségű élőhelyek és fajok védelme érdekében).
E26	Az előhasználatok során az elegyfa fajok alsó és felső lombkorona szintben hagyása, fenntartása, lehetőség szerint a természetes erdőtársulásra/közösségi jelentőségű élőhelyre jellemző összetételben, mennyiségben és többé-kevésbé egyenletes eloszlásban.
E27	A természetes erdőtársulás/közösségi jelentőségű élőhely megfelelő állományszerkezetének kialakítása érdekében a nevelővágások során az alsó lombkorona- és a cserjeszint kialakítása, a kialakult szintek megfelelő záródásának fenntartása.
E28	Természetes-, természetszerű- és származék természetességi állapotú erdőkben a nevelővágások során az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedszámának minimális szintre szorítása, illetve lehetőség szerinti teljes eltávolítása.
E29	A vegyes összetételű faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fafajok eltávolítása.

E31	A nevelővágások során az intenzíven terjedő fafajok teljes mértékű eltávolítása.
E33	Természetes, természetszerű és származék erdőkben a tarvágás mellőzése.
E35	Fahasználatok során a kitermelt faanyag vonszolásos közelítésének mellőzése. A faanyagot rövid fában, emelve kell közelíteni.
E37	Tájhonos fafajú állományok véghasználata során az idős állományban legalább 5% területi lefedettséget biztosító hagyásfa csoport (mikroélőhely) visszahagyása, lehetőleg az idős állomány szerkezetét és összetételét is reprezentáló formájában.
E39	A mikroélőhelyek fenntartása. <i>(Megjegyzés: Különösen talajszinten odvas fák, törzsen odvas fák, tükörfolttal rendelkező faegyedek, elhalt koronarészeket tartalmazó fák, magasan törött facsonkok.)</i>
E47	Az erdő talajának megóvása érdekében a teljes talaj-előkészítés elhagyása.
E50	A vágásterületen történő égetés mellőzése.
E55	Természetes, természetszerű és származék erdőkkel határos erdőterületek felújítása tájhonos fafajokkal, illetve célállománnyal.
E56	Természetközeli állapotú fátlan élőhelyekkel határos erdőterületek felújítása tájhonos fafajokkal, illetve célállománnyal. <i>(Megjegyzés: Az alkalmazandó, termőhelynek megfelelő fafajok kiválasztására a 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet, 2. melléklete (Az egyes erdészeti tájakon őshonos fafajok jegyzéke) az irányadó.)</i>
E57	Az erdőfelújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájhonos fafaj alkalmazása. <i>(Megjegyzés: Az alkalmazandó, termőhelynek megfelelő fafajok kiválasztására a 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet, 2. melléklete (Az egyes erdészeti tájakon őshonos fafajok jegyzéke) az irányadó.)</i>
E58	Az erdőfelújítások során a természetes erdőtársulásnak megfelelő elegyfajok biztosítása. <i>(Megjegyzés: Az alkalmazandó, termőhelynek megfelelő fafajok kiválasztására a 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet, 2. melléklete (Az egyes erdészeti tájakon őshonos fafajok jegyzéke) az irányadó.)</i>
E61	Talajvédelmi rendeltetésű és felnyíló (erdőssztyepp jellegű) erdők esetében a felújítás során a tájhonos fafajok tuskó- és gyökérsarj eredetű újulatának megőrzése.
E65	Intenzíven terjedő idegenhonos fafaj felújításokban történő alkalmazásának teljes körű mellőzése. <i>(Megjegyzés: inváziós fafajok kitermelése)</i>
E68	Totális gyomirtó szerek használata csak szelektív módon és csak intenzíven terjedő, inváziós lágy és fásszárú fajok ellen alkalmazható a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal történt előzetes egyeztetést követően.
E70	Az intenzíven terjedő növényfajok elleni vegyszer használata a következő előírások mellett: <ul style="list-style-type: none"> • Az ellenőrizhetőség biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színező anyag keverése. • Javasolt alkalmazási idő: lágyszárú: május-június, fásszárú: augusztus-szeptember. • Alkalmazás – a fásszárú fajok visszaszorítása érdekében – kéregre kenéssel, tuskóecseteléssel, fainjektálással, nem légi úton történő permetezéssel, ártéren – a gyalogakác kivételével – fainjektálással. <i>(Megjegyzés: A permetezés csak pontpermetezéssel történhet.)</i> • Az alkalmazható szerek lehetőleg környezetbarát, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, szelektív kijuttatásra alkalmasak legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak és a növény sarjadásmentes irtását biztosítják. • Erdészeti felhasználásra engedélyezett készítmények alkalmazása (az engedélyokiratban foglalt módon, az egyéb vonatkozó jogszabályi előírások betartásával, a kijuttatáshoz szükséges hatósági engedélyek birtokában).

	<ul style="list-style-type: none"> • Megfelelő vastagságú egyedek esetében injektálás, kéreghántás vagy levágás után a vágásfelület pontpermetezése, illetve kenése útján alkalmazható vegyszer. • Vékonyabb egyedek, illetve korábbi kezelés után kihajtó sarjak esetében levélen felszívódó gyomirtó alkalmazása, csöppenésmentes kijuttatással.
E71	A tűzpásztákon, nyiladékokon az idegenhonos, agresszíven terjeszkedő növényfajok visszaszorítása.
E72	Lehetőség szerint mechanikai módszerek (pl. kézi cserjeirtás, száruzás, kaszálás) alkalmazandók agresszívan terjedő fajok visszaszorítására.
E73	Inváziós fásszárú növényfajok visszaszorítása során azok mechanikai eltávolítása a növények sikeres vegyszeres irtását követően.
E74	Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magtermő állományokban) történő elvégzése.
E75	Kártevők elleni védekezésnél kímélő technológiák és célirányos kijuttatás (területi lokalizáció, időszak megválasztása: élekciklushoz kötött kijuttatás) alkalmazása.
E78	A természetvédelmi szempontból értékes gyepterületekkel érintkező állományok esetében a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett szélességben erdőszegély kialakítása.
E80	Meghatározott erdőrészekben az élőhelyek és fajok védelme érdekében időbeli korlátozás alkalmazása.
E81	Faanyag mozgatása csak kemény (száraz vagy fagyott) talajviszonyok mellett.
E83	Az erdőszegélyekben található intenzíven terjedő lágy és fásszárú fajok továbbterjedésének mechanikus módszerekkel (pl. kézi cserjeirtás, száruzás) történő megakadályozása.
E84	Fakitermelés tervezése során az érintett erdőrészek korosztály-eloszlásának javítása. Térben változó erélyű nevelővágások végzése, az alsó szint és az átlagkornál fiatalabb egyedek kímélete.
E85	A hagyásfák, hagyásfacsoportok fenntartása a fák természetes pusztulásáig.
E87	Faanyagtermelést nem szolgáló üzemmód fenntartása.
E89	Az idegenhonos fa- és cserjefajok eltávolítása révén felnyíló erdő, vagy tisztás kialakítása.
E94	Egészségügyi fakitermelés elhagyása az erdő fennmaradását, egészségi állapotát jelentősen veszélyeztető erdővédelmi ok kivételével.
E95	A talajszinten odúval rendelkező fák kivágása magas tuskó visszahagyásával, az odú megőrzésével. <i>(Megjegyzés: A kék pattanóbogár (Limoniscus violaceus) megőrzése érdekében alkalmazandó, csak a faanyagtermelést nem szolgáló erdőrészekben.)</i>
E97	Kártevők elleni védekezésnél biológiai módszerek (feromoncsapdák, elterelő anyagok) alkalmazása.
Kód	Vadgazdálkodási előírás-javaslatok
VA02	Ameddig a vadállomány nagysága nem éri el azt a szintet, hogy kerítés nélkül is biztosítható legyen a felújítás sikeressége, addig a felújítás területét lehetőség szerint be kell keríteni. A kerítéseket legkésőbb az utolsó tisztítási munka elvégzését követő egy éven belül le kell bontani.
VA03	A területen szóró, vadetető, sózó nem létesíthető.

10. táblázat. KE6 kezelési egységre vonatkozó javasolt előírások

Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egységre vonatkozóan élőhely-rekonstrukciós vagy élőhelyfejlesztési javaslat nem került meghatározásra. Az élőhelyek állapotának javítását szolgáló intézkedések (pl. az esetlegesen megjelenő idegenhonos inváziós fajok visszaszorítása) a gazdálkodási jellegű kezelési, fenntartási javaslatok között szerepelnek. Indokolt a vadlétszám csökkentése, az azzal együtt járó vadhatás mérséklése, mely nagyban szolgálná az élőhelyek regenerálódását.

Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok:

A kezelési egységekben az erdészeti kezelés mellett a turisztikai használat megfelelő szabályozása is prioritás. Az élőhelyeken nem javasolt a turizmushoz kapcsolódó létesítmények elhelyezése, továbbá olyan fejlesztés, tevékenység, amely az állományok csökkenésével járna (pl. új turistaösvény vagy kiépített kilátópont kialakítása, építmények elhelyezése, egyéb infrastrukturális fejlesztések). Az utak menti rézsűk biztonságos fenntartásához csak a feltétlenül indokolt mértékű beavatkozások tervezhetők és végezhetők.

Kezelési javaslatok indoklása:

A szurdokerdők, törmelékletjtő-erdők, bükkösök, bükkös, gyertyános kocsánytalan tölgyesek, mész-és melegkedvelő tölgyesek, cseres-kocsányos tölgyesek, hegylábi zárt erdőssztyepp tölgyesek a tervezési terület véderdő jellegű, a természeti értékek megőrzése és a talajvédelmi funkciók biztosítása tekintetében jelentős, kiemelten fontos állományai. Az érintett erdőrészek zöme faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódba sorolt. A javasolt intézkedések a minimális beavatkozások elvét követik, a közösségi jelentőségű és kiemelten fontos fajok számára sok álló és a fekvő holtfa, illetve sokféle – sokszor mikroélőhely méretű - élőhely kialakulásához biztosítanak feltételeket, teret. A kezelési egységbe tartozó területek természetvédelmi szempontból jó állapotúak, a kezelési javaslatok betartása lehetőséget teremt ennek a kedvező állapotnak a fenntartására, a degradáltabb élőhelyfoltok természetességének javítására, az idegenhonos és inváziós fajok visszaszorítására. A túltartott vadállomány taposásával, túráásával a jelölő élőhelyeket és a jelölő fajokat károsíthatja, ezért szükséges a megfelelő szinten tartása.

3.2.1.7 Kezelési egység kódja, neve: KE7 – Cseres-kocsánytalan tölgyesek

Kezelési egység meghatározása:

A kezelési egység a tervezési terület legnagyobb területarányal rendelkező, jellemző élőhelye, a pannon cseres-tölgyesek. Nagy területet borító zonális erdőtársulás, kiterjedése 3899,69 hektár, a tervezési terület több, mint 40 %-át borítja. A tervezési terület egészén megtalálhatók állományai; a meredek dombokon főképp a gerinc közelében, ill. attól keletre, északkeletre eső lejtőkön uralkodóak, az alacsonyabb reliefű déli részen nagy, összefüggő tömböket alkotnak.

Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálat:

Érintett védett természeti terület:

Gyadai-rét Természetvédelmi Terület helyi jelentőségű védett természeti terület

Naszály-hegy Természetvédelmi Terület helyi jelentőségű védett természeti terület

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

L2a – Cseres-kocsánytalan tölgyesek

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

61M0 – Pannon cseres-tölgyesek

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

csíkos medvelepke (*Callimorpha quadripunctaria*), nagy hősincér (*Cerambyx cerdo*), havasi cincér (*Rosalia alpina*), kék pattanóbogár (*Limoniscus violaceus*), nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*), skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*), díszes tarkalepke (*Euphydryas maturna*), vöröshasú unka (*Bombina bombina*), erdei béka (*Rana dalmatina*), nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*), kis patkósdenevér (*Rhinolophus hipposideros*), nagy patkósdenevér (*Rhinolophus ferrumequinum*), hegyesorrú denevér (*Myotis blythii*), közönséges denevér (*Myotis myotis*), nagyfülű denevér (*Myotis bechsteinii*), zöld gyík (*Lacerta viridis*), fali gyík (*Podarcis muralis*).

Érintett egyéb kiemelt fajok:

sápadt kosbor (*Orchis pallens*), örvös légykapó (*Ficedula albicollis*)

Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A cseres-tölgyesekben a jelenlegi erdészeti kezelési gyakorlat mindenütt a vágásos, a fatermesztés optimalizálását célzó intenzív, sematizált, iparszerű erdőgazdálkodás, mely az idősebb állományokat érinti. A munkálatok a cserjeszint eltávolításával kezdődnek, majd egy, vagy két ütemben végbemegy a letermelés, mely az élőhely degradációját, a fajok eltűnését jelenti hosszabb időszakra. A Natura 2000 kijelölésével megfogalmazott természetvédelmi célokat, az élőhelyek és fajok védelmét a folyamatos erdőborítás szélesebb körű alkalmazása jobban szolgálná. A letermelt cseres-tölgyesek helyén jellemzően nem helyben szedett makkról történik a mesterséges felújítás, hanem más tájakon termelt és nevelt előnevelt anyaggal. Fontos lenne ennek a gyakorlatnak a megszüntetése, továbbá az állományok egy részének sarjeredetű felújítása. (Etv. 51. §. (5) bekezdés alapján, az erdészeti hatóság engedélyével.)

Erdőgazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatok:

- A cseres-tölgyesekben legfontosabb teendő a gazdálkodási célú erdészeti kezelés és a természetvédelmi célok összehangolása. Az érintett erdők állományaiban javasolt a jelenlegi vágásos gazdálkodás helyett a folyamatos erdőborítást biztosító, vagy a természetesség tekintetében azt megközelítő üzemmódok alkalmazása, melyek a következők: örökerdő-, átmeneti (esetenként faanyagtermelést nem szolgáló) üzemmód. A jelenleg megvalósuló kezelést úgy kell megváltoztatni, hogy a jelenleg minden esetben eltűnő cserje- és gyepszint, valamint a lombkoronaszint faji összetétele minél közelebb kerüljön a természetes állapotokhoz. A folyamatos erdőborítást biztosító üzemmódok és használatok bevezetése a fajok és élőhelyek helyzetét nem ronthatja, nem lehet sematikus kijelölni a közelítőnyom hálózatot, a közelítő nyom hálózat kialakítása nem eredményezheti a zárt erdőtömbök felnyílását, az 1-5%-nyi erdőterület igénybevételénél többet
- A véghasználatok tervezése során cél, hogy a közösségi jelentőségű jelölő erdei élőhelytípusok esetében a korosztályviszonyok kiegyenlítették legyenek, mindig legyen idős erdő. Nem véghasználható a tíz éves erdőtervezési cikluson belül, jelölő élőhely típusonként vizsgálva, több idős erdőállomány, mint amennyi korosodásával belép a hasonló ökológiai funkciót ellátni képes korosztályokba.
- Az erdészeti gyakorlatban általánosan elterjedt egyenletes bontáson alapuló, ún. ernyős felújítógátások helyett javasolt 15–30 éves időtartamra elnyújtott, egyenlőtlen (lékes-csoportos-foltos) beavatkozással végzett felújítógátások, vagy a 30–60 évre elnyújtott felújítási periódust

eredményező szálalóvágások alkalmazása. Rövidebb időtartamú véghasználatok és nagyobb erdőrészek esetén javasolt a részterületes végvágások kivitelezése.

- A vágásos üzemmódba sorolt idős (80 év feletti) cseres-tölgyesek esetén a véghasználati célú beavatkozások kapcsán lehet megfogalmazni olyan irányelveket, amelyek egyrészt mérséklék a végvágás okozta környezeti változásokat, másrészt segíthetik a folyamatos erdőborítás felé való fokozatos átvezetést.
  - Fokozatos felújítógátások alkalmazása során az egy erdőtervi cikluson belüli beavatkozási erély 30–50%-os értékben való maximálása szükséges, illetve a termelésekként összefüggően keletkező bontott vagy véghasznált területek 3 hektár alatt tartása.
  - Szálalóvágások alkalmazása során az egy erdőtervi cikluson belüli beavatkozási erély 20–30%-os értékben való maximálása, illetve az egy-egy alkalommal összefüggően keletkező bontott vagy véghasznált területek csökkentése, lékekkel egyező mérettartományba (legfeljebb 0,05-0,15-0,25 ha).
- A bontógátások/szálalóvágások, illetve végvágások során törekedni kell az utódállomány elegyességének biztosítására, a jelenleg szórványosan jelenlévő elegyfajok egyedeinek kímélete és lehető leghosszabb ideig való fenntartása. Az állományok alsó szintjében levő fiatalabb facsoportok döntési és közelítési munkák során sérülésmentes megóvása szükséges.
- A felújítási folyamat végén a letermelt erdőterület 5–10%-án az idős állomány élőkakészletének 5–10%-a mértékéig hagyásfa-csoportokat kell lábon hagyni. A magtermésre fenntartott szoliter fák mellett megtartott erdőfolt ne szalagszerű szegélyekben maradjon, hanem tömbben, ahol az erdőfolt legkisebb mérete a fák magasságának 2-szerese legyen.
- A hagyásfa-csoportokat kijelölését célszerű úgy tervezni, hogy azok az idős állományokon belüli különleges vagy sérülékeny élőhelyeket (pl. sziklakibúvás, gyengébb termőhelyű terület), mikroélőhelyekben, ritka fajokban gazdag állományrészeket, természetvédelmi vagy közjóléti jelentőségű objektumokat (pl. védett fajok előfordulási helyei) és az öreg hagyásfákat is magukba foglalják.
- A már megbontott állományokban célszerű a munkafolyamatot a szálalóvágásos erdőfelújítás felé átvezetni, vagy esetleg átmeneti üzemmódba helyezni.
- Természetes, természeteszerű és származék természetességi állapotú erdők esetében a felújítás elsődlegesen a helyben termelt magból történjen, tuskózás, talajelőkészítés nem alkalmazható, ám a sarjrol történő felújítás számára is teret kell biztosítani.
- Erdőfelújítás és pótlás során tájidegen fafaj nem használható fel.
- Az erdőneveléseket úgy célszerű megtervezni, hogy azok a termőhelynek nem megfelelő, vagy erdészeti tájidegen elegyfajok, különös tekintettel az intenzíven terjedő, illetve inváziós fajok (akác, bálványfa) visszaszorítását, az őshonos lombos fafajok (hársak, juharok, szilek, magas kőris, vadgyümölcsök) elegyarányának emelését, valamint az elegyesség fenntartását, növelését szolgálják.
- Szórt vagy kisfoltos mintázat mellett az elegyfajok arányának 20–40%-os tartomány felé való elmozdítása, egyes állományok fenntartása javasolt. Hosszabb távon (főleg a változó klímavizonyokhoz való alkalmazkodás szükségessége miatt) a tervezési területen most jellemző zonális erdőkhöz képest elegyesebb, több (őshonos) fafajból álló erdők kialakítása és fenntartása.

- A gyéritéseket felső szintben, csoportos jelleggel, elsősorban a középátmérőt érintően szükséges végrehajtani, kerülendő a térben egyenletes erélyű beavatkozások.
- A távlatilag átalakító, vagy örökerdő üzemmódra tervezett erdőkben a beavatkozások mozaikos, vertikálisan is tagolt állományszerkezet kialakítása/megerősítése, valamint a felújítás megkezdése szándékával való elvégzése. Az új korosztályok megtartása, illetve megjelenítése érdekében ez esetben a már meglevő újulatfoltok felett, jó makktermést adó években pedig a nagyobb koronájú magászó fák szomszédságában (megfelelő hálózatban, egymástól legalább 40–60 m-es távolságra), kisebb, fél-egy famagasság átmérőjű lécek is nyithatók.
- **Átmeneti, ill. örökerdő üzemmódra** történő átállás esetén az átalakítás szálalóvágással indított folyamata során a kiinduló állományok fatérfogatának fokozatos csökkentése, az átmérőeloszlás, a térbeli mintázat, a vertikális tagoltság és az elegyarány-viszonyok egyidejű alakítása javasolt.
  - Az átalakítások lékvágással és/vagy csoportos bontásokkal történő megindítása, a térbeli mintázat további alakításánál a lékes-csoportos-foltos beavatkozások előnyben részesítése.
  - A változatos (szálaló jellegű) szerkezet fokozatos közelítése érdekében a gyors, nagyobb mértékű – az átalakítási törekvéssel össze nem egyeztethető ütemű – fakitermelések mellőzése.
  - A fiatal újulatfoltok elegyességének, változatosságának megtartása, az esetlegesen előforduló idegenhonos fafajok fokozatos visszaszorítása, elsősorban vegyszeres injektálással. A fiatal sarjak kezelésére ugyanakkor szükség esetén egyéb vegyszeres technológia (irányított permetezés) is igénybe vehető.
- A cseres-tölgyes állományok egy kisebb része **faanyagtermelést** nem szolgáló üzemmódba sorolt erdőrészletbe esik. Ezekben az erdőkben gyakorlatilag csak minimális, fenntartó és védelmi jellegű beavatkozások lehetségesek.
  - Az állományok fenntartásának, megújulásának természetes erdődinamikai folyamatokra való alapozása (a felújulási és differenciálódási folyamatok működéséhez a vadhatás erőteljes mérséklése szükséges).
  - Fakitermelési beavatkozás végzése kizárólag idegenhonos fafajok jelenléte esetén, továbbá a használt utak, turistautak és villanypászta mentén, illetve turisztikailag frekvenciált helyszíneken, közvetlen veszélyt jelentő száraz törzsek kivágásával, balesetmegelőzési céllal.
  - Jelentősebb, nagyobb területet érintő abiotikus vagy biotikus károsítások esetén, az erdőborítottság helyreállítása érdekében esetleg rendkívüli intézkedések is szükségessé válhatnak. Az ezekhez kapcsolódó beavatkozások megtervezése és kivitelezése csak a nemzeti park igazgatóság közreműködésével, illetve felügyelete mellett lehetséges.

Egyéb általános intézkedések

- A használatok során a vadgyümölcsök és más elegyfajajok egyedeit az alsó és felső lombkorona szintben is kímélni kell.
- A jellemző mikroélőhelyek közül javasolt minél többet meghagyni, a véghasználatok során és ezeket fent is tartani, hogy a fajok túlélése folyamatosan biztosítható legyen.
- A vágásterületen történő égetés mellőzése, illetve az égetések minimalizálása. A vágástéri hulladék aprítással történő feldolgozása és a területről való elszállítása javasolt.
- Amennyiben őshonos fajokból lehetséges, a hagyásfa-csoportokon belül fekvő holtfa minél nagyobb mértékű (hektáronként min. 5 m³) visszahagyása javasolt.
- A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmének figyelembevételével való kijelölése.

- A fakitermelési munkák kíméletes technológiával, az erdőtalaj, az újulat, a fiatalabb generációk és a talajhoz kötött mikroélőhelyek minél teljesebb körű megóvásával történő elvégzése.
- A fahasználatokat lehetőség szerint vegetációs időszakon kívül, fagyott talajon, esetleg száraz időjárás esetén ősszel szabad végezni.
- Az erdő felújításokon a gyomirtó növényvédőszer használatát korlátozni szükséges, özönnövény fajok terjedése esetén speciális csepegésmentes vegyszerhasználat, egyéb esetekben a gyomosodás talajbolygatással nem járó mechanikai visszazorítása szükséges.
- A jelölő erdei élőhelyek állományaiban a tájidegen fajok elegyaránya nem növekedhet.
- Erdészeti kártevők elleni védekezés során a védett és Natura 2000 jelölő fajok egyedei nem károsodhatnak.

Fajvédelmi intézkedések

- Az erdőlakó denevérfajok, valamint a közösségi jelentőségű xilofág rovarfajok állományának megőrzése, növelése érdekében szükséges megfelelő területi kiterjedésben és térbeli elosztásban idős erdők és facsoportok fenntartása.
- A fakitermelések során a szükséges megfelelő mennyiségű (hektáronként legalább 5–20 m³), méreteloszlású holtfa, pusztuló vagy tövön száradt törzsek, facsonkok, valamint az őshonos fajok odvas-üreges törzsek jelölő fajok (pl. erdőlakó denevérek, szaproxilofág rovarok) és egyéb védett állatfajok (pl. odúlakó madarak és emlősök) életfeltételeinek biztosítása érdekében való visszahagyása szükséges, egyúttal ezek összetermelése és kiszállítása mellőzendő, a gyökértányérral kifordult törzsek részben visszahagyandók.
- A tőodvas fák egy részének lábbon hagyása a kék pattanóbogár (*Limoniscus violaceus*) megőrzése érdekében. A talajszinten odúval rendelkező fák kivágása csak magas tuskó visszahagyásával, és az odú megőrzésével végezhető. Az erdőállományok felújítása során az állomány 5-20 %-ának sarj eredetét szükséges biztosítani, a sarj eredetű egyedek aránya az állomány véghasználatáig megőrzendő.
- A faanyag kiszállítása május 15. után kerülendő.
- Az állománynevelési munkálatok során a cserjés, magaskórós állományszegélyek megőrzendők a csíkos medvelepke (*Callimorpha quadripunctaria*) és a sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*) védelme érdekében.

Vadgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

- A tervezési területen a legfontosabb a túlszaporodott nagyvadállomány nagyságának jelentős mértékű visszazorítása, melynek célja, hogy az erdőfelújítást külön vadvédelem (kerítés, villanypásztor) nélkül ne gátolja, természetvédelmi kárt ne okozzon.
- Nem őshonos vadfajok telepítése nem történhet a területen, a meglévő idegenhonos vadfajok állományának fenntartása nem kívánatos.
- A vadászati létesítmények elhelyezése csak a természetvédelmi kezelővel egyeztetett helyen és módon történhet. Mesterségesen kialakított dagonyák létrehozását kerülni kell.
- Vadföldek kialakítása, vad kibocsátás és zárt téri vadtartás kerülendő.

- A meglévő vadász- és disznóskert területén az intenzív vadtartás megszüntetése, a degradált élőhelyek mielőbbi újbóli jó természeti állapotba hozása.
- A vadetetés során meg kell akadályozni az inváziós növények bekerülését a területre.

Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

Kötelezően betartandó előírások:

Natura 2000 kijelölés alatt álló területek esetében az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004 (X. 8.) Kormányrendelet előírásait kell betartani. A kezelési egységbe tartozó terület egy része a Gyadai-rét, valamint a Naszály-hegy részeként helyi jelentőségű védett természeti terület, melyre az érintett önkormányzatok vonatkozó rendeleteinek előírásai, és a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény vonatkozó előírásai is kötelező érvényűek.

Erdőterületek tekintetében be kell tartani az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény rendelkezéseit, az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet előírásait, továbbá a körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az érintett körzeti erdőtervek alapján folytatott erdőgazdálkodásról szóló 47/2014. (IV. 24.) VM rendeletet, a 60/2013. (VII. 19.) VM rendeletet, továbbá a 45/2015. (VII. 28.) FM rendeletet előírásait, valamint a Váci, Gödöllői (Pest megye), Romhányi és Berceli (Nógrád megye) Erdőtervezési Körzetek Körzeti Erdőterveit.

Az idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatban szükséges betartani az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló 1143/2014/EU rendelet, valamint az Európai Unió számára veszélyt jelentő inváziós fajok körét meghatározó végrehajtási rendeletek előírásait. (A Bizottság (EU) 2016/1141 végrehajtási rendelete (2016. július 13.) az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti jegyzékének elfogadásáról, A Bizottság (EU) 2017/1263 végrehajtási rendelete (2017. július 12.) az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében létrehozott, az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajoknak az (EU) 2016/1141 végrehajtási rendelet szerinti jegyzéke naprakésszé tételéről, A Bizottság (EU) 2019/1262 végrehajtási rendelete (2019. július 25.) az (EU) 2016/1141 végrehajtási rendeletnek az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok jegyzékének aktualizálása céljából történő módosításáról). Az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló 408/2016. (XII. 13.) Korm. rendelet pedig meghatározza a feladatok végrehajtásáért felelős szerveket és az egyes hatósági eljárási szabályokat, melyek szintén betartandók.

Az erdők tűz elleni védelméről szóló 4/2008. (VIII. 1.) ÖM rendelet alapján az erdőgazdálkodásra vonatkozóan tűzvédelemmel kapcsolatos előírások betartása kötelező.

Javasolt előírások:

Kód	Erdőterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
E03	A közösségi jelentőségű élőhelyek vagy fajok megőrzése érdekében – az erdőterület erre alkalmas erdőrészeiben a folyamatos erdőborítást biztosító átmeneti, örökzöld vagy faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódra való áttérés.
E05	Erdészeti szempontból tájidegen fafajok erdőtelepítésben való alkalmazásának mellőzése.
E08	Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt).

Kód	Erdőterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
E09	A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmét figyelembe véve jelölhetők ki.
E10	Meghatározott erdőrészekben az élőhelyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosítása, térbeli vagy teljes korlátozás elrendelése.
E13	Állománynevelés során a nyiladékok és állományszélek felé legalább 5 m széles erdőszegély létrehozásának elősegítése vagy a meglévők fenntartása. Az elő- és véghasználatok során az idegenhonos növények eltávolítása (az őshonos növényekre nézve kíméletes módszerekkel).
E16	A gyéritések és véghasználatok során legalább 5 m ³ /ha álló és/vagy fekvő holtfa jelenlétének biztosítása.
E17	Az emberek testi épségét, közlekedést és épületeket nem veszélyeztető (az erdei élőhelyek fenntartását kiemelten szolgáló) lábon álló holtfák meghagyása.
E18	A ritka fajhoz tartozó, vagy odvas, vagy böhöncös, vagy idős vagy más okból értékes faegyedek kijelölése és megőrzése az elő- és véghasználatok során.
E19	Az elő- és véghasználatok során az előzetesen meghatározott fa-, illetve cserjefajok kímélete.
E21	Az erdőrészekben megjelölt mikroélőhelyen legalább 10 m ³ /ha, az egyes törzsek legvékonyabb részén többségében legalább 20 cm átmérőt elérő álló és/vagy fekvő holtfa folyamatos fenntartása.
E22	Az erdőrészekben megjelölt mikroélőhelyen legalább 10 m ³ /ha, kifejezetten vastag (többségében 30 cm mellmagassági átmérő feletti) odvas, böhönc, fészkelő- és bűvőhelynek alkalmas élő fák kijelölése és folyamatos fenntartásának biztosítása.
E24	Az erdőrészekben belül el nem különített tisztás, cserjés folt, víztestek kijelölése és háborítatlanságának biztosítása
E26	Az előhasználatok során az elegyfa fajok alsó és felső lombkorona szintben hagyása, fenntartása, lehetőség szerint a természetes erdőtársulásra/közösségi jelentőségű élőhelyre jellemző összetételben, mennyiségben és többé-kevésbé egyenletes eloszlásban.
E27	A természetes erdőtársulás/közösségi jelentőségű élőhely megfelelő állományszerkezetének kialakítása érdekében a nevelővágások során az alsó lombkorona- és a cserjeszint kialakítása, a kialakult szintek megfelelő záródásának fenntartása.
E28	Természetes-, természetszerű- és származék természetességi állapotú erdőkben a nevelővágások során az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedszámának minimális szintre szorítása, illetve lehetőség szerinti teljes eltávolítása.
E31	A nevelővágások során az intenzíven terjedő fafajok teljes mértékű eltávolítása.
E32	Örökerdő üzemmódra való áttérés. <i>(Megjegyzés: az erdőgazdálkodóval egyeztetett területeken)</i>
E33	Természetes, természetszerű és származék erdőkben a tarvágás mellőzése. <i>(Megjegyzés: az erdőgazdálkodóval egyeztetett területeken)</i>
E36	Az adott erdőrészekben véghasználat esetén szálalóvágás alkalmazása. <i>(Megjegyzés: az erdőgazdálkodóval egyeztetett területeken)</i>
E37	Tájhonos fafajú állományok véghasználata során az idős állományban legalább 5% területi lefedettséget biztosító hagyásfa csoport (mikroélőhely) visszahagyása, lehetőleg az idős állomány szerkezetét és összetételét is reprezentáló formájában.
E38	Őshonos fafajú állományok véghasználata során átlagosan 5-20% területi lefedettséget biztosító mikroélőhelyek visszahagyása, lehetőleg az idős állomány összetételét jellemző formában.
E39	A mikroélőhelyek fenntartása. <i>(Megjegyzés: Különösen talajszinten odvas fák, törzsen odvas fák, tükörfolttal rendelkező faegyedek, elhalt koronarészeket tartalmazó fák, magasan törött facsonkok.)</i>

Kód	Erdőterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
E40	A fakitermelés és anyagmozgatás során az erdőrésztlet területén a talaj védelme érdekében kerüendő a 20 cm-nél mélyebb közelítési, illetve vonszolási nyom kialakulása. A tő- és törzssérülés ne haladja meg az 5%-ot.
E41	A fakitermelés elvégzésére idő- és térbeli korlátozás megállapítása.
E49	Az eredeti talajállapot fenntartása érdekében a talaj-előkészítés és a tuskózás elhagyása. (Megjegyzés: A nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>) védelme érdekében is.)
E50	A vágásterületen történő égetés mellőzése.
E52	Őshonos fafajú faállomány tájhonos fajokkal történő felújítása. (Megjegyzés: Az alkalmazandó, termőhelynek megfelelő fafajok kiválasztására a 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet, 2. melléklete (Az egyes erdészeti tájakon őshonos fafajok jegyzéke) az irányadó. Főfafajként csertölgy (<i>Quercus cerris</i>), kocsánytalan tölgy (<i>Quercus petraea</i>), elegyfajként kislevelű hárs (<i>Tilia cordata</i>), mezei juhar (<i>Acer campestre</i>), barkócafa (<i>Sorbus torminalis</i>) és vadkörte (<i>Pyrus pyraeaster</i>) ültetése javasolt.)
E57	Az erdőfelújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájhonos fafaj alkalmazása. (Megjegyzés: Az alkalmazandó, termőhelynek megfelelő fafajok kiválasztására a 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet, 2. melléklete (Az egyes erdészeti tájakon őshonos fafajok jegyzéke) az irányadó. Főfafajként csertölgy (<i>Quercus cerris</i>), kocsánytalan tölgy (<i>Quercus petraea</i>), elegyfajként kislevelű hárs (<i>Tilia cordata</i>), mezei juhar (<i>Acer campestre</i>), barkócafa (<i>Sorbus torminalis</i>) és vadkörte (<i>Pyrus pyraeaster</i>) ültetése javasolt.)
E58	Az erdőfelújítások során a természetes erdőtársulásnak megfelelő elegyfajok biztosítása. (Megjegyzés: Az alkalmazandó, termőhelynek megfelelő fafajok kiválasztására a 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet, 2. melléklete (Az egyes erdészeti tájakon őshonos fafajok jegyzéke) az irányadó. Főfafajként csertölgy (<i>Quercus cerris</i>), kocsánytalan tölgy (<i>Quercus petraea</i>), elegyfajként kislevelű hárs (<i>Tilia cordata</i>), mezei juhar (<i>Acer campestre</i>), barkócafa (<i>Sorbus torminalis</i>) és vadkörte (<i>Pyrus pyraeaster</i>) ültetése javasolt.)
E65	Intenzíven terjedő idegenhonos fafaj felújításokban történő alkalmazásának teljes körű mellőzése.
E68	Totális gyomirtó szerek használata csak szelektív módon és csak intenzíven terjedő, inváziós lágy és fásszárú fajok ellen alkalmazható a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal történt előzetes egyeztetést követően.
E70	<p>Az intenzíven terjedő növényfajok elleni vegyszer használata a következő előírások mellett:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az ellenőrizhetőség biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színező anyag keverése. • Javasolt alkalmazási idő: lágyszárú: május-június, fásszárú: augusztus-szeptember. • Alkalmazás – a fásszárú fajok visszaszorítása érdekében – kéregre kenéssel, tuskóecseteléssel, fainjektálással, nem légi úton történő permetezéssel, ártéren – a gyalogakác kivételével – fainjektálással. (Megjegyzés: A permetezés csak pontpermetezéssel történhet.) <p>• Az alkalmazható szerek lehetőleg környezetbarát, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, szelektív kijuttatásra alkalmasak legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak és a növény sarjadásmentes irtását biztosítják.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Erdészeti felhasználásra engedélyezett készítmények alkalmazása (az engedélyokiratban foglalt módon, az egyéb vonatkozó jogszabályi előírások betartásával, a kijuttatáshoz szükséges hatósági engedélyek birtokában). • Megfelelő vastagságú egyedek esetében injektálás, kéreghántás vagy levágás után a vágásfelület pontpermetezése, illetve kenése útján alkalmazható vegyszer.

Kód	Erdőterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
	• Vékonyabb egyedek, illetve korábbi kezelés után kihajtó sarjak esetében levélen felszívódó gyomirtó alkalmazása, csöppenésmentes kijuttatással.
E71	A tűzpásztákon, nyiladékokon gondoskodni kell az idegenhonos, agresszíven terjeszkedő növényfajok visszaszorításáról.
E72	Lehetőség szerint mechanikai módszerek (pl. kézi cserjeirtás, szárazítás, kaszálás) alkalmazandók agresszíven terjedő fajok visszaszorítására.
E74	Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magtermő állományokban) történő elvégzése.
E75	Kártevők elleni védekezésnél kímélő technológiák és célirányos kijuttatás (területi lokalizáció, időszak megválasztása: életciklushoz kötött kijuttatás) alkalmazása.
E81	Faanyag mozgatása csak kemény (száraz vagy fagyott) talajviszonyok mellett.
E83	Az erdőszegélyekben található intenzíven terjedő lágú és fásszárú fajok tovább terjedésének mechanikus módszerekkel (pl. kézi cserjeirtás, szárazítás) történő megakadályozása.
E84	Fakitermelés tervezése során az érintett erdőrészek korosztály-eloszlásának javítása. Térben változó erélyű nevelővágások végzése, az alsó szint és az átlagkornál fiatalabb egyedek kímélete.
E85	A hagyásfák, hagyásfacsoportok fenntartása a fák természetes pusztulásáig.
E94	Egészségügyi fakitermelés elhagyása az erdő fennmaradását, egészségi állapotát jelentősen veszélyeztető erdővédelmi ok kivételével.
E95	A talajszinten odúval rendelkező fák kivágása magas tuskó visszahagyásával, az odú megőrzésével. <i>(Megjegyzés: A kék pattanóbogár (Limoniscus violaceus) megőrzése érdekében alkalmazandó, csak a faanyagtermelést nem szolgáló erdőrészekben.)</i>
Kód	Vadgazdálkodási előírás-javaslatok
VA01	Szóró, szózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.
VA02	Ameddig a vadállomány nagysága nem éri el azt a szintet, hogy kerítés nélkül is biztosítható legyen a felújítás sikeressége, addig a felújítás területét lehetőség szerint be kell keríteni. A kerítéseket legkésőbb az utolsó tisztítási munka elvégzését követő egy éven belül le kell bontani.

11. táblázat. A KE7 kezelési egységre vonatkozó javasolt előírások

Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Az ide sorolt élőhelyeknek a természeti állapota jelenleg alapvetően megfelelő, élőhely-rekonstrukciós vagy élőhelyfejlesztési javaslat nem szükséges. Az élőhelyek állapotának javítását szolgáló lehetséges intézkedések (pl. idegenhonos és inváziós fafajok visszaszorítása, az erdők szerkezetének javítása, az álló és fekvő holtfa mennyiségének növelése) a gazdálkodási jellegű kezelési, fenntartási javaslatok között szerepelnek. A helyzetnek a fenntartását az erdészeti kezelés örökérvébe történő besorolása hosszútávon megoldható. A vadhatás-mérséklése, a vadlétszám csökkentése feltétlenül indokolt.

Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok:

A cseres-kocsánytalan tölgyes állományaiban olyan infrastrukturális fejlesztés, építés, egyéb tevékenység, amely azok területének csökkenésével járna (beépítés, új vonalas létesítmények elhelyezése, újabb utak, épített közelítőnyomok kialakítása), nem javasolt. A meglévő turistaút-hálózat kibővítése nem indokolt, esetlegesen felmerülő igény esetén a folyamatot a nemzeti park igazgatósággal egyeztetve lehetséges. A meglévő műszelvényes földutak karbantartása, felújítása

szükség szerint elvégezhető, azonban az ehhez kapcsolódó munkálatok nem járhatnak az utak szélesítésével, a szomszédos jelölő élőhely igénybevételével még ideiglenesen sem történhet.

Kezelési javaslatok indoklása:

A cseres-kocsánytalan tölgyes élőhelyek mind kiterjedésük, mind a területükön található jelölő- és egyéb fajok szempontjából kiemelkedő jelentőségűek. Az itt található jelölő élőhelyek és jelölő fajok megőrzése, védelme kiemelten fontos, mely a folyamatos erdőborítással, megfelelő erdő- és állományszerkezet kialakításával, a vadlétszám csökkentésével biztosítható. A cseres-kocsánytalan tölgyesek a tervezési területen való területfoglalásukon túl jelentős élőfakészlettel rendelkező, a védelmi és közjóléti célkitűzések mellett gazdasági jelentőséggel is bíró erdők, amelyekre a jelenleg érvényben levő erdőterv tartalmaz gazdálkodási jellegű fakitermelési előírásokat, illetve lehetőségeket. A kezelési javaslatok mindezek figyelembevételével, a jelenlegi üzemmód-besorolások szerinti tagolással, de hangsúlyozottan a természetvédelmi funkciók előtérbe helyezésével kerültek megfogalmazásra. A javasolt intézkedések a homogén állományszerkezetű erdők változatosabbá tételét, az elegyfák felkarolását, az idegenhonos elemek (akác, bálványfa, nyugati ostorfa) visszaszorítását, a holtfa mennyiségének növelését, valamint az erdőlakó denevérfajok és szaproxilofág rovarfajok, továbbá egyéb közösségi jelentőségű fajok számára szükséges mikroélőhelyek jelenlétének biztosítását, összességében az erdők természetességi állapotának javulását is szolgálják. A gyepszint nagymértékű degradációjában, a cserjeszint és a honos fafajok fiatal egyedinek folyamatos pusztításában jelentkező nagyvad kártételét vissza kell szorítani.

3.2.1.8. Kezelési egység kódja, neve: KE8 – Gyertyános kocsánytalan tölgyesek, bükkösök

Kezelési egység meghatározása:

A kezelési egységbe két erdős élőhelytípus tartozik. A gyertyános kocsánytalan tölgyesek a cseresek mellett a legnagyobb kiterjedésű erdők (500,87 hektár), többnyire azokkal szomszédosak. A vizsgált területen a Nézsa-Csővár erdőtömbön kívül mindenütt előfordulnak, legnagyobb állományai a Naszály platóján találhatóak. Megjelenésük többnyire kitettségre, vagy geomorfológiai okokra vezethető vissza, így a völgylábaknál, hűvösebb völgyoldalakban fordulnak elő. A bükkösök megjelenése kizárólag a Naszály északi lejtőjére szorítkozik, ahol több kis kiterjedésű állománya él (Nagy-Szál-erdő, Szarvas-hegy, Násznép-barlang). Ettől délre állományt nem alkot (a bükk egyetlen bizonyító példánya Pöspökstilágyon a 634. sz., RA ÁNÉR besorolású folt szélén található).

Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett védett természeti terület:

Gyadai-rét Természetvédelmi Terület helyi jelentőségű védett természeti terület

Naszály-hegy Természetvédelmi Terület helyi jelentőségű védett természeti terület

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

K2 – Gyertyános kocsánytalan tölgyesek

K5 – Bükkösök

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

91G0* – Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraea*val és *Carpinus betulus*szal

9130 – Szubmontán és montán bükkösök (*Asperulo-Fagetum*)

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

csíkos medvelepke (*Callimorpha quadripunctaria*), nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*), havasi cincér (*Rosalia alpina*), kék pattanóbogár (*Limoniscus violaceus*), nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*), skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*), díszes tarkalepke (*Euphydryas maturna*), vöröshasú unka (*Bombina bombina*), erdei béka (*Rana dalmatina*), nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*), kis patkósdenevér (*Rhinolophus hipposideros*), nagy patkósdenevér (*Rhinolophus ferrumequinum*), hegyesorru denevér (*Myotis blythii*), közönséges denevér (*Myotis myotis*), nagyfülű denevér (*Myotis bechsteinii*), zöld gyík (*Lacerta viridis*), fali gyík (*Podarcis muralis*),

Érintett egyéb kiemelt fajok:

sápadt kosbor (*Orchis pallens*)

Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kezelési egységbe sorolt területek közül a gyertyános kocsányos tölgyesek nagy kiterjedésük ellenére sérülékenyek. A klímaváltozás következtében állományaik kezdik elveszteni saját karakterüket; a gyepszintben a cserések gyepalkotói válnak uralkodóvá, de a faállományban is sok a cser. A jelenlegi éghajlatváltozási tendenciák fennmaradása esetén fennáll a veszélye, hogy letermelésük után cseres nő fel a helyükön. Viszonylag magas az idős erdők aránya, melyek jelenlegi kezelése a cseresekkel megegyezően a vágásos mód. A hűvösebb, északias oldalakon megjelenő bükkösök ún. határtermőhelyeken álló, többnyire fragmentálisan elhelyezkedő, sérülékeny erdőállományok, melyek kitermelése nehézségekbe ütközik.

Erdőgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

- Fontos cél a gazdálkodási prioritású erdészeti kezelés és a természetvédelmi célok közelítése, összehangolása. Az érintett erdők állományaiban a jelenlegi vágásos gazdálkodás helyett javasolt a folyamatos erdőborítást biztosító, vagy a természetesség tekintetében azt megközelítő üzemmódok alkalmazása, melyek a következők: örökerdő-, átmeneti (esetenként faanyagtermelést nem szolgáló) üzemmód. A jelenleg megvalósuló véghasználati kezelést úgy kell megváltoztatni, hogy a cserje- és gyepszint ne tűnjön el és a lombkoronaszint fajösszetétele minél közelebb kerüljön a természetes állapotokhoz. A folyamatos erdőborítást biztosító üzemmódok és használatok bevezetése a fajok és élőhelyek helyzetét nem ronthatja, a közelítő nyom hálózat kialakítása nem okozhatja a zárt erdőtömbök felnyílását, az 1-5%-nyi erdőterület igénybevételénél többet.
- A véghasználatok tervezése során cél, hogy a közösségi jelentőségű jelölő erdei élőhelytípusok esetében a korosztályviszonyok a jelenlegihez képest kiegyenlítettnek legyenek, mindig legyen idős erdő. Nem véghasználható a tíz éves erdőtervezési cikluson belül, jelölő élőhely típusonként vizsgálva, több idős erdőállomány, mint amennyi korosodásával belép a hasonló ökológiai funkciót ellátni képes korosztályokba.
- A gyertyános-kocsánytalan tölgyeseknél az erdészeti gyakorlatban általánosan elterjedt egyenletes bontáson alapuló, ún. ernyős felújítógátások helyett javasolt 15–30 éves időtartamra elnyújtott, egyenlőtlen (lékes-csoportos-foltos) beavatkozással végzett felújítógátások, a bükkösöknél a 30–60 évre elnyújtott felújítási periódust eredményező szálalógátások alkalmazása. Rövidebb

időtartamú véghasználatok és nagyobb erdőrészek esetén javasolt a részterületes végvágások kivitelezése.

- A vágásos üzemmódba sorolt idős (80 év feletti) cseres-tölgyesek esetén a véghasználati célú beavatkozások kapcsán lehet megfogalmazni olyan irányelveket, amelyek egyrészt mérséklik a végvágás okozta környezeti változásokat, másrészt segíthetik a folyamatos erdőborítás felé való fokozatos átvezetést.
  - Fokozatos felújítógátások alkalmazása során az egy erdőtervi cikluson belüli beavatkozási erély 30–50%-os értékben való maximálása szükséges, illetve a termelésekként összefüggően keletkező bontott vagy véghasznált területek 3 hektár alatt tartása.
- Szálalógátások alkalmazása során az egy erdőtervi cikluson belüli beavatkozási erély 20–30%-os értékben való maximálása, illetve az egy-egy alkalommal összefüggően keletkező bontott vagy véghasznált területek csökkentése, lékekkel egyező mérettartományba (legfeljebb 0,05-0,15-0,25 ha). A bontógátások/szálalógátások, illetve végvágások során törekedni kell az utódállomány elegyességének biztosítására, a jelenleg szórványosan jelenlévő elegyfajok egyedeinek kímélete és lehető leghosszabb ideig való fenntartása. Az állományok alsó szintjében levő fiatalabb facsoportok döntési és közelítési munkák során sérülésmentes megóvása szükséges.
- A felújítási folyamat végén a letermelt erdőterület 5–10%-án az idős állomány élőkészletének 5–10%-a mértékéig hagyásfa-csoportokat kell lábon hagyni. A magtermésre fenntartott szoliter fák mellett megtartott erdőfolt ne szalagszerű szegélyekben maradjon, hanem tömbben, ahol az erdőfolt legkisebb mérete a fák magasságának 2-szerese legyen.
- A hagyásfa-csoportokat kijelölését célszerű úgy tervezni, hogy azok az idős állományokon belüli különleges vagy sérülékeny élőhelyeket (pl. sziklakibúvás, gyengébb termőhelyű terület), mikroélőhelyekben, ritka fajokban gazdag állományrészeket, természetvédelmi vagy közjóléti jelentőségű objektumokat (pl. védett fajok előfordulási helyei) és az öreg hagyásfákat is magukba foglalják.
- A már megbontott állományokban célszerű a munkafolyamatot a szálalógátásos erdőfelújítás felé átvezetni, vagy esetleg átmeneti üzemmódba helyezni.
- Természetes, természetszerű és származék természetességi állapotú erdők esetében a felújítás elsődlegesen a helyben termelt magból történjen, tuskózás, talajelőkészítés nem alkalmazható, ám a sarjról történő felújítás számára is teret kell biztosítani.
- Erdőfelújítás és pótlás során tájidegen fafaj nem használható fel.
- Az erdőneveléseket úgy célszerű megtervezni, hogy azok a termőhelynek nem megfelelő vagy erdészeti tájidegen elegyfajok, különös tekintettel az intenzíven terjedő, illetve inváziós fajok (akác, bálványfa) visszaszorítását, az őshonos lombos fafajok (hársak, juharok, szilek, magas kőris, vadgyümölcsök) elegyarányának emelését, valamint az elegyesség fenntartását, növelését szolgálják.
- Az állományok természetességi állapotának fenntartása, fokozatos javulása (szerkezeti változatosság bővülése, álló és fekvő holtfa mennyiségének gyarapodása, mikroélőhelyek számának növekedése) a természetes erdődinamikai folyamatokra való alapozása.
- A kezelési egység üzemtervezett erdeiben található sziklagyepek, lejtősztyepek területének lehatárolása és tisztásként kezelése javasolt az erdőtervben.
- Fakitermelést csak szeptember 15. és március 15. között javasolt végezni.

Egyéb általános intézkedések

- A használatok során a vadgyümölcsök és más elegyfajok egyedeit az alsó és felső lombkorona szintben is kímélni kell.
- A jellemző mikroélőhelyek közül javasolt minél többet meghagyni, a véghasználatok során és ezeket fent is tartani, hogy a fajok túlélése folyamatosan biztosítható legyen.
- A vágásterületen történő égetés mellőzése, illetve az égetések minimalizálása. A vágástéri hulladék aprítással történő feldolgozása és a területről való elszállítása javasolt.
- Amennyiben őshonos fajokból lehetséges, a hagyásfa-csoportokon belül fekvő holtfa minél nagyobb mértékű (hektáronként min. 5 m³) visszahagyása javasolt.
- A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmének figyelembevételével való kijelölése.
- A fakitermelési munkák kíméletes technológiával, az erdőtalaj, az újulat, a fiatalabb generációk és a talajhoz kötött mikroélőhelyek minél teljesebb körű megóvásával történő elvégzése.
- A fahasználatokat lehetőség szerint vegetációs időszakon kívül, fagyott talajon, esetleg száraz időjárás esetén ősszel szabad végezni.
- Az erdő felújításokon a gyomirtó növényvédőszer használatát, főképp a bükkösök esetében korlátozni szükséges, özönnövény fajok terjedése esetén speciális csepegésmentes vegyszerhasználat, egyéb esetekben a gyomosodás talajbolygatással nem járó mechanikai visszaszorítása szükséges.
- Erdészeti kártevők elleni védekezés során a védett és Natura 2000 jelölő fajok egyedei nem károsodhatnak

Fajvédelmi intézkedések

- A közösségi jelentőségű xilofág rovarfajok és az erdőlakó denevérfajok állományának megőrzése, növelése érdekében szükséges megfelelő területi kiterjedésben és térbeli elosztásban idős erdők és facsoportok fenntartása.
- Szükséges az állományokban képződő minden holtfa, pusztuló vagy tőszáradt törzsek, facsonkok, valamint az őshonos fafajú odvas-üreges törzsek visszahagyása a jelölő fajok (pl. erdőlakó denevérek, szaproxilofág rovarok) és egyéb védett állatfajok (pl. odúlakó madarak és emlősök) életfeltételeinek biztosítása érdekében. Az állományokban régebb óta földön fekvő és tővén száradt törzsek összetermelése és kiszállítása mellőzendő, valamint a gyökértányérral kifordult törzsek egy része is visszahagyandó.
- A tőodvas fák lábán hagyása a kék pattanóbogár (*Limoniscus violaceus*) megőrzése érdekében.
- A faanyag kiszállítása május 15. után kerülendő.
- Az állománynevelési munkálatok során a cserjés, magaskórós állományszegélyeket meg kell őrizni a csíkos medvelepke (*Callimorpha quadripunctaria*) védelme érdekében.

Vadgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

- A tervezési területen a legfontosabb a túlszaporodott nagyvadállomány nagyságának jelentős mértékű visszaszorítása, melynek célja, hogy az erdőfelújítást külön vadvédelem (kerítés, villanypásztor) nélkül ne gátolja, természetvédelmi kárt ne okozzon.

- Nem őshonos vadfajok telepítése kerülendő a területen.
- Az állományok területén vadgazdálkodási és vadászati berendezések (szóró, etetőhely, szózó, magasles) elhelyezése kerülendő.
- Vadföldek kialakítása, vad kibocsátás és zárt téri vadtartás kerülendő.
- A vadetetés során meg kell akadályozni az inváziós növények bekerülését a területre.

Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

Kötelezően betartandó előírások:

Natura 2000 kijelölés alatt álló területek esetében az *európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről* szóló 275/2004 (X. 8.) Kormányrendelet előírásait kell betartani. A kezelési egységbe tartozó terület egy része a Gyadai-rét, valamint a Naszály-hegy részeként helyi jelentőségű védett természeti terület, melyre az érintett önkormányzatok vonatkozó rendeleteinek előírásai, és a *természet védelméről* szóló 1996. évi LIII. törvény vonatkozó előírásai is kötelező érvényűek.

Erdőterületek tekintetében be kell tartani az *erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról* szóló 2009. évi XXXVII. törvény rendelkezéseit, az *erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról* szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet előírásait, továbbá a körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az érintett körzeti erdőtervek alapján folytatott erdőgazdálkodásról szóló 47/2014. (IV. 24.) VM rendeletet, a 60/2013. (VII. 19.) VM rendeletet, továbbá a 45/2015. (VII. 28.) FM rendeletet előírásait, valamint a Váci, Gödöllői (Pest megye), Romhányi és Berceli (Nógrád megye) Erdőtervezési Körzetek Körzeti Erdőterveit.

Az idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatban szükséges betartani az *idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről* szóló 1143/2014/EU rendelet, valamint az Európai Unió számára veszélyt jelentő inváziós fajok körét meghatározó végrehajtási rendeletek előírásait. (A Bizottság (EU) 2016/1141 végrehajtási rendelete (2016. július 13.) az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti jegyzékének elfogadásáról, A Bizottság (EU) 2017/1263 végrehajtási rendelete (2017. július 12.) az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében létrehozott, az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajoknak az (EU) 2016/1141 végrehajtási rendelet szerinti jegyzéke naprakésszé tételéről, A Bizottság (EU) 2019/1262 végrehajtási rendelete (2019. július 25.) az (EU) 2016/1141 végrehajtási rendeletnek az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok jegyzékének aktualizálása céljából történő módosításáról). Az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló 408/2016. (XII. 13.) Korm. rendelet pedig meghatározza a feladatok végrehajtásáért felelős szerveket és az egyes hatósági eljárási szabályokat, melyek szintén betartandók.

Javasolt előírások:

Kód	Erdőterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
E05	Erdészeti szempontból tájidegen fafajok erdőtelepítésben való alkalmazásának mellőzése.
E08	Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt).
E09	A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmét figyelembe véve jelölhetők ki. (Megjegyzés: inváziós fafajok kitermelése esetén)

Kód	Erdőterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
E10	Meghatározott erdőrészekben az élőhelyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosítása az inváziós növényfajok eltávolítására vonatkozó tevékenység kivételével. <i>(Megjegyzés: Faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódra való áttérés javasolt.)</i>
E13	Állománynevelés során a nyiladékok és állományszélek felé legalább 5 m széles erdőszegély létrehozásának elősegítése vagy a meglévők fenntartása. Az elő- és véghasználatok során az idegenhonos növények eltávolítása (az őshonos növényekre nézve kíméletes módszerekkel).
E15	A kijelölt területen az erdőneveléssel kapcsolatos erdőgazdálkodási tevékenység elhagyása (beleértve a közelítést és készletezést is).
E16	A gyérítések és véghasználatok során legalább 5 m ³ /ha álló és/vagy fekvő holtfa jelenlétének biztosítása. <i>(Megjegyzés: Csak a jelenleg nem faanyagtermelést szolgáló üzemmódba sorolt erdőrészekben.)</i>
E17	Az emberek testi épségét, közlekedést és épületeket nem veszélyeztető (az erdei élőhelyek fenntartását kiemelten szolgáló) lábbon álló holtfák meghagyása.
E18	A ritka fajhoz tartozó, vagy odvas, vagy böhöncös, vagy idős, vagy más okból értékes faegyedek kijelölése és megőrzése az elő- és véghasználatok során.
E19	Az elő- és véghasználatok során az előzetesen meghatározott fa-, illetve cserjefajok kímélete. <i>(Megjegyzés: A cserjeszint megóvása a használatok során.)</i>
E21	Az erdőrészletben megjelölt mikroélőhelyen legalább 10 m ³ /ha, az egyes törzsek legvékonyabb részén többségében legalább 20 cm átmérőt elérő álló és/vagy fekvő holtfa folyamatos fenntartása.
E23	A kijelölt egyéb részletek (tisztás, cserjés, erdei vízfolyás és tó, kopár) részleges vagy teljes háborítatlanságának biztosítása.
E24	Az erdőrészleteken belül el nem különített tisztás, cserjés folt, víztestek kijelölése és háborítatlanságának biztosítása.
E25	Erdészeti termékek szállításának, faanyag közelítésének korlátozása gyepterületen, tisztáson (a közösségi jelentőségű élőhelyek és fajok védelme érdekében).
E26	Az előhasználatok során az elegyfa fajok alsó és felső lombkorona szintben hagyása, fenntartása, lehetőség szerint a természetes erdőtársulásra/közösségi jelentőségű élőhelyre jellemző összetételben, mennyiségben és többé-kevésbé egyenletes eloszlásban.
E27	A természetes erdőtársulás/közösségi jelentőségű élőhely megfelelő állományszerkezetének kialakítása érdekében a nevelővágások során az alsó lombkorona- és a cserjeszint kialakítása, a kialakult szintek megfelelő záródásának fenntartása.
E28	Természetes-, természetszerű- és származék természetességi állapotú erdőkben a nevelővágások során az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedszámának minimális szintre szorítása, illetve lehetőség szerinti teljes eltávolítása.
E29	A vegyes összetételű faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fafajok eltávolítása.
E31	A nevelővágások során az intenzíven terjedő fafajok teljes mértékű eltávolítása.
E33	Természetes, természetszerű és származék erdőkben a tarvágás mellőzése. <i>(Megjegyzés: az erdőgazdálkodóval egyeztetett területeken)</i>
E35	Fahasználatok során a kitermelt faanyag vonszolások közelítésének mellőzése. A faanyagot rövid fában, emelve kell közelíteni.
E37	Tájhonos fafajú állományok véghasználata során az idős állományban legalább 5% területi lefedettséget biztosító hagyásfa csoport (mikroélőhely) visszahagyása, lehetőleg az idős állomány szerkezetét és összetételét is reprezentáló formájában.

Kód	Erdőterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
E39	A mikroélőhelyek fenntartása. (Megjegyzés: Különösen talajszinten odvas fák, törzsen odvas fák, tükörfolttal rendelkező faegyedek, elhalt koronarészeket tartalmazó fák, magasan törött facsonkok.)
E47	Az erdő talajának megóvása érdekében a teljes talaj-előkészítés elhagyása.
E50	A vágásterületen történő égetés mellőzése.
E55	Természetes, természetszerű és származék erdőkkel határos erdőterületek felújítása tájhonos fajokkal, illetve célállománnyal.
E56	Természetközeli állapotú fátlan élőhelyekkel határos erdőterületek felújítása tájhonos fajokkal, illetve célállománnyal. (Megjegyzés: Az alkalmazandó, termőhelynek megfelelő fajok kiválasztására a 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet, 2. melléklete (Az egyes erdészeti tájakon őshonos fajok jegyzéke) az irányadó.)
E57	Az erdőfelújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájhonos faj alkalmazása. (Megjegyzés: Az alkalmazandó, termőhelynek megfelelő fajok kiválasztására a 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet, 2. melléklete (Az egyes erdészeti tájakon őshonos fajok jegyzéke) az irányadó.)
E58	Az erdőfelújítások során a természetes erdőtársulásnak megfelelő elegyfajok biztosítása. (Megjegyzés: Az alkalmazandó, termőhelynek megfelelő fajok kiválasztására a 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet, 2. melléklete (Az egyes erdészeti tájakon őshonos fajok jegyzéke) az irányadó.)
E61	Talajvédelmi rendeltetésű és felnyíló (erdőössztyepp jellegű) erdők esetében a felújítás során a tájhonos fajok tuskó- és gyökérsarj eredetű újulatának megőrzése.
E65	Intenzíven terjedő idegenhonos faj felújításokban történő alkalmazásának teljes körű mellőzése. (Megjegyzés: inváziós fajok kitermelése)
E68	Totális gyomirtó szerek használata csak szelektív módon és csak intenzíven terjedő, inváziós lágú és fásszárú fajok ellen alkalmazható a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal történt előzetes egyeztetést követően.
E70	<p>Az intenzíven terjedő növényfajok elleni vegyszer használata a következő előírások mellett:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az ellenőrizhetőség biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színező anyag keverése. • Javasolt alkalmazási idő: lágyszárú: május-június, fásszárú: augusztus-szeptember. • Alkalmazás – a fásszárú fajok visszaszorítása érdekében – kéregre kenéssel, tuskóecseteléssel, fainjektálással, nem légi úton történő permetezéssel, ártéren – a gyalogakác kivételével – fainjektálással. (Megjegyzés: A permetezés csak pontpermetezéssel történhet.) • Az alkalmazható szerek lehetőleg környezetbarát, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, szelektív kijuttatásra alkalmasak legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak és a növény sarjadásmentes irtását biztosítják. • Erdészeti felhasználásra engedélyezett készítmények alkalmazása (az engedélyokiratban foglalt módon, az egyéb vonatkozó jogszabályi előírások betartásával, a kijuttatáshoz szükséges hatósági engedélyek birtokában). • Megfelelő vastagságú egyedek esetében injektálás, kéreghántás vagy levágás után a vágásfelület pontpermetezése, illetve kenése útján alkalmazható vegyszer. • Vékonyabb egyedek, illetve korábbi kezelés után kihajtó sarjak esetében levélen felszívódó gyomirtó alkalmazása, csöppenésmentes kijuttatással.
E71	A tűzpásztákon, nyiladékokon az idegenhonos, agresszíven terjeszkedő növényfajok visszaszorítása.

Kód	Erdőterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
E72	Lehetőség szerint mechanikai módszerek (pl. kézi cserjeirtás, száruzás, kaszálás) alkalmazandók agresszívan terjedő fajok visszaszorítására.
E73	Inváziós fásszárú növényfajok visszaszorítása során azok mechanikai eltávolítása a növények sikeres vegyszeres irtását követően.
E74	Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magtermő állományokban) történő elvégzése.
E75	Kártevők elleni védekezésnél kímélő technológiák és célirányos kijuttatás (területi lokalizáció, időszak megválasztása: élekciklushoz kötött kijuttatás) alkalmazása.
E78	A természetvédelmi szempontból értékes gyepterületekkel érintkező állományok esetében a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett szélességben erdőszegély kialakítása.
E80	Meghatározott erdőrészekben az élőhelyek és fajok védelme érdekében időbeli korlátozás alkalmazása.
E81	Faanyag mozgatása csak kemény (száraz vagy fagyott) talajviszonyok mellett.
E83	Az erdőszegélyekben található intenzíven terjedő lágy és fásszárú fajok továbbterjedésének mechanikus módszerekkel (pl. kézi cserjeirtás, száruzás) történő megakadályozása.
E84	Fakitermelés tervezése során az érintett erdőrészek korosztály-eloszlásának javítása. Térben változó erélyű nevelővágások végzése, az alsó szint és az átlagkornál fiatalabb egyedek kímélete.
E85	A hagyásfák, hagyásfacsoportok fenntartása a fák természetes pusztulásáig.
E87	Faanyagtermelést nem szolgáló üzemmód fenntartása.
E89	Az idegenhonos fa- és cserjefajok eltávolítása révén felnyíló erdő, vagy tisztás kialakítása.
E94	Egészségügyi fakitermelés elhagyása az erdő fennmaradását, egészségi állapotát jelentősen veszélyeztető erdővédelmi ok kivételével.
E95	A talajszinten odúval rendelkező fák kivágása magas tuskó visszahagyásával, az odú megőrzésével. <i>(Megjegyzés: A kék pattanóbogár (Limoniscus violaceus) megőrzése érdekében alkalmazandó, csak a faanyagtermelést nem szolgáló erdőrészekben.)</i>
E97	Kártevők elleni védekezésnél biológiai módszerek (feromoncsapdák, elterelő anyagok) alkalmazása.
Kód	Vadgazdálkodási előírás-javaslatok
VA02	Ameddig a vadállomány nagysága nem éri el azt a szintet, hogy kerítés nélkül is biztosítható legyen a felújítás sikeressége, addig a felújítás területét lehetőség szerint be kell keríteni. A kerítéseket legkésőbb az utolsó tisztítási munka elvégzését követő egy éven belül le kell bontani.
VA03	A területen szóró, vadetető, sózó nem létesíthető. <i>(Megjegyzés: bükkösökben)</i>

12. táblázat. KE8 kezelési egységre vonatkozó javasolt előírások

Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egységek aktuális természeti állapota megfelelő, így élőhely-rekonstrukciós vagy élőhelyfejlesztési javaslatok meghatározása nem szükséges. Az élőhelyek állapotának javítását szolgáló intézkedések (pl. az esetlegesen megjelenő idegenhonos inváziós fajok visszaszorítása) a gazdálkodási jellegű kezelési, fenntartási javaslatok között szerepelnek. Indokolt a vadlétszám csökkentése, az azzal együtt járó vadhatás mérséklése, mely nagyban szolgálná az élőhelyek regenerálódását.

Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok:

Az ide sorolt kezelési egységek állományaiban olyan infrastrukturális fejlesztés, építés, egyéb tevékenység, amely azok területének csökkenésével járna (beépítés, új vonalas létesítmények elhelyezése, újabb utak, épített közelítőnyomok kialakítása), nem javasolt. A meglévő turistaút-hálózat kibővítése nem indokolt, esetlegesen felmerülő igény esetén a folyamatot a nemzeti park igazgatósággal egyeztetve lehetséges. A meglévő földutak karbantartása, felújítása szükség szerint elvégezhető, azonban az ehhez kapcsolódó munkálatok nem járhatnak az utak szélesítésével, a szomszédos jelölő élőhely igénybevételével még ideiglenesen sem történhet.

Kezelési javaslatok indoklása:

A gyertyános kocsányos tölgyesek mind kiterjedésük, mind a területükön található jelölő- és egyéb fajok szempontjából jelentősek, megőrzésük, védelmük fontos. Ez a folyamatos erdőborítással, megfelelő erdő- és állományszerkezet kialakításával, a vadlétszám csökkentésével biztosítható. A gyertyános kocsányos tölgyesek a tervezési területen való területfoglalásukon túl jelentős élőfakészlettel rendelkeznek, emiatt gazdasági jelentőségük is kiemelkedő. A kezelési javaslatok a jelenleg érvényben levő erdőtervekben meghatározott gazdálkodási jellegű fakitermelési előírások, illetve lehetőségek figyelembevételével, a jelenlegi üzemmód-besorolások szerinti tagolással, de egyúttal a természetvédelmi funkciók előtérbe helyezésével kerültek megfogalmazásra. A javasolt intézkedések a homogén állományszerkezetű erdők változatosabbá tételét, az elegyfák növelését, az idegenhonos elemek (akác, bálványfa, nyugati ostorfa) visszaszorítását, a holtfa mennyiségének növelését, valamint az erdőlakó denevérfajok és szaproxilofág rovarfajok, továbbá egyéb közösségi jelentőségű fajok számára szükséges mikroélőhelyek jelenlétének biztosítását, összességében az erdők természetességi állapotának javulását is szolgálják. A gypesztűnt nagymértékű degradációjában, a cserjesztűnt és a honos fafajok fiatal egyedeinek folyamatos pusztításában jelentkező nagyvad kártételét vissza kell szorítani.

3.2.1.9 Kezelési egység kódja, neve: KE9 – Vágásterületek és őshonos fafajú erdőstítések, fiatalosok**Kezelési egység meghatározása:**

Ebbe a kezelési egységbe a tervezési területen az idős jelölő erdők aktuális erdészeti kezelési gyakorlatából adódóan (véghasználat, letermelés) keletkezett vágásterületek és fiatalos állományok tartoznak. A kezelési egység területi kiterjedése 1504 hektár. A vágásterületek és fiatalosok a vizsgált terület egészén megtalálhatók, arányuk a részterületeken változó.

Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálat:

Érintett védett természeti terület:

Naszály-hegy Természetvédelmi Terület helyi jelentőségű védett természeti terület

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

P1 – Őshonos fafajú fiatalosok

P8 – Vágásterületek

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

–

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

nagy szarvasbogar (*Lucanus cervus*), kis patkósdenevér (*Rhinolophus hipposideros*), nagy patkósdenevér (*Rhinolophus ferrumequinum*)

Érintett egyéb kiemelt fajok: -

Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Az ide sorolt vágásterületeken és fiatalosokban megvalósuló erdőgazdálkodás során biztosítani szükséges azt a kezelési módot, amely során biztosítható a termőhelynek megfelelő természetközeli zonális erdőkre (pannon molyhos tölgyesek (91H0*), pannon cseres-tölgyesek (91M0) és pannon gyertyános-tölgyesek (91G0*)) jellemző fajösszetétel (lombkorona-, cserje-, lágyszárú szint) és állományszerkezet kialakulása. A kezelési egységbe tartozó őshonos fajokból álló cserjésedő foltok kímélete javasolt, annak érdekében, hogy a spontán cserjésedés, erdősülés (szukcesszió) zavartalanul folytatódhasson.

Erdőgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

- Elsődleges fontosságú a gazdálkodási célú erdészeti beavatkozások és a természetvédelmi célok összehangolása. A pannon molyhos tölgyesek (91H0*), pannon cseres-tölgyesek (91M0) és pannon gyertyános-tölgyesek (91G0*) letermelt állományainak helyén kialakult vágásterületek és fiatalosok esetében a következő erdőtervi ciklusban előtérbe szükséges helyezni a jelenleg használt vágásos gazdálkodás helyett a folyamatos erdőborítást biztosító, vagy ahhoz funkciójában jobban közelítő üzemmódok és használatok alkalmazását. Javasolt üzemmódok: örökerdő, átmeneti üzemmód. (Ugyanakkor a sarjról történő felújulás teljes kizárása kerülendő.)
- Természetes-, természetszerű- és származék természetességi állapotú erdők felújítása esetén elsődlegesen a természetes, helyben termelt magról történő felújítást szükséges alkalmazni, tuskózás, talajelőkészítés nem alkalmazható. Az erdőfelújításokon a gyomirtó növényvédőszer használatát korlátozni szükséges, özönnövény fajok terjedése esetén speciális csepegésmentes vegyszerhasználat, egyéb esetekben a gyomosodás talajbolygatással nem járó mechanikai visszaszorítása alkalmazandó.
- Erdőfelújítás és pótlás során tájidegen fafaj nem használható fel.
- A vágásterületeken és fiatalosokban a közösségi jelentőségű xilofág rovarfajok és az erdőlakó denevérfajok állományának megőrzése, növelése érdekében a hagyásfák és facsoportok, erdősávok nem termelhetőek ki az erdőfelújítás befejeztével, természetes pusztulásukig megtartandóak.
- Az erdőneveléseket úgy szükséges megtervezni és megvalósítani, hogy azok a termőhelyen nem jellemző, vagy erdészeti tájidegen elegyfajok, főképp az intenzíven terjedő fajok visszaszorítását, valamint az elegyesség fenntartását, növelését szolgálják.
- A tisztításokat csoportos jelleggel javasolt végrehajtani, kerülni kell a térben egyenletes erélyű beavatkozásokat.
- Erdészeti kártevők elleni védekezést úgy kell megvalósítani, hogy annak során a védett és Natura 2000 jelölő fajok egyedei nem károsodhatnak.
- A vágásterületen történő égetést mellőzni kell. A vágástéri hulladék aprítással történő feldolgozása és a területről való elszállítása.

- A fiatalosokban történő gyérítési munkákat kíméletes technológiával, az erdőtalaj, az újulat, a fiatalabb generációk és a talajhoz kötött mikroélelőhelyek minél teljesebb körű megóvásával kell elvégezni.

Vadgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

- A legfontosabb eléréndő cél a nagyvadállomány nagyságának visszaszorítása, természetvédelmi kárt nem okozó szintre csökkentése.
- Nem őshonos vadfajok telepítése nem történhet a területen, a meglévő idegenhonos vadfajok állományának fenntartása nem kívánatos.
- A vadászati létesítmények elhelyezése csak a természetvédelmi kezelővel egyeztetett helyen és módon történhet. Mesterségesen kialakított dagonyák létrehozását kerülni kell.
- Vadföldek kialakítása, vad kibocsátás és zárt téri vadtartás kerülendő.
- A vadetetés során meg kell akadályozni az inváziós növények bekerülését a területre.

Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

Kötelezően betartandó előírások:

Natura 2000 kijelölés alatt álló területek esetében az *európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről* szóló 275/2004 (X. 8.) Kormányrendelet előírásait kell betartani. A kezelési egységbe tartozó terület egy része a Naszály-hegy részeként helyi jelentőségű védett természeti terület, melyre az érintett önkormányzatok vonatkozó rendeleteinek előírásai, és a *természet védelméről* szóló 1996. évi LIII. törvény vonatkozó előírásai is kötelező érvényűek.

Erdőterületek tekintetében be kell tartani az *erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról* szóló 2009. évi XXXVII. törvény rendelkezéseit, az *erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról* szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet előírásait, továbbá a körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az érintett körzeti erdőtervek alapján folytatott erdőgazdálkodásról szóló 47/2014. (IV. 24.) VM rendeletet, a 60/2013. (VII. 19.) VM rendeletet, továbbá a 45/2015. (VII. 28.) FM rendeletet előírásait, valamint a valamint a Váci, Gödöllői (Pest megye), Romhányi és Berceli (Nógrád megye) Erdőtervezési Körzetek Körzeti Erdőterveit.

Az idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatban szükséges betartani az *idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről* szóló 1143/2014/EU rendelet, valamint az Európai Unió számára veszélyt jelentő inváziós fajok körét meghatározó végrehajtási rendeletek előírásait. (A Bizottság (EU) 2016/1141 végrehajtási rendelete (2016. július 13.) az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti jegyzékének elfogadásáról, A Bizottság (EU) 2017/1263 végrehajtási rendelete (2017. július 12.) az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében létrehozott, az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajoknak az (EU) 2016/1141 végrehajtási rendelet szerinti jegyzéke naprakésszé tételéről, A Bizottság (EU) 2019/1262 végrehajtási rendelete (2019. július 25.) az (EU) 2016/1141 végrehajtási rendeletnek az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok jegyzékének aktualizálása céljából történő módosításáról). Az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló 408/2016. (XII. 13.) Korm. rendelet pedig meghatározza a feladatok végrehajtásáért felelős szerveket és az egyes hatósági eljárási szabályokat, melyek szintén betartandók.

Javasolt előírások:

Kód	Erdőterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
E05	Erdészeti szempontból tájidegen fajok erdőtelepítésben való alkalmazásának mellőzése.
E06	Idegenhonos fajok telepítésének mellőzése.
E07	Intenzíven terjedő idegenhonos fajok erdőtelepítésben való alkalmazásának mellőzése.
E09	A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmét figyelembe véve jelölhetők ki.
E13	Állománynevelés során a nyiladékok és állományszélek felé legalább 5 m széles erdőszegély létrehozásának elősegítése vagy a meglévők fenntartása. Az elő- és véghasználatok során az idegenhonos növények eltávolítása (az őshonos növényekre nézve kíméletes módszerekkel).
E25	Erdészeti termékek szállításának, faanyag közelítésének korlátozása gyepterületen, tisztáson (a közösségi jelentőségű élőhelyek és fajok védelme érdekében).
E26	Az előhasználatok során az elegyfa fajok alsó és felső lombkorona szintben hagyása, fenntartása, lehetőség szerint a természetes erdőtársulásra/közösségi jelentőségű élőhelyre jellemző összetételben, mennyiségben és többé-kevésbé egyenletes eloszlásban.
E27	A természetes erdőtársulás/közösségi jelentőségű élőhely megfelelő állományszerkezetének kialakítása érdekében a nevelővágások során az alsó lombkorona- és a cserjeszint kialakítása, a kialakult szintek megfelelő záródásának fenntartása.
E28	Természetes-, természetszerű- és származék természetességi állapotú erdőkben a nevelővágások során az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedszámának minimális szintre szorítása, illetve lehetőség szerinti teljes eltávolítása.
E29	A vegyes összetételű faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fajok eltávolítása.
E31	A nevelővágások során az intenzíven terjedő fajok teljes mértékű eltávolítása.
E32	Örökerdő üzemmódra való áttérés.
E50	A vágásterületen történő égetés mellőzése.
E57	Az erdőfelújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájhonos faj alkalmazása. <i>(Megjegyzés: Az alkalmazandó, termőhelynek megfelelő fajok kiválasztására a 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet, 2. melléklete (Az egyes erdészeti tájakon őshonos fajok jegyzéke) az irányadó.)</i>
E58	Az erdőfelújítások során a természetes erdőtársulásnak megfelelő elegyfajok biztosítása. <i>(Megjegyzés: Az alkalmazandó, termőhelynek megfelelő fajok kiválasztására a 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet, 2. melléklete (Az egyes erdészeti tájakon őshonos fajok jegyzéke) az irányadó.)</i>
E61	Talajvédelmi rendeltetésű és felnyíló (erdőssztyepp jellegű) erdők esetében a felújítás során a tájhonos fajok tuskó- és gyökérsarj eredetű újulatának megőrzése.
E62	Az idegenhonos és tájidegen fajú faállományok véghasználatára és felújítása során a természetes cserje- és lágyszárú szint kímélete, valamint a talajtakaró megővése.
E65	Intenzíven terjedő idegenhonos faj felújításokban történő alkalmazásának teljes körű mellőzése.

Kód	Erdőterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
E68	Totális gyomirtó szerek használata csak szelektív módon és csak intenzíven terjedő, inváziós lágú és fásszárú fajok ellen alkalmazható a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal történt előzetes egyeztetést követően.
E70	Az intenzíven terjedő növényfajok elleni vegyszer használata a következő előírások mellett: <ul style="list-style-type: none"> • Az ellenőrizhetőség biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színező anyag keverése. • Javasolt alkalmazási idő: lágyszárú: május-június, fásszárú: augusztus-szeptember. • Alkalmazás – a fásszárú fajok visszaszorítása érdekében – kéregre kenéssel, tuskóecseteléssel, fainjektálással, nem légi úton történő permetezéssel, ártéren – a gyalogakác kivételével – fainjektálással. <i>(Megjegyzés: A permetezés csak pontpermetezéssel történhet.)</i> • Az alkalmazható szerek lehetőleg környezetbarát, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, szelektív kijuttatásra alkalmasak legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak és a növény sarjadásmentes irtását biztosítják. • Erdészeti felhasználásra engedélyezett készítmények alkalmazása (az engedélyokiratban foglalt módon, az egyéb vonatkozó jogszabályi előírások betartásával, a kijuttatáshoz szükséges hatósági engedélyek birtokában). • Megfelelő vastagságú egyedek esetében injektálás, kéreghántás vagy levágás után a vágásfelület pontpermetezése, illetve kenése útján alkalmazható vegyszer. • Vékonyabb egyedek, illetve korábbi kezelés után kihajtó sarjak esetében levélen felszívódó gyomirtó alkalmazása, csöppenésmentes kijuttatással.
E75	Kártevők elleni védekezésnél kímélő technológiák és célirányos kijuttatás (területi lokalizáció, időszak megválasztása: életciklushoz kötött kijuttatás) alkalmazása.
E78	A természetvédelmi szempontból értékes gyepterületekkel érintkező állományok esetében a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett szélességben erdőszegély kialakítása.
E85	A hagyásfák, hagyásfacsoportok fenntartása a fák természetes pusztulásáig.
E86	A letermelt faanyag április 30-ig történő elszállítása a xilofág rovarfajok védelme érdekében.
E96	Fokozottan védett jelölő madárfaj fészkének (madárfajtól függően meghatározott) körzetében fészkelési időszakban az erdőgazdálkodási tevékenység időbeli korlátozása.
Kód	Vadgazdálkodási előírás-javaslatok
VA02	Ameddig a vadállomány nagysága nem éri el azt a szintet, hogy kerítés nélkül is biztosítható legyen a felújítás sikeressége, addig a felújítás területét lehetőség szerint be kell keríteni. A kerítéseket legkésőbb az utolsó tisztítási munka elvégzését követő egy éven belül le kell bontani.

13. táblázat. A KE9 kezelési egységre vonatkozó javasolt előírások

Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok megfogalmazott ajánlásokon túlmenően nem szükségesek.

Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok:

Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok megfogalmazása nem szükséges.

Kezelési javaslatok indoklása:

A vágásokban, fiatalosokban a megvalósuló természetvédelmi szempontú erdőgondozás esetén megfelelő erdő- és állományszerkezet alakul ki. A vadlétszám csökkentésével hosszú távon biztosítható a funkciójukat betölteni képes jelölő élőhelyek kialakulása és a jelölő fajok megőrzése, védelme.

3.2.1.10 Kezelési egység kódja, neve: KE10 – Egyéb idegenhonos fafajú erdőállományok**Kezelési egység meghatározása:**

Ebbe a kezelési egységbe tartoznak az idegenhonos fafajú üzemtervezett és spontán felnőtt erdők a fenyőállományok kivételével, melyeket többnyire a fehér akác (ültetett akácok, nem őshonos fafajok spontán állományai, nem őshonos fajú facsoportok, erdősávok és fasorok), nemesnyár klón hibrid (nemesnyarasok), és az amerikai dió, vörös tölgy fajok alkotnak. Előfordulásuk esetleges, az erdőtervezett állományok a jelölő társulásokkal együtt, a nemesnyarasok a Barina-tavak menti vizes élőhelyeken, míg az erdősávok az agrárterületek, főként szántók mentén megtalálhatók. A kezelési egység kiterjedése majdnem 649,44 hektár.

Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálat:

Érintett védett természeti terület:

Naszály-hegy Természetvédelmi Terület helyi jelentőségű védett természeti terület

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

- S1 – Ültetett akácok
- S2 – Nemesnyarasok
- S3 – Egyéb tájidegen lombos erdők
- S6 – Nem őshonos fafajok spontán állományai
- S7 – Nem őshonos fajú facsoportok, erdősávok és fasorok
- RDb – Őshonos lombos fafajokkal elegyes idegenhonos lombos és vegyes erdők

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

–

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

vöröshasú unka (*Bombina bombina*), erdei béka (*Rana dalmatina*), erdei sikló (*Elaphe longissima*), skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), hosszúfogú törpecsiga (*Vertigo angustior*), hasas törpecsiga (*Vertigo moulinsiana*), barna ásóbéka (*Pelobates fuscus*), tavi béka (*Rana ridibunda*), éti csiga (*Helix pomatia*)

Érintett egyéb kiemelt fajok:

gumós macskahere (*Phlomis tuberosa*)

Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Az üzemtervezett, illetve nem üzemtervezett akácokat a területen visszaszorítani szükséges, helyükön gyepeket, őshonos facsoportokat, vagy jelölő társulások fiatal állományait javasolt kialakítani. A tölgyes termőhelyeken telepített tájidegen vörös tölgy és fekete dió állományok esetében

is hasonlóan kell eljárni. A nemesnyarasok esetében a vágáskor elérésekor a letermelést követően honos puhafafajokkal (fehér- és fekete nyár (*Populus alba*, *P. nigra*), mézgás éger (*Alnus glutinosa*), valamint fehér- és törékeny fűz (*Populus alba*, *P. fragilis*)) kell a termőhelyen az új erdőt kialakítani. A jelenlegi állományokban megvalósuló erdőkezelés, gazdálkodás a környező jelölő élőhelyeket, valamint a jelen lévő védett és jelölő fajokat nem károsíthatja. Kiemelkedően fontos cél az inváziós fajok visszaszorítása.

Erdőgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

- A védett természeti területen az akácok állományok letermelés utáni felújítása csak fafajcserével, szerkezetátalakítással történhet: őshonos állományok kialakításával. A nem természetvédelmi oltalom alá eső területeken gazdálkodói szándék esetén javasolt az akácok állományok őshonos fajokkal történő szerkezetátalakítása, melyhez segítséget ad a mindenütt felnövő mezei juhar (*Acer campestre*) újulat.
- Azokban az akácok erdőrészekben, melyek őshonos faállománytípussal jellemzett erdőrészekben találhatóak, a nevelővágásokat az akác visszaszorítását szem előtt tartva szükséges elvégezni. A felújítások során az állományrészek őshonos fajokkal történő felújítását szükséges biztosítani.
- A tisztásokon, cserjésekben, fiatalosokban megjelent akácmegtelepedések nem erdőtervezhetőek, visszaszorításuk és honos fajokkal történő beültetésük szükséges.
- Az akácok erdőrészek területén elegyfajokkal a területen meghatározó erdei élőhelyeket, a vegyes cseres-kocsánytalan tölgyes, gyertyános kocsánytalan tölgyes állományok kialakítását javasolt hosszú távon célul kitűzni. Az átalakítás első lépésében juharos-hársas-szules-lágy lombos állományok létrehozása is lehetséges.
- Az akácok vágásterületeken a fakitermelést követően a kivágott akácok sarjainak utókezelése javasolt, szükség esetén vegyszeres technológiával.

Vadgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

- Elérendő cél a nagyvadállomány nagyságának visszaszorítása olyan mértékig, hogy a környező, természetvédelmi szempontból értékes területek élővilágára a vadlétszám ne okozzon káros hatást.
- A vadgazdálkodási létesítmények elhelyezését az érintett nemzeti park igazgatósággal egyeztetni kell.
- A vadetetés során meg kell akadályozni az inváziós növények bekerülését a területre.

Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

Natura 2000 kijelölés alatt álló területek esetében az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004 (X. 8.) Kormányrendelet előírásait kell betartani. A kezelési egységbe tartozó terület egy része a Naszály-hegy részeként helyi jelentőségű védett természeti terület, melyre az érintett önkormányzatok vonatkozó rendeleteinek előírásai, és a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény vonatkozó előírásai is kötelező érvényűek.

Erdőterületek tekintetében be kell tartani az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény rendelkezéseit, az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet előírásait, továbbá a körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az érintett körzeti erdőtervek alapján folytatott erdőgazdálkodásról szóló 47/2014. (IV. 24.) VM rendeletet, a 60/2013. (VII. 19.) VM rendeletet, továbbá a 45/2015. (VII. 28.) FM rendeletet előírásait,

valamint a valamint a Váci, Gödöllői (Pest megye), Romhányi és Berceli (Nógrád megye) Erdőtervezési Körzetek Körzeti Erdőterveit.

Az idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatban szükséges betartani az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló 1143/2014/EU rendelet, valamint az Európai Unió számára veszélyt jelentő inváziós fajok körét meghatározó végrehajtási rendeletek előírásait. (A Bizottság (EU) 2016/1141 végrehajtási rendelete (2016. július 13.) az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti jegyzékének elfogadásáról, A Bizottság (EU) 2017/1263 végrehajtási rendelete (2017. július 12.) az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében létrehozott, az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajoknak az (EU) 2016/1141 végrehajtási rendelet szerinti jegyzéke naprakésszé tételéről, A Bizottság (EU) 2019/1262 végrehajtási rendelete (2019. július 25.) az (EU) 2016/1141 végrehajtási rendeletnek az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok jegyzékének aktualizálása céljából történő módosításáról). Az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló 408/2016. (XII. 13.) Korm. rendelet pedig meghatározza a feladatok végrehajtásáért felelős szerveket és az egyes hatósági eljárási szabályokat, melyek szintén betartandók.

Az erdők tűz elleni védelméről szóló 4/2008. (VIII. 1.) ÖM rendelet alapján az erdőgazdálkodásra vonatkozóan tűzvédelemmel kapcsolatos előírások betartása kötelező.

Javasolt előírások:

Kód	Erdőterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
E05	Erdészeti szempontból tájidegen fafajok erdőtelepítésben, erdőfelújításban való alkalmazásának mellőzése.
E06	Idegenhonos fafajok telepítésének mellőzése, erdőfelújításra vonatkozóan is.
E07	Intenzíven terjedő idegenhonos fafajok erdőtelepítésben való alkalmazásának mellőzése.
E12	A tisztások fátlan állapotban tartása, tisztásként való további nyilvántartása.
E19	Az elő- és véghasználatok során az előzetesen meghatározott fa-, illetve cserjefajok kímélete.
E29	A vegyes összetételű faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fafajok eltávolítása.
E30	Az idegenhonos vagy tájidegen fafajokkal jellemezhető faállományokban a nevelővágások során az őshonos fafajok egyedeinek megőrzése az alsó- és a cserjeszintben is.
E51	Felújítás tájhonos fafajokkal, illetve célállománnyal.
E54	Idegenhonos fafajú faállomány szerkezetátalakítása. (Megjegyzés: Az alkalmazandó, termőhelynek megfelelő fafajok kiválasztására a 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet, 2. melléklete (Az egyes erdészeti tájakon őshonos fafajok jegyzéke) az irányadó.)
E58	Az erdőfelújítások során a természetes erdőtársulásnak megfelelő elegyfajok biztosítása. (Megjegyzés: Az alkalmazandó, termőhelynek megfelelő fafajok kiválasztására a 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet, 2. melléklete (Az egyes erdészeti tájakon őshonos fafajok jegyzéke) az irányadó.)
E62	Az idegenhonos és tájidegen fafajú faállományok véghasználata és felújítása során a természetes cserje- és lágyszárú szint kímélete, valamint a talajtakaró megóvása.
E64	Az idegenhonos és tájidegen fafajú erdők véghasználata során a tájhonos fafajok egyedeinek meghagyása (az alsó- és lehetőség szerint a cserjeszintben is).

Kód	Erdőterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
E65	Intenzíven terjedő idegenhonos fafaj felújításokban történő alkalmazásának teljes körű mellőzése.
E68	Totális gyomirtó szerek használata csak szelektív módon és csak intenzíven terjedő, inváziós lágy és fásszárú fajok ellen alkalmazható a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal történt előzetes egyeztetést követően.
E69	A környező gyepterületek védelme érdekében az idegenhonos fafajok alkotta állományok terjeszkedésének megakadályozása.
E70	Az intenzíven terjedő növényfajok elleni vegyszer használata a következő előírások mellett: <ul style="list-style-type: none"> • Az ellenőrizhetőség biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színező anyag keverése. • Javasolt alkalmazási idő: lágy szárú: május-június, fásszárú: augusztus-szeptember. • Alkalmazás – a fásszárú fajok visszaszorítása érdekében – kéregre kenéssel, tuskóecseteléssel, fainjektálással, nem légi úton történő permetezéssel, ártéren – a gyalogakác kivételével – fainjektálással. • Az alkalmazható szerek lehetőleg környezetbarát, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, szelektív kijuttatásra alkalmasak legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak és a növény sarjadásmentes irtását biztosítják. • Erdészeti felhasználásra engedélyezett készítmények alkalmazása (az engedélyokiratban foglalt módon, az egyéb vonatkozó jogszabályi előírások betartásával, a kijuttatáshoz szükséges hatósági engedélyek birtokában). • Megfelelő vastagságú egyedek esetében injektálás, kéreghántás vagy levágás után a vágásfelület pontpermetezése, illetve kenése útján alkalmazható vegyszer. • Vékonyabb egyedek, illetve korábbi kezelés után kihajtó sarjak esetében levélen felszívódó gyomirtó alkalmazása, csöppenésmentes kijuttatással.
E73	Inváziós fásszárú növényfajok visszaszorítása során azok mechanikai eltávolítása a növények sikeres vegyszeres irtását követően.
E85	A hagyásfák, hagyásfacsoportok fenntartása a fák természetes pusztulásáig.
Kód	Vadgazdálkodási előírás-javaslatok
VA01	Szóró, szózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.
VA02	Ameddig a vadállomány nagysága nem éri el azt a szintet, hogy kerítés nélkül is biztosítható legyen a felújítás sikeressége, addig a felújítás területét lehetőség szerint be kell keríteni. A kerítéseket legkésőbb az utolsó tisztítási munka elvégzését követő egy éven belül le kell bontani (<i>Megjegyzés: szerkezetátalakítás után javasolt alkalmazni</i>).

14. táblázat. KE10 kezelési egységre vonatkozó javasolt előírások

Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység akácos, nemesnyaras és egyéb tájidegen fajokkal jellemezhető állományainak őshonos faállománnyal való szerkezetátalakításos felújítása javasolt az erdőgazdálkodó egyetértése esetén.

Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok:

Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok megfogalmazása nem szükséges.

Kezelési javaslatok indoklása:

A fent jelzett tájidegen, valamint idegenhonos, inváziós fajok alkotta erdőállományok fafajcseréje hosszú távon biztosítja, hogy a szomszédos jelölő élőhelyek (pl. pannon cseres-tölgyesek (91M0) és pannon gyertyános-tölgyesek (91G0)*) természetessége ne romoljon, kiterjedésük a szerkezetváltással bővüljön.

3.2.1.11 Kezelési egység kódja, neve: KE11 – Fenyőállományok

Kezelési egység meghatározása:

A tervezési területen erdőtervezett, ültetett fenyves állományokat vontuk ebbe a kezelési egységbe, melyek többnyire fekete- és erdei fenyővel létesültek. A dombok délnyugati, meleg oldalain a csővári, püspökhatvani, rádi erdőtömbökben találjuk, ill. a Naszályon, utóbbin igen kis területen lucos is előfordul. Kis részben kopárfásításban létrehozott, többségében cseres-tölgyes termőhelyekre telepített, monodomináns állományok.

Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett védett természeti terület:

Naszály-hegy Természetvédelmi Terület helyi jelentőségű védett természeti terület

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

- S4 – Ültetett erdei- és feketefenyvesek
- S5 – Egyéb ültetett tájidegen fenyvesek

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

–

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

–

Érintett egyéb kiemelt fajok:

foltos szalamandra (*Salamandra salamandra*)

Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A fenyves élőhelyeken magvalósuló erdőgazdálkodás a környező jelölő élőhelyeket, valamint a jelen lévő védett és jelölő fajokat nem károsíthatja. A megjelent idegenhonos és inváziós fajok visszaszorítása a jelölő fajok, ill. a környező jelölő élőhelyek megóvása érdekében fontos feladat.

Erdőgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

- Az egykori sziklagyepek, cserések helyén létrehozott fenyőállományok átalakítása szükséges a fenyők letermelésével, a termőhelyen időközben megtelepedett őshonos lombos fajok meghagyásával. Azokat az erdőrészeket, ahol a fenyvesállomány letermelését követően a honos fajok állománya az erdőtörvény záródásra vonatkozó minimális kritériumainak megfelel, faanyagtermelés nem szolgáló üzemmódba javasolt sorolni, a többi terület (sziklagyepek, sztyeprétek) tisztásként való további fenntartása szükséges.
- Az egyéb erdők (pl. cseres-tölgyesek, gyertyános-tölgyesek) helyén álló fenyves állományok esetében a szerkezetátalakítást szükséges elvégezni. Javasolt a fafajcserés szerkezetátalakítás őshonos fafajokkal az erdőgazdálkodóval egyeztetett ütemben és módon.

- A fenyves foltjainak átalakítása az állománykorhoz igazodva beütemezett fakitermelésekkel történjen. a meglévő újulatfoltok és alsó szintben lévő faegyedek megerősítésével, illetve további felújulást biztosító állományszerkezet kialakítása javasolt.
- Amennyiben lehetséges az átalakítást mesterséges telepítés nélkül javasolt elvégezni, a kiritkuló állományokba a természetes dinamikai folyamatok során betelepült őshonos fafajok megőrzésével, megsegítésével. Sűrűbb állományrészek esetén javasolható az őshonos fafajok betelepülésének elősegítése érdekében a közepes erélyű megbontás a gyérítések során, ill. kisebb volumenű, aktív beavatkozások (egyéb termelések) végzése.
- A levágott állományrészek helyén szükség szerint mesterséges telepítés végzendő. Az erdőfelújítás során a termőhelyi viszonyoknak megfelelő fő- és elegyfajok alkalmazása javasolt, elegyfajokkal vegyes cseres-kocsánytalan vagy gyertyános-tölgyes állományok kialakítását szükséges hosszú távon célul kitűzni. A véghasználati jellegű munkák és a vegyeskorúsítás lehetőség szerint egyidejű megvalósítása az állományok hosszabb időszakra elnyújtott átalakításával.
- A véghasználati/átalakítási munkák során a lombos facsoportok és állományrészek hagyásfacsoportként való kijelölése, érintetlenül (cserjeszintjükkel együtt) történő megtartása.
- Amennyiben őshonos fajokból lehetséges, a hagyásfa-csoportokon belül fekvő holtfa minél nagyobb mértékű (hektáronként min. 5 m³) visszahagyása.
- A vágásterületen történő égetés mellőzése, illetve az égetések minimalizálása. A vágástéri hulladék aprítással történő feldolgozása és a területről való elszállítása.
- A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmének figyelembevételével való kijelölése.
- A fakitermelési munkák kíméletes technológiával, az erdőtalaj, az újulat, a fiatalabb generációk és a talajhoz kötött mikroélőhelyek minél teljesebb körű megóvásával történő elvégzése.

Vadgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

- Elérendő cél a nagyvadállomány nagyságának visszaszorítása olyan mértékig, hogy a környező, természetvédelmi szempontból értékes területek élővilágára a vadlétszám ne okozzon káros hatást.
- Nem őshonos vadfajok telepítése nem történhet a területen, a meglévő idegenhonos vadfajok állományának fenntartása nem kívánatos.
- A vadászati létesítmények elhelyezése csak a természetvédelmi kezelővel egyeztetett helyen és módon történhet.
- Vadföldek kialakítása, vad kibocsátás és zárt téri vadtartás kerülendő.
- A vadetetés során meg kell akadályozni az inváziós növények bekerülését a területre.

Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

Kötelezően betartandó előírások:

Natura 2000 kijelölés alatt álló területek esetében az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004 (X. 8.) Kormányrendelet előírásait kell betartani. A kezelési egységbe tartozó terület egy része a Naszály-hegy részeként helyi jelentőségű védett természeti terület, melyre az érintett önkormányzatok vonatkozó rendeleteinek előírásai, és a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény vonatkozó előírásai is kötelező érvényűek.

Erdőterületek tekintetében be kell tartani az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény rendelkezéseit, az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet előírásait, továbbá a körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az érintett körzeti erdőtervek alapján folytatott erdőgazdálkodásról szóló 47/2014. (IV. 24.) VM rendeletet, a 60/2013. (VII. 19.) VM rendeletet, továbbá a 45/2015. (VII. 28.) FM rendeletet előírásait, valamint a Váci, Gödöllői (Pest megye), Romhányi és Berceli (Nógrád megye) Erdőtervezési Körzetek Körzeti Erdőterveit.

Az idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatban szükséges betartani az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló 1143/2014/EU rendelet, valamint az Európai Unió számára veszélyt jelentő inváziós fajok körét meghatározó végrehajtási rendeletek előírásait. (A Bizottság (EU) 2016/1141 végrehajtási rendelete (2016. július 13.) az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti jegyzékének elfogadásáról, A Bizottság (EU) 2017/1263 végrehajtási rendelete (2017. július 12.) az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében létrehozott, az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajoknak az (EU) 2016/1141 végrehajtási rendelet szerinti jegyzéke naprakésszé tételéről, A Bizottság (EU) 2019/1262 végrehajtási rendelete (2019. július 25.) az (EU) 2016/1141 végrehajtási rendeletnek az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok jegyzékének aktualizálása céljából történő módosításáról). Az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló 408/2016. (XII. 13.) Korm. rendelet pedig meghatározza a feladatok végrehajtásáért felelős szerveket és az egyes hatósági eljárási szabályokat, melyek szintén betartandók.

Az erdők tűz elleni védelméről szóló 4/2008. (VIII. 1.) ÖM rendelet alapján az erdőgazdálkodásra vonatkozóan tűzvédelemmel kapcsolatos előírások betartása kötelező.

Javasolt előírások:

Kód	Erdőterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
E05	Erdészeti szempontból tájidegen fafajok erdőtelepítésben, erdőfelújításban való alkalmazásának mellőzése.
E06	Idegenhonos fafajok telepítésének mellőzése, erdőfelújításra vonatkozóan is.
E18	A ritka fajhoz tartozó, vagy odvas, vagy böhöncös, vagy idős vagy más okból értékes faegyedek kijelölése és megőrzése az elő- és véghasználatok során.
E19	Az elő- és véghasználatok során az előzetesen meghatározott fa-, illetve cserjefajok kímélete.
E29	A vegyes összetételű faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fafajok eltávolítása.
E30	Az idegenhonos vagy tájidegen fafajokkal jellemezhető faállományokban a nevelővágások során az őshonos fafajok egyedeinek megőrzése az alsó- és a cserjeszintben is.
E50	A vágásterületen történő égetés mellőzése.
E51	Felújítás tájhonos fafajokkal, illetve célállománnyal. (Megjegyzés: termőhelynek megfelelően fő fafajként molyhos tölgy (<i>Quercus pubescens</i>), kocsánytalan tölgy (<i>Quercus petraea</i>), csertölgy (<i>Quercus cerris</i>), virágos kőris (<i>Fraxinus ornus</i>), mezei juhar (<i>Acer campestre</i>), tatárjuhar (<i>Acer tataricum</i>))
E54	Idegenhonos fafajú faállomány szerkezetátalakítása. (Megjegyzés: Az alkalmazandó, termőhelynek megfelelő fafajok kiválasztására a 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet, 2. melléklete (Az egyes erdészeti tájakon őshonos fafajok jegyzéke) az irányadó.)

E58	Az erdőfelújítások során a természetes erdőtársulásnak megfelelő elegyfajok biztosítása. <i>(Megjegyzés: Az alkalmazandó, termőhelynek megfelelő fafajok kiválasztására a 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet, 2. melléklete (Az egyes erdészeti tájakon őshonos fafajok jegyzéke) az irányadó.)</i>
E62	Az idegenhonos és tájidegen fafajú faállományok véghasználata és felújítása során a természetes cserje- és lágyszárú szint kímélete, valamint a talajtakaró megóvása.
E64	Az idegenhonos és tájidegen fafajú erdők véghasználata során a tájhonos fafajok egyedeinek meghagyása (az alsó- és lehetőség szerint a cserjeszintben is).
E68	Totális gyomirtó szerek használata csak szelektív módon és csak intenzíven terjedő, inváziós lágú és fásszárú fajok ellen alkalmazható a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal történt előzetes egyeztetést követően.
E70	Az intenzíven terjedő növényfajok elleni vegyszer használata a következő előírások mellett: <ul style="list-style-type: none"> • Az ellenőrizhetőség biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színező anyag keverése. • Javasolt alkalmazási idő: lágú szárú: május-június, fásszárú: augusztus-szeptember. • Alkalmazás – a fásszárú fajok visszaszorítása érdekében – kéregre kenéssel, tuskóecseteléssel, fainjektálással, nem légi úton történő permetezéssel, ártéren – a gyalogakác kivételével – fainjektálással. • Az alkalmazható szerek lehetőleg környezetbarát, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, szelektív kijuttatásra alkalmasak legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak és a növény sarjadásmentes irtását biztosítják. • Erdészeti felhasználásra engedélyezett készítmények alkalmazása (az engedélyokiratban foglalt módon, az egyéb vonatkozó jogszabályi előírások betartásával, a kijuttatáshoz szükséges hatósági engedélyek birtokában). • Megfelelő vastagságú egyedek esetében injektálás, kéreghántás vagy levágás után a vágásfelület pontpermetezése, illetve kenése útján alkalmazható vegyszer. • Vékonyabb egyedek, illetve korábbi kezelés után kihajtó sarjak esetében levélen felszívódó gyomirtó alkalmazása, csöppenésmentes kijuttatással. <i>(Megjegyzés: amennyiben a fenyő fajokon kívül megjelenik egyéb idegenhonos, inváziós fafaj.)</i>
E73	Inváziós fásszárú növényfajok visszaszorítása során azok mechanikai eltávolítása a növények sikeres vegyszeres irtását követően.
E74	Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magtermő állományokban) történő elvégzése.
E75	Kártevők elleni védekezésnél kímélő technológiák és célirányos kijuttatás (területi lokalizáció, időszak megválasztása: életciklushoz kötött kijuttatás) alkalmazása.
E81	Faanyag mozgatása csak kemény (száraz vagy fagyott) talajviszonyok mellett.
E85	A hagyásfák, hagyásfacsoportok fenntartása a fák természetes pusztulásáig.
Kód	Vadgazdálkodási előírás-javaslatok
VA01	Szóró, szózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.
VA02	Ameddig a vadállomány nagysága nem éri el azt a szintet, hogy kerítés nélkül is biztosítható legyen a felújítás sikeressége, addig a felújítás területét lehetőség szerint be kell keríteni. A kerítéseket legkésőbb az utolsó tisztítási munka elvégzését követő egy éven belül le kell bontani <i>(Megjegyzés: szerkezetátalakítás után javasolt alkalmazni).</i>

15. táblázat. A KE11 kezelési egységre vonatkozó javasolt előírások

Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Az egykori cserések termőhelyére telepített tájidegen fenyőállományok átalakítása szükséges. A kezelés során a fenyves állományokat le kell termelni az található őshonos lombos fajok visszahagyásával. Ahol ezt a gazdálkodó nem vállalja, ott a fenyves állományrészek szerkezetátalakítása szükséges.

Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok:

Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok megfogalmazása nem szükséges.

Kezelési javaslatok indoklása:

A fenyves állományok szerkezetátalakításával biztosítható, hogy hosszú távon a termőhelynek megfelelő őshonos vegetáció alakulhasson ki. Mindemellett segíti a kapcsolódó területek értékes fajainak és jelölő élőhelyeinek védelmét.

3.2.1.12 Kezelési egység kódja, neve: KE12 – Szántók, gyümölcsösök**Kezelési egység meghatározása:**

A kezelési egységbe a tervezési terület szántóterületei, vadföldjei, lucernásai, valamint a kertek, gyümölcsösök és szőlők tartoznak ide. Az ide sorolt élőhelyek kis kiterjedésűk, jelentőségük, a természetszerű állományokra, jelölő élőhelyekre való negatív hatásuk csekély. Előfordulásuk döntően a terület szélén az egykori zártkertekben van, a belső erdőségekben nem jellemző.

Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálat:

Érintett védett természeti terület:

védett természeti területet nem érint

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

- T1 – Egyéves, intenzív szántóföldi kultúrák
- T2 – Évelő, intenzív szántóföldi kultúrák
- T7 – Intenzív szőlők és gyümölcsösök
- T8 – Extenzív szőlők és gyümölcsösök
- T9 – Kiskertek

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

–

Érintett közösségi jelentőségű fajok: -

Érintett egyéb kiemelt fajok:

bíborkosbor (*Orchis purpurea*), tarka nőszirm (*Iris variegata*), csillagöszirózsa (*Aster amellus*) (az extenzív és felhagyott gyümölcsösökben rövid idő alatt megtelepsznek)

Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kezelési egységbe azok a területek tartoznak, melyek természetvédelmi szempontból, ill. a rajtuk található természeti értékek alapján a legkevésbé jelentősek, az ott megvalósuló emberi tevékenység a

mezőgazdasági, elsősorban élelmiszertermelést szolgálja. A kezelési előírások célja, hogy az agrárélőhelyek környezetében lévő értékes élőhelyeket a jogszerű gazdálkodás, használat ne veszélyeztesse, ennek megfelelően csak olyan módon végezhetőek a gazdálkodás, hogy a területen található értékes fajokra, valamint a szomszédos jelölő élőhelyekre és az azokon található értékes és jelölő fajokra káros hatást nem gyakorolnak, fennmaradásukat nem veszélyeztetik. Az erdők belsőbb területein található szántók, vadföldek esetében javasolt a visszagyepesítés, főképp lucernavetést követő gyepesedéssel. Vadföldek esetében a vegyszerek használata a természetvédelmi célokkal nem összeegyeztethető. A kezelési egységben az inváziós növényfajok megjelenését meg kell megakadályozni. A gazdálkodáshoz kapcsolódó létesítmények kialakítása, beépítések, egyéb területhasználatok a kis kiterjedések miatt nem javasoltak.

Mezőgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

- A szántó művelési ágú területeken a kemikáliák használatát vissza kell szorítani.
- A szántókon, melyek táplálkozó területet jelentenek jelölő madárfajoknak (pl. egyes ragadozó madarak, tövisszűrő gébics), olyan gazdálkodást szükséges folytatni, ami nem veszélyezteti sem magukat a madarakat, sem azok táplálékbázisát.
- Amennyiben a tartós gyepként hasznosított szántóterület feltöresre kerül, úgy azt augusztus-szeptember hónapokban javasolt megtenni.
- Az ugarok újbóli művelésbe vétele során a természetkímélő, extenzív gazdálkodás javasolt.
- A gyümölcsösök esetében a kemikáliákat visszaszorító, természetes művelési mód alkalmazása kívánatos

Vadgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

- Kerülendő minden olyan tevékenység, amely a vadászható vadfajok populációinak (elsősorban csülkös vadfajok) növekedését okozza.
- Vadászati létesítmények elhelyezése csak a természetvédelmi kezelővel egyeztetett helyen és módon történhet.
- A vadetetés során meg kell akadályozni az inváziós növények bekerülését a területre.

Natura 2000 kijelölés alatt álló területek esetében az *európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről* szóló 275/2004 (X. 8.) Kormányrendelet előírásait kell betartani.

A szántóterületek művelése során a *termőföld védelméről* szóló 2007. évi CXXIX. törvény rendelkezései egységesen alkalmazandók, betartandók. A területen be kell tartani a *vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről* szóló 59/2008. (IV.29.) FVM rendelet előírásait.

Javasolt előírások:

Kód	Szántóterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
SZ01	Napnyugtától napkeltéig gépi munkavégzés nem megengedett.
SZ04	Pillangósok esetén természetkímélő kaszálás és vadriasztó lánc használata.
SZ10	Trágya, műtrágya: természetes vizektől mért 200 m-en belül trágya, műtrágya nem deponálható.

Kód	Szántóterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
SZ15	A parcella szélein legalább 6 m széles növényvédőszer mentes táblaszegély elhagyása, a táblaszegélyben szükség esetén mechanikai gyomirtás végzése.
SZ18	A táblán egy gazdálkodási évben csak egyszeri alkalommal szabad gyomirtó szert használni. <i>(Megjegyzés: A vadföldek esetében vegyszerhasználat nem javasolható.)</i>
SZ19	Kizárólag környezetkímélő besorolású növényvédő szerek alkalmazása engedélyezett. <i>(Megjegyzés: A vadföldek esetében vegyszerhasználat nem javasolható.)</i>
SZ20	Kártevők elleni védekezés kizárólag szelektív szerekkel lehetséges.
SZ21	Légi kivitelezésű növényvédelem és tápanyag-utánpótlás nem megengedett.
SZ22	Rágcsálóirtó szerek és talajfertőtlenítő szerek nem alkalmazhatók.
SZ35	Tápanyag-utánpótlás során a műtrágyával kijuttatott nitrogén hatóanyag mennyisége nem haladhatja meg a 90 kg/ha/év mértéket. <i>(Megjegyzés: vadföldek esetében termélnövelő anyag használata nem javasolható.)</i>
SZ43	Fásszárú és lágyszárú energetikai ültetvény nem telepíthető.
SZ45	Öntözés nem megengedett.
SZ46	Melioráció nem megengedett.
SZ48	Drénezés nem megengedett.
SZ53	Szántó füves élőhelyé alakítása spontán felhagyással, kivéve az inváziós növényfajok irtását.
SZ55	Szántó füves élőhelyé alakítása, lucerna kultúrát követő spontán gyepesedéssel, a megjelenő inváziós növényfajok irtása.
Kód	Vadgazdálkodási előírás-javaslatok
VA01	Szóró, szózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.

15. táblázat. A KE12 kezelési egységre vonatkozó javasolt előírások

Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A gazdálkodó szándéka esetén természetvédelmi szempontból preferált, támogatandó a vadföldek, szántók visszagyepesítése spontán gyepesedéssel, lucernavetést követő gyepesedéssel, illetve erdősítése tájhonos fajokkal.

Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok:

Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok megfogalmazása nem szükséges.

Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egység területén a gyepé alakítás és az erdősítés támogatandó. A kezelési javaslat célja a tervezési területen a természetes és természetközeli élőhelyek kiterjedésének növelése, a kijelölés céljainak megfelelően. Az agrotechnikai előírás javaslatok a vizes élőhelyek és az élővilág általános védelme érdekében javasoltak. A bemosódó műtrágyák, illetve vegyszerek terhelik a vizeket, ezen keresztül a vízhatásnak kitett Natura 2000 jelölő élőhelyeket. A túltartott vadállomány taposásával, túrásával a szomszédos jelölő élőhelyeket károsíthatja, ezért szükséges a megfelelő szinten tartása, a lokálisan gyomosító hatású vadat vonzó létesítmények helyének egyeztetése. A javasolt előírások betartása esetén a szántó melletti, természetvédelmi szempontból értékes területek jelölő élőhelyei, fajai nem károsodnak. A szántók visszagyepesítése hosszú távon a gyepterületeket növelné, egyúttal a védett és jelölő fajok életterét növelné.

3.2.1.13. Kezelési egység kódja, neve: KE13 - Kezelést nem igénylő gyepterületek

Kezelési egység meghatározása:

A kezelési egységbe azokat a természetközeli élőhelyeket soroltuk, melyek szélsőséges termőhelyi viszonyaik és elhelyezkedésük (déli kitettségű szikla, dolomittörmelék), valamint az ott található gyér növényzet okán alapvetően természetvédelmi kezelést nem igényelnek. A vegetációs periódusban keletkező növényi biomassa olyan kevés, ami a termőhelyen vastag avar kialakulását nem teszi lehetővé. Jellemzően ezeken a termőhelyeken a sziklafelületen a nagyon sekély rendzina talaj a jellemző. Amennyiben ezek területén valamelyik inváziós faj megjelenik, akkor azt mechanikus módszerekkel szükséges irtani.

Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett védett természeti terület:

Naszály-hegy Természetvédelmi Terület helyi jelentőségű védett természeti terület

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

- G2 - Mészkedvelő nyílt sziklagyepek
- G3 - Nyílt szilikátgyepek és törmelékajtók
- H2 – Felnyíló, mészkedvelő lejtő- és törmelékgyepek

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

- 6190 - Pannon sziklagyepek (*Stipo-Festucetalia pallentis*)
- 6240* - Szubpannon sztyeppék

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

magyar gurgolya (*Seseli leucospermum*), leánykőkörcsin (*Pulsatilla grandis*), pannon gyík (*Ablepharus kitaibelii*), nagy hőscicér (*Cerambyx cerdo*), fűrészlábú szöcske (*Saga pedo*)

Érintett egyéb kiemelt fajok:

ibolyás gérbics (*Limodorum abortivum*)

Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Kötelezően betartandó előírások:

Natura 2000 kijelölés alatt álló területek esetében az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004 (X. 8.) Kormányrendelet előírásait kell betartani. A kezelési egységbe tartozó terület egy része a Naszály-hegy részeként helyi jelentőségű védett természeti terület, melyre az érintett önkormányzatok vonatkozó rendeleteinek előírásai, és a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény vonatkozó előírásai is kötelező érvényűek.

Az idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatban szükséges betartani az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló 1143/2014/EU rendelet, valamint az Európai Unió számára veszélyt jelentő inváziós fajok körét meghatározó végrehajtási rendeletek előírásait. (A Bizottság (EU) 2016/1141 végrehajtási rendelete (2016. július 13.) az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti jegyzékének elfogadásáról, A Bizottság (EU) 2017/1263 végrehajtási rendelete (2017. július 12.) az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet

értelmében létrehozott, az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajoknak az (EU) 2016/1141 végrehajtási rendelet szerinti jegyzéke naprakésszé tételéről, A Bizottság (EU) 2019/1262 végrehajtási rendelete (2019. július 25.) az (EU) 2016/1141 végrehajtási rendeletnek az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok jegyzékének aktualizálása céljából történő módosításáról). Az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló 408/2016. (XII. 13.) Korm. rendelet pedig meghatározza a feladatok végrehajtásáért felelős szerveket és az egyes hatósági eljárási szabályokat, melyek szintén betartandók.

Javasolt előírások:

Kód	Gyepterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
GY26	Inváziós fásszárúak mechanikus irtása.
Kód	Vadgazdálkodási előírás-javaslatok
V01	Szóró, szózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.

16. táblázat. A KE13 kezelési egységre vonatkozó javasolt előírások

Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Az ide sorolt élőhelyek kiterjedése igen kicsi, ennél fogva fennmaradásuk természetvédelmi szempontból kiemelt figyelmet érdemel. Aktuális jó természetvédelmi állapotuk ismeretében rekonstrukciós feladatok szükségtelenek, a szélsőséges abiotikus körülmények miatt fejlesztésük nem értelmezhető, jelenlegi állapotukban tartandók fenn.

Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok:

Nem teszünk ilyen javaslatot.

Kezelési javaslatok indoklása:

A fenti élőhelyek természetvédelmi kezelést nem igényelnek, ill. esetükben az nem értelmezhető.

Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés

Az idegenhonos és inváziós lágymű- és fásszárú fajok visszaszorítása a teljes területen fontos feladat, ám az ide sorolt élőhelyek kis kiterjedése és sérülékenysége miatt a vegyi védekezést mellőzni kell, csak mechanikus védekezés fogadható el.

3.2.1.14. Kezelési egység kódja, neve: KE14 – Mesterséges létesítmények

Kezelési egység meghatározása:

A kezelési azokat a mesterséges létesítményeket (kertvárosi jellegű, falvak, telephelyek, nyitott bányaterületek, tanyák, telephelyek, portalánított, murva- és földutak) soroltuk ide, melyeken a jelenlegi intenzív humán használatból eredően természeti értékek nem találhatók és azok megjelenése a jövőben sem várható. Ugyancsak ide soroltuk a tervezési területen található, huzamos emberi tartózkodást szolgáló, az épített környezethez és a különböző élőhelyeken napirutin-szerűen megvalósuló gazdálkodáshoz szükséges közlekedési területeket, a kiépült úthálózatot és az

infrastruktúra egyéb elemei (légvezeték). Az utak és egyéb vonalas létesítmények (pl. elektromos légvezetékek) karbantartása során a természeti és táji értékek megóvásáról gondoskodni kell. A biztonsági sávok fenntartó kezelése nem károsíthatja a Natura 2000 jelölő fajokat (pl. inváziós fajok vegyszeres kezelés nélküli, sarjadzást elősegítő, mechanikus visszaszorítása nem javasolt). Az idegenhonos inváziós fajok esetleges megjelenése esetén, gyors és hatékony kezeléssel szükséges fellépni ellenük.

Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálat:

Érintett védett természeti terület:

Nem érint védett természeti területet.

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

- OG – Taposott gyomnövényzet és ruderális iszapnövényzet
- U2 – Kertvárosok, szabadidős tevékenységek
- U3 – Falvak, falu jellegű külvárosok
- U4 – Telephelyek, roncsterületek
- U6 – Nyitott bányafelületek
- U10 – Tanyák, családi gazdaságok
- U11 – Út- és vasúthálózat

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

- 6190 - Pannon sziklagyepek (*Stipo-Festucetalia pallentis*)
- 6240* - Szubpannon sztyeppék

Érintett közösségi jelentőségű fajok: mocsári teknős (*Emys orbicularis*)

Érintett egyéb kiemelt fajok: -

Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Kötelezően betartandó előírások:

Natura 2000 kijelölés alatt álló területek esetében az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004 (X. 8.) Kormányrendelet előírásait kell betartani.

Az idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatban szükséges betartani az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló 1143/2014/EU rendelet, valamint az Európai Unió számára veszélyt jelentő inváziós fajok körét meghatározó végrehajtási rendeletek előírásait. (A Bizottság (EU) 2016/1141 végrehajtási rendelete (2016. július 13.) az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti jegyzékének elfogadásáról, A Bizottság (EU) 2017/1263 végrehajtási rendelete (2017. július 12.) az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében létrehozott, az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajoknak az (EU) 2016/1141 végrehajtási rendelet szerinti jegyzéke naprakésszé tételéről, A Bizottság (EU) 2019/1262 végrehajtási rendelete (2019. július 25.) az (EU) 2016/1141 végrehajtási rendeletnek az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok jegyzékének aktualizálása céljából történő módosításáról). Az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és

kezeléséről szóló 408/2016. (XII. 13.) Korm. rendelet pedig meghatározza a feladatok végrehajtásáért felelős szerveket és az egyes hatósági eljárási szabályokat, melyek szintén betartandók.

Javasolt előírások:

Kód	Gyepterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
GY26	Inváziós fásszárúak mechanikus irtása.
Kód	Erdőterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
E70	<p>Az intenzíven terjedő növényfajok elleni vegyszer használata a következő előírások mellett:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az ellenőrizhetőség biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színező anyag keverése. • Javasolt alkalmazási idő: lágyszárú: május-június, fásszárú: augusztus-szeptember. • Alkalmazás – a fásszárú fajok visszaszorítása érdekében – kéregre kenéssel, tuskóecseteléssel, fainjektálással, nem légi úton történő permetezéssel, ártéren – a gyalogakác kivételével – fainjektálással. • Az alkalmazható szerek lehetőleg környezetbarát, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, szelektív kijuttatásra alkalmasak legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak és a növény sarjadásmentes irtását biztosítják. • Erdészeti felhasználásra engedélyezett készítmények alkalmazása (az engedélyokiratban foglalt módon, az egyéb vonatkozó jogszabályi előírások betartásával, a kijuttatáshoz szükséges hatósági engedélyek birtokában). • Megfelelő vastagságú egyedek esetében injektálás, kéreghántás vagy levágás után a vágásfelület pontpermetezése, illetve kenése útján alkalmazható vegyszer. • Vékonyabb egyedek, illetve korábbi kezelés után kihajtó sarjak esetében levélen felszívódó gyomirtó alkalmazása, csöppenésmentes kijuttatással. <i>(Megjegyzés: amennyiben a fenyő fajokon kívül megjelenik egyéb idegenhonos, inváziós fafaj.)</i>
Kód	Vadgazdálkodási előírás-javaslatok
V01	Szóró, szózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.

17. táblázat. A kezelést nem igénylő területek kezelési egységre vonatkozó önkéntesen vállalható előírás-javaslatok

Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Gazdálkodói szándék esetén természetvédelmi szempontból támogatandó az erdőterületek közé zárt vadföldek, szántók visszagyepesítése spontán gyepesedéssel, lucernavetést követő gyepesedéssel, illetve erdősítése tájhoz hasonló fajokkal, de a beékelődő szántóterületek nem jelentenek természetvédelmi problémát.

Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok:

Nem teszünk ilyen javaslatot.

Kezelési javaslatok indoklása:

A fenti élőhelyek természetvédelmi kezelést nem igényelnek, ill. esetükben az nem értelmezhető.

3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés

Az idegenhonos és inváziós lágú- és fászarú fajok visszaszorítása a teljes területen fontos feladat, mindegyik kezelési egységben (részletezve ld.: KE1, KE2, KE3, KE4, KE5, KE6, KE7, KE8, KE9, KE10, KE11, 13).

A jelölő gyepterületek megóvása érdekében a szukcesszió következtében terjedő őshonos cserjefajok állományának visszaszorítása szükséges (részletezve: KE1, KE2, KE3, KE13).

Szintén javasolt a nem őshonos fafajú erdők, valamint a vegyes állományú erdőrészek őshonos fafajává alakítása szerkezetátalakítással (részletezve ld.: KE 10, KE11)

3.2.3. Fajvédelmi intézkedések

A területen előforduló közösségi jelentőségű, illetve védett fajokkal kapcsolatosan a fajvédelmi intézkedések elsősorban élőhely kezelési jellegűek, így beépültek a kezelési egységekre megfogalmazott javaslatok közé. A kezelési egységekre vonatkozó előírás-javaslatok betartása révén a tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű, illetve védett fajok fennmaradása biztosítható. Az alábbiakban a természetmegőrzési területen legsérülékenyebb fajok védelméhez szükséges kezeléseket, intézkedéseket fajonként összefoglalva is ismertetjük.

Magyar tarsza (*Isophya costata*)

Ismert élőhelyein hegylábi száraz gyepekben fordul elő – melyek elsősorban a KE2 kezelési egységbe tartoznak. A lokálisan megjelenő kedvezőtlen hatások elől – kis mozgékonyasága révén – nem vagy alig képes kitérni, ezért egész élőhelyén fontos a károsító hatások kiküszöbölése. A főbb veszélyeztető tényezők az élőhely szerkezetét megváltoztató vagy helytelen területhasználat (korai kaszálás, túllegeltetés), illetve a zavarás (taposás, égetés, növényvédőszeres gondatlan használata). A természetes folyamatok közül a cserjésedés miatti élőhelyátalakulás. A populációk védelme érdekében minden az élőhelyeket érintő beavatkozást a faj fenológiájához (a lárvák vagy az imágók jelenlétéhez) kell igazítani. Élőhelyein javasolt a szelektív, tehát az említett, a faj által kedvelt növényzetű foltokat elkerülő vagy bűvósávokat meghagyó kései kaszálás. A július közepe után végzett kezeléssel az állományok jelentékeny mértékben kímélhetők. Az élőhelyeivel kapcsolódó mezőgazdasági területeken biztosítani kell a helyes növényvédelmi technológiák betartását. A faj által elfoglalt élőhelyek méretének csökkenését meg kell akadályozni. A területen a faj monitorozását rendszeresen el kell végezni.

Keleti rablópille (*Libelloides macaronius*)

Ismert élőhelyén cserjésedő szárazgyepben fordul elő a KE2 és KE5 kezelési egységben. (Az alábbi veszélyeztető tényezők leírása a következő webhely felhasználásával készült: <https://termeszvedelmikezes.hu/adatlap-allatok?showAll=0&id=1134>). A keleti rablópille kifejezetten érzékeny a vegetáció szerkezeti változásokra, fokozott veszélyt jelent a legeltetés hiánya következtében az elbokrosodás, özöngyomok elszaporodása (bálványfa). Ugyanakkor a mindenkori kezelésnek lehetőleg biztosítani kell a foltszerűen magasabb vegetációt is, ezek a helyek a rablópille petéző és éjszakai pihenőhelyei. Élőhelyén lehetőleg kerülni kell az égetést, a tűz teljes mértékben megsemmisítheti a fűszálakra rakott petéket. A nyár eleji tüzek a kedvezőtlen vegetáció-szerkezeten keresztül gyakorolnak hatást a rablópille populációkra, ugyanis nem tudnak a petézés idejére felnőni olyan növényi hajtások, amelyek alkalmasak lennének petéző helyeknek. Gyakori veszélyforrás a rablópille élőhelyein túlzott vaddisznósűrűség is. Az erősen feltúrt élőhelyek szántásra emlékeztetnek,

ahol az áttelelő lárvák biztosan elpusztulnak. További kedvezőtlen hatása a vaddisznótúrásoknak a gyomosodás is.

Magyar boglárka (*Jolana iolas*)

A magyar boglárka hazánkban aktuálisan veszélyeztetett faj. Kizárólagos tápnövénye a pukkanó dudafürt (*Colutea arborescens*), melynek felfűjt hüvelyterméseiben rág a lepke hernyója. A területen jelenleg előfordulása nem ismert, azonban a Naszályon egykor élt ez a faj. Konkrét kezelési egységhez nem köthető intézkedés, ám a faj újra megtelepedését elősegítő tevékenység lehet, ha a művelés elősegíti a tápnövényének terjedését, a pukkanó dudafürt állományok nagyságának növekedését.

Sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*)

A faj a Nyugat-Cserhát és Naszály kjTT területén eddig kizárólag a Kiós-hegy erősen cserjésedő területén került elő. A faj élőhelyének természetvédelmi célú kezelése igazi kihívást jelent, hiszen az eredetileg leírt élőhelyein (cserjés erdőszegélyek) – a hazai tapasztalatok szerint – nem tud kedvező állapotban fennmaradni. A jelenlegi, vágásos üzemmódú erdőhasználatok szintén nem kedveznek az ilyen élőhelytípusok fennmaradásának. A faj számára csak a becserjésedési folyamat viszonylag korai stádiuma kedvező, amikor még az egyes kőkény- és galagonyabokrok körüljárhatók, nem záródik áthatolhatatlan sűrűséggé az állomány és az átlag magasság nem haladja meg a másfél métert (el lehet látni a bokrok fölött). Ez a stádium a cserjés részek között még legeltethető is, a nagyobb termetű bokrok pedig hozzáférhetőek, ki lehet vágni azokat (forrás Ambrus A. 2014 <https://termeszettvedelmikezeles.hu/adatlap-allatok?showAll=0&id=498>).

Külön kiemelt kezelést igényel a kék pattanó (*Limoniscus vilaceus*) mely fajnak speciális a mikroélőhely-igénye. Az olyan erdőkben fordul elő melyekben különösen sok a talajszinten kialakult odú. Ez a fajta odvasodás olyan erdőkben gyakori, melyek korábban sarjzatott állományok voltak. Az erdőgazdálkodásban trend a mag eredetű erdő előtérbe helyezése a sarj eredetűvel szemben. Az erdőgazdálkodási gyakorlatban érvényesíteni kell a sarj eredet fenntartását minél több területen.

3.2.4. Kutatás, monitorozás

Monitorozás

A természetvédelmi szempontú felmérések célja a területen előforduló, közösségi jelentőségű élőhelytípusok, ill. fajok rendszeres felmérése, továbbá a védett és veszélyeztetett fajok egyes populációinak nyomon követése, valamint a veszélyeztetett és/vagy természetközeli társulások megfigyelése. A vizsgálatok a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer (NBmR) sztenderd protokolljai alapján készülnek, amennyiben az adott faj felmérésére elkészült a felmérési protokoll.

A tervezési területen rendszeresen felmérésre kerülnek az NBmR keretein belül a táblázatban felsorolt védett növény- és állatfajok (élőlénycsoportonként külön táblázatot készítettünk). A fajnév után megadjuk a mintavételi módszert és a Natura 2000 területen belül elhelyezkedő mintavételi helyeket (település, dűlő megjelöléssel.)

Faj	Felmért terület neve	Felmérés módszere
havasi cincér (<i>Rosalia alpina</i>)*	Nyugat-Cserhát és Naszály kjTT	NBmR protokoll szerint

Faj	Felmért terület neve	Felmérés módszere
szarvas álganéjtúró (<i>Bolbelasmus unicornis</i>)	Nyugat-Cserhát és Naszály kjTT	egyéni protokoll szerint
nagy hőscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>)	Nyugat-Cserhát és Naszály kjTT	NBmR protokoll szerint
skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)	Nyugat-Cserhát és Naszály kjTT	egyéni protokoll szerint
kék pattanó (<i>Limoniscus violaceus</i>)	Nyugat-Cserhát és Naszály kjTT	egyéni protokoll szerint
nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>)	Nyugat-Cserhát és Naszály kjTT	NBmR protokoll szerint

18. táblázat. A Nyugat-Cserhát és Naszály területén az NBmR keretein belül rendszeresen felmért bogárfajok és módszerei (*kiemelt jelentőségű faj)

Faj	Felmért terület neve	Felmérés módszere
magyar tavaszi-fésűsbagoly (magyar barkabagoly) (<i>Dioszeghyana schmidtii</i>)	Nyugat-Cserhát és Naszály kjTT	egyéni protokoll szerint
nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>)	Nyugat-Cserhát és Naszály kjTT	egyéni protokoll szerint
sárga gyapjasszövő (<i>Eriogaster catax</i>)	Nyugat-Cserhát és Naszály kjTT	egyéni protokoll szerint
nagyfoltú hangyaboglárka (<i>Maculinea arion</i>)	Nyugat-Cserhát és Naszály kjTT	egyéni protokoll szerint
csíkos medvelepke (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)*	Nyugat-Cserhát és Naszály kjTT	egyéni protokoll szerint
törpeszender (<i>Proserpinus proserpina</i>)	Nyugat-Cserhát és Naszály kjTT	egyéni protokoll szerint
farkasalmalepke (<i>Zerynthia polyxena</i>)	Nyugat-Cserhát és Naszály kjTT	egyéni protokoll szerint
kis apollólepke (<i>Parnassius mnemosyne</i>)	Nyugat-Cserhát és Naszály kjTT	egyéni protokoll szerint

19. táblázat. A Nyugat-Cserhát és Naszály területén az NBmR keretein belül rendszeresen felmért lepkefajok és módszerei (*kiemelt jelentőségű faj)

Faj	Felmért terület neve	Felmérés módszere
fűrészlábú szöcske (<i>Saga pedo</i>)	Nyugat-Cserhát és Naszály kjTT	NBmR protokoll szerint
magyar tarsza (<i>Isophya costata</i>)	Nyugat-Cserhát és Naszály kjTT	NBmR protokoll szerint

20. táblázat. A Vértes területén az NBmR keretein belül rendszeresen felmért egyenesszárnyú fajok és módszerei

Faj	Felmért terület neve	Felmérés módszere
denevérközösségek (<i>Chiroptera</i>)	Naszályi Víznyelő barlang	NBmR protokoll szerint

Faj	Felmért terület neve	Felmérés módszere
erdei denevéreközösségek (<i>Chiroptera</i>)	Nyugat-Cserhát és Naszály kjTT	NBmR protokoll szerint
Közönséges hód (<i>Castor fiber</i>)	Sikár horgászto	egyéni protokoll szerint
Erdei pele (<i>Dryomys nitedula</i>)	Nyugat-Cserhát és Naszály kjTT	egyéni protokoll szerint
Mogyorós pele (<i>Muscardinus avellanarius</i>)	Nyugat-Cserhát és Naszály kjTT	egyéni protokoll szerint

21. táblázat. A Nyugat-Cserhát és Naszály területén az NBmR keretein belül rendszeresen felmért emlős fajok és módszerei

Faj	Felmért terület neve	Felmérés módszere ¹
homoki nőszirm (<i>Iris arenaria (humilis ssp. arenaria)</i>)	Vácduka Csörögi-dűlő	NBmR protokoll szerint „E”
Janka-tarsóka (<i>Thlaspi jankae</i>)	Váckisújfalu, Naszály Sejce-hegy, Naszály Gyadai-rét	NBmR protokoll szerint „B”
Janka sallangvirág (<i>Himantoglossum calcaratum subsp. jankae</i>)	Rád: Cseke-hegy	NBmR protokoll szerint „B”
kikeleti hóvirág (<i>Galanthus nivalis</i>)	Naszály	NBmR protokoll szerint „E”
piros kígyószisz (<i>Echium russicum</i>)	Vácduka Csörögi-dűlő	NBmR protokoll szerint „B”
leánykőköröcsin (<i>Pulsatilla grandis</i>)	Nyugat-Cserhát és Naszály kjTT	NBmR protokoll szerint „E”
magyar gurgolya (<i>Seseli leucospermum</i>)	Vác, Láró-hegy	NBmR protokoll szerint „E”
tátorján (<i>Crambe tataria</i>)	Vácduka: Bükkös-h. (Rád: Cseke-h.)	NBmR protokoll szerint „A”

22. táblázat. A Nyugat-Cserhát és Naszály területén az NBmR keretein belül rendszeresen felmért növényfajok és módszerei (*kiemelt jelentőségű faj)

A puhatestűek közül a tervezési időszak alatt elvégezték a hasas törpecsiga (*Vertigo moulinsiana*), valamint a harántfogú törpecsiga (*Vertigo angustior*) felmérését. Mindkét faj szerepel az Élőhelyvédelmi Irányelv II. sz. függelékében.

A Nyugat-Cserhát és Naszály kjTT területén kilenc az Élőhelyvédelmi Irányelv II. sz. függelékében felsorolt denevérfaj fordul elő (hegyesorú denevér (*Myotis blythii*), kis patkósdenevér (*Rhinolophus hipposideros*), nagyfülű denevér (*Myotis bechsteini*), nyugati pisedenevér (*Barbastella barbastellus*), közönséges denevér (*Myotis myotis*), csonkafülű denevér (*Myotis emarginatus*), hosszúszárný

¹ NBmR mintavételi módszerek edényes növényfajok esetében.

A: az összes ismert lelőhelyet részletesen fel kell mérni

B: az összes ismert lelőhely közül 5 kiválasztott helyszínen kell elvégezni a felmérést, egy vegetációs perióduson belül, az állományméret (számossági érték) meghatározásával

E: a nemzeti park-igazgatóság területén előforduló összes ismert populációt fel kell mérni, az állományméret becslésével 3 vagy 6 év alatt.

denevér (*Miniopterus schreibersii*), tavi denevér vagy tavi egérfülű-denevér (*Myotis dasycneme*), nagy patkósdenevér (*Rhinolophus ferrumequinum*). További a területen előforduló, az élőhelyvédelmi Irányelv IV. függelékében felsorolt denevérfajok: Brandt-denevér (*Myotis brandtii*), közönséges törpedenevér (*Pipistrellus pipistrellus*), bajuszos denevér (*Myotis mystacinus*), nimfadenevér (*Myotis alcathoe*), rőt koraidenevér (*Nyctalus noctula*), horgasszörű denevér (*Myotis nattereri*), szoprán törpedenevér (*Pipistrellus pygmaeus*), szürke hosszúfülű-denevér (*Plecotus austriacus*), közönséges késeidenevér (*Eptesicus serotinus*), barna hosszúfülű-denevér (*Plecotus auritus*), vízi denevér (*Myotis daubentonii*). A Naszályi Víznyelő-barlang nemcsak az Igazgatóság egyik legjelentősebb denevér telelő és nászhelye, hanem valószínűleg országos viszonylatban is az egyik legfontosabb élőhelynek számít. Nagy mennyiségben jönnek ide erdei fajok (elsősorban horgasszörű denevérek és nagy fülű denevérek) nászolni, télen pedig a kis patkósdenevéreknek számít nagyon preferált élőhelyül. Felmérését a protokoll szerint évente kell végezni. A Naszály területén 10 éves ciklusban el kell készíteni egy 5*5 km kiterjedésű szabályos négyzet alakú terület élőhelytérképét, annak érdekében, hogy az élőhelyi és a táji változásokat nyomon lehessen követni. A felmérés módszertanát az NBMR vonatkozó protokoll részletesen leírja.

Kutatás

Javaslatok a közösségi jelentőségű és védett fajok kutatására:

A bogárfajok közül a tervezési időszak alatt elvégezték a skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), szarvas álganéjtúró (*Bolbelasmus unicornis*), kék pattanóbogár (*Limoniscus violaceus*), szarvasbogár (*Lucanus cervus*), havasi cincér (*Rosalia alpina*) állományának részletes felmérését, amit a jövőben 6 évente javasolt megismételni.

Az Élőhelyvédelmi Irányelv II. és IV. függelékében felsorolt vöröshasú unka (*Bombina bombina*) és a mocsári teknős (*Emys orbicularis*) állományának részletes felmérését a jövőben 6 évente javasolt megismételni.

Az Élőhelyvédelmi Irányelv IV. függelékében felsorolt – a területen bizonyítottan előforduló – kételtű és hüllőfajok a rézsikló (*Coronella austriaca*), erdei sikló (*Elaphe longissima*), zöld levelibéka (*Hyla arborea*), fali gyík (*Podarcis muralis*), fűrgye gyík (*Lacerta agilis*), zöld varangy (*Bufo viridis*), barna ásóbéka (*Pelobates fuscus*), zöld gyík (*Lacerta viridis*), erdei béka (*Rana dalmatina*), kecskebéka (*Rana esculenta*). A fentiekben felsorolt kételtű és hüllőfajok populációinak célzott felmérését a megfelelő helyeken történő egyedi megfigyelések segítségével lehet elvégezni, valamint a kételtű fajokat hang alapján történő azonosítással lehet regisztrálni.

A területen eddig a fokozottan védett pannon gyík (*Ablepharus kitaibelii*) előfordulását néhány helyen már regisztrálták. Véleményünk szerint célzott kutatással jóval több helyen előkerülhet ez a faj.

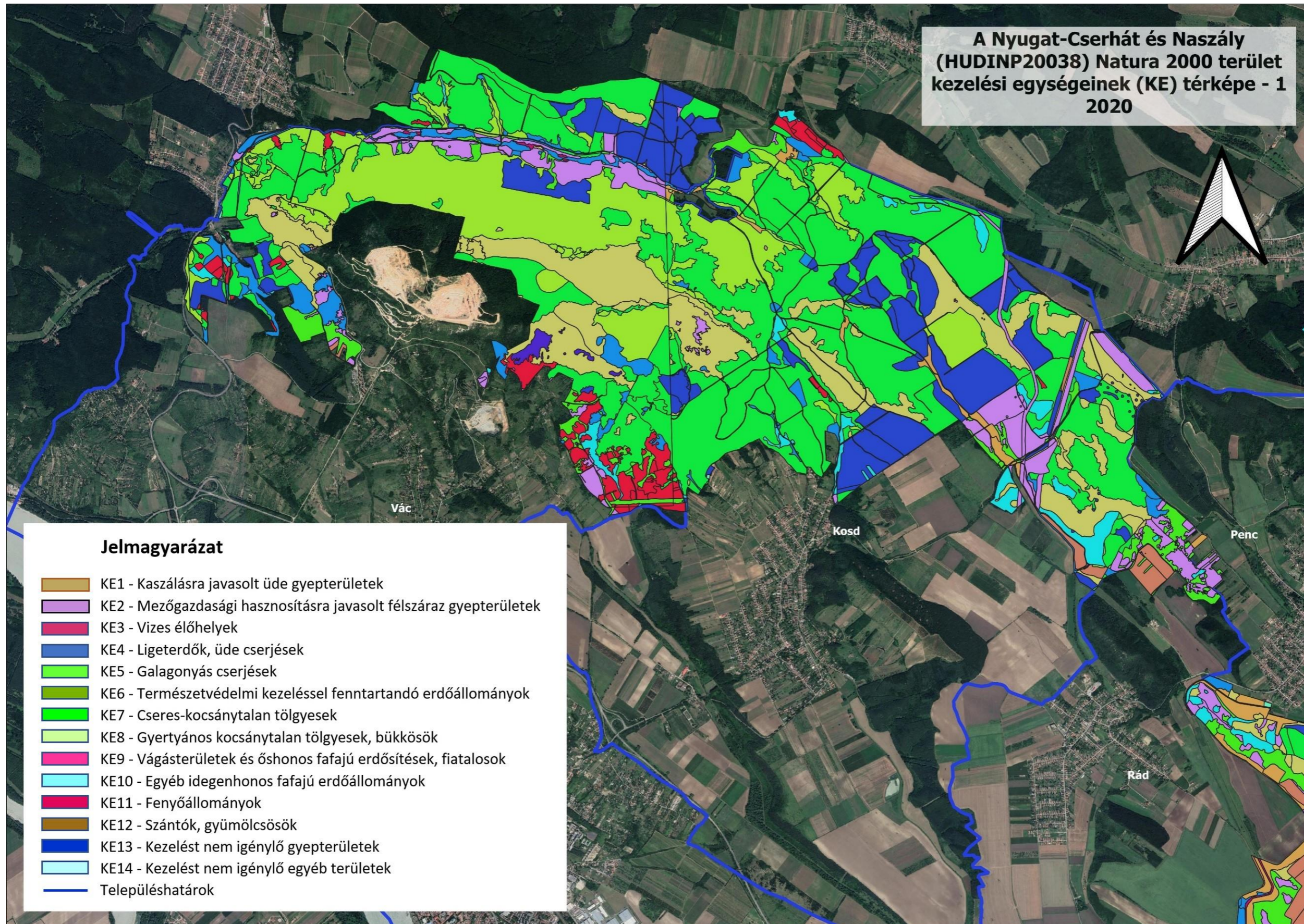
Véleményünk szerint a lepkefajok közül a magyar tavaszi-fésűsbagoly (magyar barkabagoly) (*Dioszeghyana schmidtii*) és a sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*) további célzott kutatására lenne szükség. Továbbá a Natura 2000 terület határán (sajnos azon kívül eső) területen folyamatosan monitorozni kell a díszes tarkalepke (*Euphydryas maturna*) állományát. Rendszeres időközönként 3-5 évente szükség lenne a magyar boglárka (*Jolana iolas*) állományának keresésére is, az esetleg lappangó populációk felderítése érdekében.

Az Élőhelyvédelmi Irányelv II. és IV. függelékében felsorolt emlősfajok közül a vidra (*Lutra lutra*) feltehetőleg előfordul elő a Nyugat-Cserhát és Naszály kJT területén. Életnyomai (csapa, ürülék) viszonylag könnyen vizsgálhatók. A faj állományát elegendő a hatéves jelentési ciklusonként egyszer felmérni. Továbbá a területen nemrég megjelent eurázsiai hód (*Castor fiber*) megtelepedését is figyelemmel kell kísérni. A faj állományát elegendő a hatéves jelentési ciklusonként egyszer felmérni.

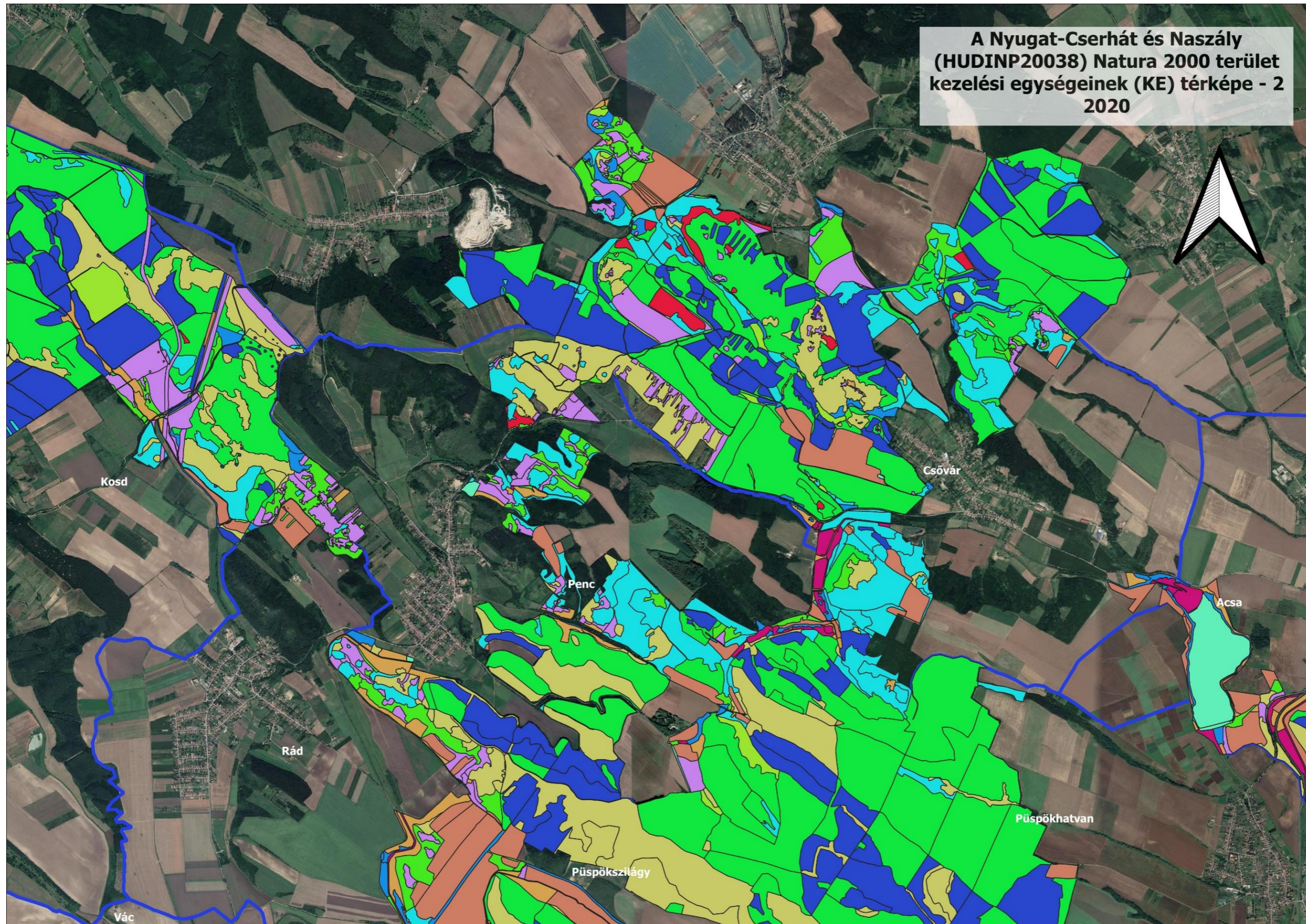
Az elkészült élőhelytérkép frissítése 10-12 éves ciklusonként szükséges. A térképezés során külön figyelmet kell fordítani az élőhelyeket veszélyeztető növényfajok esetleges terjedésére. Az élőhelytérkép készítésekor vizsgálni kell, hogy a kezelési tervben javasolt kezelések milyen hatással vannak az egyes élőhelytípusokra. Az élőhelytérkép készítésének szempontjai, módszertana NBmR élőhelytérképezés protokollban kidolgozott elvek szerint kell, hogy készüljön (Takács, Molnár 2009). A térképezés során a Nemzeti Élőhelyosztályozási Rendszer aktuális kategóriarendszerét (ÁNÉR 2011) kell használni, továbbá az ÁNÉR 2011 szerint kategorizált vegetációs egységeket be kell sorolni az élőhelyvédelmi irányelv 1. mellékletében felsorolt közösségi jelentőségű élőhelytípusokba is.

3.2.5. Mellékletek

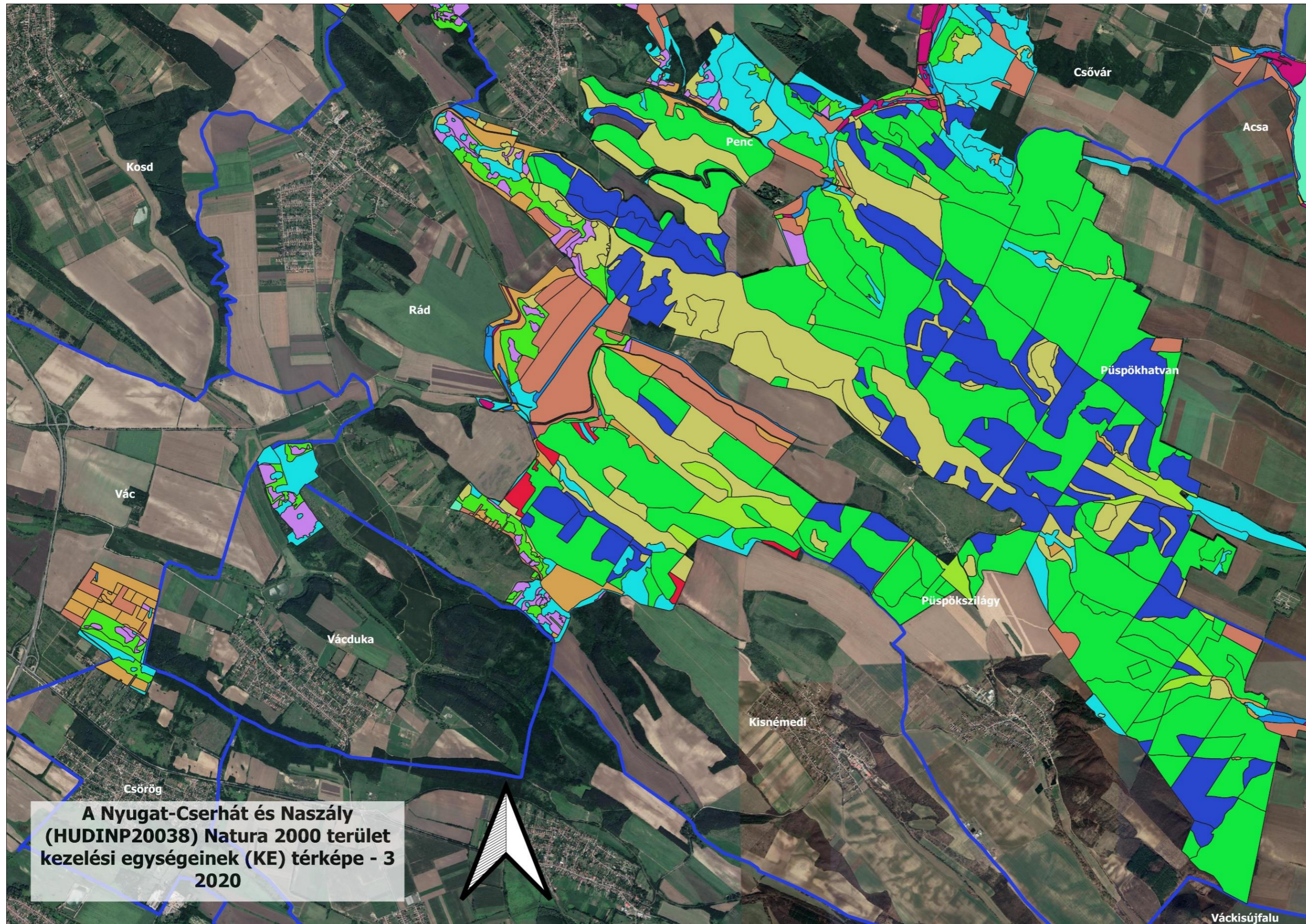
1. Melléklet. Kezelési egységek - 1

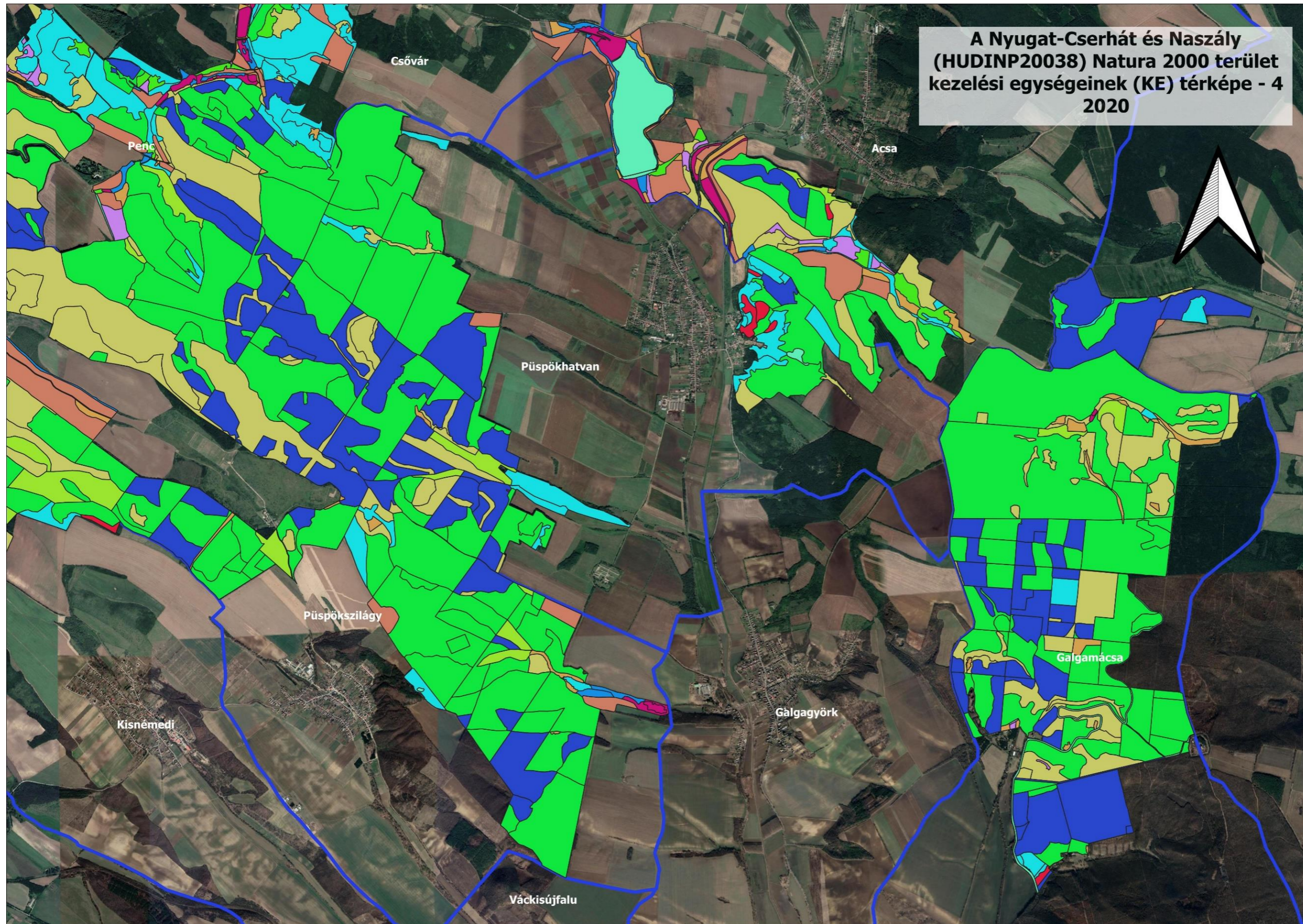
1. Melléklet. Kezelési egységek - 2

1. Melléklet. Kezelési egységek - 3

1. Melléklet. Kezelési egységek - 4

2. Melléklet. A kezelési egységekhez kötött intézkedések hrsz, erdőrészlet és MePAR megfeleltetése

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészletek	MEPAR blokk
KE1	<p>Acsa: 013, 015/1, 017/10, 017/11, 017/12, 017/13, 017/14, 017/9, 018/2, 0223 a, 0223 b, 0225/7, 0238, 0241 a, 0241 b, 0241 c, 0241 d, 0241 f, 0246/1, 0246/2 a, 0247, 0248 a, 0252/1, 0252/3, 0256, 0257/2, 027, 029/19, 040/2, 0414 a, 0414 b, 0416 a, 0416 b, 0445 b, 0446 b</p> <p>Csörög: 048/1 a, 050, 051/1 a</p> <p>Csővár: 0100/1, 0100/2, 0107 a, 0107 c, 0109/1 a, 0109/2, 0111, 0144/5, 0144/6, 034 a, 036/9 a, 036/9 b, 038 l, 042/1, 052, 054/2 b, 054/6 f, 054/6 h, 054/6 j, 056/2 a, 056/2 b, 056/3 a, 056/3 b, 060/2 a, 082, 083, 084, 085, 086, 089, 090, 091, 092/2, 098, 099/1, 099/4, 099/5</p> <p>Galgamácsa: 0130 a, 0130 b, 0130 c, 0131/1 a, 0131/1 c, 0131/1 d, 0132, 0133 a, 0136, 0138 a, 0138 d, 0138 f, 0138 g, 0138 h, 0138 j, 0138 k, 0138 l, 0138 m, 0139, 0140, 0143 a, 0143 b, 0143 c, 0143 d, 0146, 0147 a, 0147 b, 0149 a, 0149 b, 0149 c, 0151, 0161, 0162, 0274, 0276, 0279 f, 0279 g, 0290 a, 0290 d</p> <p>Kisnémedi: 071/1, 071/2 a, 071/2 b, 071/3, 072/3</p> <p>Kosd: 0111, 0112 b, 0113, 0114/2, 0114/3, 0114/4, 0114/6, 0114/7, 0501, 0502, 0509, 0511, 0519, 0520, 074/3, 075, 076 a, 076 b</p> <p>Nézsa: 089/1 c, 090, 091/6 a, 095/2, 099/19, 099/21, 099/24, 099/27, 099/3, 099/30, 099/33, 099/4</p> <p>Nógrádsáp: 0181 d, 0181 f, 0181 g</p> <p>Penc: 0111/3, 0137/17, 0137/18, 0137/2, 0138/29, 0142, 0143, 0144, 0146/14 b, 0146/17, 0157/21, 0157/22, 0157/24, 0157/25 a, 0157/26, 0157/27, 0157/28, 016/84 a, 0160/3, 0160/4, 0160/5, 0161, 0189/9 a, 0191 b, 0191 c, 0192, 0194 a, 0194 b, 0194 c, 0195, 0196 c, 0197/2, 0197/4 a, 0197/4 g, 0197/4 j, 0197/4 l, 0197/4 n, 0197/4 p, 0203, 0205, 0206, 0209/1 a, 0209/1 b, 0209/2, 0210 c, 0228/1, 0238 g, 0239, 0240 a, 0240 b, 0242 a, 0242 b, 0244, 0249/14 a, 0249/14 b, 0249/15 a, 0249/15 b, 0252/2, 0257/16, 0257/25, 0257/26, 0257/29 a, 0257/29 b</p> <p>Püspökhatvan: 018/4 a, 018/5, 0238, 061 d, 061 h, 061 j, 061 l</p> <p>Püspökszilágy: 0100, 0101, 0102, 0103, 0104 b, 0104 c, 0104 d, 0104 f, 0105, 0106 l, 0111, 0115 a, 0115 b, 0115 c, 0148/1 b, 0149, 0156, 0158, 0159, 0160 a, 0160 d, 0161 a, 0161 b, 0161 d, 0161 g, 0162, 0163 a, 0164/2 f, 0164/2 h, 0164/3 a, 0164/3 h, 0164/3 j, 0164/3 l, 0164/3 m, 0164/6, 0165 a, 0165 d, 0165 f, 0165 g, 0165 h, 0165 j, 086 b, 086 c, 094, 097 b</p> <p>Rád: 014, 0143, 0166/5, 0167 a, 0168/1 a, 0168/1 b, 0168/1 c, 017/3 a, 017/3 b, 020, 0245, 033, 035/2 b, 035/2</p>	<p>QCD46W-N-16, Q7CP5-H-16, Q1A9X-M-16, QXP3W-P-16, QHDW5-1-16, QUA00-6-16, QWX2P-R-19, QRWDH-Q-19, PML72-J-16, PEN6H-T-16, QX8T0-2-16, QU5TH-C-16, P6235-H-16, Q6LW5-W-16, QUKHX-W-16, QA235-R-19, QU8VQ-R-16, QT3Q9-Y-16, QYKLV-3-16, QJ235-V-16, QPA3J-P-16, QULY4-L-16, QPHDH-5-16, QVJLH-K-16, QV3C4-H-16, QPC9J-X-16, QU33X-1-16, QWY77-D-16, QL23C-5-16, QU07N-R-16, QNJX9-H-16, QFXH5-4-16, QTUX2-P-16, QTCTH-J-16, QTALH-9-16, QUWLF-V-16, Q2H9C-8-16, QUI2V-C-16, QPYPC-T-16, QV02T-R-16, QMJTT-U-16, QML0T-3-16, QMXHC-H-16, QLNFT-L-16, QLPNT-U-16, QUPNT-3-16, QN0WC-Y-16, QUNDF-E-16, QXKDN-M-16, QR1L0-E-16, QVJVT-5-16, QYATT-Y-16, QYE6T-F-16, Q5RPC-5-16, QPLWC-M-16, QFYQP-X-16, QH0WQ-6-16, QLM6T-9-16, QC2J-3-16, QC39J-A-16, QUR8Q-N-16, Q06WJ-3-16, QNJHQ-H-16, Q123Q-X-16, Q0AHQ-L-16, QTPWQ-7-16, Q10WQ-P-16, Q2LWQ-C-16, QNYYPQ-5-16, Q3J3Q-W-16, Q399Q-F-16, QER96-Q-16, QQXHQ-3-16, QR39Q-X-16, Q5DWQ-8-16, QF0WQ-5-16, Q8JHQ-3-16, QAH9Q-W-16, QFXHQ-P-16, QR23Q-P-</p>

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészletek	MEPAR blokk
	<p>d, 035/4, 036, 037 a, 037 b, 037 c, 042, 080, 081 a, 081 b, 081 c, 082 b, 083, 085 a, 085 b, 085 c, 085 f, 085 g, 086/1 a, 086/1 c, 086/2, 087, 088 c, 092/5 c, 092/6 d, 1125, 1126, 1128, 1129, 1140, 1141, 1146, 1147/1, 1148 a, 1149 a, 1150 a, 1151 a, 1152/1 a, 1152/2 a, 1152/3, 1153 a, 1154 a, 1155 a, 1156 a, 1157 a, 1158 a, 1246 b, 1247 b, 1248, 1252, 1280, 1281, 1282, 1285/2, 1286, 801, 802, 803, 804, 805, 806/1, 807, 808</p> <p>Szendehely: 0101 b, 051/2 a, 098/16, 098/17, 098/18, 098/19, 098/2, 098/20</p> <p>Vác: 0114/1, 0115, 0117/2, 0118, 0119/17, 0353/10, 0353/100, 0353/101, 0353/102, 0353/103, 0353/104, 0353/105, 0353/106, 0353/107, 0353/108, 0353/109, 0353/11, 0353/110, 0353/111, 0353/112, 0353/113, 0353/114, 0353/115, 0353/116, 0353/117, 0353/118, 0353/119, 0353/12, 0353/120, 0353/13, 0353/14, 0353/145, 0353/146, 0353/147, 0353/148, 0353/15 a, 0353/15 b, 0353/16, 0353/17, 0353/178, 0353/179, 0353/18 a, 0353/18 b, 0353/180, 0353/181, 0353/182, 0353/183, 0353/184, 0353/185, 0353/186, 0353/187, 0353/188, 0353/19 a, 0353/19 b, 0353/20, 0353/21, 0353/22, 0353/23, 0353/24, 0353/25, 0353/26, 0353/27, 0353/28, 0353/34, 0353/35, 0353/36, 0353/37, 0353/38, 0353/39, 0353/40, 0353/45, 0353/46, 0353/47, 0353/48, 0353/49, 0353/50, 0353/51, 0353/52, 0353/53, 0353/54, 0353/55, 0353/56, 0353/57, 0353/58, 0353/59, 0353/6, 0353/60, 0353/61, 0353/62, 0353/63, 0353/64, 0353/65, 0353/66, 0353/67, 0353/68, 0353/69, 0353/7, 0353/70, 0353/71, 0353/72, 0353/73, 0353/74, 0353/75, 0353/76, 0353/77, 0353/78, 0353/79, 0353/8, 0353/80, 0353/81, 0353/82, 0353/83, 0353/84 a, 0353/85, 0353/86, 0353/87, 0353/88, 0353/89, 0353/9, 0353/90, 0353/91, 0353/92, 0353/93, 0353/94, 0353/95, 0353/96, 0353/97, 0353/98, 0353/99</p> <p>Acsa: 10A, 11F, 11TI 3, 34A, 34TI, 9N, 9P, 9Q</p> <p>Csővár: 13D, 13TN, 22A, 32A, 35A, 35B, 35I, 41A, 41E, 4TI, 5B, 5C, 7D, 8A</p> <p>Galgamácsa: 10D, 10TI 1, 10TI 3, 10VI, 13A, 13B, 13NY 1, 13NY 2, 13TI 1, 13TI 2, 13ÚT, 14NY 2, 14TI, 14ÚT 2, 18A, 18B, 18NY 2, 18TI, 18ÚT, 19A, 19B, 19TI 1, 19TI 2, 19ÚT 1, 19ÚT 2, 20A, 20TI, 26A, 26B, 26NY 1, 26ÚT 1, 39NY 1, 39ÚT 1, 3A, 3B, 3C, 3F, 3TI, 3ÚT 3, 3ÚT 4, 3ÚT 5, 40NY, 40ÚT 1, 40VF, 42TI, 44B, 44NY 1, 44VF 1, 46B, 46C, 46TI 1, 46TI 2, 4A, 4B, 4TI, 4ÚT 1, 4ÚT 2, 4VI, 51B, 51ÚT 3, 51ÚT 4, 5A, 5B, 5C, 5NY, 5TI 1, 5TI 2, 5ÚT, 6A, 6B, 6NY, 6TI, 6ÚT, 6VI, 7A, 7ÚT 2</p> <p>Kosd:</p>	<p>16, QLE92-E-16, QTXTF-3-16, QLFH2-H-16</p>

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészek	MEPAR blokk
	<p>19E, 19F, 19H, 19L, 19NY 2, 19TI, 23D, 23E, 23G, 23TI, 26A, 26C, 26NY 1, 26TI, 27B, 4F, 4H</p> <p>Nézsza: 13C, 14A, 17TN 1</p> <p>Nógrádsáp: 4TI, 5B, 8A</p> <p>Penc: 11A, 12B, 12G, 16A, 16B, 16VF, 1A, 1TI, 1VF, 22VF, 25B, 26B, 26CE 1, 2A, 37B, 45B, 48C, 56A</p> <p>Püspökhatvan: 17B, 17G, 17NY, 17TI, 18A, 18G, 18TI</p> <p>Püspökszilágy: 17A, 17B, 17TI, 18C, 18E, 18TI, 23C, 23D, 23TI, 24D, 24TI, 26A, 27B, 27C, 27TI, 29A, 29H, 29NY, 30A, 30B, 30C, 35B, 35TI, 36F, 36G, 36NY, 36VF 1, 36VF 2, 37A, 37C, 37NY, 37ÚT, 38A, 38VF</p> <p>Rád: 6A, 6F, 6TN, 8A</p> <p>Szendehely: 13TI, 16TI, 16ÚT, 24A</p>	
KE2	<p>Acsa: 0223 a, 0238, 0241 b, 0241 f, 0248 a, 0248 b, 0252/1, 0252/3, 0256, 0257/2, 027, 029/18, 029/19, 029/8, 0412, 0414 a, 0444, 0445 a, 0445 b, 0446 b, 0447 b, 0448 b, 0449 b, 0450 b, 1505, 1529, 1530 a, 1530 b, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536, 1537, 1538, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545, 1546, 1547, 1548, 1549, 1550, 1551, 1552, 1553, 1554, 1555, 1556, 1557, 1558 a, 1558 b, 1559, 1560, 1561, 1562, 1563, 1564, 1565, 1566, 1567, 1568, 1569, 1570, 1571, 1572, 1573, 1574, 1575, 1576, 1577, 1578, 1579, 1580, 1581, 1582 a, 1582 b, 1583, 1584, 1585</p> <p>Csővár: 036/4, 036/6, 036/7, 036/8, 036/9 a, 038 c, 054/2 a, 054/2 b, 054/6 f, 055 c, 060/1, 060/2 f, 060/2 h, 060/2 p, 060/2 t, 060/2 x, 062, 064 d, 064 h, 064 j, 1001, 1002 b, 1006, 1007, 1008, 1009, 1010, 1011 a, 1011 b, 1012 b, 1013 c, 1014 b, 1015, 1016 b, 1017, 1018, 1019 b, 1020, 1021, 1022 b, 1023, 1024, 1025, 1026, 1027, 1028, 1029, 1030, 1031, 1032 a, 1032 b, 1033 a, 1033 b, 1033 c, 1033 d, 1034, 1035 a, 1035 b, 1036, 1037, 1038, 1039 a, 1039 b, 1040 a, 1040 b, 1041 a, 1041 b, 1042, 1043, 1044, 1045, 1046, 1047, 1048, 1049, 1050, 1051, 1052, 1053 a, 1053 b, 1054 a, 1054 b, 1055, 1056 a, 1056 b, 1057 a, 1057 b, 1058, 1059, 1060, 1061/1, 1061/2, 1062 a, 1062 b, 1063, 1064 a, 1064 b, 1064 c, 1065 b, 1066, 1067, 1068, 1069, 1070, 1071, 1072/1, 1072/2, 1073, 1074, 1075, 1076, 1077, 1078, 1079, 1080, 1081, 1082, 1083, 1084, 1085, 1086 a, 1086 b, 1086 c, 1087, 1088, 1089, 1090, 1091, 1092, 1093, 1094, 1095, 1096, 1097, 1098, 1099, 1100, 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106, 1107, 1108, 1109,</p>	<p>Q4994-V-16, QPVDT-U16, QCWOW-7-16, ORC77-M-16, QLQ6W-H-16, QRXOO-Q-16, Q1376-N-19, QN4X9-3-16, QM76T-W-16, Q4CP4-C-16, Q6F34-W-16, OPHLT-N-16, QMJ6W-A-16, QF834-Y-16, Q4LW4-T-16, QVQTT-9-16, Q5YP5-2-16, QPQW2-F-16, Q7CP5-H-16, Q86W5-K-16, QT400-X-16, QQVH2-7-16, Q1A9X-M-16, QXP3W-P-16, Q1NDA-F-16, QVPP2-D-16, QWX2P-R-19, QRWDH-Q-19, QD5P5-F-16, PVF9P-C-16, P5512-D-16, P5672-M-16, PKWRC-M-16, P6RP5-U-16, PML72-J-16, PMME-R-16, PMK12-9-16, PC10H-V-16, PM9HP-5-16, P7F35-X-16, QX8T0-2-16, PHT72-L-16, PFD72-8-19, QUALH-A-16, QU5TH-C-16, Q84H5-3-16, Q8F35-1-16, Q6LW5-W-16, PLFKC-1-16, PHAW4-Y-19,</p>

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészletek	MEPAR blokk
	<p>1110, 1111, 1191, 1192, 1193, 1194, 1195 b, 1196, 1197, 1201, 1202 b, 1202 c, 1202 d, 1203 a, 1203 b, 1204 a, 1204 b, 1205, 1244, 1245, 1246, 1247, 1248, 1249, 1252, 1253, 1254, 1255, 1256, 1257, 1258, 1259, 1261, 1266, 1267, 1268, 1269, 1270, 1271, 1272, 1273, 1274</p> <p>Galgamácsa: 0152 a, 0290 a, 0290 d</p> <p>Keszeg: 091/2 a,</p> <p>Kisnémedi: 070/3, 071/1, 071/2 a,</p> <p>Kosd: 0110/1, 0110/2, 0110/3, 0111, 0112 a, 0112 b, 0113, 0114/2, 0114/3, 0114/4, 0114/6, 0114/7, 0114/8, 0116, 0121/3, 0501, 0508, 0511, 0512, 0513, 0514, 0515 a, 0515 b, 0517, 0518, 0519, 0522, 0523, 0546, 069, 070, 071, 072, 073, 074/1, 074/2, 074/3, 075, 076 a, 076 b, 077</p> <p>Nézsa: 044/2 a, 044/3, 067/10, 067/12, 067/13, 067/14, 067/17 d, 067/18, 067/19, 067/20, 067/24, 067/26, 070, 071/1, 075, 087/12, 087/13, 089/1 c, 091/6 a, 092/1, 092/2, 092/3, 092/4, 092/5, 095/2, 099/18, 099/22, 099/24, 099/25, 099/26, 099/27, 099/28, 099/29, 099/6, 099/7, 099/9</p> <p>Ósagárd: 061, 063 a</p> <p>Penc: 0102, 0104, 0108/2, 0108/4, 0109, 0110, 0111/3, 0111/5, 0116, 0123, 0124, 0137/33, 0137/34, 0138/10, 0138/11, 0138/12, 0138/13, 0138/14, 0138/15, 0138/16, 0138/17, 0138/18, 0138/19, 0138/20, 0138/21, 0138/22, 0138/23, 0138/24, 0138/25, 0138/26, 0138/27, 0138/28, 0138/29, 0138/7, 0138/8, 0138/9, 0140/10, 0140/11, 0140/12, 0140/13, 0140/14, 0140/15, 0140/18, 0140/19, 0140/2 a, 0140/2 b, 0140/22, 0140/23, 0140/24, 0140/31, 0140/38, 0140/39 a, 0140/39 b, 0140/40 a, 0140/45, 0140/46, 0140/52, 0140/53, 0140/55, 0140/59, 0140/6, 0140/7, 0140/8, 0140/9, 0146/14 b, 0146/17, 015, 0157/21, 0157/22, 0157/23, 0157/24, 0157/25 a, 0157/26, 0157/27, 0157/37 a, 0157/37 c, 0157/37 d, 0157/37 g, 0157/37 h, 016/11 a, 016/11 b, 016/11 c, 016/11 d, 016/26 b, 016/27 a, 016/27 b, 016/28, 016/4 a, 016/4 b, 016/4 c, 016/4 d, 016/4 f, 016/5, 016/52, 016/53, 016/54, 016/83, 016/84 a, 016/84 b, 016/84 c, 0160/3, 0160/4, 0160/5, 0160/6, 0161, 0162/10 a, 0162/9 a, 0162/9 b, 017, 0189/9 a, 0191 c, 0194 a, 0203, 0204, 0220, 0221, 0222, 0223, 0224, 0225, 0226, 0227, 0228/1, 0228/3, 0249/14 a, 0249/15 a, 084/26 b, 084/26 c, 084/26 d</p> <p>Püspökhatvan: 018/5</p> <p>Püspökszilágy: 0130, 0131, 0132, 0133, 0134, 0135, 0137, 0138 a, 0138 c, 0138 d, 0138 f, 0143, 0148/1 a, 0148/1 b, 0149, 0152, 0153/2, 0153/3, 0154, 0155, 0156, 0160 d,</p> <p>Rád: 014, 0145/2 b, 0145/3, 0145/4, 0145/5, 0145/6, 0146/1, 0146/2, 0146/3, 0146/4 b, 0146/5, 0146/6, 0149/2 a, 0151/1, 0153, 0155/3, 0155/4, 0155/5, 0156, 0157/1, 0157/2, 0157/3 a, 0157/3 b, 0158, 016 b, 0163/2, 0164, 0165 a, 0166/1, 0166/2, 0166/3 b, 0166/4, 0166/5, 0167 b, 017/2, 017/3 a, 017/3 b, 017/3 c, 017/4, 020, 0202/1, 021,</p>	<p>P09U2-6-16, P08M2-X-16, QVTE7-D-16, Q7QH5-N-16, QXKEW-W-16, QUTPX-F-19, QP10H-8-16, QUKHX-W-16, QA235-R-19, QNR7L-A-16, QNQ1L-3-16, QU1NQ-A-16, QU8VQ-R-16, QT3Q9-Y-16, QYKLV-3-16, QYJDV-U-16, QYN0V-K-16, QYLTV-A-16, QJ235-V-16, QPA3J-P-16, QQTKP-V-16, QVERP-U-16, Q099C-Y-16, QL23C-5-16, QU07N-R-16, QQLD0-R-16, QTUX2-P-16, QL2FTY-Y-16, QUWLF-V-16, Q2H9C-8-16, QMJTT-U-16, QMXHC-H-16, QUNDF-E-16, QXKDN-M-16, QR400-W-16, QQY60-X-16, QNNJ9-7-16, QYFDT-P-16, QYATT-Y-16, QYE6T-F-16, QYD0T-7-16, QNWQ9-N-16, QNJHQ-H-16, QDRPJ-K-19, Q2LWQ-C-16, QPP9Q-H-16, QPDWQ-T-16, QNYPQ-5-16, QAH9Q-W-16, QC23Q-9-16, QTXTF-3-16, QLFH2-H-16, QP8DT-7-16, QP9LT-F-16, QPATT-P-16, QXJQ3-C-16,</p>

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészletek	MEPAR blokk
	<p>022, 0237, 0240/2, 0306, 033, 035/10, 035/11, 035/12, 035/2 b, 035/2 c, 035/2 d, 035/7, 035/9, 036, 037 a, 038, 042, 082 a, 083, 085 f, 086/1 a, 087, 088 a, 088 b, 088 c, 092/1, 092/2, 092/3, 092/4, 092/5 c, 092/6 b, 092/6 d, 092/7 a, 092/7 b, 092/8, 093/1 a, 093/1 d, 093/1 f, 1148 a, 1148 b, 1149 a, 1149 b, 1150 b, 1151 a, 1151 b, 1152/1 a, 1152/1 b, 1152/2 a, 1152/2 b, 1152/3, 1153 a, 1153 c, 1154 a, 1154 b, 1154 c, 1155 a, 1155 b, 1155 c, 1156 a, 1156 b, 1156 c, 1157 b, 1157 c, 1158 a, 1158 b, 1158 c, 1159 a, 1159 c, 1159 d, 1160 a, 1160 b, 1160 c, 1161 a, 1161 b, 1161 c, 1162 a, 1162 b, 1162 c, 1163, 1164 a, 1164 b, 1165, 1166 a, 1166 c, 1167/1 a, 1167/1 b, 1167/1 c, 1167/2 a, 1167/2 b, 1167/2 c, 1168, 1169, 1170, 1171, 1172 a, 1172 b, 1173 a, 1173 b, 1174, 1175, 1176 a, 1176 b, 1176 c, 1177 a, 1177 b, 1178 a, 1178 b, 1178 c, 1179 a, 1179 b, 1180 a, 1180 b, 1181/1, 1181/2, 1182 a, 1182 b, 1183 a, 1183 b, 1184 a, 1184 b, 1184 c, 1185 a, 1186, 1187, 1188, 1191, 1194, 1195, 1198, 1227, 1228, 1229, 1230, 1231, 1232, 1233, 1234, 1235, 1236, 1237, 1238, 1239, 1240, 1241, 1242, 1243, 1244, 1245, 1246 a, 1246 b, 1247 a, 1247 b, 1248, 1249, 1250, 1251, 1252, 1253 a, 1254 a, 1254 b, 1255 a, 1255 b, 1256, 1257 a, 1257 b, 1258, 1259, 1260, 1261, 1262, 1263, 1264, 1265, 1266, 1267, 1268, 1269, 1270, 1271, 1272, 1273/1 a, 1273/1 b, 1274, 1275, 1276, 1277 a, 1281, 1282, 1285/2, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 819, 820, 821, 822</p> <p>Szendehely: 034/3, 034/6 d, 051/2 a, 051/2 b, 051/2 d, 051/2 f, 051/2 g, 098/15, 098/16, 098/17</p> <p>Vác: 0111/2, 0111/7, 0111/9, 0112/2, 0112/3, 0112/4, 0112/5, 0112/6, 0112/7, 0113, 0114/1, 0115, 0117/10, 0117/11, 0117/12, 0117/13, 0117/14, 0117/15, 0117/2, 0117/3, 0117/4, 0117/5, 0117/6, 0117/7, 0117/8, 0117/9, 0118, 0119/10, 0119/13, 0119/14, 0119/15, 0119/16, 0119/17, 0119/3, 0119/4, 0119/5, 0119/6, 0119/7, 0119/8, 0119/9, 0120, 0121, 0159, 0160, 0161/1, 0161/3, 0161/4, 0162, 0163, 0167/1, 0168, 0169/1, 0169/2, 0169/3 a, 0169/3 b, 0169/3 c, 0169/4 a, 0169/4 b, 0170, 0171/4 a, 0171/4 b, 0171/4 c, 0199/1, 0201, 0204, 0353/104, 0353/127, 0353/128, 0353/129, 0353/130, 0353/131, 0353/132, 0353/142, 0353/143, 0353/144, 0353/145, 0353/146, 0353/147, 0353/148, 0353/15 a, 0353/15 b, 0353/15 c, 0353/153, 0353/154, 0353/155, 0353/156, 0353/16, 0353/166, 0353/167, 0353/168, 0353/169, 0353/17, 0353/170, 0353/171, 0353/172, 0353/173, 0353/174, 0353/175, 0353/176, 0353/177, 0353/178, 0353/18 b, 0353/18 c, 0353/19 b, 0353/19 c, 0353/198, 0353/20, 0353/3, 0353/45, 0353/79, 0353/94, 0354, 0355, 076, 077, 078/1, 078/2, 078/3, 078/4, 079, 080/1, 081, 082, 083, 084/3, 084/4, 085, 092/20, 092/21, 092/22, 092/23, 092/25, 092/26, 093, 094/30, 094/31, 094/32, 094/33, 094/34, 094/35</p> <p>Vácduka: 037/2 a, 037/2 b, 037/3</p>	

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészek	MEPAR blokk
	<p>Acsa: 11D, 11E, 11TI 2, 11TI 3, 35F, 35G</p> <p>Csővár: 13D, 13TN, 14A, 14C, 14D, 14TN 1, 15B, 15NY, 18B, 3A, 3TN, 4B, 4TN, 5D, 5TN 1, 5TN 2, 6A, 6TN, 9B, 9F, 9M</p> <p>Galgamácsa: 44B, 44VF 1, 45B</p> <p>Keszeg: 8C, 8G</p> <p>Kosd: 15H, 16B, 16J, 17B, 18D, 18NY 1, 18TN, 1A, 21F, 21G, 21NY 2, 21NY 3, 22H, 25B, 25D, 25K, 25NY 2, 25TI 2, 25TI 5, 27E, 27G, 28B, 28C, 28D, 28E, 28F, 28G, 28H, 28NY 1, 28NY 2, 28NY 3, 28NY 4, 28NY 6, 29A, 29B, 29C, 29D, 29NY 1, 29NY 3, 29NY 4, 3C, 4B, 4I, 4NY, 5A, 5B, 5NY</p> <p>Nézsa: 12B, 12D, 13B, 14B, 14C, 16C, 17B, 17E, 17TN 1, 17TN 2, 18B, 18C, 23A, 23B, 23E, 26E, 26I, 27B, 28A</p> <p>Ósagárd: 17C, 17F</p> <p>Penc: 10A, 11A, 11D, 11E, 11NY, 22VF, 26CE 1, 33E, 35A, 35C, 35D, 35G, 35H, 36A, 38A, 4A, 8B, 8C, 8NY, 9B</p> <p>Püspökszilágy: 10D, 8A, 8NY, 9A, 9NY</p> <p>Rád: 18B, 20A, 20B, 22A, 8C</p> <p>Szendehely: 12A, 12B, 12C, 12D, 12NY, 12TI, 14B, 14C, 14E, 14F, 14NY 2, 14ÚT, 14VF, 15A, 15E, 16B, 16ÚT, 17C, 17TI 2, 17ÚT, 18A, 18B, 19B, 19NY 1, 19ÚT, 19VI, 25A</p> <p>Vác: 12C, 12D, 12E, 12F, 13D, 13M, 30A, 30C, 30TI 1, 30TI 2, 3B, 3C, 3F, 3G, 3J, 3NY 1, 3TI 1, 3TI 2, 44A, 4A, 4B, 4E, 4F, 53B, 5A, 5C, 5D, 5H, 5NY 1, 5NY 3, 60A, 60B, 60D, 60F, 60H, 60NY, 60TI, 6A, 6E, 6NY 1, 70B, 70CE, 8A, 8B, 8C, 9A</p> <p>Vácduka: 12B, 13A, 14B</p>	
KE3	<p>Acsa: 013, 016/12 a, 016/13, 016/2, 016/3, 016/4, 017/10, 017/11, 017/12, 017/7, 018/2, 023, 040/2</p> <p>Csővár: 0100/1, 0100/2, 0101, 0107 c, 0129, 0141/13 b, 0141/22, 0142, 083, 084, 085, 089, 090, 091, 092/1, 092/2, 092/3, 098, 099/1, 099/2, 099/4</p>	<p>Q1376-N-19, P6QH5-L-16, PML72-J-16, QPDHJ-6-16, QPA3J-P-16, QULY4-L-16, QPC9J-X-16, Q2H9C-8-16, QUI2V-C-16, QPYPC-T-16,</p>

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészek	MEPAR blokk
	<p>Galgamácsa: 0133 b, 0136, 0137, 0138 a, 0138 b, 0138 g, Keszeg: 091/2 c Nézsza: 076, 088 b, 089/1 c, 099/21, 099/30, 099/4 Penc: 0142, 0143, 0144, 0146/17, 0189/2, 0189/4, 0192, 0193 a, 0193 b, 0194 a, 0194 b, 0194 c, 0195, 0196 a, 0196 b, 0196 c, 0196 d, 0197/4 a, 0203, 0206, 0207/8 a, 0207/8 b, 0249/15 a, 0249/15 b, 0252/2, 0257/16, 0257/25, 0257/26, 0257/29 b Püspökatvan: 018/4 a, 018/4 b, 018/4 c, 018/5, 078 c, Püspökszilágy: 0101, 0148/1 a, 0148/1 b, 0148/2, 0148/3, 0148/4, 0148/5, 0148/6, 0149, 0154, 0155, 0156, 0158, 0159, 0160 d, 0161 g, 0162, 0163 a, 088, 089/1, 089/2 a, 089/2 b Rád: 0245, 0246/1, 0246/2, 032/1 a, 033, 035/4, 036, 037 a, 042, 081 b, 081 c, 082 b, 083, Vác: 0114/1, 0115, 0117/2, 0117/5, 0118, 0119/10, 0119/17, 0119/5, 0119/7, 0119/8, 0119/9 Csővár: 41A, 41E, 41NY 1, 41NY 3 Galgamácsa: 3A, 3TI, 3ÚT 5, 3VI Keszeg: 8G, 9A Nézsza: 8G, 9A Penc: 12A, 12B, 22VF, 26CE 2 Püspökatvan: 20A Püspökszilágy: 37A, 38A</p>	<p>QQ0WC-2-16, QUU8T-T-16, QMJTU-U-16, QLNFT-L-16, QTARR-Q-16, QPWL-3-16, QC39J-A-16, QMTWQ-5-16, Q0AHQ-L-16, QTPWQ-7-16, Q10WQ-P-16, QER96-Q-16</p>
KE4	<p>Acsa: 016/13, 0252/1, 0252/3, 0253, 0257/2, 040/2, 040/3, 0446 b, 0447 b, 0448 b, 0449 b, 0450 b, 1584, 1585, Csővár: 0109/1 a, 0129, 0141/22, 0141/23, 0142, 0144/5, 0144/6, 038 c, 038 d, 038 f, 038 h, 038 j, 038 k, 038 l, 042/1, 051/27, 052, 054/2 b, 054/6 j, 055 a, 055 d, 055 j, 055 l, 056/3 a, 056/3 b, 060/2 a, 060/2 b, 060/2 c, 060/2 f, 060/2 g, 060/2 h, 060/2 j, 060/2 k, 060/2 l, 060/2 m, 060/2 n, 060/2 p, 060/2 r, 060/2 t, 060/2 x, 064 c, 082, 083, 084, 085, 086, 099/4, 099/5 Keszeg: 091/2 c Kosd: 0111, 0112 b, 0113, 0114/2, 0114/3, 0114/4, 0114/6, 0114/7, 0121/10, 0325, 0501, 0503, 0504, 0505, 0506, 0507, 0513, 0514, 0515 a, 0515 b, 0516, 0517, 0522, 0523, 0542, 0546, 0547, 0548, 0549, 0550, 0551, 0552, 069, Nézsza: 0101, 063, 064/7, 067/10, 067/13, 067/17 a, 067/17 b, 067/17 d, 067/26, 088 a, 089/1 c, 090, 091/6 a, 091/6 h,</p>	<p>Q4994-V-16, QPVDT-U16, ORC77-M-16, QLQ6W-H-16, QRXOO-Q-16, Q1376-N-19, QN4X9-3-16, QUC60-J-19, QM76T-W-16, Q4CP4-C-16, Q6F34-W-16, QMJ6W-A-16, QF834-Y-16, Q4LW4-T-16, QYXK3-M-16, Q5YP5-2-16, QPQW2-F-16, Q74H5-2-16, Q5N34-3-16, QVKWP-4-16, QT400-X-16, QQVH2-7-16, Q1A9X-M-16, QA395-W-16, QXP3W-P-16, P6QH5-L-16, P6RP5-U-16, PML72-J-16, PEN6H-T-16, PM9HP-5-16,</p>

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészletek	MEPAR blokk
	<p>091/6 j, 099/17, 099/18, 099/22, 099/24, 099/25, 099/27, 099/28, 099/29, 099/30, 099/6, 099/7, 099/9</p> <p>Nógrádsáp: 0179, 0181 c</p> <p>Ósagárd: 061, 062, 063 a</p> <p>Penc: 016/4 a, 016/4 b, 016/4 c, 016/4 d, 017, 0189/2, 0189/7 m, 0189/7 n, 0189/9 a, 0191 c, 0192, 0193 b, 0194 a, 0194 b, 0195, 0196 c, 0198 a, 0198 d, 0203, 0205, 0206, 0207/2, 0207/4, 0207/6, 0207/7 a, 0207/8 a, 0207/8 b, 0208, 0210 c, 0211/1 a, 0211/1 c, 0216, 0217/2, 0218/7, 0240 a, 0252/2, 0257/29 a, 0257/29 b</p> <p>Püspökhatvan: 0170 a, 018/4 a, 018/5, 0238, Püspökszilágy: 0101, 0104 b, 0104 c, 0104 d, 0136, 0140/1, 0143, 0148/1 a, 0148/2, 0148/3, 0148/4, 0148/6, 0150/2 c, 0150/3, 0150/4, 0150/5, 0150/6, 0150/7, 0151/1, 0151/2, 0152, 0153/1, 0162, 0163 a, 088, 089/1, 089/2 a, 089/2 b</p> <p>Rád: 014, 016 a, 016 b, 017/3 b, 017/3 c, 0245, 034, 035/13, 035/2 a, 035/2 b, 035/4, 036, 037 a, 042, 080, 081 b, 081 c, 081 d, 082 b, 083, 1285/2</p> <p>Szendehely: 0101 a, 0101 b, 034/3, 034/6 d, 051/2 a, 051/2 b, 098/2, 098/20</p> <p>Vác: 0111/10, 0111/8, 0111/9, 0112/4, 0114/1, 0115, 0117/10, 0117/11, 0117/12, 0117/13, 0117/14, 0117/15, 0117/2, 0117/3, 0117/4, 0117/5, 0117/6, 0117/7, 0117/8, 0117/9, 0118, 0119/10, 0119/11, 0119/12, 0119/13, 0119/14, 0119/15, 0119/16, 0119/17, 0119/3, 0119/4, 0119/5, 0119/6, 0119/7, 0119/8, 0119/9, 0120, 0121, 0153/2, 0154, 0163, 0164/1, 0164/3, 0165, 0166, 0167/1, 0168, 0169/1, 0171/4 a, 0199/1, 0199/2, 0200, 0201, 0202, 0204, 0353/11, 0353/40, 076, 077, 078/1, 079, 082, 085, 092/23, 092/24, 092/25, 092/26, 093, 094/32, 094/33, 094/34, 094/35, 094/49, 094/50, 094/52 a, 22951/2</p> <p>Acsa: 11A, 11D, 11E, 11G, 11TI 3</p> <p>Csővár: 13D, 13TN, 14A, 14B, 14C, 14D, 14E, 14TN 1, 14TN 2, 15A, 15B, 15NY, 15TI, 16B, 17B, 17G, 18A, 19A, 19B, 19C, 19E, 19NY, 20A, 35I, 42A, 4E, 4TI, 5A, 5D, 7D, 8A, 8C, 8D, 8E, 9A, 9B, 9C, 9H, 9N</p> <p>Keszeg: 9A</p> <p>Kosd: 15F, 15G, 15NY 1, 16B, 16C, 16F, 16G, 16H, 16K, 16NY 1, 16TN, 17C, 17D, 17E, 18A, 18B, 18NY 2, 19B, 19D, 19I, 19J, 19K, 19L, 1A, 1C, 20A, 20F, 21G, 21NY 3, 23H, 23NY 1, 24A, 24C, 24D, 24E, 24F, 24I, 24NY, 25D, 25F, 25G, 25H, 25I, 25J, 25K, 25NY 1, 25TI 2, 25TI 5, 28A, 28NY 1, 29A, 29NY 4, 30A, 3A, 4B, 4E, 4F, 4G, 4I, 4NY, 5A</p>	<p>QX8T0-2-16, P5235-F-16, Q6LW5-W-16, PH9EX-9-19, P08M2-X-16, QVTE7-D-16, QP59J-Q-16, QJ235-V-16, QPDHJ-6-16, QPA3J-P-16, QULY4-L-16, QPHDH-5-16, QVJLH-K-16, QPC9J-X-16, QRF6H-Y-16, QTALH-9-16, QU2FT-7-16, QU1NV-F-16, QUIJ2V-C-16, QPYPC-T-16, QV02T-R-16, QTCYR-Y-16, QTARR-Q-16, QC2J-3-16, QC39J-A-16, QNJHQ-H-16, QTPWQ-7-16, Q36FW-P-16, Q2LWQ-C-16, QPUMP-X-16, QTXTF-3-16</p>

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészletek	MEPAR blokk
	<p>Nézsa: 13B, 15A, 15B, 15C, 15E, 16A, 16B, 17B, 17D, 17F, 17TN 1, 17TN 2, 19A, 19D, 20C, 20D, 21C, 23A, 23B, 23C, 23D, 23E, 27B</p> <p>Nógrádsáp: 11D, 1B, 1C</p> <p>Ősagárd: 17A, 17E, 17F</p> <p>Penc: 14C, 14TI, 19B, 22VF, 26CE 1, 48C</p> <p>Püspökhátvan: 23A, 23I</p> <p>Püspökszilágy: 23TI, 27A, 8C</p> <p>Rád: 18A</p> <p>Szendehely: 13A, 13TI, 14C, 14NY 1, 14ÚT, 16A, 16C, 16D, 16TI, 16ÚT, 17B, 17C, 17TI 1, 17TI 2, 17ÚT, 18ÚT 2, 18ÚT 3, 19B, 19NY 1, 19ÚT, 19VI, 24A, 25A</p> <p>Vác: 12D, 12E, 12F, 13B, 13C, 13D, 13E, 13G, 13H, 13I, 13J, 13K, 13NY, 13TN 1, 19A, 19B, 19TI, 30C, 3A, 3B, 3C, 3D, 3E, 3F, 3G, 3H, 3I, 3J, 3K, 3NY 1, 3NY 2, 3TI 2, 40B, 4B, 4CE, 4E, 4F, 4J, 52B, 52G, 52H, 53A, 53B, 53CE, 54A, 5A, 5C, 5D, 5F, 5NY 1, 5NY 2, 5TI, 60A, 60B, 60C, 60CE 2, 60F, 60G, 61A, 63B, 63I, 67A, 6NY 1, 70B, 70CE, 7B</p>	
KE5	<p>Acsa: 0223 a, 0223 b, 0225/7, 0238, 0246/2 a, 0247, 0248 a, 0248 b, 027, 029/19, 029/20, 029/21, 029/8, 040/2, 0414 a, 0414 b, 0416 a, 0416 b, 0417 a, 0417 b, 0418 a, 0418 b, 0419 a, 0419 b, 0420 a, 0420 b, 0421, 0439, 0440, 0441, 0442 a, 0442 b, 0443 a, 0443 b, 0444, 0450 a, 0450 b, 1509, 1510 a, 1510 b, 1511, 1512, 1513, 1514, 1515, 1516, 1517, 1518, 1519, 1520, 1521, 1522, 1523, 1524, 1525, 1526, 1527, 1528, 1529, 1530 a, 1530 b, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536, 1537</p> <p>Csörög: 048/1 a, 048/1 b, 049, 050, 051/1 a, 051/1 b, Csóvár: 0108 b, 0108 c, 036/2, 036/4, 036/6, 036/8, 036/9 a, 038 c, 042/1, 054/2 b, 054/6 f, 060/2 f, 060/2 g, 060/2 h, 060/2 j, 060/2 p, 062, 1005 b, 1006, 1007, 1008, 1038, 1039 b, 1040 b, 1048, 1049, 1050, 1076, 1077, 1078, 1079, 1080</p> <p>Kosd: 0110/1, 0110/2, 0110/3, 0111, 0112 b, 0113, 0114/6, 0114/8, 0501, 0517, 0550, 072, 074/2, 074/3, 075, 076 a, 076 b, 077</p> <p>Nézsa: 0101, 044/2 a, 044/2 b, 044/3, 063, 067/1, 067/10, 067/17 a, 067/17 b, 067/17 c, 067/17 d, 067/18, 067/19,</p>	<p>Q4994-V-16, QPVDT-U16, QCWOW-7-16, QCD46W-N-16, ORC77-M-16, QRXOO-Q-16, QXQNC-R16, Q1376-N-19, QUC60-J-19, QUC60-J-19, QM76T-W-16, Q4CP4-C-16, Q6F34-W-16, QN234-Y-16, QNOW4-Q-16, Q4LW4-T-16, QQVH2-7-16, QVPP2-D-16, PH9EX-9-19, QWX2P-R-19, QRWDH-Q-19, QD5P5-F-16, PVF9P-C-16, PML72-J-16, PMME-R-16, PMK12-9-16, PEN6H-T-16, QU5TH-C-16, PC10H-V-16, PM9HP-5-16, P7F35-X-16, PFD72-8-19, QUALH-A-16, Q84H5-3-16, P08M2-X-16, QVTE7-D-16, Q7QH5-N-16, QUTPX-F-19, QP10H-8-16, QUKHX-W-16,</p>

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészletek	MEPAR blokk
	<p>067/20, 067/21, 067/22, 067/23, 067/24, 067/26, 067/9, 070, 087/12, 088 a, 088 b, 089/1 c, 090, 091/6 a, 092/1, 092/2, 095/2, 099/12, 099/18, 099/19, 099/20, 099/21, 099/22, 099/23, 099/24, 099/25, 099/26, 099/27, 099/29, 099/30, 099/33, 099/35, 099/36, 099/4, 099/6, 099/7, Nógrádsáp: 0181 d, 0202/34 Ősagárd: 061 Penc: 0111/4, 0111/6, 0111/7, 0114, 0115, 0116, 0124, 0137/15, 0137/16, 0137/17, 0137/18, 0137/19, 0137/2, 0137/20, 0137/21, 0137/22, 0137/23, 0137/24, 0137/25, 0137/26, 0137/27, 0137/28, 0137/29, 0137/30, 0137/31, 0137/32, 0137/33, 0137/34, 0137/35, 0137/36, 0137/37, 0137/38 a, 0137/38 b, 0138/10, 0138/11, 0138/12, 0138/13, 0138/14, 0138/15, 0138/16, 0138/17, 0138/18, 0138/19, 0138/20, 0138/21, 0138/22, 0138/23, 0138/24, 0138/25, 0138/26, 0138/27, 0138/28, 0138/29, 0138/30, 0138/31, 0138/4, 0138/6, 0138/7, 0138/8, 0138/9, 0140/11, 0140/12, 0140/13, 0140/15, 0140/17, 0140/18, 0140/19, 0140/2 a, 0140/21, 0140/22, 0140/23, 0140/24, 0140/25, 0140/26, 0140/27, 0140/28, 0140/29, 0140/31, 0140/34, 0140/35, 0140/36, 0140/37, 0140/38, 0140/39 a, 0140/39 b, 0140/40 a, 0140/40 b, 0140/45, 0140/46, 0140/47, 0140/48, 0140/49, 0140/51, 0140/6, 0140/7, 0140/8, 0142, 0146/14 b, 0146/17, 015, 0157/37 a, 0157/37 b, 0157/37 c, 0157/37 d, 016/11 a, 016/11 b, 016/11 d, 016/26 a, 016/26 b, 016/27 a, 016/27 b, 016/28, 016/4 a, 016/4 b, 016/4 c, 016/4 d, 016/4 f, 016/5, 016/83, 016/84 b, 016/84 c, 0162/10 c, 0162/10 d, 0162/10 f, 017, 0189/4, 0189/9 a, 0191 c, 0192, 0194 a, 0194 b, 0197/4 p, 0201, 0202/1, 0203, 0206, 0207/7 b, 0207/8 b, 0210 b, 0210 c, 0211/1 a, 0211/1 b, 0211/1 c, 0214, 0215, 0216, 0246/5, 0249/15 b, 084/26 c, 084/26 f Püspökhatvan: 018/5 Püspökszilágy: 0136, 0140/1, 0143, 0148/1 b, 0149, 0150/1 a, 0150/1 b, 0150/1 c, 0150/2 a, 0150/2 b, 0150/2 c Rád: 014, 0143, 0145/1, 0145/2 a, 0145/2 b, 0145/3, 0145/4, 0145/5, 0145/6, 0146/1, 0146/2, 0146/3, 0146/4 a, 0146/4 b, 0146/5, 0146/6, 0149/2 a, 0149/2 b, 0149/3, 0149/4, 0149/5, 0149/6, 015, 0150, 0151/1, 0151/2, 0151/3, 0153, 0155/2, 0155/3, 0155/4, 0155/5, 0156, 0157/1, 0157/2, 0157/3 b, 0158, 0159/1, 0159/2 b, 0160, 0161/1 b, 0161/2, 0161/3 b, 0162, 0163/1, 0163/2, 0164, 0165 a, 0165 b, 0166/1, 0166/2, 0166/3 b, 0166/4, 0166/5, 0167 a, 0167 b, 0168/1 a, 0168/1 b, 0168/1 c, 0168/3, 0168/4, 0168/5, 0168/6, 0168/7, 0169/1, 0169/2, 017/2, 017/3 a, 017/3 b, 017/4, 0170/1 b, 0170/2, 0170/3 a, 0170/3 b, 0170/4, 0170/5, 0170/6, 0170/7 a, 0170/8 a, 0170/9 b, 0180 a, 020, 0202/1, 0202/2, 0204, 021, 022, 0237, 0240/2, 0306, 033, 035/10, 035/11, 035/12, 035/13, 035/2 a, 035/2 b, 035/2 c, 035/4, 035/6, 035/7, 035/8, 035/9, 036, 037 a, 042, 080, 081 d, 085 f, 085 g, 086/1 c, 087, 088 a, 088 b, 088 c, 092/3, 092/4, 092/5 a, 092/5 b,</p>	<p>QA235-R-19, QXO2T-V-16, QNQ1L-3-16, QP59J-Q-16, QJ235-V-16, QPA3J-P-16, QPU0H-6-19, QRF6H-Y-16, QWLTL-8-16, QTUX2-P-16, QL2FTY-Y-16, QUWLF-V-16, QMYPC-Q-16, QR1L0-E-16, Q2H9C-8-16, QQ0WC-2-16, QUNDF-E-16, QXKDN-M-16, QR2T0-N-16, QR400-W-16, QR400-W-16, QQY60-X-16, QNNJ9-7-16, QVJVT-5-16, QYFDT-P-16, QYATT-Y-16, QYE6T-F-16, QDN3J-Q-16, QDRPJ-K-19, QPP9Q-H-16, QPDWQ-T-16, Q399Q-F-16, QTXTF-3-16, QP8DT-7-16, QP9LT-F-16, QPATT-P-16, QXJQ3-C-16</p>

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészek	MEPAR blokk
	<p>092/5 c, 092/6 a, 092/6 b, 092/6 c, 092/6 d, 092/7 a, 093/1 d, 093/1 f, 1126, 1127, 1128, 1129, 1130, 1131, 1132, 1133, 1134, 1135, 1136, 1137, 1138 a, 1139, 1140, 1141, 1142, 1143 a, 1144/1, 1144/2, 1145, 1146, 1147/1, 1147/2, 1148 a, 1148 b, 1149 b, 1150 b, 1151 b, 1152/1 b, 1152/2 b, 1152/3, 1153 a, 1153 b, 1154 b, 1155 b, 1156 b, 1157 b, 1157 c, 1158 b, 1158 c, 1159 c, 1160 b, 1161 b, 1162 b, 1163, 1164 a, 1164 b, 1165, 1166 a, 1166 b, 1167/1 b, 1167/2 b, 1168, 1169, 1170, 1171, 1172 a, 1173 a, 1175, 1176 c, 1177 b, 1178 b, 1178 c, 1179 b, 1180 b, 1181/1, 1181/2, 1182 b, 1183 b, 1184 b, 1184 c, 1226, 1232, 1233, 1234, 1235, 1236, 1237, 1267, 1268, 1269, 1270, 1271, 1272, 1273/1 a, 1273/1 b, 1273/2, 1274, 1275, 1276, 1277 a, 1277 b, 1277 c, 1278 a, 1278 b</p> <p>Szendehely: 0101 a, 0101 b, 051/2 a, 051/2 d, 051/2 f, 093/16, 093/18, 093/19, 093/20, 093/21, 093/22, 093/23, 093/24, 093/25, 096, 098/15, 098/16, 098/17, 098/18, 098/19, 098/2, 098/20, 098/3, 098/4, 098/5</p> <p>Vác: 0111/7, 0111/8, 0111/9, 0112/2, 0112/3, 0112/4, 0113, 0114/1, 0115, 0117/10, 0117/11, 0117/12, 0117/13, 0117/14, 0117/15, 0117/2, 0117/5, 0118, 0119/13, 0119/14, 0119/15, 0119/16, 0119/17, 0119/3, 0119/4, 0119/5, 0119/6, 0119/8, 0119/9, 0120, 0121, 0153/2, 0154, 0158, 0159, 0160, 0161/1, 0161/2, 0161/3, 0161/4, 0162, 0167/1, 0168, 0169/1, 0169/2, 0169/3 a, 0169/3 b, 0169/3 c, 0169/4 a, 0169/4 b, 0169/7, 0170, 0171/4 a, 0171/4 b, 0171/4 c, 0189/2, 0189/6, 0189/7, 0353/104, 0353/120, 0353/121, 0353/122, 0353/123, 0353/124, 0353/125, 0353/126, 0353/127, 0353/128, 0353/129, 0353/130, 0353/131, 0353/132, 0353/133, 0353/134, 0353/135, 0353/136, 0353/137, 0353/138, 0353/139, 0353/140, 0353/141, 0353/142, 0353/143, 0353/144, 0353/145, 0353/146, 0353/147, 0353/148, 0353/149, 0353/150, 0353/151, 0353/152, 0353/153, 0353/154, 0353/155, 0353/156, 0353/157, 0353/158, 0353/159, 0353/160, 0353/161, 0353/162, 0353/163, 0353/164, 0353/165, 0353/166, 0353/167, 0353/168, 0353/169, 0353/170, 0353/171, 0353/172, 0353/173, 0353/174, 0353/175, 0353/176, 0353/177, 0353/178, 0353/198, 0353/2, 0353/3, 0353/94, 0353/95, 0353/96, 0353/97, 0353/98, 0353/99, 077, 078/1, 078/2, 078/3, 078/4, 079, 080/1, 081, 082, 083, 084/3, 084/4, 084/5, 084/6, 084/7, 085, 092/20, 092/21, 092/22, 092/23, 092/24, 092/25, 093, 094/16, 094/17, 094/18, 094/19, 094/20, 094/21, 094/22, 094/23, 094/24, 094/25, 094/26, 094/27, 094/28, 094/29, 094/30, 094/31, 094/32, 094/33, 094/34, 094/35</p> <p>Vácduka: 037/1, 037/2 a, 037/2 b</p> <p>Acsa: 9M, 9N, 9P, 9Q</p> <p>Csörög: 4A, 4B</p>	

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészletek	MEPAR blokk
	<p>Csővár: 14A, 14C, 14D, 14TN 2, 22A, 33B, 33D, 5B, 6A, 6B, 6TN, 9B, 9E, 9F, 9K</p> <p>Kosd: 15H, 16I, 16J, 17C, 19B, 29A, 29NY 4, 4B, 4G</p> <p>Nézsa: 12D, 13C, 17F, 17TN 2, 17VF, 23A, 23B, 23C, 26A, 26B, 26C, 26D, 26E, 26F, 26I, 27B</p> <p>Nógrádsáp: 26F, 3F, 4A</p> <p>Ósagárd: 17F</p> <p>Penc: 14C, 14TI, 22VF, 26CE 1, 26CE 2, 33B, 33E, 34D, 34E, 35B, 35C, 35H</p> <p>Püspökszilágy: 8C</p> <p>Rád: 18A, 19A, 20A, 20B, 22A, 8C</p> <p>Szendehely: 13A, 13TI, 14E, 14ÚT, 16A, 16B, 16C, 16NY 2, 16ÚT, 18A, 18ÚT 2, 18ÚT 3, 24A</p> <p>Vác: 13L, 13M, 14G, 19A, 19B, 19TI, 30A, 30B, 30C, 30D, 30NY, 30TI 1, 30TI 2, 3A, 3B, 3C, 3D, 3E, 3J, 3NY 1, 3NY 2, 40B, 44A, 44B, 4G, 53CE, 59A, 60A, 60CE 2, 60CE 3, 60D, 60F, 60H, 60NY, 61A, 8B, 9A, 9NY</p> <p>Vácduka: 12A, 12B</p>	
KE6	<p>Acsa: 016/10, 016/11 b, 016/12 a, 016/12 b, 016/13, 016/8 a, 016/9, 019, 020, 021, 0223 a, 0225/7, 0238, 0240, 0241 b, 0241 c, 0242, 0243/1, 0243/2, 0246/2 a, 0246/2 b, 0249/4, 0252/1, 0257/2, 026, 027, 029/18, 0400, 0401, 0402, 0403, 0404, 0405, 0406, 0407, 0408, 0409, 0410, 0411, 0412, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545, 1546, 1547, 1548, 1549, 1550, 1551, 1552, 1553, 1555, 1556, 1557, 1558 b, 1559, 1560, 1561, 1562, 1563, 1564, 1585</p> <p>Csővár: 0107 a, 0107 b, 0108 b, 0109/2, 0109/5 b, 036/7, 036/8, 036/9 a, 038 c, 038 h, 052, 054/2 a, 054/2 b, 054/2 c, 054/2 d, 054/6 f, 054/6 j, 055 c, 059/2 a, 059/2 b, 059/3, 059/4 a, 059/4 b, 060/2 f, 060/2 j, 060/2 t, 062, 1001, 1002 a, 1002 b, 1003, 1004, 1005 a, 1005 b, 1006, 1007, 1008, 1009, 1010, 1011 a, 1011 b, 1012 a, 1012 b, 1013 a, 1013 b, 1013 c, 1014 a, 1014 b, 1015, 1016 a, 1016 b, 1017, 1018, 1019 a, 1019 b, 1020, 1021, 1022 a, 1022 b, 1023, 1024, 1025, 1026, 1027, 1028, 1029, 1030, 1031, 1032 a,</p>	<p>ORC77-M-16, QLQ6W-H-16, QXQNC-R16, QUC60-J-19, Q4CP4-C-16, QMJ6W-A-16, Q5YP5-2-16, QPQW2-F-16, Q7CP5-H-16, Q86W5-K-16, Q74H5-2-16, Q5N34-3-16, QT400-X-16, QQVH2-7-16, Q1A9X-M-16, QXP3W-P-16, PVF9P-C-16, PC10H-V-16, QX8T0-2-16, QUALH-A-16, QU5TH-C-16, Q84H5-3-16, Q8F35-1-16, P5235-F-16, QU1NQ-A-16, QT3Q9-Y-16, QYJDV-U-16, QP59J-Q-16, QJ235-V-16, QPDHJ-6-16, QV3C4-H-16, QPU0H-6-19,</p>

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészek	MEPAR blokk
	<p>1032 b, 1033 a, 1033 c, 1033 d, 1034, 1035 a, 1035 b, 1036, 1037, 1038, 1039 a, 1039 b, 1040 a, 1040 b, 1041 a, 1041 b, 1042, 1043, 1044, 1045, 1046, 1047, 1048, 1049, 1050, 1051, 1052, 1053 a, 1053 b, 1054 a, 1054 b, 1055, 1056 a, 1056 b, 1057 a, 1057 b, 1058, 1059, 1060, 1061/1, 1061/2, 1062 a, 1062 b, 1063, 1064 a, 1064 b, 1064 c, 1065 a, 1065 b, 1066, 1067, 1068, 1069, 1070, 1071, 1072/1, 1072/2, 1073, 1074, 1075, 1076, 1077, 1078, 1079, 1080, 1081, 1083, 1084, 1085, 1086 a, 1086 b, 1086 c, 1087, 1088, 1089, 1090, 1091, 1092, 1093, 1094, 1095, 1096, 1097, 1098, 1099, 1100, 1101, 1102, 1103, 1104, 1107, 1108, 1109, 1111, 1145, 1149, 1157, 1161, 1162, 1168, 1170 a, 1170 b, 1172, 1173 a, 1173 b, 1176 b, 1176 c, 1177, 1178 a, 1178 b, 1179, 1180 a, 1180 b, 1181, 1182 a, 1182 b, 1183, 1184, 1185, 1186 a, 1186 b, 1187, 1188, 1189, 1190, 1191, 1192, 1193, 1194, 1195 a, 1195 b, 1196, 1197, 1198, 1199, 1200, 1201, 1202 a, 1202 b, 1202 c, 1202 d, 1203 a, 1203 b, 1204 a, 1204 b, 1205, 1206 a, 1206 b, 1207, 1208, 1209, 1210/1, 1210/2, 1211/1, 1211/2, 1212/1, 1212/2, 1213/1, 1213/2, 1214/1, 1214/2, 1215/1, 1215/2, 1216/1, 1216/2, 1217/1, 1217/2, 1218/1, 1218/2, 1219/1, 1219/2, 1220/1, 1220/2, 1221/1, 1221/2, 1222/1, 1222/2, 1223/1, 1223/2, 1224/1, 1224/2, 1225/1, 1225/2, 1226/1, 1226/2, 1227, 1228, 1229 b, 1238 b, 1242, 1244, 1245, 1246, 1250, 1251, 1252, 1253, 1254, 1255, 1256, 1258, 1259, 1260, 1261, 1262, 1263, 1264, 1265, 1266, 1267, 1268, 1269, 1270, 1273, 1274, 1278, Erdőkürt: 0122/2, 0125</p> <p>Galgamácsa: 0121, 0130 a, 0130 c, 0131/1 a, 0131/1 b, 0131/1 c, 0132, 0133 a, 0133 b, 0134, 0135, 0136, 0137, 0138 a, 0138 b, 0138 c, 0138 d, 0138 f, 0138 g, 0138 h, 0138 j, 0138 k, 0138 l, 0139, 0140, 0143 a, 0143 b, 0143 c, 0144 a, 0144 b, 0144 c, 0144 d, 0144 f, 0144 g, 0144 h, 0144 j, 0144 m, 0144 n, 0145, 0146, 0147 a, 0147 b, 0149 a, 0149 c, 0151, 0152 a, 0272, 0273, 0274, 0275, 0276, 0279 b, 0279 c, 0279 d, 0279 f, 0279 g, 0279 h, 0279 k, 0283 a, 0284, 0285 a, 0286, 0290 a, 0290 b, 0290 c, Kisémedi: 072/3, 073, 077, 078</p> <p>Kosd: 0109/2, 0110/1, 0110/2, 0110/3, 0111, 0112 a, 0114/2, 0114/3, 0116, 0501, 0503, 0504, 0508, 0509, 0511, 0514, 0515 a, 0515 b, 0517, 0518, 0519, 0522, 069, 072, Nézsa: 067/12, 067/14, 067/17 d, 067/26, 070, 089/1 b, 089/1 c, 090, 091/6 a, 091/6 d, 091/6 f, 091/6 g, 091/6 h, 091/6 j, 092/1, 092/2, 092/3, 092/4, 099/12, 099/18, 099/25, 099/26, 099/33, 099/9</p> <p>Nógrádsáp: 0179, 0181 c, 0181 d</p> <p>Penc: 0102, 0104, 0107, 0108/2, 0108/3, 0108/4, 0109, 0110, 0111/3, 0111/4, 0111/5, 0111/6, 0111/7, 0112, 0113, 0114, 0115, 0116, 0123, 0124, 0157/23, 0157/24, 0157/25 b, 0157/37 g, 016/4 a, 0160/4, 0160/5, 0160/6, 0162/10 a, 0162/10 b, 0162/11, 0162/9 b, 0189/4, 019, 0191 a, 0193 b, 0195, 0196 a, 0196 b, 0196 c, 0197/2, 0197/3 a, 0197/3</p>	<p>QU33X-1-16, QNR9J-A-16, QRF6H-Y-16, QWY77-D-16, QQTKP-V-16, Q099C-Y-16, QL23C-5-16, QQLD0-R-16, QTUX2-P-16, QTCTH-J-16, QTALH-9-16, QWMP-3-16, QU2FT-7-16, QPNYP-4-16, Q2H9C-8-16, QUJ2V-C-16, QN0WC-Y-16, QUNDF-E-16, QXKDN-M-16, QNNJ9-7-16, QK76T-U-16, Q2V3C-E-16, Q1YPC-4-16, QPLWC-M-16, QPWLT-3-16, QLM6T-9-16, QDRPJ-K-19, Q0AHQ-L-16, , Q10WQ-P-16, Q2LWQ-C-16, QPDWQ-T-16, Q399Q-F-16, QPNUP-Y-16, QKP9Q-C-16, PQ4HQ-4-16, P3F3Q-D-16, Q4YPQ-L-16, QER96-Q-16, Q5DWQ-8-16, Q5P9Q-X-16, Q000U-U-16, QF0WQ-5-16, Q7F3Q-K-16, Q8JHQ-3-16, QFXHQ-P-16, QC23Q-9-16, QF23Q-D-16</p>

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészek	MEPAR blokk
	<p>b, 0197/4 a, 0197/4 b, 0197/4 c, 0197/4 d, 0197/4 f, 0197/4 g, 0197/4 p, 0198 a, 0198 b, 0199, 0200, 0201, 0203, 0209/1 a, 0210 a, 0210 b, 0210 c, 0211/1 c, 0211/5 a, 0211/5 b, 0211/5 c, 0219/1, 0219/2, 0220, 0221, 0222, 0224, 0225, 0226, 0227, 0228/1, 0228/3, 0228/4, 0236/1 a, 0236/1 b, 0236/1 c, 0236/2, 0237, 0238 a, 0238 b, 0238 c, 0238 d, 0238 f, 0238 g, 0239, 0240 a, 0240 c, 0242 a, 0244, 0246/5, 0247, 0248 b, 0249/14 a, 0249/14 b, 0249/15 a, 0249/15 b, 0252/2, 0257/25, 0257/26, 0257/29 a, 0257/29 b, 028, 084/26 a, 084/26 b, 084/26 c, 084/26 d, Püspökhatvan: 0161, 0163/16 a, 0163/16 b, 042 d, 060, 061 b, 061 d, 061 f, 061 g, 061 h, 061 j, 061 k, 061 m, 061 n, 061 p, 061 s, 061 t, 062, 07/13 a, 07/13 b, 07/5, 070/1, 078 a, 078 b, 078 c</p> <p>Püspökszilágy: 0102, 0103, 0104 d, 0104 f, 0106 a, 0106 d, 0106 f, 0106 j, 0106 k, 0110, 0111, 0115 a, 0115 b, 0119, 0121, 0122, 0123, 0124, 0127, 0129, 0130, 0131, 0132, 0133, 0134, 0135, 0136, 0137, 0138 a, 0138 b, 0138 c, 0138 d, 0138 f, 0138 g, 0138 h, 0138 j, 0138 l, 0138 m, 0138 n, 0138 p, 0138 r, 0138 s, 0138 t, 0138 v, 0139, 0140/1, 0144/1, 0160 a, 0160 c, 0160 f, 0161 b, 0161 c, 0161 d, 0161 f, 0161 g, 0162, 0164/2 a, 0164/2 b, 0164/2 c, 0164/2 d, 0164/2 f, 0164/2 g, 0164/2 h, 0164/3 a, 0164/3 b</p> <p>Rád: 014, 0145/2 b, 0145/3, 0145/4, 0145/5, 0145/6, 0146/1, 0146/2, 0146/3, 0146/4 a, 0146/5, 0146/6, 0149/2 b, 0149/3, 0149/4, 0149/5, 0149/6, 015, 0150, 0151/1, 0151/2, 0151/3, 0152, 0153, 0157/3 b, 0158, 0159/1, 016 a, 0164, 017/3 a, 017/3 b, 017/3 c, 0170/4, 0170/5, 0170/6, 0170/7 a, 0170/7 b, 0170/8 a, 0170/8 b, 0170/9 b, 0170/9 c, 0180 a, 0180 b, 0240/2, 033, 035/13, 035/2 b, 035/2 d, 035/5, 035/6, 035/7, 036, 037 a, 085 a, 085 b, 085 c, 085 d, 085 f, 085 g, 085 j, 085 k, 085 m, 1126, 1127, 1128, 1131, 1132, 1137, 1138 a, 1138 b, 1143 a, 1143 b, 1144/1, 1144/2, 1147/2, 1148 b, 1149 b, 1150 b, 1151 b, 1152/1 b, 1152/2 b, 1152/3, 1153 b, 1153 c, 1154 b, 1154 c, 1155 b, 1155 c, 1156 b, 1156 c, 1157 c, 1158 c, 1159 c, 1159 d, 1160 b, 1160 c, 1161 b, 1161 c, 1162 b, 1162 c, 1163, 1164 a, 1164 b, 1165, 1166 b, 1166 c, 1167/1 b, 1167/1 c, 1167/2 b, 1167/2 c, 1168, 1169, 1170, 1171, 1172 a, 1172 b, 1173 a, 1173 b, 1175, 1176 c, 1177 b, 1178 c, 1179 b, 1180 b, 1181/1, 1181/2, 1182 b, 1183 b, 1184 c, 1185 a, 1185 b, 1185 c, 1186, 1187, 1188, 1189, 1190, 1191, 1192, 1193, 1194, 1195, 1196, 1197, 1198, 1199, 1200, 1201, 1202, 1203, 1204, 1205, 1206, 1207, 1208, 1209, 1210, 1211, 1212, 1213/1, 1213/2, 1214, 1215, 1216, 1217 a, 1217 b, 1218, 1219, 1220, 1221, 1222, 1223, 1224, 1225, 1226, 1227, 1228, 1229, 1230, 1231, 1232, 1233, 1234, 1235, 1236, 1237, 1238, 1239, 1240, 1241, 1242, 1243, 1244, 1245, 1246 b, 1247 b, 1252, 1253 a, 1253 b, 1254 b, 1255 b, 1255 c, 1256, 1257 b, 1258, 1259, 1260, 1261, 1262, 1263, 1264, 1265, 1266, 1267, 1268, 1269, 1270, 1271,</p>	

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészek	MEPAR blokk
	<p>1272, 1273/2, 1274, 1275, 1276, 1277 c, 1280, 1281, 1286, Szendehely: 0101 b, 051/2 a, 051/2 g, 098/19, 098/2, 098/20</p> <p>Vác: 0111/10, 0111/9, 0114/1, 0115, 0117/2, 0118, 0119/17, 0121, 0164/1, 0165, 0166, 0167/1, 0201, 0202, 0204, 076, 085, 092/26</p> <p>Acsa:</p> <p>10A, 10F, 10G, 10H, 10I, 10L, 10M, 11D, 11E, 11F, 11G, 11H, 11TI 1, 11TI 2, 11TI 3, 12A, 32A, 32C, 33A, 33D, 33E, 34A, 34B, 34C, 35A, 35B, 35C, 35D, 35E, 35F, 35G, 35H, 9C, 9L, 9M, 9O</p> <p>Csővár:</p> <p>13A, 13B, 13C, 13D, 13TN, 14A, 14C, 14D, 14E, 14TN 1, 14TN 2, 16A, 16B, 1A, 32B, 35A, 3A, 3B, 5A, 5B, 5D, 5E, 5NY, 5TN 1, 5TN 2, 6A, 6C, 6NY, 6TN, 8D, 8F, 9B, 9M</p> <p>Erdőkürt:</p> <p>18A, 18B, 18C, 18D</p> <p>Galgamácsa:</p> <p>10D, 10VI, 11A, 11NY, 12A, 12NY, 13A, 13C, 13D, 13NY 1, 13NY 2, 13TI 2, 14A, 14B, 14C, 14NY 1, 14NY 2, 14TI, 14ÚT 1, 14ÚT 2, 14ÚT 3, 15C, 15ÚT 1, 15ÚT 7, 16B, 17A, 17B, 17NY 1, 17NY 2, 18B, 18NY 1, 18NY 2, 18TI, 19A, 19ÚT 1, 20A, 20NY, 20TI, 28NY 2, 29NY 2, 2A, 2B, 2C, 2ÚT 1, 30A, 30C, 30ÚT, 32A, 32B, 32C, 32D, 32E, 32ÚT 1, 32ÚT 2, 33A, 33B, 33ÉP, 33NY, 33ÚT 1, 33ÚT 2, 33ÚT 3, 33ÚT 4, 34A, 34NY 1, 34NY 2, 39B, 39C, 39NY 1, 39NY 2, 3A, 3B, 3F, 3TI, 3ÚT 3, 3ÚT 4, 3ÚT 5, 3VI, 40B, 40NY, 40ÚT 1, 40VF, 41A, 41B, 41C, 41D, 41NY, 41ÚT 1, 41ÚT 3, 42A, 42B, 42C, 42D, 42E, 42TI, 42ÚT, 43NY, 44A, 44B, 44C, 44E, 44F, 44G, 44H, 44NY 1, 44NY 2, 44TI 1, 44TI 2, 44TI 3, 44TI 4, 44TI 5, 44ÚT 1, 44ÚT 2, 44VF 2, 45A, 45B, 45C, 45NY 1, 45NY 2, 46A, 46B, 46C, 46NY, 46TI 1, 47A, 47B, 47C, 47E, 47NY 1, 47NY 2, 47NY 3, 49ÚT 2, 4A, 4B, 4D, 4NY, 4TI, 4ÚT 1, 4ÚT 2, 4VI, 5A, 5B, 5C, 5NY, 5TI 1, 5TI 2, 5ÚT, 5VI, 6A, 6B, 6NY, 6TI, 6ÚT, 6VI, 7A, 7ÚT 1, 7ÚT 2, 8A, 8E, 8NY 2, 8TI 2, 8ÚT 1, 8VI</p> <p>Kisnémedi:</p> <p>17A, 17B, 17D, 19A, 19B, 19C, 19D, 19E, 19F, 19H</p> <p>Kosd:</p> <p>15G, 15H, 15NY 1, 16A, 16B, 16C, 16D, 16H, 16J, 16K, 16NY 2, 16TN, 17A, 17B, 17C, 17D, 17E, 17NY 1, 17NY 2, 18C, 18D, 18E, 18NY 1, 18TN, 1A, 21H, 21NY 1, 22E, 22G, 22H, 22I, 22K, 22L, 22NY, 23A, 23B, 23C, 23D, 23E, 23F, 23G, 23I, 23NY 1, 23NY 2, 23TI, 24B, 24F, 24NY, 25A, 25B, 25D, 25NY 1, 25NY 2, 26D, 26G, 26I, 26NY 1, 26NY 2, 27A, 27D, 27E, 27G, 27NY 1, 27NY 2, 28B, 28C, 28D, 28E, 28F, 28G, 28H, 28NY 2, 28NY 3, 28NY 4, 28NY 5, 28NY 6, 29A, 29B, 29NY 2, 29NY 4,</p>	

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészek	MEPAR blokk
	<p>2A, 2C, 2D, 3A, 3B, 3C, 4A, 4B, 4C, 4D, 4E, 4F, 4G, 4H, 4I, 4NY, 5B</p> <p>Nézsa: 12D, 13B, 13C, 14A, 14C, 16B, 17A, 17C, 17D, 17TN 1, 18B, 18C, 18D, 19A, 19B, 19C, 23B</p> <p>Nógrádsáp: 11D, 1B, 4A</p> <p>Penc: 10A, 11A, 11B, 11C, 11D, 11F, 12A, 12B, 12C, 12D, 12G, 12H, 12I, 12J, 12M, 13A, 13B, 13C, 13TI, 14C, 15A, 15B, 15NY, 16A, 16B, 17A, 18A, 18B, 18C, 19A, 1A, 1B, 1VF, 22A, 22VF, 23A, 23B, 23C, 23D, 23NY, 26B, 26C, 26CE 2, 27A, 27B, 2A, 2NY, 33E, 38A, 38CE, 38D, 38E, 3A, 3B, 3C, 3D, 45D, 46C, 48C, 4A, 50A, 50D, 5A, 5B, 5C, 5D, 5NY, 6A, 6B, 6C, 7A, 7B, 7C, 7D, 8C, 8NY, 9B, 9C, 9D</p> <p>Püspökhátvan: 10A, 10C, 10D, 10E, 10NY, 11NY, 12A, 12B, 12C, 12D, 12E, 12NY, 13NY, 14A, 14B, 14C, 14D, 14F, 14G, 14NY, 15C, 15D, 15E, 15NY, 15TI, 16A, 16B, 16D, 16E, 16F, 16G, 16NY, 17E, 17F, 17NY, 18A, 18B, 18C, 18D, 18F, 18G, 18NY 1, 18NY 2, 18TI, 19A, 19B, 19C, 19D, 19E, 19F, 19NY 2, 19ÚT, 20A, 20B, 20C, 20D, 20E, 20ÚT, 21D, 24A, 24B, 24C, 24D, 25B, 25C, 25D, 25F, 25G, 27A, 2A, 2B, 3C, 3NY, 5A, 5NY 1, 6A, 6C, 6NY 1, 7A, 9C, 9D</p> <p>Püspökszilágy: 10A, 10B, 10C, 10D, 11A, 11B, 11C, 11NY, 12A, 12B, 12C, 12D, 12NY, 13A, 13B, 13C, 13D, 13E, 13NY, 14A, 14B, 14C, 14D, 14E, 14NY, 14TI, 15A, 15B, 15NY, 16A, 16B, 17A, 17B, 17E, 17NY, 18A, 18B, 18C, 18D, 18E, 18TI, 21B, 21C, 21E, 23TI, 24D, 24E, 24TI, 25A, 31B, 31C, 32A, 32B, 32D, 33A, 33B, 33C, 34A, 34B, 34C, 34D, 34E, 34NY, 35A, 35B, 35E, 35NY, 36I, 36J, 36K, 36L, 36NY, 36VF 2, 37A, 37B, 37C, 37NY, 37ÚT, 38A, 38B, 38C, 38NY, 401A, 401B, 401E, 44A, 8A, 8B, 8NY, 9A, 9B, 9C, 9NY</p> <p>Rád: 22A, 6A, 6B, 6C, 6D, 6E, 6F, 6TN, 7B, 7D, 7E, 7G, 8A, 8C, 8D, 8TI</p> <p>Szendehely: 13TI, 14A, 14C, 14D, 15D, 16A, 24A</p> <p>Vác: 10A, 10B, 10C, 10D, 10NY 1, 10NY 2, 10NY 3, 11C, 12A, 12B, 12C, 12D, 12E, 12F, 12NY, 13A, 13B, 13C, 13D, 13E, 13F, 13H, 13J, 13K, 13L, 13M, 13N, 13NY, 13TN 1, 13TN 2, 14A, 14B, 14E, 14F, 14G, 14H, 14I, 14K, 14L, 14NY 1, 14NY 2, 4A, 4B, 4C, 4D, 4H, 4I, 4J, 5C, 5D, 5E, 5F, 5G, 5H, 63B, 63I, 64B, 64C, 64D, 65NY 1, 6B, 6C, 6D, 6F, 6NY 1, 6NY 2, 6NY 3, 70B, 70CE</p>	

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészletek	MEPAR blokk
KE7	<p>Acsa: 016/4, 016/5, 016/6, 016/7, 016/8 a, 016/8 b, 0216, 0238, 0239, 0240, 0241 b, 0241 c, 0242, 0243/1, 0243/2, 0243/3, 0244/18, 0245, 0246/2 a, 0246/2 b, 0247, 0249/3, 0249/4, 0252/1, 0252/3, 0252/4, 0253, 0257/2</p> <p>Csővár: 0100/1, 0107 c, 0107 d, 0108 b, 0108 c, 0109/1 a, 0109/2, 0109/4, 0110, 0111, 0112, 0113/1, 0113/2 b, 034 a, 036/2, 036/4, 036/7, 036/8, 036/9 a, 036/9 b, 038 a, 038 b, 038 c, 038 d, 038 f, 038 g, 038 h, 038 j, 038 k, 038 l, 039/1, 039/2, 042/1, 043, 044/1, 052, 054/2 b, 054/2 c, 054/2 d, 054/6 f, 054/6 h, 054/6 j, 055 a, 055 b, 055 c, 055 d, 055 f, 055 g, 055 h, 055 j, 055 k, 055 l, 055 m, 055 n, 055 p, 055 r, 055 s, 055 t, 055 v, 055 x, 056/1 a, 056/3 a, 056/3 b, 057, 058, 059/1, 059/4 a, 059/4 b, 060/1, 060/2 a, 060/2 b, 060/2 c, 060/2 d, 060/2 f, 060/2 g, 060/2 h, 060/2 j, 060/2 t, 060/2 v, 060/2 x, 062, 064 a, 064 b, 064 c, 064 d, 064 f, 064 g, 064 h, 064 j, 099/4, 099/5, 1009, 1012 b, 1013 c, 1014 b, 1016 b, 1017, 1018, 1019 b, 1020, 1021, 1022 b, 1025, 1026, 1027, 1028, 1029, 1034, 1035 b, 1036, 1037, 1038, 1039 b, 104, 1040 b, 1041 b, 1042, 1043, 1044, 1045, 1046, 1049, 1050, 1051, 1052, 1053 b, 1054 b, 1055, 1056 b, 1057 b, 1058, 1059, 1060, 1061/1, 1061/2, 1062 a, 1063, 1064 c, 1075, 1076, 1077, 1078, 1079, 1080, 1081, 1082, 1083, 1084, 1085, 1086 b, 1086 c, 1087, 1093, 1094, 1095, 1099, 1100, 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106, 1107, 1108, 1109, 1110, 113, 1249, 1261, 1266, 1267, 1268, 1269, 1270, 1271, 1272, 1273, 95/2, 97, Erdőkürt: 0122/2</p> <p>Galgamácsa: 0121, 0122, 0130 c, 0131/1 a, 0131/1 b, 0131/1 c, 0131/1 d, 0131/2, 0131/3, 0132, 0133 a, 0133 b, 0136, 0137, 0138 d, 0138 g, 0138 h, 0138 j, 0138 k, 0138 l, 0138 m, 0138 n, 0138 p, 0139, 0143 b, 0143 c, 0143 d, 0143 f, 0143 g, 0143 h, 0144 a, 0144 b, 0144 g, 0144 j, 0144 k, 0144 l, 0144 m, 0144 n, 0146, 0147 a, 0147 b, 0148, 0149 a, 0149 b, 0151, 0152 a, 0153, 0154/1, 0159, 0161, 0162, 0271/2 b, 0272, 0273, 0274, 0275, 0276, 0277, 0278 a, 0278 b, 0278 c, 0278 d, 0278 f, 0278 g, 0279 a, 0279 b, 0279 c, 0279 d, 0279 f, 0279 g, 0279 j, 0279 k, 0279 l, 0280, 0281 a, 0281 b, 0281 c, 0281 d, 0281 f, 0281 g, 0282, 0283 a, 0283 b, 0283 c, 0283 d, 0283 f, 0283 g, 0283 h, 0283 j, 0283 k, 0284, 0285 a, 0285 b, 0285 c, 0285 d, 0286, 0287, 0290 a, 0290 b, 0290 c, 0290 d, 0292/1, 0292/3, Keszeg: 091/2 a, 091/2 b, 091/2 c</p> <p>Kisnémedi: 070/3, 071/2 b, 071/3, 072/2, 072/3, 072/4, 072/5, 073, 077, 099</p> <p>Kosd: 0110/3, 0111, 0112 a, 0112 b, 0114/7, 0325, 0501, 0502, 0503, 0504, 0505, 0506, 0507, 0508, 0509, 0510, 0511, 0514, 0515 a, 0515 b, 0516, 0517, 0518, 0519, 0520, 0521, 0522, 0523, 0542, 0544, 0546, 0547, 0548, 0549, 0550, 0551, 0552, 069, 071, 1504, 1505, 1506, Nézsa: 044/2 a, 044/3, 047/12 d, 067/10, 067/14, 067/17 d, 067/18, 067/19, 067/20, 067/26, 075, 089/1 c, 089/1 d, 089/1 f, 089/1 g, 089/2, 090, 091/6 a, 091/6 b, 091/6 c,</p>	<p>Q4994-V-16, QPVDU-U16, ORC77-M-16, QLQ6W-H-16, QRXOO-Q-16, QXQNC-R16, QUC60-J-19, QM76T-W-16, Q4CP4-C-16, Q6F34-W-16, OPHLT-N-16, Q4LW4-T-16, QYXK3-M-16, Q45P5-6-16, QVQTT-9-16, Q5YP5-2-16, QPQW2-F-16, Q7CP5-H-16, Q74H5-2-16, Q5N34-3-16, QT400-X-16, QQVH2-7-16, Q1A9X-M-16, PVF9P-C-16, PKWRC-M-16, P6QH5-L-16, P6RP5-U-16, PM9HP-5-16, P7F35-X-16, QX8T0-2-16, P5235-F-16, P6235-H-16, Q6LW5-W-16, PH9EX-9-19, QVTE7-D-16, Q7QH5-N-16, Q9835-U-16, QJ235-V-16, QPU0H-6-19, QU33X-1-16, QRF6H-Y-16, QWY77-D-16, Q0AHC-7-16, QQTKP-V-16, QVERP-U-16, Q099C-Y-16, QL2FTY-Y-16, QWMP-3-16, QU2FT-7-16, QPNYP-4-16, Q3H9C-9-16, QN0WC-Y-16, QUNDF-E-16, QK76T-U-16, Q2V3C-E-16, Q1YPC-4-16, QPLWC-M-16, QPWLT-3-16, QLM6T-9-16, Q10WQ-P-16, Q399Q-F-16, QPNUP-Y-16, QKP9Q-C-16, P3F3Q-D-16, Q4YPQ-L-16, QER96-Q-16, Q5DWQ-8-16, Q5P9Q-X-16, Q000U-U-16, QF0WQ-5-16, Q7F3Q-K-16, Q7CPQ-3-16, Q8JHQ-3-16, QAH9Q-W-16, QFXHQ-P-16, QC23Q-9-16, QF23Q-D-16, Q3VMP-C-16, QM39Q-T-16, QR23Q-P-16</p>

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészletek	MEPAR blokk
	<p>091/6 d, 091/6 f, 091/6 g, 091/6 h, 091/6 j, 091/6 k, 091/6 l, 092/1, 092/2, 092/3, 092/4, 092/5, 099/29</p> <p>Nógrádsáp: 0179, 0181 a, 0181 b, 0181 c, 0181 d, 0181 f, 0181 g, 0182, 0183, 0202/33, 0202/34</p> <p>Ósagárd: 061, 063 a</p> <p>Penc: 016/4 a, 0189/4, 0189/8, 0189/9 a, 0191 a, 0191 b, 0191 c, 0191 d, 0196 a, 0196 c, 0197/2, 0197/3 a, 0197/3 b, 0197/4 a, 0197/4 b, 0197/4 c, 0197/4 d, 0197/4 f, 0197/4 g, 0197/4 h, 0197/4 j, 0197/4 k, 0197/4 l, 0197/4 m, 0197/4 n, 0197/4 p, 0198 a, 0198 b, 0198 c, 0198 d, 0199, 0200, 0201, 0202/1, 0203, 0204, 0205, 0206, 0207/2, 0208, 0211/1 b, 0211/2, 0211/3, 0211/4, 0211/5 a, 0213, 0214, 0215, 0219/1, 0219/2, 0226, 0227, 0228/1, 0228/3, 0228/4, 0236/1 a, 0236/1 b, 0236/1 c, 0238 a, 0238 b, 0238 c, 0238 d, 0238 f, 0238 g, 0238 h, 0238 j, 0239, 0240 a, 0242 a, 0242 b, 0243, 0244, 0246/1, 0247, 0248 a, 0248 b,</p> <p>Püspökhatvan: 0159, 0161, 0162 a, 0163/15, 0163/16 a, 0163/16 b, 0163/16 c, 0168, 0169 a, 0169 b, 0170 a, 0170 b, 0170 c, 034 a, 036 a, 036 b, 036 c, 036 d, 036 f, 036 g, 036 h, 036 j, 036 k, 036 l, 036 m, 036 n, 036 p, 036 r, 036 s, 041, 042 a, 042 b, 042 c, 042 d, 042 f, 042 g, 053, 060, 061 a, 061 b, 061 c, 061 d, 061 f, 061 h, 061 j, 061 l, 061 m, 061 n, 061 p, 061 s, 061 t, 062, 063, 070/1, 078 a, 078 b, 078 c, 1290, 1291, 1292, 1293</p> <p>Püspökszilágy: 0100, 0101, 0102, 0103, 0104 b, 0104 c, 0104 d, 0104 f, 0104 g, 0104 h, 0104 j, 0104 k, 0104 l, 0104 m, 0104 n, 0104 p, 0104 r, 0104 s, 0105, 0106 a, 0106 b, 0106 c, 0106 d, 0106 f, 0106 g, 0106 h, 0106 j, 0107, 0108, 0109, 011, 0110, 0111, 0112 a, 0112 b, 0112 c, 0112 d, 0112 f, 0113, 0115 a, 0115 c, 0115 d, 0122, 0123, 0124, 0125, 0126, 0127, 0128, 0135, 0136, 0137, 0138 b, 0138 c, 0138 d, 0138 f, 0138 k, 0138 l, 0138 m, 0139, 0140/1, 0148/1 b, 0156, 0160 a, 0160 b, 0160 c, 0160 d, 0160 f, 0161 a, 0161 b, 0161 f, 0161 g, 0162, 0163 a, 0163 b, 0164/2 f, 0164/2 g, 0164/2 h, 0164/3 a, 0164/3 b, 0164/3 c, 0164/3 d, 0164/3 f, 0164/3 g, 0164/3 h, 0164/3 j, 0164/3 k, 0164/3 l, 0164/3 m, 0164/5, 0164/6, 0165 a, 0165 b, 0165 c, 0165 d, 0165 f, 0165 g, 0165 h, 0165 j, 0166, 020, 05/3, 068 a, 068 b, 068 c, 069, 070 a, 070 b, 070 c, 071, 086 a, 086 b, 086 c, 086 d, 087, 088, 094, 097 a, 097 b,</p> <p>Rád: 014, 0145/1, 0145/2 b, 0145/3, 0145/4, 0145/5, 0145/6, 0146/4 a, 0146/5, 0146/6, 0149/2 b, 0149/3, 0149/4, 0149/5, 0149/6, 0150, 0151/1, 0151/2, 0151/3, 016 a, 017/3 a, 017/3 c, 0306, 033, 085 a, 085 b, 085 f, 085 g, 085 h, 085 j, 085 k, 085 l, 085 m, 086/1 a, 086/1 b, 1127, 1131, 1132, 1137, 1138 b, 1143 b, 1144/1, 1144/2, 1147/2, 1226, 1277 c, 1278 b</p> <p>Szendehely: 0101 a, 0101 b, 051/2 a, 051/2 b, 051/2 c, 051/2 d, 051/2 f, 098/19, 098/2, 098/20, 098/5, 511</p> <p>Vác: 0111/10, 0111/2, 0111/7, 0111/9, 0114/1, 0115, 0117/3, 0119/17, 0120, 0121, 0153/2, 0154, 0158, 0159,</p>	

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészletek	MEPAR blokk
	<p>0163, 0164/1, 0164/3, 0165, 0166, 0167/1, 0168, 0169/1, 0189/6, 0189/7, 076, 085, 092/26, 093, 094/48, 094/49, 094/50, 094/51, 094/52 a, 094/52 b</p> <p>Acsa:</p> <p>10A, 10B, 10C, 10D, 10E, 10F, 10G, 10H, 10I, 10J, 10K, 10L, 10M, 11A, 11B, 11C, 11E, 11F, 11H, 11TI 1, 11TI 3, 32A, 32B, 32C, 32NY, 33B, 33D, 33NY, 34A, 34B, 34C, 35A, 35B, 35C, 35E, 35F, 65A</p> <p>Csővár:</p> <p>10A, 10B, 10C, 10D, 10E, 10F, 13B, 13C, 13D, 13E, 14A, 14B, 14C, 14D, 14E, 14TN 1, 14TN 2, 15A, 15B, 15NY, 16A, 16B, 17A, 17C, 17D, 17E, 17G, 18A, 18B, 18NY, 19A, 19B, 19C, 19D, 19E, 19NY, 1A, 1B, 1C, 1NY, 20A, 22A, 2A, 2B, 2C, 2D, 2E, 2F, 2NY, 33A, 33B, 33D, 35A, 35C, 35D, 35J, 35L, 36A, 36B, 3A, 3B, 3TN, 4A, 4B, 4D, 4E, 4TI, 4TN, 5A, 5B, 5C, 5D, 5E, 5NY, 6A, 6C, 6NY, 7A, 7B, 7C, 7D, 8A, 8B, 8C, 8D, 8E, 8F, 8G, 8H, 9A, 9B, 9C, 9D, 9E, 9F, 9H, 9J, 9K, 9M, 9N</p> <p>Erdőkürt:</p> <p>16A, 16B, 16TN, 17A, 18A, 18D, 18E, 18F, 18G</p> <p>Galgamácsa:</p> <p>10D, 11A, 11NY, 12A, 12NY, 13A, 13B, 13C, 13NY 1, 13TI 1, 14A, 14B, 14C, 14NY 1, 14NY 2, 14ÚT 1, 14ÚT 2, 14ÚT 3, 15A, 15B, 15C, 15D, 15ÚT 1, 15ÚT 2, 15ÚT 3, 15ÚT 4, 15ÚT 5, 15ÚT 6, 15ÚT 7, 16A, 16B, 16NY, 16ÚT 1, 16ÚT 2, 16ÚT 3, 17A, 17B, 17NY 1, 17NY 2, 17ÚT, 18A, 18B, 18NY 1, 18NY 2, 18TI, 18ÚT, 19A, 19B, 19NY, 19TI 1, 19TI 2, 19ÚT 1, 19ÚT 2, 1A, 1B, 1ÚT 1, 1ÚT 2, 1ÚT 3, 20A, 20NY, 25A, 25NY, 25ÚT, 26A, 26B, 26NY 1, 26NY 2, 26ÚT 1, 26ÚT 2, 27A, 27NY 1, 27NY 2, 27ÚT, 28A, 28B, 28C, 28D, 28NY 1, 28NY 2, 28ÚT 1, 28ÚT 2, 28ÚT 4, 29A, 29B, 29C, 29NY 1, 29NY 2, 29ÚT 1, 29ÚT 2, 2A, 2B, 2C, 2D, 2E, 2F, 2ÚT 1, 2ÚT 2, 30A, 30B, 30C, 30ÚT, 31A, 31B, 31C, 31NY, 31ÚT 1, 31ÚT 2, 32A, 32B, 32C, 32ÚT 1, 33A, 33B, 33C, 33NY, 33ÚT 1, 33ÚT 2, 34A, 34B, 34NY 1, 34NY 2, 34NY 3, 34ÚT, 35ÚT, 37A, 38A, 39A, 39B, 39C, 39NY 1, 39NY 2, 39ÚT 1, 39ÚT 2, 3A, 3B, 3C, 3D, 3E, 3F, 3G, 3NY, 3TI, 3ÚT 1, 3ÚT 2, 3ÚT 3, 3ÚT 5, 3VI, 40A, 40B, 40NY, 40ÚT 1, 40ÚT 2, 40VF, 41A, 41B, 41C, 41NY, 41ÚT 1, 41ÚT 2, 41ÚT 3, 42A, 42C, 42D, 42E, 42NY, 42TI, 42ÚT, 43A, 43B, 43C, 43D, 43NY, 43ÚT, 44B, 44C, 44E, 44F, 44NY 1, 44NY 2, 44TI 4, 44ÚT 1, 44ÚT 2, 44VF 1, 45B, 45C, 45NY 1, 45NY 2, 46A, 46C, 46NY, 46TI 1, 46TI 2, 47B, 47C, 47D, 47E, 47F, 47NY 1, 47NY 3, 47ÚT, 48A, 48ÚT, 49A, 49B, 49C, 49D, 49NY, 49ÚT 1, 49ÚT 2, 4A, 4B, 4C, 4D, 4NY, 4ÚT 1, 50A, 50B, 50C, 50CE, 50D, 50E, 50F, 50G, 50H, 50I, 50NY 1, 51B, 51NY 1, 51NY 2, 51ÚT 2, 51ÚT 3, 51ÚT 4, 52B, 52NY 1, 5A, 5C, 5D, 5NY, 5TI 1, 5TI 2, 5ÚT, 6A, 6C, 6NY, 6ÚT, 7A, 7B, 7ÚT 1, 7ÚT 2, 8NY 2, 8TI 2, 8ÚT 1, 8VI</p>	

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészek	MEPAR blokk
	<p>Keszeg: 8B, 8C, 8G, 9A, 9B</p> <p>Kisnémedi: 17A, 17B, 17D, 18A, 18B, 18C, 18D, 18E, 18VF, 19A, 19B, 19D, 19F, 19G, 1B, 1C, 1D, 1E, 1F</p> <p>Kosd: 15B, 15D, 15E, 15F, 15NY 1, 16A, 16C, 16D, 16E, 16F, 16G, 16H, 16I, 16J, 16K, 16NY 1, 17A, 17B, 17C, 17D, 17E, 17F, 17G, 17H, 17NY 1, 17NY 2, 18A, 18B, 18C, 18D, 18E, 18NY 1, 18NY 2, 19B, 19C, 19D, 19E, 19F, 19G, 19I, 19J, 19K, 19L, 19M, 19NY 1, 19NY 2, 1A, 1B, 1C, 20A, 20B, 20C, 20D, 20E, 20F, 20G, 20NY 1, 20NY 2, 21A, 21B, 21C, 21D, 21E, 21F, 21G, 21H, 21I, 21NY 1, 21NY 2, 22A, 22B, 22C, 22D, 22E, 22F, 22G, 22H, 22I, 22J, 22K, 22M, 22NY, 23A, 23B, 23C, 23D, 23E, 23F, 23G, 23H, 23I, 23NY 1, 23NY 2, 23TI, 24A, 24B, 24C, 24D, 24E, 24F, 24G, 24H, 24I, 24NY, 24VF, 25A, 25B, 25D, 25F, 25G, 25H, 25I, 25J, 25L, 25M, 25NY 1, 25NY 2, 25NY 3, 25TI 2, 26A, 26B, 26C, 26D, 26E, 26F, 26G, 26H, 26I, 26NY 1, 26NY 2, 26TI, 27A, 27C, 27D, 27E, 27G, 27NY 1, 27NY 2, 28A, 28B, 28C, 28D, 28E, 28F, 28G, 28H, 28NY 1, 28NY 2, 28NY 3, 28NY 4, 29A, 29B, 29C, 29D, 29E, 29NY 1, 29NY 2, 29NY 3, 29NY 4, 2A, 2B, 2C, 2D, 30A, 3A, 3B, 3C, 4A, 4B, 4C, 4D, 4E, 4F, 4H, 4I, 4NY, 5A</p> <p>Nézsza: 12A, 12B, 12C, 12D, 13A, 13B, 13C, 13TN, 14A, 14B, 14C, 14D, 15C, 15D, 15E, 15F, 15NY, 16A, 16B, 16C, 17A, 17B, 17D, 17E, 18A, 18B, 18C, 18D, 18E, 18F, 19A, 19B, 19C, 19D, 20A, 20C, 20D, 20NY, 21B, 21C, 26B, 26C, 26D, 26E, 26G, 26H, 26I, 27B, 28A</p> <p>Nógrádsáp: 11A, 11B, 11C, 11D, 11E, 11F, 1A, 1B, 1C, 26F, 2A, 2B, 3A, 3B, 3C, 3D, 3E, 3F, 3NY 1, 3NY 2, 3NY 3, 4A, 4B, 4C, 4D, 4E, 4TI, 5A, 5B, 5C, 5NY 1, 5NY 2, 6A, 6B, 6C, 6D, 6E, 7A, 7B, 7C, 7D, 8A, 8B, 9A, 9B, 9C</p> <p>Ósagárd: 17A, 17C, 17E, 17F</p> <p>Penc: 11A, 11B, 11C, 11D, 11E, 11F, 11G, 11NY, 12A, 12B, 12C, 12D, 12E, 12F, 12G, 12H, 12I, 12J, 12K, 12L, 12M, 13A, 13B, 13C, 13TI, 14A, 14B, 14C, 15A, 15B, 16A, 16B, 16VF, 17A, 17B, 19A, 19B, 19NY, 1A, 1B, 1C, 1TI, 1VF, 20A, 20B, 21A, 21B, 21C, 22A, 22NY, 22VF, 23A, 23B, 23C, 23D, 23NY, 26B, 26CE 1, 26CE 2, 27B, 2A, 2NY, 3A, 3B, 3C, 3D, 4A, 4B, 4C, 53A, 5A, 5B, 5C, 5D, 5NY, 6A, 6C, 7A, 7B, 7C, 7D, 8A, 8B, 8C, 8NY, 9B, 9D, 9E</p> <p>Püspökhatvan:</p>	

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészletek	MEPAR blokk
	<p>10A, 10B, 10C, 10D, 10E, 10NY, 11A, 11B, 11C, 11D, 11NY, 12A, 12B, 12C, 12E, 12NY, 13A, 13B, 13C, 13NY, 14A, 14B, 14C, 14D, 14E, 14F, 14G, 14H, 14NY, 15A, 15B, 15C, 15D, 15E, 15NY, 15TI, 16A, 16B, 16C, 16D, 16E, 16F, 16G, 16H, 16NY, 17A, 17B, 17C, 17D, 17E, 17F, 17G, 17NY, 17TI, 18D, 18E, 18G, 19A, 19B, 19C, 19D, 19F, 19NY 2, 19ÚT, 1A, 1B, 1C, 1D, 1E, 1F, 1G, 20A, 20B, 20C, 20D, 20E, 20F, 20NY, 21A, 21B, 21C, 21D, 22E, 23A, 23B, 23C, 23CE, 23E, 23F, 23G, 23H, 23K, 23L, 24A, 24B, 24C, 24D, 25A, 25B, 25C, 25D, 25E, 25F, 25G, 25TI, 27A, 29B, 2A, 2B, 33A, 3A, 3B, 3C, 3D, 3NY, 4A, 4B, 4C, 4D, 4E, 4NY, 5A, 5B, 5C, 5D, 5NY 1, 5NY 2, 5ÚT, 6A, 6B, 6C, 6NY 1, 6NY 2, 6NY 3, 6NY 4, 6ÚT 1, 6ÚT 2, 7A, 7B, 7C, 7D, 7E, 7NY 1, 7NY 2, 7ÚT, 8A, 8B, 8C, 8G, 8H, 8VF, 9A, 9B</p> <p>Püspökszilágy:</p> <p>10B, 10C, 11A, 11B, 11C, 11NY, 12A, 12B, 12C, 12D, 12NY, 13A, 13B, 13C, 13D, 13E, 13NY, 14A, 14B, 14NY, 15B, 17A, 17B, 17C, 17D, 17E, 17NY, 17TI, 18A, 18B, 18C, 18D, 18E, 18NY, 19A, 19B, 19C, 19NY, 1B, 20A, 20B, 20C, 20D, 20E, 20F, 20NY, 20VF, 21A, 21B, 21C, 21D, 21E, 21NY, 22A, 22B, 22C, 22D, 22NY, 23A, 23B, 23C, 23D, 23TI, 23VF, 24A, 24B, 24C, 24D, 24E, 24F, 24TI, 25A, 25B, 25C, 25D, 25E, 25NY, 26A, 26B, 26C, 26NY, 27A, 27B, 27C, 27D, 27E, 27TI, 28A, 28B, 28C, 28D, 29A, 29B, 29C, 29D, 29E, 29F, 29G, 29H, 29NY, 30A, 30B, 30C, 31A, 31B, 31C, 31NY, 32A, 32B, 32C, 32D, 32E, 32F, 32NY, 33A, 33B, 33C, 33NY, 34A, 34B, 34C, 34E, 34NY, 35A, 35B, 35C, 35CE, 35E, 35NY, 35TI, 36A, 36B, 36C, 36D, 36E, 36F, 36G, 36H, 36I, 36J, 36K, 36L, 36M, 36NY, 36TI, 36VF 1, 36VF 2, 37A, 37B, 37C, 37NY, 37ÚT, 38A, 38B, 38C, 38NY, 38VF, 44A, 6A, 8A, 8B, 8C</p> <p>Rád:</p> <p>22A, 6A, 6B, 6F, 6TN, 7A, 7B, 7C, 7D, 7E, 7F, 7G, 8A, 8B, 8C, 8TI</p> <p>Szendehely:</p> <p>11C, 11D, 12A, 12B, 12C, 12D, 12E, 12F, 12NY, 12TI, 13A, 13TI, 14A, 14B, 14D, 14E, 14F, 14G, 14NY 1, 14NY 2, 14ÚT, 15A, 15B, 15C, 15D, 15E, 16A, 16B, 16C, 16D, 16NY 1, 16NY 2, 16TI, 16ÚT, 17A, 17B, 17C, 17D, 17TI 2, 17ÚT, 18A, 18B, 18ÚT 3, 24A</p> <p>Vác:</p> <p>10C, 10D, 10NY 1, 10NY 2, 10NY 3, 11C, 12A, 12B, 12C, 12F, 12NY, 13A, 13B, 13C, 13D, 13E, 13F, 13G, 13H, 13I, 13J, 13K, 13L, 13M, 13N, 13NY, 13TN 1, 13TN 2, 14B, 14C, 14D, 14E, 14G, 14H, 14J, 14K, 14NY 1, 14NY 2, 30A, 30B, 30D, 3A, 3B, 3C, 3D, 3E, 3F, 3G, 3H, 3I, 3J, 3K, 3L, 3M, 3NY 1, 3NY 2, 3TI 1, 4A, 4C, 4CE, 4D, 4E, 4H, 4I, 4J, 4NY, 52H, 53A, 53CE, 54A, 59A, 59B, 5A, 5B, 5C, 5D, 5E, 5F, 5G, 5H, 5NY 1, 5NY 3, 5TI, 60B, 60C,</p>	

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészletek	MEPAR blokk
	60F, 60G, 61A, 64B, 64C, 65B, 65NY 1, 65NY 2, 65NY 3, 67NY, 6A, 6B, 6E, 6NY 1, 70B, 7A, 7B, 7C, 7NY 1, 8A, 8C	
KE8	<p>Acsa: 0257/2</p> <p>Csővár: 038 h, 038 j, 038 l, 052, 054/2 b, 054/2 c, 054/2 d, 054/6 j, 055 a, 055 b, 055 c, 055 j, 055 k, 055 l, 057, 060/2 a, 060/2 b, 060/2 c, 060/2 f, 060/2 h, 064 c</p> <p>Galgamácsa: 0138 c, 0138 g, 0138 h, 0139, 0143 a, 0143 b, 0274, 0275, 0279 f, 0279 h</p> <p>Keszeg: 091/2 a, 091/2 c</p> <p>Kisnémedi: 073</p> <p>Kosd: 0111, 0501, 0502, 0503, 0504, 0511, 0514, 0519, 0522, 0546, 0549, Nézsa: 044/2 a, 091/6 a, 091/6 c, 091/6 h, 091/6 l, 099/21, 099/22, 099/24, 099/25, 099/3, 099/30, 099/4</p> <p>Penc: 0197/4 p, 0198 a, 0198 b, 0203, 0209/1 a, Püspökatvan: 061 d, 061 h, 061 s, 062, 063, 064, 065/2 a, 065/2 b, 065/4, 065/5, 066, 070/1, 078 c</p> <p>Püspökszilágy: 0101, 0104 d, 0104 f, 0104 g, 0104 h, 0105, 0106 a, 0106 b, 0106 c, 0107, 0162, 0164/2 a, 0164/2 b, 0164/2 c, 0164/2 d, 0164/2 f, 0164/2 g, 0164/2 h, 0164/3 a, 0165 a, 0166, 097 b</p> <p>Szendehely: 051/2 a, 051/2 b, 051/2 c, 098/15, 098/16, 098/17, 098/18, 098/20, 098/5</p> <p>Vác: 0111/2, 0111/7, 0111/8, 0111/9, 0112/2, 0112/3, 0112/4, 0112/5, 0112/6, 0112/7, 0113, 0114/1, 0115, 0116/1 b, 0117/3, 0117/4, 0118, 0119/16, 0119/17, 0119/3, 0120, 0121</p> <p>Acsa: 32B, 32C, 32NY, 33A, 33B, 33E, 33NY, 34A, 34B, 34C, 34TI</p> <p>Csővár: 13D, 13TN, 14A, 14TN 2, 16B, 17A, 17B, 17C, 17G, 18A, 19A, 2B, 2C, 2D, 2NY, 4A, 4B, 4D, 4E, 4TI, 5A, 5D, 7A, 8A, 8F</p> <p>Galgamácsa: 14A, 14B, 14NY 2, 14ÚT 2, 14ÚT 3, 3B, 3C, 3TI, 3ÚT 4, 3ÚT 5, 4B, 4D, 4NY, 4TI, 4ÚT 2, 5NY</p> <p>Keszeg: 8C, 8G, 9A</p> <p>Kisnémedi: 17A, 17B, 17D, 18B, 19A, 19B, 19H</p> <p>Kosd: 15B, 15C, 15D, 15E, 15F, 15G, 15H, 15NY 1, 15NY 2, 16A, 16C, 16J, 18A, 18B, 18C, 18D, 18E, 18NY 1, 18NY 2, 19B, 19C, 19D, 19E, 19F, 19G, 19H, 19I, 19L, 19NY 1, 19NY 2, 19TI, 20A, 20B, 20C, 20D, 20E, 20F, 20G, 20NY</p>	<p>Q4994-V-16, ORC77-M-16, QLQ6W-H-16, QRXOO-Q-16, QXQNC-R16, Q1376-N-19, QM76T-W-16, Q4CP4-C-16, QYXK3-M-16, Q45P5-6-16, Q5YP5-2-16, QPQW2-F-16, Q7CP5-H-16, Q86W5-K-16, Q74H5-2-16, Q1A9X-M-16, PVF9P-C-16, PML72-J-16, PM9HP-5-16, Q6LW5-W-16, QU2FT-7-16, QN0WC-Y-16, QPLWC-M-16, QLM6T-9-16, Q10WQ-P-16, QER96-Q-16, Q5DWQ-8-16, Q000U-U-16</p>

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészek	MEPAR blokk
	<p>1, 20NY 2, 22E, 22K, 23C, 23NY 1, 24A, 25D, 25E, 25F, 25G, 25L, 25NY 1, 25NY 2, 26A, 27A, 27B, 27E, 27NY 1, 27NY 2, 4F, 4H</p> <p>Nézsa: 18B, 18C, 18E, 21B, 23A, 23B, 23C, 26E, 26H</p> <p>Penc: 17B, 18B, 18C, 18NY, 19A, 19B, 19NY, 20A, 20B, 22A, 22VF, 23A, 23B, 23C</p> <p>Püspökhatvan: 10NY, 18B, 18D, 18G, 18NY 2, 19C, 19D, 19E, 19NY 2, 19ÚT, 20A, 20ÚT, 35B, 9B, 9C, 9E, 9TI</p> <p>Püspökszilágy: 21A, 21E, 21NY, 23A, 23B, 23C, 24A, 24B, 24C, 24E, 24F, 24TI, 29A, 29B, 29C, 29D, 32A, 32B, 32C, 32D, 32E, 32F, 32NY, 34A, 34B, 34C, 34D, 34E, 34NY, 35NY, 401D</p> <p>Szendehely: 11D, 12A, 12NY, 14NY 1, 15A, 15C, 16A, 16C, 16D, 16NY 1, 16NY 2, 16TI, 16ÚT, 17B, 17C, 17TI 2, 17ÚT, 18A, 18C, 18ÚT 1, 18ÚT 2, 18ÚT 3, 19VI, 24A</p> <p>Vác: 10A, 10B, 10C, 10D, 10NY 1, 10NY 2, 10NY 3, 11C, 13A, 13B, 13C, 13D, 13F, 13L, 13N, 13NY, 13TN 1, 14A, 14B, 14C, 14D, 14E, 14F, 14G, 14H, 14I, 14J, 14NY 1, 14NY 2, 19A, 3A, 3C, 3J, 3K, 3L, 40A, 40B, 5A, 5B, 5C, 5D, 5F, 5G, 5H, 5NY 1, 5NY 2, 5NY 3, 5TI, 67A, 6A, 6B, 6C, 6D, 6E, 6F, 6NY 1, 6NY 2, 6NY 3, 7A, 7B, 7C, 7NY 1, 7NY 2, 8A, 8B, 8C, 8D</p>	
KE9	<p>Acsa: 0215/11, 0215/12, 0253, 0257/2</p> <p>Csővár: 0107 a, 0107 b, 0109/1 a, 0109/1 b, 0109/2, 034 a, 036/9 a, 036/9 b, 038 c, 038 d, 038 f, 038 g, 038 h, 038 l, 039/3, 043, 044/1, 052, 054/2 b, 054/2 c, 054/2 d, 054/6 b, 054/6 c, 054/6 d, 054/6 f, 054/6 g, 054/6 j, 055 a, 055 b, 055 c, 055 d, 055 j, 055 k, 055 l, 055 n, 055 r, 055 t, 055 v, 056/2 a, 056/2 b, 056/3 a, 056/3 b, 057, 058, 059/2 a, 059/2 b, 059/3, 059/4 a, 059/4 b, 060/2 a, 060/2 d, 060/2 f, 060/2 h, 060/2 p, 060/2 r, 060/2 s, 060/2 t, 060/2 v, 060/2 x, 113,</p> <p>Erdőkürt: 0112, 0115/15, 0115/16, 0115/17, 0115/2, 0115/3, 0115/5, 0115/7, 0120, 0121, 0122/1, 0122/2,</p> <p>Galgamácsa: 0121, 0130 c, 0131/1 c, 0131/2, 0131/3, 0136, 0143 b, 0143 f, 0143 g, 0144 a, 0144 b, 0144 c, 0144 d, 0144 g, 0144 n, 0146, 0147 a, 0147 b, 0148, 0149 a, 0151, 0152 a, 0152 b, 0152 c, 0152 d, 0153, 0154/1, 0159, 0161, 0272, 0273, 0277, 0278 a, 0281 g, 0282, 0283 a, 0283 d, 0283 g, 0283 h, 0283 j, 0283 k, 0284, 0285 a, 0285 b, 0285 c, 0285 d, 0286, 0290 a, 0290 b, 0290 c</p> <p>Keszeg: 091/2 a, 091/2 b, 091/2 c</p> <p>Kisnémedi: 071/3, 072/3, 072/5, 073</p>	<p>Q4994-V-16, QPVDU-U16, QLQ6W-H-16, QM76T-W-16, Q4CP4-C-16, Q4LW4-T-16, Q45P5-6-16, QVQTT-9-16, Q5YP5-2-16, Q7CP5-H-16, Q86W5-K-16, Q74H5-2-16, Q5N34-3-16, QVKWP-4-16, QT400-X-16, QQVH2-7-16, Q1A9X-M-16, QXP3W-P-16, PVF9P-C-16, P5672-M-16, PKWRC-M-16, P6QH5-L-16, P6RP5-U-16, P7F35-X-16, QX8T0-2-16, P5235-F-16, P6235-H-16, PH9EX-9-19, QVTE7-D-16, QJ235-V-16, QV3C4-H-16, QU33X-1-16, QNR9J-A-16, QWY77-D-16, Q0AHC-7-16, QVERP-U-16, Q099C-Y-16, QWMRP-3-16,</p>

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészletek	MEPAR blokk
	<p>Kosd: 0111, 0112 a, 0121/10, 0325, 0501, 0502, 0503, 0504, 0506, 0507, 0508, 0509, 0511, 0513, 0514, 0515 a, 0515 b, 0517, 0518, 0519, 0520, 0522, 0523, 0549, 069, 072, 073, 074/1, 075, 076 a, 077, 1504, 1505, 1506, Nézsa: 044/2 a, 067/13, 067/14, 067/26, 070, 071/1, 071/2, 089/1 c, 089/2, 091/6 a, 091/6 c, 091/6 d, 091/6 f, 091/6 g, 091/6 h, 091/6 j, 091/6 l, 092/1, 092/4</p> <p>Nógrádsáp: 0179, 0181 a, 0181 b, 0181 c, 0181 d, 0181 f, 0181 g, 0182, 0187/75</p> <p>Ősagárd: 063 a</p> <p>Penc: 0112, 0113, 0189/4, 0191 a, 0191 b, 0191 c, 0191 d, 0196 b, 0196 c, 0197/2, 0197/3 a, 0197/3 b, 0197/4 a, 0197/4 b, 0197/4 c, 0197/4 d, 0197/4 m, 0197/4 p, 0198 a, 0198 b, 0219/2, 0220, 0221, 0222, 0223, 0224, 0226, 0227, 0228/1, 0228/3, 0238 g, 0246/5</p> <p>Püspökhatvan: 0170 a, 0170 c, 042 d, 042 g, 053, 060, 061 a, 061 b, 061 c, 061 d, 061 f, 061 g, 061 h, 061 k, 061 l, 061 m, 061 n, 061 p, 061 r, 061 s, 061 t, 062, 063, 065/5, 070/1, 078 a, 078 b, 078 c</p> <p>Püspökszilágy: 0105, 0106 a, 0106 b, 0106 c, 0106 d, 0106 f, 0106 j, 0106 l, 0107, 011, 0110, 0111, 0115 a, 0115 c, 0119, 0120, 0121, 0122, 0123, 0124, 0126, 0130, 0131, 0137, 0138 a, 0138 b, 0138 c, 0138 d, 0138 f, 0138 s, 0138 t, 0138 v, 0140/1, 0144/1, 0161 b, 0161 c, 0161 d, 0164/2 g, 0164/2 h, 0165 j, 068 c, 069, 070 a, 070 b, 070 c, 071, 086 b, 086 d, 087</p> <p>Rád: 014, 015, 017/3 a, 085 a, 085 f, 085 g, 085 h, 085 j, 085 k, 085 l, 085 m, 1153 c, 1154 c, 1155 c, 1156 c, 1157 c, 1158 c, 1159 d, 1160 c, 1161 c, 1162 c, 1163, 1164 a, 1165, 1166 c, 1167/1 c, 1167/2 c, 1168, 1169, 1170, 1171, 1172 b, 1173 b, 1175, 1176 c, 1177 b, 1178 c, 1179 b, 1181/1, 1181/2, 1185 a, 1186, 1187, 1188</p> <p>Szendehely: 051/2 a, 051/2 b, 051/2 d, 051/2 f, 051/2 g, 098/17, 098/20</p> <p>Vác: 0111/8, 0111/9, 0114/1, 0119/17, 0120, 0121, 0122, 0153/2, 0154, 0167/1, 0189/6, 092/26, 093, 094/48, 094/49, 094/50, 094/51, 094/52 a, 094/52 b</p> <p>Acsa: 11A, 32A, 32B, 32C, 32NY, 33A, 33B, 33D, 33NY, 35A, 35B, 35C, 35H</p> <p>Csővár: 10D, 13A, 13B, 13C, 13D, 13E, 14A, 14B, 14C, 14E, 14TN 1, 15A, 16A, 16B, 17A, 17B, 17D, 17E, 17G, 1A, 1B, 1C, 22A, 2A, 2B, 2C, 32A, 32C, 35A, 35E, 36A, 3A, 3B, 3TN, 4A, 4B, 4C, 4D, 4E, 4TI, 4TN, 5A, 5B, 5D, 5E, 5NY, 6A, 6B, 6C, 6D, 6NY, 7A, 8A, 8B, 8C, 8D, 8E, 8F, 8G, 9A, 9C</p> <p>Erdőkürt: 16A, 16B, 16TN, 17A, 18A, 18B, 18D, 18E, 18F, 31A</p>	<p>QU2FT-7-16, QV02T-R-16, QN0WC-Y-16, QUNDF-E-16, Q2V3C-E-16, Q1YPC-4-16, QPLWC-M-16, QPWLT-3-16, QLM6T-9-16, QPUMP-X-16, PQ4HQ-4-16, P3F3Q-D-16, Q5P9Q-X-16, Q7F3Q-K-16, Q7CPQ-3-16, Q8JHQ-3-16, QAH9Q-W-16, QFXHQ-P-16, QC23Q-9-16, QR23Q-P-16</p>

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészletek	MEPAR blokk
	<p>Galgamácsa: 27NY 1, 27NY 2, 28A, 28B, 28C, 28D, 28E, 28NY 1, 28NY 2, 28ÚT 1, 28ÚT 2, 28ÚT 3, 28ÚT 4, 29A, 29B, 29C, 29NY 1, 29NY 2, 29ÚT 2, 29ÚT 3, 30A, 30C, 30ÚT, 31A, 31B, 31C, 31NY, 31ÚT 1, 31ÚT 2, 32A, 32C, 32D, 32E, 32ÚT 1, 32ÚT 2, 33A, 33B, 33C, 33NY, 33ÚT 1, 3D, 3E, 3ÚT 1, 3ÚT 2, 40NY, 40ÚT 1, 40VF, 41A, 41B, 41C, 41D, 41NY, 41ÚT 1, 41ÚT 2, 41ÚT 3, 42B, 42C, 42E, 43A, 43C, 43D, 43NY, 43ÚT, 44A, 44B, 44C, 44E, 44ÉP, 44F, 44G, 44H, 44NY 1, 44NY 2, 44TI 1, 44TI 2, 44ÚT 1, 44ÚT 2, 44VF 2, 45A, 45B, 45C, 45NY 1, 46NY, 47C, 47E, 47F, 47NY 1, 47NY 3, 47ÚT, 4C, 50A, 50B, 50C, 50D, 50E, 50F, 50G, 50H, 50I, 50NY 1, 50NY 2, 50TI, 50ÚT, 51A, 51B, 51C, 51D, 51NY 1, 51NY 2, 51TI 2, 51TI 3, 51ÚT 1, 51ÚT 2, 51ÚT 5, 51ÚT 6, 52NY 1, 57NY 1, 8A, 8TI 1, 8TI 2, 8VI</p> <p>Keszeg: 8B, 8G, 9A, 9B</p> <p>Kisnémedi: 18VF, 19B, 19C, 19D, 1A, 1E, 1F</p> <p>Kosd: 15F, 15NY 1, 16A, 16C, 16D, 16E, 16F, 17B, 17C, 17E, 17NY 1, 17NY 2, 19D, 19E, 19F, 19I, 19J, 19K, 19L, 19M, 19NY 1, 1A, 1B, 20A, 20B, 20C, 20D, 20E, 20F, 20NY 1, 20NY 2, 21B, 21C, 21D, 21G, 21H, 21NY 1, 21NY 3, 22A, 22B, 22C, 22D, 22E, 22F, 22G, 22H, 22I, 22J, 22K, 22L, 22M, 22NY, 23B, 23D, 23G, 23NY 1, 23NY 2, 23TI, 24A, 24B, 24C, 24D, 24E, 24F, 24H, 24NY, 24VF, 25A, 25B, 25C, 25D, 25E, 25K, 25M, 25N, 25NY 1, 25NY 2, 25NY 3, 25TI 2, 26A, 26B, 26C, 26E, 26F, 26H, 26NY 1, 26NY 2, 26TI, 27A, 27B, 27C, 27F, 27NY 2, 28A, 28B, 28C, 28D, 28E, 28F, 28G, 28NY 1, 28NY 2, 28NY 3, 28NY 4, 28NY 5, 29A, 29B, 29E, 29NY 1, 29NY 2, 2A, 2C, 3A, 3C, 4B, 4D, 4E, 4F, 4G, 4I, 5A</p> <p>Nézsza: 12B, 12C, 12D, 13A, 13C, 14A, 14B, 14D, 15E, 16C, 17E, 18A, 18B, 18C, 18E, 18F, 19A, 19B, 19C, 20A, 20B, 20C, 20D, 20NY, 21B, 21C, 26H, 27E</p> <p>Nógrádsáp: 11A, 11B, 11F, 1A, 1B, 1C, 2A, 3A, 3C, 3D, 3E, 3F, 3NY 1, 3NY 3, 4A, 4B, 4D, 4E, 5C, 6A, 6B, 6C, 6D, 6E, 7A, 8A, 8B, 9A, 9B, 9C</p> <p>Ósagárd: 17C</p> <p>Penc: 10A, 11A, 11B, 11C, 11D, 11E, 11F, 11G, 11NY, 12A, 12B, 12C, 12D, 12G, 12H, 12I, 12J, 12K, 12M, 13A, 13C, 13TI, 15A, 15B, 15NY, 16A, 17A, 17B, 18A, 18B, 18C,</p>	

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészletek	MEPAR blokk
	<p>18NY, 19A, 20A, 20B, 26B, 26CE 1, 26CE 2, 5A, 6B, 6C, 9B, 9C, 9D, 9E</p> <p>Püspökhatvan:</p> <p>10A, 10B, 10C, 10D, 10E, 10NY, 11A, 11B, 11C, 11D, 11NY, 12A, 12B, 12C, 12D, 12E, 12NY, 13B, 13C, 13NY, 14A, 14B, 14C, 14D, 14E, 14F, 14G, 14H, 14NY, 15A, 15C, 15D, 15E, 15NY, 16A, 16B, 16C, 16D, 16E, 16F, 16G, 16H, 16NY, 17A, 17B, 17C, 17D, 17E, 17F, 17NY, 18A, 18B, 18C, 18D, 18E, 18F, 18G, 18NY 1, 18TI, 19A, 19B, 19C, 19NY 1, 19NY 2, 19ÚT, 20A, 20B, 20C, 20D, 20E, 20F, 20NY, 20ÚT, 21A, 21D, 23A, 23B, 23CE, 23G, 23K, 4C, 4D, 4E, 5NY 2, 6C, 7B, 7C, 7D, 7E, 7NY 1, 7NY 2, 8A, 8B, 8C, 8E, 8G, 8H, 8VF, 9A, 9B, 9E, 9TI</p> <p>Püspökszilágy:</p> <p>13A, 13B, 13C, 13D, 13E, 13NY, 14B, 14C, 14D, 14NY, 14TI, 15A, 15B, 15NY, 16A, 16B, 17A, 17B, 17D, 17E, 17TI, 19NY, 21B, 21C, 21E, 21NY, 24A, 24B, 24E, 24F, 25B, 25C, 25D, 25NY, 26B, 26C, 26D, 26NY, 27B, 27C, 27D, 27E, 28A, 28B, 28C, 28D, 29NY, 30A, 30B, 30C, 31A, 31B, 31NY, 32A, 32NY, 37C, 37NY, 38A, 38B, 38C, 38NY, 401B, 8A, 8B, 8NY, 9A, 9B, 9C, 9NY</p> <p>Rád:</p> <p>6B, 6C, 6D, 6F, 7A, 7B, 7C, 7D, 7E, 7F, 7G, 8B, 8C, 8D, 8TI</p> <p>Szendehely:</p> <p>12B, 12C, 12D, 12E, 12TI, 14B, 14C, 14D, 14F, 14NY 1, 14NY 2, 14VF, 15A, 15B, 15C, 15D, 15E, 16A, 17TI 2, 24A</p> <p>Vác:</p> <p>13G, 13M, 14C, 30B, 30C, 30NY, 3C, 3F, 3J, 3M, 40A, 40B, 4A, 4CE, 4D, 4E, 4F, 4H, 4I, 52H, 54A, 59A</p>	
KE10	<p>Acsa: 0223 a, 0225/7, 0238, 0248 b, 0252/1, 0253, 0256, 0257/2, 1505, 1506, 1507, 1508, 1509, 1510 a, 1510 b, 1511, 1512, 1513, 1514, 1515, 1516, 1517, 1518, 1519, 1520, 1521, 1522, 1523, 1524, 1525, 1526, 1527, 1528, 1529, 1530 b, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536, 1537, 1538, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545, 1546, 1547, 1548, 1549, 1550, 1551, 1552, 1553, 1554, 1555, 1556, 1557, 1558 b, 1559, 1560, 1561, 1562, 1563, 1564, 1565, 1566, 1567, 1568, 1569, 1570, 1571, 1572, 1573, 1574, 1575, 1576, 1577, 1578, 1579, 1580, 1581, 1582 a, 1582 b, 1583, 1584, 1585</p> <p>Csörög: 048/1 a, 048/1 b, 049, 050, 051/1 a, 051/1 b, 051/2</p> <p>Csővár: 0100/1, 0100/2, 0101, 0106, 0107 a, 0107 b, 0107 c, 0107 d, 0108 a, 0108 b, 0108 c, 0109/1 a, 0109/1 b, 0109/1 c, 0109/1 d, 0109/2, 0109/5 a, 0109/5 b, 0109/5 c, 0109/5 d, 0109/5 f, 0109/7, 0111, 030 b, 030 c, 034 a, 034 b, 036/2, 036/4, 036/5 b, 036/6, 036/7, 036/8, 036/9 a, 036/9 b, 036/9 c, 038 a, 038 b, 038 c, 038 d, 038 f, 038 g, 038 h, 038 j, 038 k, 038 l, 042/1, 043, 044/1, 051/27, 052,</p>	<p>Q4994-V-16, QPVDT-U16, Q6F34-W-16, QF834-Y-16, QYXK3-M-16, Q45P5-6-16, QPQW2-F-16, Q86W5-K-16, Q74H5-2-16, Q5N34-3-16, QT400-X-16, QQVH2-7-16, QQVH2-7-16, Q1A9X-M-16, QRWDH-Q-19, PVF9P-C-16, QX8T0-2-16, PFD72-8-19, P7AH5-7-16, P6QH5-L-16, P6RP5-U-16, PM9HP-5-16, QUALH-A-16, QU5TH-C-16, Q8F35-1-16, P5235-F-16, Q6LW5-W-16, QVTE7-D-16, Q7QH5-N-16, QDHDH-U-16, QUTPX-F-19, QUKHX-W-16, QA235-R-19, QXO2T-V-16,</p>

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészek	MEPAR blokk
	<p>054/2 b, 054/6 a, 054/6 b, 054/6 f, 054/6 g, 054/6 j, 055 a, 055 c, 055 n, 055 v, 056/2 a, 056/2 b, 056/3 a, 056/3 b, 057, 060/2 a, 060/2 b, 060/2 f, 060/2 x, 062, 064 a, 064 b, 064 c, 089, 090, 091, 092/1, 092/2, 092/3, 093, 094, 095, 096, 098, 099/1, 099/4, 099/5, 1244, 1245, 1246, 1247, 1248, Erdőkürt: 0115/2, 0115/3, 0115/5, 0115/7, 0122/2, Galgamácsa: 0130 a, 0131/1 c, 0132, 0136, 0138 d, 0138 f, 0144 a, 0144 b, 0144 d, 0151, 0154/1</p> <p>Keszeg: 091/2 c</p> <p>Kisnémedi: 069, 070/3, 071/1, 071/2 a, 071/2 b, 071/3, 071/4, 072/2, 072/3, 072/4, 072/5, 073, 078, 099, Kosd: 0110/3, 0111, 0114/2, 0114/3, 0114/8, 0116, 0325, 0501, 0503, 0504, 0505, 0506, 0511, 0515 a, 0515 b, 0516, 0519, 0522, 0523, 0546, 0547, 0548, 0549, 0550, 065, 069, 070, 071, 072</p> <p>Nézsza: 0102/1, 0102/2, 0102/3, 0102/6, 0102/7, 044/14, 044/2 a, 044/2 b, 067/1, 067/13, 067/19, 067/20, 067/21, 067/22, 067/26, 067/6, 067/9, 071/1, 071/2, 076, 087/12, 087/13, 088 a, 088 b, 088 c, 089/1 a, 089/1 b, 089/1 c, 089/1 d, 089/1 f, 090, 091/6 a, 091/6 c, 091/6 d, 091/6 f, 091/6 g, 091/6 h, 091/6 j, 092/1, 092/4, 092/5, 095/2, 099/11, 099/17, 099/18, 099/24, 099/25, 099/27, 099/28, 099/29, 099/36</p> <p>Nógrádsáp: 0179, 0181 a, 0181 b, 0181 c, 0181 d, 0181 g, 0187/37, 0187/38, 0202/33, 0202/34</p> <p>Ósagárd: 062, 063 a</p> <p>Penc: 0102, 0103, 0104, 0107, 0108/2, 0108/3, 0108/4, 0109, 0110, 0111/3, 0111/5, 0111/7, 0114, 0115, 0137/17, 0137/2, 0137/21, 0137/22, 0137/23, 0137/24, 0137/25, 0137/26, 0137/27, 0137/28, 0137/29, 0137/30, 0137/31, 0137/32, 0137/33, 0137/34, 0137/35, 0137/36, 0137/37, 0137/38 a, 0137/38 b, 0137/39, 0137/40, 0138/10, 0138/11, 0138/12, 0138/13, 0138/14, 0138/15, 0138/16, 0138/17, 0138/18, 0138/19, 0138/20, 0138/21, 0138/22, 0138/23, 0138/24, 0138/25, 0138/28, 0138/29, 0138/30, 0138/31, 0138/4, 0138/6, 0138/7, 0138/8, 0138/9, 0140/10, 0140/11, 0140/12, 0140/13, 0140/14, 0140/15, 0140/16, 0140/17, 0140/19, 0140/2 a, 0140/2 b, 0140/20, 0140/21, 0140/22, 0140/25, 0140/26, 0140/27, 0140/28, 0140/29, 0140/30, 0140/31, 0140/32, 0140/33, 0140/34, 0140/35, 0140/39 b, 0140/40 b, 0140/45, 0140/46, 0140/47, 0140/48, 0140/49, 0140/51, 0140/52, 0140/53, 0140/55, 0140/57 a, 0140/59, 0140/6, 0140/8, 0140/9, 0142, 0143, 0144, 0146/14 a, 0146/14 b, 0146/17, 015, 0153/2, 0157/21, 0157/22, 0157/23, 0157/24, 0157/25 a, 0157/25 b, 0157/26, 0157/37 a, 0157/37 b, 0157/37 c, 0157/37 d, 0157/37 f, 0157/37 g, 0157/37 h, 0157/37 j, 0157/37 k, 0157/37 l, 0157/37 m, 0157/38, 016/11 b, 0160/3, 0160/4, 0160/5, 0160/6, 0161, 0162/10 a, 0162/10 b, 0162/10 c, 0162/10 d, 0162/10 f, 0162/11, 0162/9 a, 0162/9 b, 0189/4, 0189/8, 0189/9 a, 0189/9 b, 0191 a, 0191</p>	<p>QNQ1L-3-16, QMJH5-V-16, QT9NT-M-16, QPPDH-C-16, QU1NQ-A-16, QU8VQ-R-16, QT3Q9-Y-16, QYJDV-U-16, QYN0V-K-16, QP59J-Q-16, QVEEJ-A-16, QJ235-V-16, QPHDH-5-16, QVJLH-K-16, QV3C4-H-16, QPU0H-6-19, QU60A-D-16, QQK1Q-4-16, QU33X-1-16, QNR9J-A-16, QRF6H-Y-16, QWY77-D-16, QWLTL-8-16, QQTKP-V-16, QQLD0-R-16, QTUX2-P-16, QU2FT-7-16, Q0DWQ-3-16, QPNYP-4-16, Q2H9C-8-16, QUU8T-T-16, QN0WC-Y-16, QUNDF-E-16, QXKDN-M-16, QNNJ9-7-16, QYATT-Y-16, QYE6T-F-16, QYD0T-7-16, QNWQ9-N-16, QTCYR-Y-16, QPWLT-3-16, QERPO-P-16, Q6XHQ-E-16, Q2LWQ-C-16, QPP9Q-H-16, QPDWQ-T-16, QNYPQ-5-16, Q399Q-F-16, QPUMP-X-16, QKP9Q-C-16, PQ4HQ-4-16, P3F3Q-D-16, Q7F3Q-K-16, QR23Q-P-16, QTXTF-3-16, QLFH2-H-16, QP8DT-7-16, QP9LT-F-16, QPATT-P-16</p>

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészek	MEPAR blokk
	<p>c, 0192, 0193 a, 0193 b, 0194 a, 0194 b, 0195, 0196 a, 0196 b, 0196 c, 0197/4 a, 0197/4 p, 0198 a, 0198 b, 0209/1 a, 0209/1 b, 0209/2, 0210 a, 0210 b, 0211/1 b, 0211/1 c, 0211/2, 0211/3, 0211/4, 0211/5 a, 0211/5 b, 0211/5 c, 0212 a, 0212 b, 0213, 0215, 0228/3, 0232, 0235, 0236/2, 0237, 0238 g, 0242 b, 0246/5, 0249/14 a, 0249/14 b, 0249/15 a, 0249/15 b, 084/26 a, 084/26 b, 084/26 c</p> <p>Püspökhatvan: 0133, 0159, 0162 a, 0162 b, 0162 c, 0162 d, 0163/15, 0163/16 a, 0163/16 b, 0163/16 c, 0163/16 d, 0163/6 a, 0163/6 b, 0163/6 c, 0165/2, 0168, 0169 a, 0169 b, 0170 a, 0170 b, 0170 c, 0171, 0172 c, 034 a, 034 b, 034 c, 034 d, 034 f, 034 g, 042 b, 042 d, 062, 065/2 a, 065/2 b, 065/4, 065/5, 066, 070/1, 077, 078 c, 079/1,</p> <p>Püspökszilágy: 0101, 0102, 0103, 0104 a, 0104 b, 0104 c, 0104 h, 0106 f, 0106 j, 0106 k, 0111, 0112 f, 0113, 0115 a, 0115 b, 0151/1, 0151/2, 0153/1, 0153/2, 0164/2 h, 0164/3 d, 0164/3 j, 0164/3 k, 0164/4, 0164/5, 05/3, 05/4, 05/5, 089/2 b</p> <p>Rád: 0143, 0145/1, 0145/2 b, 0168/4, 0168/5, 0169/1, 0169/2, 017/2, 017/3 a, 017/4, 0170/1 b, 0170/2, 0170/3 b, 0170/4, 0170/6, 0170/7 b, 0170/8 b, 0170/9 c, 0180 b, 0202/1, 0202/2, 0204, 0237, 0240/2, 0245, 0246/1, 0246/2, 0247, 0248/1 a, 0248/1 b, 033, 034, 035/13, 035/2 a, 035/2 b, 035/4, 042, 082 a, 082 b, 083, 085 a, 085 b, 085 f, 085 g, 085 l, 085 m, 086/1 a, 086/1 b, 086/1 c, 086/2, 087, 088 a, 088 b, 088 c, 089, 092/1, 092/2, 092/3, 092/4, 092/5 a, 092/5 c, 092/6 a, 092/6 b, 092/6 d, 092/7 a, 092/7 b, 092/8, 093/1 a, 093/1 b, 093/1 c, 093/1 d, 093/1 f, 093/2</p> <p>Szendehely: 051/2 a</p> <p>Vác: 0111/9, 0153/2, 0154, 0158, 0159, 0160, 0161/1, 0161/3, 0161/4, 0163, 0168, 0169/1, 0201, 0203 c, 0204, 0311, 0315, 0353/145, 0353/146, 0353/148, 0353/15 a, 0353/15 b, 0353/15 c, 0353/198, 0353/3, 0353/45, 0353/81, 0353/82, 0353/83, 0353/84 a, 0353/84 b, 0353/85, 0354, 0355, 094/48</p> <p>Vácduka: 037/1, 037/2 a, 037/2 b, 037/3, 039/2, 090/2 g</p> <p>Acsa: 10A, 10B, 10C, 10L, 11A, 11B, 11D, 11E, 11TI 3, 34C, 9O, 9P, 9Q</p> <p>Csörög: 4A, 4B, 4NY 2</p> <p>Csővár: 10A, 10B, 10C, 10D, 10E, 10F, 13A, 13C, 13D, 13E, 15A, 15B, 15NY, 16B, 17D, 17E, 18A, 18NY, 19A, 19C, 19E, 20A, 22A, 22C, 32A, 32B, 32C, 33A, 33B, 33C, 33D, 34A, 34B, 34E, 34TI, 35A, 35B, 35C, 35CE 1, 35CE 2, 35D, 35E, 35F, 35G, 35H, 35I, 35L, 36A, 36B, 38A, 41A, 41C, 41E, 41F, 41NY 1, 41NY 2, 41NY 3, 41NY 4, 42A, 4A, 4C, 4D, 4TI, 5A, 5C, 6B, 6D, 6E, 7A, 7B, 7C, 7D, 8A,</p>	

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészek	MEPAR blokk
	<p>8B, 8D, 8E, 8F, 8G, 9A, 9B, 9C, 9D, 9E, 9F, 9H, 9J, 9K, 9M, 9N</p> <p>Erdőkürt:</p> <p>16A, 16B, 16TN, 17A, 18G, 31A</p> <p>Galgamácsa:</p> <p>32C, 33NY, 50C, 50CE, 50D, 50E, 50I, 5A, 5B, 5TI 1, 5TI 2, 5ÚT, 5VI, 6NY, 6TI, 6VI</p> <p>Keszeg:</p> <p>26A, 26G, 8B, 8C, 8G, 9A</p> <p>Kisnémedi:</p> <p>15G, 17B, 18A, 18B, 18C, 18D, 19B, 19C, 19D, 19G, 1A, 1B, 1C, 1D, 1E, 1F, 20A</p> <p>Kosd:</p> <p>17E, 18B, 18NY 2, 19E, 19I, 19NY 2, 1A, 1C, 21A, 21B, 21C, 21D, 21E, 21F, 21I, 23NY 1, 24A, 24B, 24NY, 25A, 25D, 25F, 25H, 25I, 25J, 25K, 25N, 25NY 1, 25NY 2, 25TI 2, 29A, 29B, 29C, 29D, 29E, 29NY 3, 3C, 4A, 4B, 4C, 4D, 4E, 4F, 4H, 4I, 4NY, 5A, 5B, 5NY</p> <p>Nézsa:</p> <p>12D, 13B, 13C, 14A, 14C, 14D, 15A, 15B, 15C, 15D, 15E, 15NY, 16A, 16B, 17A, 17B, 17C, 17D, 17F, 17TN 1, 17TN 2, 17VF, 18A, 18B, 18C, 18D, 18E, 18F, 19A, 19B, 19D, 20A, 20C, 20D, 21C, 23B, 23D, 23E, 26A, 26B, 26C, 26D, 26E, 26F, 26G, 26H, 27E, 28A</p> <p>Nógrádsáp:</p> <p>11A, 11B, 11C, 11D, 11E, 1B, 26E, 26F, 3F, 7A, 7D, 8B</p> <p>Ósagárd:</p> <p>16C, 17B, 17G, 17H</p> <p>Penc:</p> <p>12A, 12B, 12D, 12E, 12F, 12K, 12L, 12M, 13C, 14A, 14B, 14C, 15A, 19A, 19B, 1A, 1C, 1TI, 20A, 21A, 21B, 26B, 26C, 26CE 1, 26CE 2, 27A, 27B, 33A, 33C, 33E, 34B, 34D, 34E, 35A, 35D, 35E, 35F, 35G, 36A, 37A, 37B, 38A, 38B, 38C, 38CE, 38D, 38E, 38F, 38G, 38H, 45C, 45D, 46A, 46D, 50A, 50C, 50D, 53A, 56A, 6B, 6C, 8B, 8C</p> <p>Püspökhátvan:</p> <p>20A, 20ÚT, 21B, 21C, 22E, 23A, 23B, 23C, 23CE, 23D, 23E, 23F, 23H, 23I, 23J, 23K, 23L, 25A, 25B, 25D, 25E, 25F, 25G, 27A, 29B, 30A, 34A, 35A, 35B, 3C, 3D, 4B, 4NY, 5A, 5B, 5NY 1, 5ÚT, 9B, 9C, 9E</p> <p>Püspökszilágy:</p> <p>17A, 17NY, 18A, 18B, 18C, 18D, 18E, 18TI, 22B, 23TI, 32F, 36B, 36D, 36E, 36H, 36VF 1, 6A, 6D, 6TN 2</p> <p>Rád:</p> <p>18A, 18B, 19A, 19B, 20A, 22A, 6A, 6B, 6E, 6F, 7E, 7F, 8A, 8B, 8C</p> <p>Szendehely:</p>	

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészletek	MEPAR blokk
	<p>17B</p> <p>Vác: 30A, 30B, 30C, 30D, 30NY, 30TI 1, 3B, 3C, 3D, 3F, 3H, 3J, 3L, 3M, 3NY 1, 3NY 2, 3TI 1, 44A, 44B, 52B, 53B, 60B, 60C, 60CE 3, 60F, 60G, 60H, 60TI, 63B, 9A</p> <p>Vácduka: 12B, 13A, 14B, 19H, 19TI 3, 1A, 2A</p>	
KE11	<p>Acsa: 0257/2</p> <p>Csővár: 038 c, 038 j, 038 k, 054/2 b, 064 c</p> <p>Galgamácsa: 0151, 0154/1</p> <p>Kisnémedi: 072/2, 073, 077, 078, 099</p> <p>Kosd: 0501, 0507, 0515 a, 0523, 0546, 0549, 0550</p> <p>Nézsa: 044/2 a, 075, 076, 088 a, 089/1 b, 089/1 c, 089/1 d, 089/1 f, 089/1 g, 090, 091/6 a, 091/6 c, 091/6 h,</p> <p>Nógrádsáp: 0181 d</p> <p>Ósagárd: 061, 062, 063 a</p> <p>Penc: 084/26 c, 084/26 f</p> <p>Püspökhatvan: 0159, 0168, 0169 b, 0170 a, 0170 b, 0170 c, 0171</p> <p>Püspökszilágy: 0163 b, 0164/3 a, 0164/3 c, 0164/3 d, 0164/3 j, 0164/3 k, 0164/4</p> <p>Rád: 0240/2, 085 a, 085 b, 085 f, 085 g</p> <p>Szendehely: 051/2 a</p> <p>Vác: 0111/10, 0111/2, 0111/9, 0153/2, 0154, 0158, 0159, 0160, 0161/1, 0161/2, 0162, 0163, 0167/1, 0168, 0169/1, 0169/2, 0170, 0171/4 a, 0171/4 b, 0171/4 c, 0189/6, 0189/7, 0199/1, 094/18, 094/19, 094/20, 094/21, 094/22</p> <p>Acsa: 34A, 34B, 34C</p> <p>Csővár: 10A, 19B, 19D, 5TN 2, 6A, 9A</p> <p>Galgamácsa: 50CE, 50E, 50NY 2</p> <p>Kisnémedi: 18C, 18D, 19D, 19E, 19F, 19G, 20A</p> <p>Kosd: 16I, 17C, 20A, 24B, 24G, 24H, 24VF, 25A, 25L, 25NY 1, 29B</p> <p>Nézsa: 12B, 13B, 13C, 14B, 14C, 15A, 15B, 15C, 15E, 15F, 15NY, 16B, 16C, 17A, 17B, 17D, 17E, 17F, 18D, 18E, 26B, 26H</p> <p>Nógrádsáp: 4A</p> <p>Ósagárd:</p>	<p>Q4994-V-16, QPVDT-U16, QLQ6W-H-16, QRXOO-Q-16, Q4CP4-C-16, Q6F34-W-16, QF834-Y-16, QNOW4-Q-16, Q4LW4-T-16, QYXK3-M-16, QVQTT-9-16, QT400-X-16, P6RP5-U-16, PFD72-8-19, QUALH-A-16, Q7QH5-N-16, QN0WC-Y-16, Q10WQ-P-16, QPUMP-X-16, QR23Q-P-16</p>

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészletek	MEPAR blokk
	<p>17A, 17B, 17C, 17D, 17E, 17F, 17G</p> <p>Penc: 33B, 33C, 33E</p> <p>Püspökhatvan: 23A, 23B, 23D, 23E, 23F, 23I, 23J, 23K, 23L</p> <p>Püspökszilágy: 36A, 36B, 36C, 36D, 36E, 36G, 36H, 36M, 36VF 1</p> <p>Rád: 22A, 6A, 6TN, 7G, 8A, 8B, 8C</p> <p>Szendehegy: 18A, 18ÚT 1, 19VI</p> <p>Vác: 12C, 12D, 12E, 12F, 13J, 30A, 30B, 30C, 30D, 30NY, 30TI 2, 3B, 3C, 3D, 3E, 3F, 3G, 3J, 3K, 3L, 3NY 1, 3NY 2, 3TI 1, 4D, 4E, 4H, 4I, 53A, 53CE, 54A, 59A, 5A, 5C, 5NY 2, 60A, 60B, 60CE 2, 60CE 3, 60D, 60F, 60G, 60H, 61A, 6A, 8C, 9A, 9NY</p>	
<p>KE12</p>	<p>Acsa: 013, 016/10, 016/11 a, 016/11 b, 016/12 a, 016/12 b, 016/13, 016/3, 016/4, 016/5, 016/6, 016/7, 016/8 a, 016/8 b, 016/9, 017/7, 017/8, 017/9, 018/2, 0246/2 a, 0246/2 b, 0247, 0248 a, 0249/1, 0249/2, 0249/3, 0249/4, 0252/1, 0252/3, 0252/4, 0252/5, 0257/2, 027, 029/18, 029/19, 029/20, 029/21, 029/8, 040/2, 040/3, 0400, 0401, 0402, 0403, 0404, 0405, 0406, 0407, 0408, 0409, 0410, 0411, 0412, 0413, 0414 a, 0415, 0416 a, 0416 b, 0417 a, 0418 a, 0418 b, 0419 a, 0419 b, 0420 a, 0421, 0422, 0423, 0424, 0425, 0426, 0427, 0428, 0429, 043/3, 043/4, 043/5, 043/6, 043/7, 0430, 0431, 0432, 0433, 0434, 0435, 0436, 0437, 0438, 0439, 044/2, 0440, 0441, 0442 a, 0443 a, 0443 b, 0444, 0445 a, 0445 b, 0446 a, 0446 b, 0447 a, 0447 b, 0448 a, 0448 b, 0449 a, 0449 b, 0450 a, 0450 b</p> <p>Csővár: 0100/2, 0107 a, 0107 b, 0107 c, 0108 a, 0109/1 a, 0109/5 a, 0109/5 b, 0109/5 c, 0129, 0141/12 a, 0141/12 b, 0141/13 a, 0141/13 b, 0141/21, 0141/22, 0141/23, 0141/24, 0141/25, 0141/3, 0141/8, 0142, 036/8, 036/9 b, 036/9 c, 055 l, 055 v, 055 x, 056/1 a, 056/1 b, 056/2 a, 056/2 b, 056/3 a, 056/3 b, 057, 058, 059/1, 059/2 a, 059/2 b, 059/3, 059/4 a, 059/4 b, 060/2 f, 060/2 v, 060/2 x, 062, 064 c, 099/1, 099/5</p> <p>Erdőkürt: 0115/15, 0115/3</p> <p>Kosd: 0111, 0114/2, 0114/3, 0114/4, 0517</p> <p>Nézsza: 076, 088 a, 088 b, 089/1 a, 089/1 b, 095/2, 099/12, 099/18, 099/19, 099/24, 099/25, 099/26, 099/27, 099/29, 099/33, 099/35, 099/36</p> <p>Penc: 0140/40 a, 0140/6, 0153/2, 0157/37 d, 0157/37 g, 0157/37 l, 0189/9 a, 0189/9 b, 0191 c, 0192, 0193 a, 0193 b, 0194 a, 0194 b, 0195, 0196 c, 0201, 0202/1, 0203, 0207/4, 0207/7 a, 0207/7 b, 0207/8 a, 0207/8 b, 0209/1 a,</p>	<p>QCD46W-N-16, QT400-X-16, Q1A9X-M-16, QA395-W-16, QWX2P-R-19, PML72-J-16, PEN6H-T-16, PC10H-V-16, QDHDH-U-16, QMJH5-V-16, QT9NT-M-16, QUCR4-5-16, QPA3J-P-16, QVJLH-K-16, QV3C4-H-16, QDCP5-N-16, QU60A-D-16, QQK1Q-4-16, QPC9J-X-16, QVQ6N-J-16, QJN35-H-16, QWLTL-8-16, QL23C-5-16, QXTRW-H-16, QU07N-R-16, QYLKP-W-16, QW0FV-8-16, QUWLF-V-16, QU1NV-F-16, Q2P9C-F-16, QMYPC-Q-16, Q2YPC-5-16, QUJ2V-C-16, QPYPC-T-16, QMJTT-U-16, QML0T-3-16, QMXHC-H-16, QLNFT-L-16, QN0WC-Y-16, QXKDN-M-16, QR1L0-E-16, QR2T0-N-16, QR400-W-16, QQY60-X-16, QNNJ9-7-16, QPLWC-M-16, QARPQ-L-16, QLM6T-9-16, QV4TA-6-16, QUE6A-X-19, QDN3J-Q-16, QT5YR-R-16, Q123Q-X-16, QDRPJ-K-19, Q0AHQ-L-16, QQYPQ-7-16, Q323Q-1-16, Q35PQ-Q-16, Q3J3Q-W-16, PQQ1P-7-16, QLE92-E-16, QTXTF-3-16, QLFH2-H-16,</p>

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészletek	MEPAR blokk
	<p>0210 a, 0210 c, 0211/1 b, 0212 a, 0212 b, 0213, 0214, 0215, 0216, 0217/2, 0217/3, 0246/5</p> <p>Püspökhatvan: 018/4 a, 042 d, 042 g, 053</p> <p>Püspökszilágy: 0104 d, 0106 a, 0112 b, 0112 c, 0112 d, 0112 f, 0113, 0140/1, 0143, 0148/1 a, 0148/1 b, 0148/2, 0148/3, 0148/4, 0148/5, 0148/6, 0149, 0150/1 a, 0150/1 b, 0150/1 c, 0150/2 a, 0150/2 b, 0150/2 c, 0150/3, 0150/4, 0150/5, 0150/6, 0150/7, 0151/1, 0152, 0153/1, 0153/2, 0153/3, 0154, 0155, 0156, 0158, 0159, 0160 a, 0160 b, 0160 d, 0160 f, 0161 a, 0163 a, 0163 b, 0164/3 d, 0164/3 f, 0164/3 g, 0164/3 h, 0164/3 j, 0164/3 k, 0164/4, 0164/6, 086 b, 087, 088, 089/1, 089/2 a, 089/2 b, 097 a, 097 b</p> <p>Rád: 014, 0143, 0145/1, 0145/2 a, 0145/2 b, 0145/3, 0145/4, 0145/5, 0145/6, 0146/1, 0146/2, 0146/3, 0146/4 b, 0146/5, 0146/6, 0148, 0149/2 a, 0149/3, 0153, 0154, 0155/1, 0155/2, 0155/3, 0155/4, 0155/5, 0156, 0157/1, 0157/2, 0157/3 a, 0157/3 b, 0158, 0159/1, 0159/2 a, 0159/2 b, 016 a, 016 b, 0160, 0161/1 a, 0161/1 b, 0161/2, 0161/3 a, 0161/3 b, 0162, 0163/1, 0163/2, 0165 a, 0165 b, 0166/1, 0166/2, 0166/3 a, 0166/3 b, 0166/4, 0166/5, 0167 a, 0168/1 a, 0168/1 b, 0168/1 c, 0168/3, 0168/4, 0168/5, 0168/6, 0168/7, 0169/1, 0169/2, 017/3 b, 0170/1 a, 0170/1 b, 0170/2, 0170/3 a, 020, 021, 022, 0306, 034, 035/10, 035/12, 035/2 a, 035/2 b, 035/2 c, 035/2 d, 035/5, 035/8, 035/9, 080, 081 a, 081 b, 085 b, 086/1 c, 086/2, 087, 1129, 1140, 1141, 1146, 1147/1, 1148 a, 1149 a, 1149 b, 1150 a, 1150 b, 1151 a, 1151 b, 1152/1 a, 1152/2 a, 1152/3, 1153 a, 1154 a, 1155 a, 1156 a, 1157 a, 1157 b, 1158 a, 1159 a, 1159 b, 1160 a, 1161 a, 1162 a, 1163, 1164 a, 1165, 1166 a, 1167/1 a, 1167/2 a, 1168, 1169, 1170, 1177 a, 1178 a, 1178 b, 1179 a, 1180 a, 1181/1, 1181/2, 1182 b, 1282, 1285/2, 801, 802, 803, 804, 805, 806/1, 806/2, 807, 808, 809, 810, 815, 816, 817, 818, 819, 820</p> <p>Szendehely: 051/2 a</p> <p>Vác: 0111/9, 0353/10, 0353/102, 0353/103, 0353/104, 0353/105, 0353/106, 0353/107, 0353/108, 0353/109, 0353/11, 0353/110, 0353/111, 0353/112, 0353/113, 0353/148, 0353/15 a, 0353/178, 0353/179, 0353/180, 0353/181, 0353/182, 0353/183, 0353/184, 0353/185, 0353/186, 0353/187, 0353/188, 0353/189, 0353/190, 0353/191, 0353/192, 0353/193, 0353/194, 0353/195, 0353/196, 0353/197, 0353/28, 0353/29, 0353/30, 0353/31, 0353/32, 0353/33, 0353/34, 0353/40, 0353/41, 0353/42, 0353/43, 0353/44, 0353/45, 0353/46, 0353/47, 0353/48, 0353/49, 0353/50, 0353/51, 0353/52, 0353/53, 0353/54, 0353/55, 0353/56, 0353/68, 0353/69, 0353/7, 0353/70, 0353/71, 0353/72, 0353/8, 0353/81, 0353/82, 0353/83, 0353/84 a, 0353/85, 0353/89, 0353/9, 0353/90, 0353/91, 0353/92, 0353/93, 078/1, 078/2, 078/3, 078/4, 079, 080/1, 081, 085</p> <p>Acsa:</p>	

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészek	MEPAR blokk
	<p>11TI 3, 35H</p> <p>Csővár: 14B, 15A, 16A, 17E, 17G, 19A, 20A, 22A, 32A, 32B, 34B, 34C, 41E</p> <p>Kosd: 29A, 29NY 2, 4E, 4F, 4G, 4H</p> <p>Nézsza: 17A, 17F, 17VF</p> <p>Penc: 14C, 22VF, 26CE 1, 46A</p> <p>Püspökhatvan: 7NY 1, 8A, 8B, 8VF</p> <p>Püspökszilágy: 20E, 20F, 20VF, 23A, 23C, 23VF, 27A, 27B, 36B, 36TI, 36VF 1, 38VF, 44A</p> <p>Rád: 18A, 6A, 6TN</p> <p>Szendehely: 17C</p> <p>Vác: 3G, 4E</p>	
KE13	<p>Csővár: 054/2 a, 054/2 b, 054/6 f</p> <p>Nézsza: 099/29</p> <p>Vác: 0167/1</p> <p>Csővár: 13D, 13TN, 5B, 5TN 1, 6A, 6TN</p> <p>Vác: 12C, 12D, 12E, 12NY, 13D, 13K, 13TN 2, 64C, 64D</p>	QX8T0-2-16
KE14	<p>Acsa: 040/2, 040/3, 0443 b, 0450 b</p> <p>Csővár: 0109/1 a, 034 a, 036/4, 036/8, 036/9 a, 036/9 b, 038 c, 038 d, 038 f, 038 h, 038 j, 038 l, 054/6 b, 054/6 c, 054/6 d, 054/6 f, 055 a, 055 b, 055 c, 055 d, 055 f, 055 g, 055 h, 055 j, 055 l, 055 v, 055 x, 056/1 a, 056/2 a, 056/2 b, 056/3 a, 057, 058, 060/2 h, 060/2 r, 060/2 s, 060/2 t, 060/2 x, 062, 064 a, 064 b, 064 c, 064 h, 085, 086, 089, 092/2, 099/5, 1004, 1005 b, 1006, 1007, 1008, 1009, 1272, Galgamácsa: 0121, 0144 l, 0147 b, 0149 a, 0149 c, 0151, 0152 a, 0153, 0154/1</p> <p>Kosd: 0110/3, 0111, 0112 a, 0112 b, 0113, 0114/2, 0114/3, 0114/4, 0114/6, 0114/7, 0114/8, 0501, 0503, 0504, 0505, 0506, 0507, 0508, 0509, 0511, 0514, 0515 a, 0517, 0519, 0520, 0522, 0523, 0542, 0546, 0547, 0548, 0549, 0550, 069, 070, 071, 072, 073, 074/1, 074/2, 075, 076 a, 076 b, 077, 1505, 1506</p> <p>Nézsza: 0102/1, 0102/2, 0102/3, 0102/6, 0102/7, 063, 067/12, 067/13, 067/17 a, 067/17 b, 067/17 d, 067/26, 070,</p>	<p>Q4994-V-16, QLQ6W-H-16, Q4CP4-C-16, OPHLT-N-16, QMJ6W-A-16, QYXK3-M-16, Q45P5-6-16, Q5YP5-2-16, QPQW2-F-16, Q7CP5-H-16, Q86W5-K-16, Q74H5-2-16, Q5N34-3-16, QVKWP-4-16, QT400-X-16, QQVH2-7-16, QA395-W-16, Q1NDA-F-16, QVPP2-D-16, QHDW5-1-16, QWX2P-R-19, PVF9P-C-16, PKWRC-M-16, QA235-R-19, P6RP5-U-16, PEN6H-T-16, PC10H-V-16, PM9HP-5-16, QX8T0-2-16, QU5TH-C-16, P5235-F-16, P6235-H-16,</p>

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészletek	MEPAR blokk
	<p>071/1, 076, 088 a, 088 b, 089/1 b, 089/1 c, 090, 091/6 a, 091/6 f, 091/6 g, 091/6 h, 091/6 j, 092/1, 095/2, 099/12, 099/18, 099/24, 099/25, 099/26, 099/27, 099/29, 099/33, 099/35, 099/36, 099/7</p> <p>Nógrádsáp: 0179, 0181 b, 0181 c, 0181 d, 0181 f, 0181 g, 0202/33, 0202/34</p> <p>Ősagárd: 061</p> <p>Penc: 0102, 0107, 0108/2, 0108/4, 0109, 0110, 0111/3, 0111/4, 0111/6, 0111/7, 0112, 0113, 0114, 0115, 0116, 0146/14 a, 0146/14 b, 0187/2 g, 0187/2 k, 0192, 0194 a, 0194 b, 0195, 0196 c, 0201, 0202/1, 0203, 0218/5, 0218/6, 0219/2, 0228/3, 0252/2, 0257/16</p> <p>Püspökhatvan: 0163/15, 0163/16 b, 0165/2, 018/4 a, 018/4 b, 018/5, 0238</p> <p>Püspökszilágy: 0136, 0140/1, 0143, 0148/1 b, 0149, 0150/1 a, 0150/2 b, 0150/4, 0150/7, 0152, 0153/2, 0153/3, 0154, 0156, 0164/3 a, 0164/3 d, 0164/3 j, 0164/3 k, 0164/4, 0164/5, 0164/6, 05/3, 05/4</p> <p>Rád: 014, 016 b, 017/3 b, 0170/3 a, 0170/4, 0170/5, 0170/7 a, 0170/8 a, 0170/9 a, 0170/9 b, 0180 a, 020, 021, 022, 0306, 034, 035/2 b, 035/2 d, 036, 037 a, 082 a, 082 b, 083, 1285/2</p> <p>Szendehely: 0101 b, 034/3, 034/6 d, 051/2 a, 051/2 b, 051/2 c, 051/2 d, 051/2 f, 098/16, 098/17, 098/18, 098/19, 098/2, 511</p> <p>Vác: 0111/2, 0111/9, 0115, 0119/10, 0119/17, 0119/8, 0119/9, 0120, 0121, 0153/2, 0154, 0167/1, 0201, 0203 c, 0204, 084/4, 085, 22951/2</p> <p>Csővár:</p> <p>13A, 13B, 13C, 13E, 14C, 14TN 1, 15A, 15B, 15NY, 17A, 17B, 17E, 17G, 18B, 19A, 19B, 19E, 19NY, 1A, 1B, 1C, 1NY, 20A, 22A, 2A, 2B, 2C, 2E, 2F, 2NY, 3A, 3B, 41A, 4B, 4D, 4E, 4TN, 8A, 8C, 8D, 8E, 8G, 8H, 9A, 9C, 9D, 9N</p> <p>Galgamácsa:</p> <p>34B, 34NY 3, 36B, 39A, 39B, 39C, 39NY 1, 39NY 2, 40B, 40NY, 44C, 44E, 44ÉP, 44F, 44G, 44H, 45A, 45B, 45C, 45NY 2, 46A, 46B, 46C, 46TI 1, 47A, 47B, 47NY 2, 47ÚT, 48A, 49C, 49D, 49ÚT 2, 50C, 50CE, 50D, 50G, 50NY 1, 50TI, 50ÚT, 52NY 1</p> <p>Kosd:</p> <p>15B, 15C, 15NY 1, 15NY 2, 16A, 16C, 16D, 16E, 17A, 17B, 17C, 17D, 17E, 17F, 17H, 17NY 1, 17NY 2, 18A, 18B, 18NY 1, 18NY 2, 19C, 19E, 19F, 19G, 19H, 19I, 19J, 19NY 1, 19NY 2, 20B, 20C, 20D, 20F, 20NY 2, 21A, 21B, 21C, 21D, 21F, 21H, 21NY 1, 21NY 2, 22A, 22B, 22C, 22D, 22E, 22F, 22G, 22H, 22I, 22J, 22K, 22L, 22M, 22NY, 23A, 23B, 23C, 23D, 23E, 23F, 23H, 23NY 1, 23TI, 24A, 24B, 24C, 24D, 24E, 24F, 24G, 24H, 24I, 24NY, 24VF,</p>	<p>Q6LW5-W-16, P08M2-X-16, Q7QH5-N-16, QULY4-L-16, QPC9J-X-16, QTCTH-J-16, Q2YPC-5-16, QN0WC-Y-16, QXKDN-M-16, QC39J-A-16, QNJHQ-H-16, QKP9Q-C-16, QFXHQ-P-16, QF23Q-D-16, QM39Q-T-16, QR23Q-P-16, QLE92-E-16,</p>

Kezelési egység	Érintett hrsz-ek, erdőrészek	MEPAR blokk
	<p>25A, 25B, 25C, 25D, 25E, 25F, 25G, 25H, 25I, 25J, 25K, 25L, 25M, 25N, 25NY 1, 25NY 2, 25TI 2, 25TI 5, 26A, 26B, 26D, 26F, 26G, 26H, 26I, 26NY 1, 26NY 2, 26TI, 27A, 27B, 27F, 27NY 1, 27NY 2, 28A, 28G, 28NY 1, 28NY 2, 29A, 29B, 29NY 1, 29NY 2, 29NY 4, 30A, 4C</p> <p>Nézsza: 13B, 13C, 14B, 14C, 14D, 15D, 15E, 15F, 15NY, 16A, 16B, 17A, 17B, 17C, 17F, 17TN 1, 17VF, 18C, 19A, 19B, 19C, 19D, 20C, 20D</p> <p>Nógrádsáp: 11A, 26F, 2A, 2B, 3A, 3D, 3NY 1, 3NY 2, 3NY 3, 5A, 5B, 5C, 5NY 1, 5NY 2, 6A, 6C, 6D, 7B, 7C, 7D, 8A, 8B, 9A</p> <p>Ósagárd: 17F</p> <p>Penc: 22VF, 41B, 4A, 4B, 4C, 9B, 9D</p> <p>Püspökhátvan: 25A, 25B, 25D, 25E</p> <p>Püspökszilágy: 36E, 36G, 36VF 1, 6A, 6TN 2, 8C</p> <p>Rád: 18B</p> <p>Szendehely: 12B, 12C, 12E, 13TI, 14C, 14E, 14F, 14NY 2, 14ÚT, 14VF, 16C, 16D, 16ÚT, 17A, 17B, 17D, 17TI 1, 17ÚT, 18A, 18ÚT 1, 18ÚT 3, 19B, 19NY 1, 19ÚT, 19VI, 25A</p> <p>Vác: 12C, 30B, 30C, 30NY, 3E, 3NY 1, 3TI 2, 4I, 4NY, 5A, 5D, 5NY 1, 5NY 3, 5TI, 6A, 8C</p>	

3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogszabályok és a tulajdonviszonyok függvényében

A tervezési terület az országos ökológiai hálózat magterület övezete 87 %-ban, míg az ökológiai folyósó övezete 23,9 %-ban (összesen 99,9 %-ban) érinti.

A tervezési területen előforduló védett fajok és természeti értékek alapján *a természet védelméről* szóló 1996. évi LIII. törvény előírásai is vonatkoznak a területre.

A tervezési terület egy része a Gyadai-rét Természetvédelmi Terület, valamint a Naszály-hegy Természetvédelmi Terület részeként helyi jelentőségű védett természeti terület, melyre az érintett önkormányzatok vonatkozó rendeleteinek előírásai és *a természet védelméről* szóló 1996. évi LIII. törvény vonatkozó előírásai is kötelező érvényűek.

A tervezési területen belül *ex lege* védettséget élvez 70 barlang és 8 forrás. Ezeket a területen *a természet védelméről* szóló 1996. évi LIII. törvény előírásait be kell tartani.

Erdőterületek tekintetében be kell tartani *az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról* szóló 2009. évi XXXVII. törvény rendelkezéseit, *az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról* szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet előírásait, továbbá a körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az érintett körzeti erdőtervek alapján folytatott erdőgazdálkodásról szóló 47/2014. (IV. 24.) VM rendeletet, a 60/2013. (VII. 19.) VM rendeletet, továbbá a 45/2015. (VII. 28.) FM rendeletet előírásait, valamint a Váci, Gödöllői, Romhányi és Berceli Erdőtervezési Körzetek Körzeti Erdőterveit.

A Natura 2000-es gyepterületek vonatkozásában a gazdálkodóknak *a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól* szóló 269/2007. (X. 18) Kormányrendelet előírásait kell betartania. A rendelettel kapcsolatban azonban fontos megemlíteni, hogy amíg a 3. § (1) bekezdése szerint a gyepterületeket legeltetéssel, illetve kaszálással kell hasznosítani, ugyanakkor a tervezési területen lehatárolásra került olyan kezelési egység, ahol a természeti értékek megóvása érdekében sem a kaszálás, sem a legeltetés nem kívánatos.

Az idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatban szükséges betartani *az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről* szóló 1143/2014/EU rendelet, valamint az Európai Unió számára veszélyt jelentő inváziós fajok körét meghatározó végrehajtási rendeletek előírásait. (A Bizottság (EU) 2016/1141 végrehajtási rendelete (2016. július 13.) *az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti jegyzékének elfogadásáról*, A Bizottság (EU) 2017/1263 végrehajtási rendelete (2017. július 12.) *az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében létrehozott, az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajoknak az (EU) 2016/1141 végrehajtási rendelet szerinti jegyzéke naprakésszé tételéről*, A Bizottság (EU) 2019/1262 végrehajtási rendelete (2019. július 25.) *az (EU) 2016/1141 végrehajtási rendeletnek az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok jegyzékének aktualizálása céljából történő módosításáról*). A feladatok végrehajtásáért felelős szerveket és az egyes hatósági eljárási szabályokat *Az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről* szóló 408/2016. (XII. 13.) Korm. rendelet határozza meg.

A *vízgazdálkodásról* szóló 1995. évi LVII. törvény (a továbbiakban Vgtv.) 28.§ (1) alapján vízjogi engedély szükséges a közcélú, illetve saját célú vízellátórendszer megépítéséhez (vízellátottság aktív javítása, vízpótlás/ vízvisszatartás rendszerének kialakítása) átalakításához és megszüntetéséhez (létesítési engedély), továbbá annak használatbavételéhez, üzemeltetéséhez, valamint minden vízhasználathoz (üzemeltetési engedély). Az érintett vízfolyásszakaszokon a kezelőknek *a vizek és a*

közcélú vízelékesítvények fenntartására vonatkozó feladatokról szóló 120/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet, *a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről* szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet, valamint *a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályokról* szóló 30/2008. (XII. 31.) KvVM rendelet szerint kell eljárniuk.

A szántóterületeken a *termőföld védelméről* szóló 2007. évi CXXIX. törvény rendelkezései egységesen alkalmazandók. A területen be kell tartani *a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről* szóló 59/2008. (IV.29.) FVM rendelet előírásait.

A tervezési terület legnagyobb része több, mint 75 %-a Magyar Állam tulajdonában van, a magántulajdonban lévő területek aránya 23,26 %, önkormányzati tulajdonban 0,010 %. A tervezési terület legnagyobb része, 80 százaléka (7675 ha) erdő művelési ágban van, melynek több, mint 72 %-a állami tulajdon. A magántulajdonú erdők kiterjedése 751 hektár (a terület kevesebb, mint 7,8 %-a). A legelőként nyilvántartott területek aránya 8% körüli, ennek közelítőleg fele-fele található állami, ill. magántulajdonban. A művelésből kivont területek részesedése alig több, mint 2,5%. A szántóterületek kiterjedése 477 ha (a terület kevesebb, mint 2 %-a), melynek döntő többsége (közel 86 %-a) magántulajdonban van. A tervezési területen a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság vagonkezelésében jelenleg nincs földterület.

A gyepterületek egy része nem áll mezőgazdasági hasznosítás alatt. Ezek jelentős része a MEPAR-ban nem támogatható területként került lehatárolásra.

3.3.1. Agrártámogatások

3.3.1.1. Jelenlegi működő agrártámogatási rendszer

Mezőgazdálkodás

A területen található gyepeken és szántókon az Európai Unió 2014-2020 közötti időszakában több típusú területalapú támogatás is érhető volt. A 2015. évtől a Közös Agrárpolitikában (KAP) bekövetkezett reform több változást hozott a gazdálkodóknak. A két alappilléren nyugvó támogatáspolitikai első pillére a KAP I., mely a közvetlen támogatásokat és a piaci intézkedéseket finanszírozza, teljes egészében az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) terhére. A KAP II. második pillér az EU vidékfejlesztési politikáját szolgálja, melyet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) regionális vagy nemzeti források társfinanszírozásával működtet. Jelen tervezés idején ér véget az Európai Unió hét éves költségvetési ciklusa, így az erre az időszakra vonatkozó pályázati lehetőségek köre lezárult. A 2014-2020 közti időszakban a gazdálkodóknak az alábbi támogatások igénybevételeire nyílt lehetőségük.

Zöldítés: Az egységes területalapú támogatási kérelmekkel együtt kötelezően bevezetett az ún. zöldítés, amely a környezet és az éghajlat szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatokat támogatja.

AKG: A Vidékfejlesztési Program részeként lehet pályázni az Agrár-környezetgazdálkodási (AKG) támogatásra, a Natura 2000 gyepterületek kezelésének esetében biztosított kompenzációs kifizetésekre, valamint a Természeti hátránnyal érintett területek kompenzációs kifizetéseire (THÉT).

E támogatások közül a gyepek természetvédelmi szempontú használatát a Natura 2000 kompenzációs támogatás segíti elő. Az önkéntes alapon működő AKG programok a természetvédelmi célok megvalósítását segítő extenzív gyep-, szántó-, ültetvény- és nádgazdálkodást támogatják. A területen specifikus MTÉT célprogram, amely a természetvédelmi célok elérésének leghatékonyabb eszköze lehetne, nem érhető el. A THÉT támogatás a termőhelyi adottságoknak megfelelő termelési szerkezet kialakítását ösztönzi.

Problémát jelent, hogy a kompenzációs támogatásokhoz önkormányzati és állami szereplők nem juthatnak hozzá, holott a jelölő élőhelyek és fajok jelentős része az állami tulajdonban vannak, melyek költségvetési szervek kezelésében állnak, illetve a Natura 2000 kijelölés miatt szükséges korlátozások is elsősorban ezeken a területeken lennének érvényesítendőek.

Az elkövetkező időszak pályázati lehetőségei az unió új költségvetésének elfogadását (2021–2027-es többéves pénzügyi keret (MFF), másrészt a Next Generation EU (NGEU) elnevezésű rendkívüli helyreállítási intézkedés) követően fognak megjelenni. Az új költségvetés hatálybalépését követően megjelenő támogatási- és pályázati lehetőségek megismerésekor jelen tervet ki kell egészíteni.

Erdőgazdálkodás

A területen található erdőkben többféle forrásból érhetőek el támogatások. A Natura 2000 erdőterületek kompenzációs támogatása minden nyilvántartásba vett erdőterületen elérhető, az erdő-környezetvédelmi támogatások pedig bizonyos célállományok esetében. Erdei ökoszisztémák ellenálló képességének, környezeti értékének növelését célzó támogatásokat erdőszerkezet átalakításra és egyéb beavatkozásokra lehet igénybe venni. Erdei ökoszisztémák térítésmentesen nyújtott közjóléti funkcióinak fejlesztésére erdei pihenőhely-illetve erdei, vagy településkörnyéki (parkerdő) kirándulóhely a pályázati célterület.

Natura 2000 kompenzációs támogatás: A természetesség, az állománytípus és a kor függvényében minden nyilvántartott erdőre vonatkozik, kivéve a legalább 50%- fölötti állami tulajdonú erdőket. A támogatás mértéke nem függ az erdőtervi előírásoktól és az erdőben található természeti értékektől.

Erdő-környezetvédelmi támogatás: Vissza nem térítendő, egységköltség alapú átalánytámogatást nyújt.

A tervezési területen a következő célterületek lennének relevánsak:

holtfa visszahagyása az erdőben: legalább 5 m³/ha mennyiségű, az egyes törzsek legvastagabb részén 20 cm átmérőt meghaladó méretű, lábon álló vagy fekvő holtfa jelenlétének biztosítása, ezzel mikroélőhelyeket teremtvé.

Erdei ökoszisztémák ellenálló képességének, környezeti értékének növelése: Egyéb beavatkozások célterületen az intenzíven terjedő, idegenhonos fa- és cserjefajok visszaszorítására és/vagy erdei tisztások kialakítására vagy helyreállítására van lehetőség pályázni.

3.3.1.2 Javasolt agrártámogatási rendszer

A mezőgazdasági területek jelenlegi támogatásával kapcsolatban alapvető probléma, hogy a programok nem eléggé specifikusak és nem veszik figyelembe a területen előforduló jelölő értékeket és azok élőhelyigényeit. A korábbi támogatási időszakhoz képest azonban pozitív elmozdulás történt a területek általános támogatása irányából a diverzebb támogatási rendszer felé. Az állami tulajdonban álló erdőterületek nem támogathatóak a VP4-12.2.1-16 - Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések felhívás alapján, ezért szükség lenne olyan ösztönzők bevezetésére, mely az állami erdőgazdaságok számára a természetvédelmi célú erdőgazdálkodást helyezi előtérbe.

Jelenleg a tervezési területen jelenlévő cserjésedés visszaszorítására nincs megfelelő, kidolgozott támogatási rendszer, ezért javasoljuk ilyen típusú rendszer kiépítését.

Nagy jelentőségű *Az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről* szóló 408/2016. (XII. 13.) Korm. rendeletben nem szereplő inváziós fajok

visszaszorításának ösztönzése. Olyan támogatási rendszert javasolunk, amely a fertőzöttség mértékét alapul véve, javasolt technológiák (élőhelytől és fertőzöttségtől függően mechanikai, vagy kémiai módszer) alkalmazása mellett nyújtana támogatást az idegenhonos fajok visszaszorításához.

Az új AKG tematikus előírás csoportok rendszerén alapul. A rendszer két legfontosabb eleme az önkéntesség és a területi különbségek kezelése: egy adott tematikus előírás csoporton belül kötelezően betartandó, ún. agrár-környezetgazdálkodási alapsomag és választható előírások is vannak. Az alapsomag előírásai garantálják, hogy a gazdálkodó biztosan elérjen valamilyen minimális agrár-környezetvédelmi célt, a választható előírások pedig az önkéntességet hivatottak erősíteni. Habár az AKG-hoz való csatlakozás eleve is önkéntes, de a választható előírások kiválasztásával a gazdálkodónak nagyobb mérlegelési lehetősége van, így a gazdasága adottságaihoz igazíthatja vállalásait. A tematikus előírás csoportok kiválasztásának alapja a földhasználati kategória, amely szántó, gyeperület, ültetvény és nádas lehet. Az előírás csoport kiválasztásának másik fő szempontja, a területi lehatárolás vizsgálata. Míg a horizontális területi lehatárolású kategóriában az ország egész területén, addig a zonális területi lehatárolású kategóriában az ország bizonyos részeiben, zónáiban van lehetőség támogatást igényelni. Zonális területi lehatárolású kategóriában kizárólag a MEPAR-ban lehatárolt területeken igényelhető támogatás. Javasolt olyan Magas Természeti Értékű Területeket bevonni a támogatási rendszerbe, ahol a legspeciálisabb elemeket is igénybe lehet venni. Ilyenek lehetnek a nemzeti parkban rendelkezésre álló kutatási anyagok alapján fajvédelmi céllal (botanikai, zoológiai prioritású) kijelölésre kerülő területek.

Az a gazdálkodó, aki az AKG programon kívül Natura 2000 támogatást is igénybe vesz, túlkompensáció elkerülése érdekében az AKG műveleten belül csökkentett összeg kifizetésére jogosult a nem Natura 2000 területen gazdálkodókhoz képest. A Natura 2000 területre, hasonlóan az AKG-hoz, specifikus program javasolt. Ennek a programnak az alapját a kezelési tervekben rögzített kezelési előírások képeznek, amelyek kifejezetten a terület jelölő értékeinek és egyéb védett természeti értékeinek megőrzését célozzák. Így az a gazdálkodó is egy diverzebb támogatási formából választhatna, aki kizárólag Natura 2000-re pályázna.

Természeti hátránnyal érintett területek kompenzációs kifizetései („THÉT”, korábban „KAT”) a termőhelyi adottságoknak megfelelő termelési szerkezet kialakítását, a gyepterületek és takarmánytermő területek megőrzését támogatják.

Ezeket a választható támogatási formákon kívül a zöldítés támogatás bír jelentőséggel, amely minden egységes területalapú kérelem részét képezi. A zöldítés három alapeleme az állandó gyepterületek fenntartása, a terménydiverzifikáció és az ökológiai jelentőségű területek kijelölése. Az ökológiai jelentőségű területek (EFA = ecological focus area) természetvédelmi jelentősége kiemelkedő, amennyiben sikerül ezeket az elemeket helyesen alkalmazni. EFA elemek többek között a tájlemek: fás sáv; fasor; táblaszegély; vizes árok; továbbá a HMKÁ-ban védett tájképi elemek: kunhalom; gémeskút, magányosan álló fa, fa- és bokorcsoport, kis kiterjedésű tó. Ezeknek az elemeknek a támogatásba való bevonására kell ösztönözni a gazdálkodót, így segítve ezeket az élőhelyeket a fennmaradását. Az EFA elemek támogathatóságával a természetvédelmi jelentőséggel bíró szegélyélőhelyek több éve tartó mostoha helyzete oldódna meg.

3.3.2. Pályázatok

Cím: "Szárazgyepek endemikus növényfajainak megőrzése a Pannon és Alpesi biogeográfiai régió határterületén", LIFE Természet Program (projektazonosító: LIFE19 NAT/SK/000895)

Futamidő: 2020.09.01 – 2027.02.28

DINPI költségvetés: 782 188,- EUR

A pályázati tevékenység Rád területén érinti a tervezési területet, a célfaj a buglyos tátorján.
 Tervezett tevékenységek: 10-15 ha Natura 2000 gyeplátás, részleges cserjementesítése 2-3 hektáros területen, az inváziós növényfajok teljes visszaszorítása 1 hektáron. Ezt követően helyi gazdálkodó bevonásával a terület legeltetésének visszaállítása. Lehetőség szerint önkéntesek bevonása a feladatok elvégzésébe. Kiadvány készítése a hagyományos legeltetésről, kimondottan ennek a területnek a példáját bemutatóan.

3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja

3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök

Kommunikációs eszköz típusa	Érintett célcsoport	Kommunikáció címzettje	Időpont	Levelek, e-mailek, résztvevők száma
önkormányzati kifüggesztés				
véleményezési kérelem				
honlap				

23. táblázat. Felhasznált kommunikációs eszközök

3.4.2. A kommunikáció címzettjei

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4 § (4) alapján egyeztetni kell a nemzeti park igazgatósággal, az alapszabály (alapító okirat) szerint környezet- és természetvédelmi célra alakult társadalmi szervezetekkel, a Natura 2000 területen illetékességi vagy működési területtel rendelkező területi államigazgatási szervekkel és települési önkormányzatokkal, a Natura 2000 területtel érintett földrésztulajdonosaival és vagyongazdálkodóival, valamint ezek gazdasági érdekképviseleti szerveivel.

A Nyugat-Cserhát és Naszály Natura 2000 terület fenntartási terv egyeztetése során a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság által az alább felsorolt érdekeltek megkeresése történt meg:

1. előzetes szakmai véleménykérés

A Nyugat-Cserhát és Naszály (HUDI20038) Natura 2000 terület fenntartási terv egyeztetése során a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság által az alább felsorolt érdekeltek megkeresése történt meg.

a. címzett: helyben érintett gazdálkodók, illetve hivatalok

-
-
-

2. szakmai terepbejárás

a. címzett: hivatalok, szervezetek

-
-
-

b. résztvevők száma:

3. gazdafórum

a. **címzett:** helyben érintett gazdálkodók, erdész- és vadásztársaságok

-
-
-

b. **résztevők száma:**

4. önkormányzati közzétel

a. **címzett:**

-
-
-

5. véleményezési kérelem

a. **címzett:**

-
-
-

b. **beérkezett vélemények száma:** db

3.4.1 Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel

Véleményalkotó	Időpont	Vélemény	Beépült-e a tervbe - indoklás

24. táblázat. Beérkezett vélemények és azok tervbe építése

